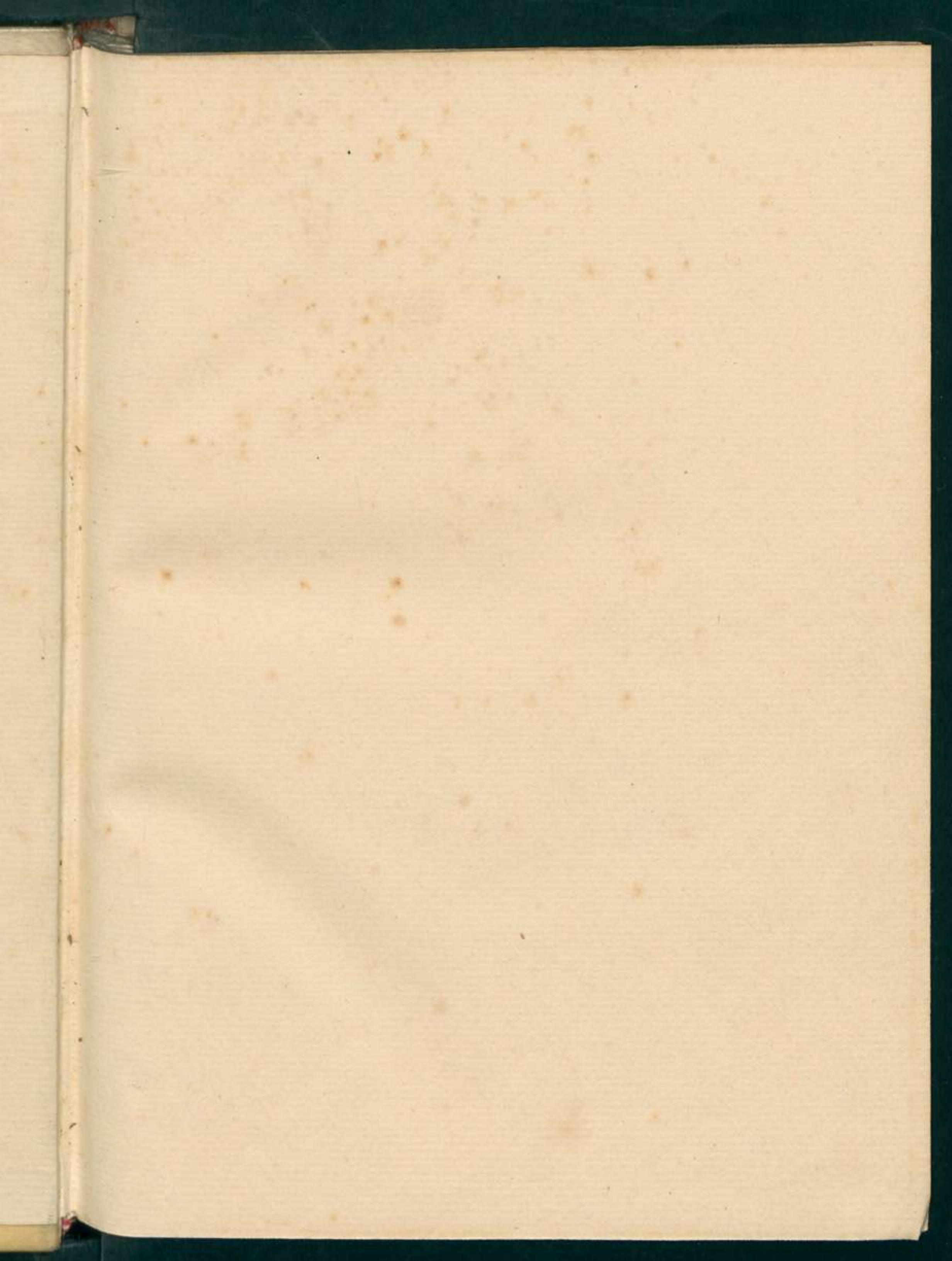
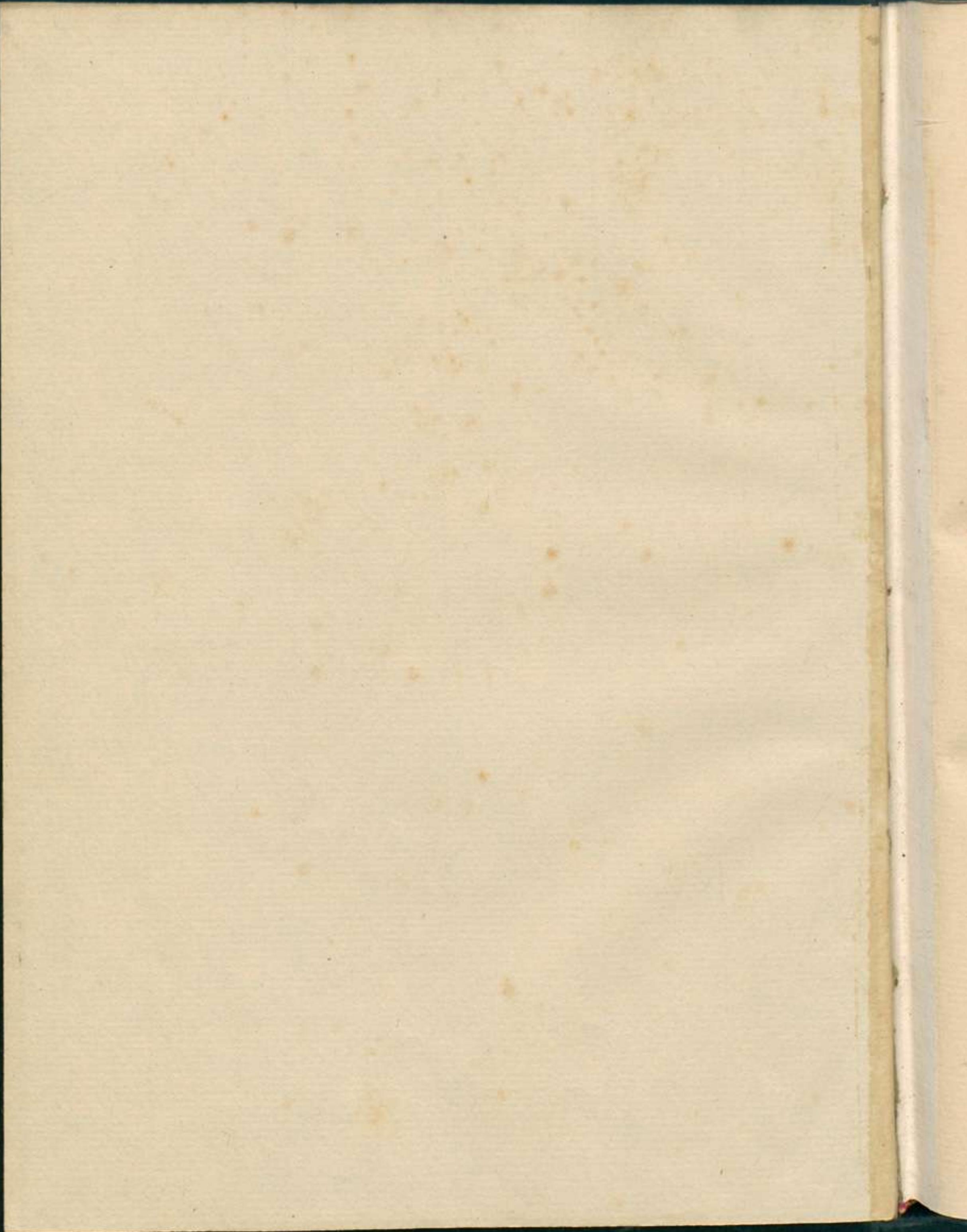
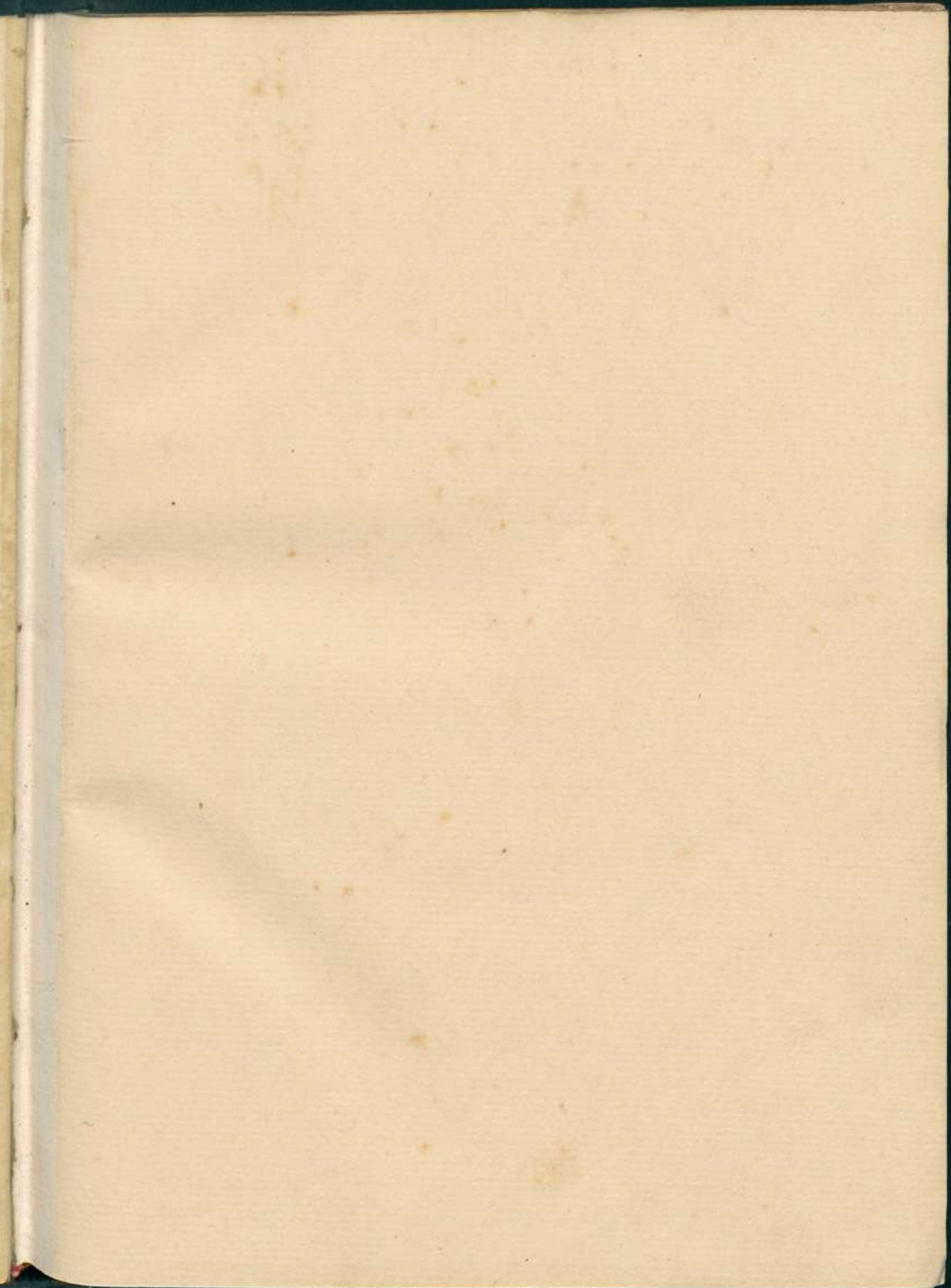


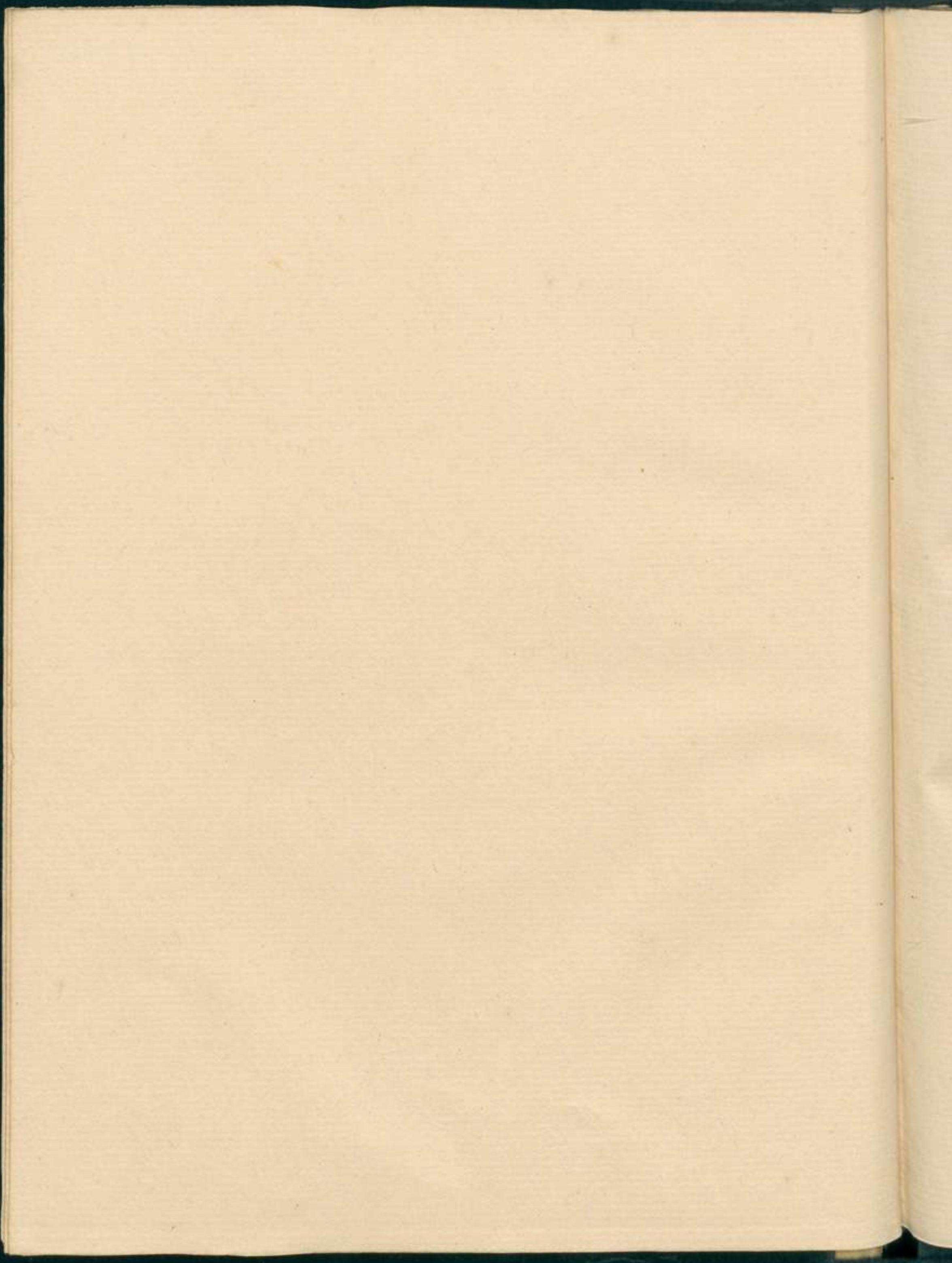


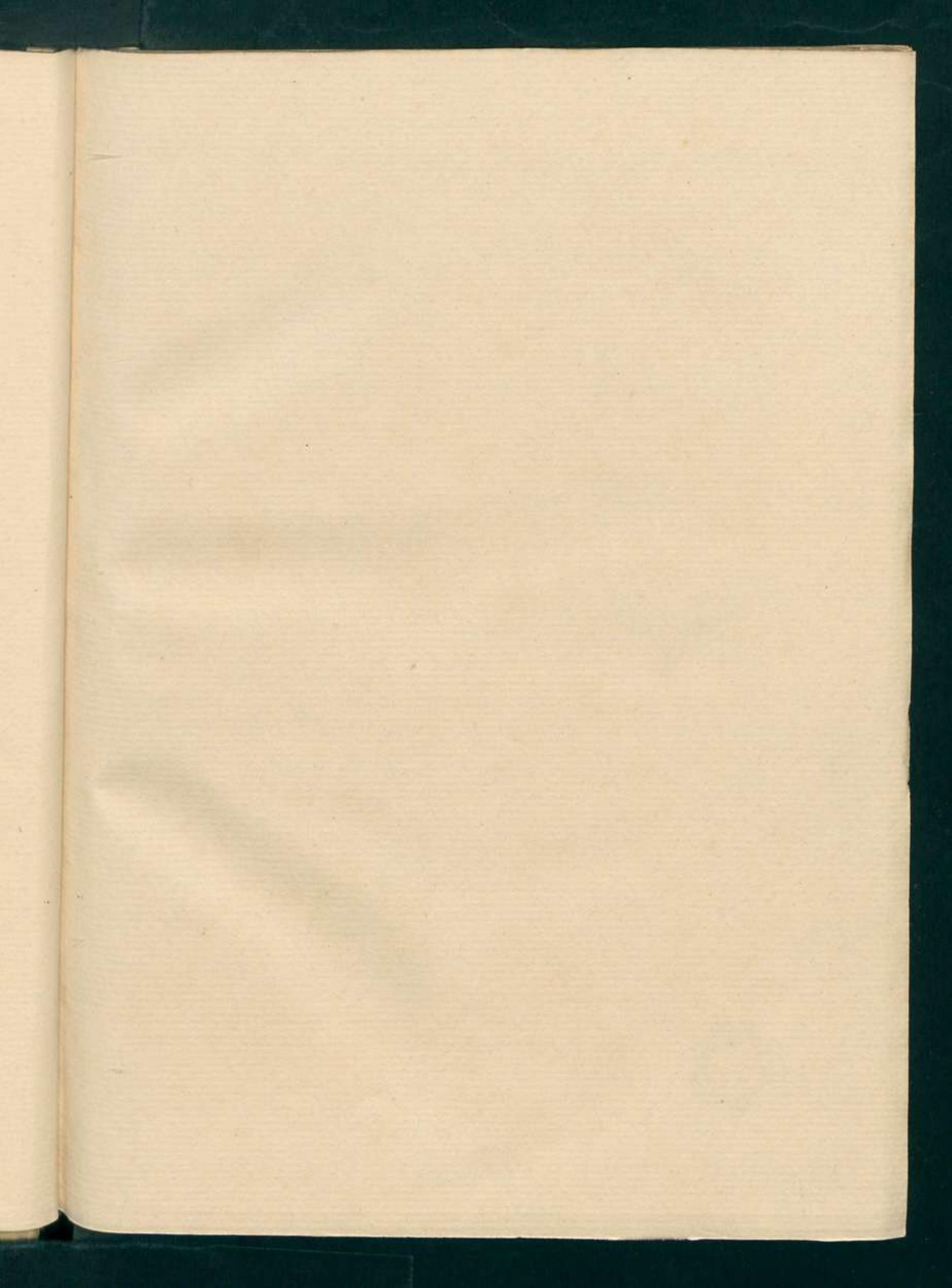
638.

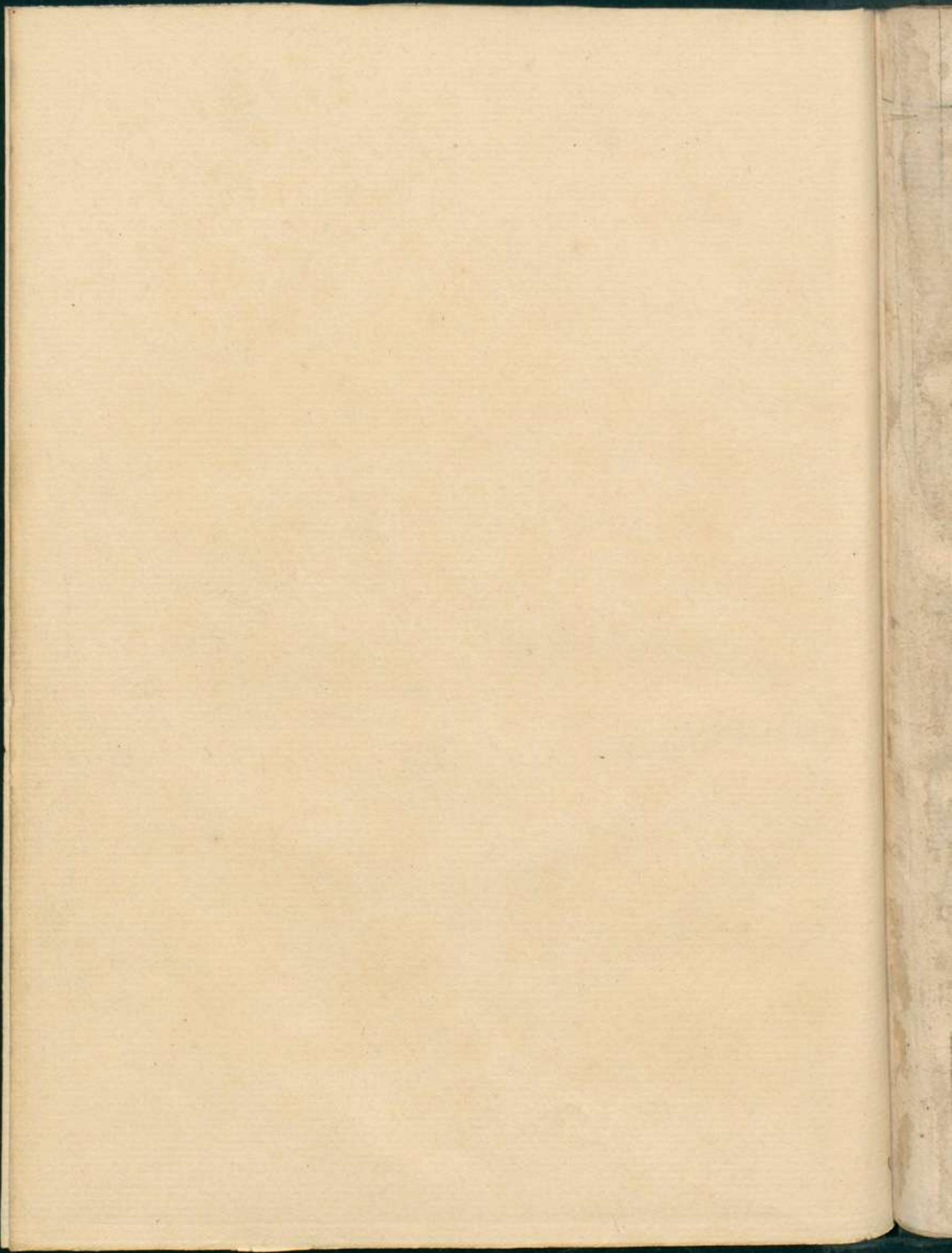














of Webster's  
from

116094

Tabule capituloꝝ i libris sequentes

Lapitula libri primi.

- De imitatione xpi ⁊ de cōceptu oiuꝝ vanitatū mudi. Lap. i.  
De humili s̄etire sui ipi. Lap. ii.  
De doctrina v̄tatis. Lap. iii.  
De prudētia in agēdis. Lap. iiii.  
De lectioꝝ scripturaꝝ. Lap. v.  
De iordinat̄ affectioib̄. Lap. vi.  
De vana spe ⁊ elatiōe fugiēda. L. vii.  
Decauenda nimia familiaritate. Lap. viii.

- De obediētia ⁊ s̄biectioꝝ. Lap. ix.  
De cauēda supfluitate v̄boꝝ. La. x.  
De pace acquirenda ⁊ celo proficiendi. Lap. xi.  
De vtilitate aduersitat̄. Lap. xii.  
De tētatiōib̄ refistēdis. Lap. xiii.  
De temerario iudicio vitādo. L. xiv.  
De operib̄ ex charitate facī. La. xv.  
De sufferētia defectuū alioꝝ. L. xv.  
De monastica vita. Lap. xvij.  
De exēplis scōꝝ patrū. Lap. xviii.  
De exercicijs boni religiosi. La. xix.  
De amore solitudis ⁊ silētij. La. xx.  
De cōpūctione cordis. Lap. xxj.  
De cōsideratioꝝ hūane misie. L. xxii.  
De meditatioꝝ mortis. Lap. xxiii.  
De iudicio ⁊ penis pctōꝝ. La. xxvii.  
De feruent̄ emendatione totius vite nostre. Lap. xxv.

Lapitula libri secundi.

- De interna cōseruatione. Lap. j.  
De humili submissione sub prelati regimine. Lap. ii.  
De bono pacifico hōse. Lap. iij.

- De pura mente ⁊ simplici intentione Lap. iij.  
De p̄pria cōsideratiōe. Lap. v.  
De leticia bone cōsciētie. Lap. vi.  
De amore ihu sup oia. Lap. vii.  
De familiariamicicia ihu. La. viii.  
De carētia ois solatij. Lap. ix.  
De ḡtitudine p̄ grā dei. Lap. x.  
De paucitate amatorum crucis ihesu. Lap. xi.  
Deregia via scē cruci. Lap. xii.

Lapitula libri tertij.

- De interna christi locutione ad ani mā fidele. Lap. j.  
Qd veritas intus loquitur sine strepitū verborū. Lap. ii.  
Qd v̄ba dei cum humilitate sunt audienda: ⁊ q̄ multi ea non pondērant. Lap. iii.  
Oratio ab implorandū deuotionis gratiam. Lap. iiii.  
Qd in veritate ⁊ humilitate coram deo cōuersandū est. Lap. v.  
De mirabili effectu diuini amoris. Lap. vi.  
De p̄batiōe veri amator̄. Lap. vij.  
De occultanda grātia sub humilitatis custodia. Lap. viii.  
De vili estimatione sui ipsius in oculis dei. Lap. ix.  
Qd oia ad deū sicut ad finē ultimū sunt referenda. Lap. x.  
Qd spreto mundo dulce est seruire deo. Lap. xi.  
Qd desideria cordis examinanda sunt ⁊ moderāda. Lap. xii.  
De iformatioꝝ paciētie ⁊ luctamine aduersus cōcupiscētias. Lap. xiiij.

De obediētia humilis subditi ad exemplū ihu xp̄i. Cap. xiiij.  
De occultis dei iudicijs considerādis ne extollamur i bonis. Cap. xv.  
Qualit̄ stādū sit ac dicēdū i oī re de fiderabili. Cap. xvij.  
Oratio pro beneplacito dei perfici endo. Cap. xvij.  
Q̄ verū solatiū in solo deo est querendū. Cap. xvij.  
Q̄ omnis sollicitudo i deo ponenda est. Cap. xix.  
Q̄ tpales miserie xp̄i exēplo eq̄nimitter sūt ferēde. Cap. xx.  
De tollerātia iūriarū: t̄ q̄s verū patiēs p̄bet. Cap. xxij.  
De cōfessiōe pprie infirmitat̄ t̄ hui' vite miserijs. Cap. xxij.  
Q̄ in deo sup oīa bona t̄ dona regescendū est. Cap. xxij.  
De recordatiōe beneficior̄ dei multipliciū. Cap. xxij.  
De quatuor magnā importātib̄ pa cem. Cap. xxv.  
D̄rō 5 cogitatiōes malas. Cap. xxvij.  
Oratio pro illuminatione mētis de uotissima. Cap. xxvij.  
De euitatione curiose inquisitionis sup alteri' vita. Cap. xxvij.  
In qb̄ firma par cordis t̄ verus pfect̄ cōsistit. Cap. xxix.  
De eminētia libre mēt̄: t̄ q̄ supplēr̄ orō maḡ meref̄ q̄ lectio. Cap. xxx.  
Q̄ priuat̄ amor a sumo bono maxime retardat. Cap. xxxij.  
Oratio p purgatione cordis t̄ celesti sapia. Cap. xxxij.  
Lōtra liguas obtrectator̄. Cap. xxxij  
Qualit̄ instāte tribulatione de' inuocādus ē t̄ bñdicēdus. Cap. xxxij.

De diuino petēdo auxilio t̄ cōfiden tia recuperāde grē. Cap. xxxv.  
De neglectu oīs creature ut creator possit inueniri. Cap. xxxvij.  
De abnegatiōe sui t̄ abdicatiōe oīs cupiditatis. Cap. xxxvij.  
De instabilitate cordis: t̄ de intētio ne finali ad deū hñda. Cap. xxxvij  
Q̄ amāti sapit de' sup oīa et in omnibus. Cap. xxxix.  
Q̄ nō est securitas a tentatione i hac vita. Cap. xl.  
Lōtravana hoīuz iudicia. Cap. xlj.  
De pura t̄ integra resignatiōe sui ad obtainēdā cordis libertatē. Cap. xlj  
De bono regimē i externis t̄ recur su ad deū i pieulis. Cap. xljj.  
Q̄ homo non fit importunus in negotijs. Cap. xljj.  
Q̄ hō nihil boni ex se h̄z: t̄ de nullo gloriari pōt. Cap. xl.  
De contemptu oīs temporalis honoris. Cap. xlj.  
Q̄ pax non est ponēda in homini bus. Cap. xlj.  
Contra vanam t̄ secularem scienciam. Cap. xlviij.  
De non attrahendo fibires exteriores. Cap. xlj.  
Q̄ oīb̄ nō ē credēdū t̄ de facili la psu verboz. Cap. l.  
De cōfidētia i deo habēda q̄ insurgūt vboz iacula. Cap. ll.  
Q̄ oīa grauia p eterna vita sunt tolerāda. Cap. lij.  
De die eternitatis t̄ huius vite angustijs. Cap. lij.  
De desiderio et̄ne vite t̄ quāta sine certātib̄ bona pmissa. Cap. liij.  
Qualit̄ hō desolat̄ debeat̄ manus

dei se offerre. Cap. iv.  
Qd humilibz insistendū est opibz cuz  
deficiā a sumis. Cap. vij.  
Qd hō nō reputet se cōsolatione di-  
gnū: s; magi verberibz reū. Cap. viij.  
De grā que nō miscet terrena sapiē  
tibus. Cap. viij.  
De diuersis motibus nature z gra-  
tie. Cap. lix.  
De corruptione nature z efficacia  
gratiae divine. Cap. lx.  
Qd nosipso abnegare z xp̄m imi-  
tari debem⁹ p crucē. Cap. lxi.  
Qd hō nō sit nimis deiect⁹ qn̄ i ali-  
qz labit⁹ defect⁹. Cap. lxij.  
De altioribz rebz z occultis iudicijs  
dei nō scrutādis. Cap. lxij.  
Qd oīs spes z fiducia i solo deo ē fi-  
genda. Cap. lxij.

quēda. Cap. x.  
Qd corp⁹ xp̄i z sacra scriptura maxi-  
me fint aie fideli necessaria. Cap. xi.  
Qd magna diligētia se debeat cōi-  
catur xp̄o pparare. Cap. xij.  
Qd toto corde aia deuota xp̄i vniō  
nē i sacro affectare d̄z. Cap. xiiij.  
De quorūdā deuotoꝝ ardēti des-  
derio ad corp⁹ xp̄i. Cap. xiiij.  
Qd grā deuotionis hūilitate z sui-  
ipſi⁹ abnegatiōe acgrit⁹. Cap. xv.  
Qd necessitates nr̄as xp̄o aperire z  
ei⁹ grāz postulare debem⁹. cap. xvij.  
De ardenti amore z vehemēti affe-  
ctu suscipiēdi xp̄m. cap. xvij.  
Qd hō nō sit curiosus scrutator sa-  
cramēti: s; huunilis imitator xp̄i sub-  
dēdo sensu suū sacre fidei. cap. xvij  
Laus deo.

#### Capitula libri quarti.

Lū quanta reuerētia xp̄s fit suscipi-  
endus. Cap. i.  
Qd magna bonitas z charitas dei  
i sacro ethibeī homini. Cap. ii.  
Qd vile fit sepe cōicare. Cap. iii.  
Qd multa bona pstanē deuote cōi-  
cantibus. Cap. iiiij.  
De dignitate sacramenti z statu sa-  
cerdotali. Cap. v.  
Interrogatio de exercitio ante cō-  
munionē. Cap. vij.  
De discussiōe pprie oscie z emēdari-  
onis pposito. Cap. viij.  
De oblatione xp̄i i cruce z ppria re-  
signatione. Cap. viij.  
Qd nos z oīa nr̄a deo debem⁹ offer-  
re z p oīb⁹ orare. Cap. ix.  
Qd sacra cōio de facili nō est relin-

Falso hæc versoni LIBER I  
Codicibus Liber.

Incipit liber primitus Johannis Lectoris  
sonacellarij parisiensis De inuitatione  
et de contemptu omniu[m] vanitatuum mundi.

Capitulum i.



Ubi sequitur me non ambulat in tenebris sed habebit lumen vite dicit dominus. Hec sunt verba Christi quibus amonemur quantum vitam ei et mores imitantur: si velim veraciter illuminari: et ab oculis cecitate cordis liberari. Summum igit studium nostrum sit in vita ihu Christi meditari. Doctrina Christi oculis doctrinas scorum precellit et quod spiritum haberet absconditus ibi manna inueniret. Sed continet quod multi ex frequenti auditu euangelij paruum desiderium sentiunt: quod spiritum Christi non habent. Qui autem vult plene et sapienter Christi verba intelligere: oportet ut totas vitas suas illi studeat conformare. Quid potest tibi alta de trinitate disputare si careas humilitate non displices a trinitati. Utere alta verba non faciunt scimus et insitum: sed virtuosa vita efficit deo charum. Optio magis sentire coniunctionem quam scire ei diffinitioem. Si scires totam bibliam exterius et omnium philosophorum dicta: quod totum prodesset sine charitate dei et gratia. Vanitas vanitatum et oia vanitas: propter amare deum et illi soli fuire. Ista summa est sapientia per contemptum mundi tendere ad celestia regna. Vanitas igit est diuitias perituras querere: et in illis sperare. Vanitas quod est honores ambire et in altum se extollere. Vanitas est carnis desideria sequentes: et ilud desiderare non postmodum grauius

oportet puniri. Vanitas est longa vita optare: et de bona vita parum curare. Vanitas est presentem vitam solu attenderem: et quod futura sunt non puidere. Vanitas est diligere quod cum oculis celeritate transfit: et illuc non festinare ubi se piter non gaudium manet. Nemmeno illi frequenter pueribus: quod non satiat oculus visu: nec aurum impletum auditum. Stude ergo cor tuum ab amore visibili abstrahere et ad invisibilia te trasserre. Nam sequentes suam sensualitatem maculant conscientiam et perdunt dei gratiam.

De humili sentire sui ipsius. Capitulum ii.

**O**nus homo naturaliter scire desiderat: sed scientia sine timore dei quod importat. Melior est perfecto humilis rusticus quod deo fuit: quam superbum philosophus quod se neglecto cursu celum considerat. Qui bene se ipsum cognoscit: sibi ipse vilescit: nec laudibus delectatur humanis. Si scire oia quod in mundo sunt et non essem in charitate quod me inuaret coram deo quod me iudicaturus est ex facto. Quiesce a nimio sciendi desiderio: quod magna ibi inuenitur distractio et deceptio. Scientes libenter volunt vivendi et sapientes dici. Multa ergo sunt quod scire parum vel nihil anime possunt. Et valde insipiens est quod alijs intendit quod his quod saluti sue deseruit. Multa verba non satiant animos: sed bona vita refrigerat mentem: et pura conscientia magna persistat ad deum conscientiam. Quanto plus et melius scis: tanto grauius inde iudicaberis nisi sancti vixeris. Non ergo extolli de villa arte vel scientia sed potius time de data tibi noticia. Si tibi video quod multa scis et satis bene intelligis: scito tamen quia sunt

# LIBER

multo plura que nescis. Noli altum sapere: sed ignorantiam tuam magis satere. Quid vis te alicuius perferre: cum plures doctiores te inueniantur: et magis in lege periti? Si vis utiliter aliquid sci re et discere: ama nesciri et pro nihilo reputari. Hec est altissima et utilissima lectio: sui ipsius vera cognitio et respectio. De seipso nihil tenere et de aliis sibi bene et alte sentire magna sapientia est et perfectio. Si videris aliquem aperte peccare vel aliqua gravia perpetrare: non debes te tamen meliore estimare quod nec quis diu possit in bono stare. Oes fragiles sumus: tu neminem fragiliorum temporis tenebis.

De doctrina veritatis. Cap. iii.

**E**pfiguras et voces trahentes sibi sicuti se habet. Nostra opinio et nostra sensus sepe nos fallit: et modicum videt. Quid prodest magna cauillatio de occultis et obscuris rebus: de quibus nec arguemur in iudicio quia ignorauimus? Gran dis insipientia quod neglectis utilibus et necessariis ultra intendimus curiosis et damnosis. Oculos habentes non videmus. Et quid cure nobis de generibus et speciebus? Lui eternum verbū loquimur: a multis opinionibus expeditur: ex uno verbo omnia et unū loquuntur oīa et hoc est principium quod et loquitur nobis. Nemo sine illo intelligit aut recte iudicat. Lui oīa unū sunt et oīa ad unū trahit et oīa in uno videt potest stabilis corde esse et in deo pacificus permanere. O veritas de fac me unū tecū in charitate perpetua. Tedet me sepe multa legere et audire. In te

est totū quod volo et desidero. Taceant oīes doctores: fileant universitatem creaturam in spectu tuo: tu mihi loquerere solus. Quāto aliis magis vniū sibi et interiorius simplificatur fuerit: tāto plura et altiora sine labore intelligit quod desuper lumē intelligentie accipit. Purus simplex et stabilis spiritus in multis operibus non dissipatur: quia oīa ad dei honorē operatur: et in se ociosus ab oīa propria exhortatione eē nititur. Quis te magis impedit et molestatur quod tua imortificata affectio cordis? Bonus et devotus homo opera sua pīus intus disponit: quod foris agere debet. Nec illa trahunt eū ad desideria vitiōse inclinatiōis: sed ipse inflectit ea ad arbitriū recte ratiōis. Quis habet fortis certamē: quod q̄ nitiū vincere seipsum? Et hoc deberet eē negotiū nostrū: vincere videlicet seipsum et quotidie seipso fortiorē fieri: atque in melius aliqd pīcere. Ois perfectio in hac vita quādā imperfectionē sibi h̄z ānēxā: et oīis speculatio nostra quodā caligine non caret. Humilis tui cognitio certior via est ad deū: quod pīude scientie ingratitio. Non est culpāda scīa: aut quilibet simplex rei noticia: quod bona est in se considerata et a deo ordinata: sed pīserenda est sibi bona conscientia et virtuosa vita. Quia vero plures magis studēt scire quod bene vivere: iō sepe errat: et penē nullū vel modicū fructū ferūt. O si tāta adhiberet diligētiā ad erēstāpāda vitia et vices inserēdas: sicuti ad mouēdas quēstiones: non fieret tāta mala et scādala in populo: nec tanta dissolutio in cenobīs. Lerte aduentente die iudicij non quāret a nobis quod legimus: quod fecimus: nec quod bene dixi.

mus  
vbi sū  
bñ no  
dijs f  
possid  
tāt. **3**  
de illi  
mūdi  
dasse  
**Q** m  
scō: q  
mag  
iō eu  
re m  
Vero  
nihil  
re pr  
ster  
doct  
lūtar  
in ag  
**N**  
res e  
dolo  
alio  
Sed  
enā  
nā a  
bile  
cipi  
pri  
nō  
nec  
aut  
tio  
me  
ne  
pie  
**Qu**

mus s̄ q̄ religiose vixim⁹. Dic mihi  
vbi sūt modo oēs illi dñi ⁊ m̄grī q̄s  
bñ non isti dū adhuc viuerēt ⁊ in stu-  
dijs florerēt. Nam eoꝝ p̄bēdas alij  
possidēt: ⁊ nescio vtrū de eis recog-  
itāt. In vita sua aliqd vidēbat: ⁊ mō  
de illis taceat. O q̄ cito trāsit gloria  
mūdi. vtinā vita eoꝝ: scie iꝝoꝝ ecōr  
dasset: tūc bñ studiūssent ⁊ legiſſent.  
Qꝝ multipereūt p̄ vanā scientiā in h̄  
sclo: q̄ pax curāt de dei fuitio. Et qz  
magis eligūt magni eē q̄ humiles:  
iō euānescūt in cogitatiōib⁹ suis. Vle  
re magn⁹ est q̄ magnā h̄ charitatē.  
Vtere magn⁹ est q̄ in se paru⁹ est: ⁊ p  
nihilo oē culmē honoris ducit. Vle  
re prudēs ē q̄ oīa trena arbitraſ ut  
stercora: ut xp̄z lucifaciat. Et vē bñ  
doct⁹ ē: q̄ dei volūtatē facit: ⁊ suā vo-  
lūtatē relinquit. De prudentia  
in agendis. Capitulū.iiij.

**N**on est credendū oī verbo nec  
instinctui: s̄ caute et lōganimit  
res est fm̄ deū ponderāda. Proch-  
dolor sepe malū facilius q̄ bonū de  
alio credit et dicit: ita infirmi sum⁹.  
Sed pfecti viri nō facile credunt oī  
enarranti qz sciūt infirmitatē huma-  
nā ad malū pclimā ⁊ in v̄bis satis la-  
bilem. Magna sapiētia est nō eē p-  
cipitē in agēdis: nec p̄tinaciter in p-  
prijs ſēfib⁹ stare. Ad hāc etiā p̄tinet  
nō ḡbuslibet hominū v̄bis credere:  
nec audita v̄l credita mor ad alioꝝ  
aures effūdere. Lū sapiēte ⁊ ūscien-  
tioso viro ūſiliū habe: ⁊ q̄re potius a  
meliori instrui: q̄ tuas adiuentio-  
nes sequi. Bona vita facit hoīem sa-  
pienteꝝ fm̄ deū ⁊ expertū in multis.  
Quāto quis in se humilioꝝ fuerit et

deo subiectior: tāto in omnibus erit  
sapiētior ⁊ pacatior.

De lectione sanctarū scri-  
pturarum. Cap.v.

**Q**uartitas est in scripturis sanctis  
querenda non eloquētia. Om-  
nis scripture sacra eo spiritu debet  
legi quo facta est. Querere potius  
debemus vtilitatem in scripturis q̄  
subtilitatem sermonis. Ita libenter  
deuotos ⁊ simplices libros legere de-  
bemus sicut altos ⁊ profūdos. Nō  
te offendat auctoritas scribētis vtꝝ  
parue vel magne litterature fuerit:  
sed amor pure veritatē te trahat ad  
legendū. Non queras quis hoc di-  
xerit: sed quid dicat attēde. Hōies  
transeunt: sed veritas dñi manet in  
eternū. Sine personaꝝ acceptione  
varijs modis loquitur nobis deus  
Curiositas nostra sepe nos impedit  
in lectione scripturarū: cū volumus  
intelligere ⁊ discutere vbi simpliciter  
effet transeundum. Si vis pfectū  
haurire: lege humiliter simpliciter ⁊  
fideliter: nec vñquā velis habere no-  
men scientie. Interroga libenter et  
audi tacens verba sanctorum: nec  
displaceant tibi parabole seniorum:  
fine causa enī nō proferunt.

De inordinatis affectio-  
nibus. Cap.vj.

**Q**uandocunq̄ homo aliquid  
inordinate appetit statim in se  
inquietus fit. Superbus et auarus  
nunq̄ quiescunt. Pauper: ⁊ humili-  
lis spiritu in multitudine pacis con-  
uersantur. Homo qui nec dum per-  
fecte in se mortuus est: cito tēratur ⁊  
vincitur in paruis ⁊ vilibus rebus.

**I**nfirmus spū et qdāmodo adhuc carnalis et ad sensibilia inclinat⁹ dis-  
ficu' ter se pōt a terrenis desiderijs ex toto abstrahere. Et iō sepe habet tristitia cū se subtrahit: leniter etiā in dignat si qs ei resistit. S aut̄ psecut⁹ fuerit qd̄ cōcupiscit: statim ex reatu conscientie grauat⁹: qr̄ secut⁹ est passio-  
nē suā q̄ nihil iuuat ad pacē quā q̄si uit. Resistēdo igī passionib⁹ inueni-  
tur vera pax cordis: nō aut̄ seruien-  
do eis. Nō est ergo pax in corde ho-  
minis carnalis: nō iu hoie exteriori  
bus dedito: s̄ in fernido spirituali.

**D**e rana spe et elatione su-  
gienda LaP. viij

**O**mnis ē q spem suā ponit in ho-  
minib⁹ aut̄ in creaturis. Nō te  
pudeat alijs seruire amore ihesu xp̄i  
et pauperē in hoc seculo videri. Nō  
stes sup teipm sed in deo spem tuam  
cōstitue. Fac qd̄ in te est: et deus ade-  
rit bone voluntati tue. Non cōfidas  
in tua sc̄ientia: vñ cuiuscq̄ astucia viue-  
tis sed magis in dei gratia: q adiu-  
uat humiles: et de se p̄sumentes hu-  
miliat. Ne glorieris in diuitijs si ad-  
sunt: nec in amicis qr̄ potētes sunt:  
sed in deo qui oia p̄stat: et seipm sup  
oia dare desiderat. Non te extollas  
de magnitudine vel pulchritudine  
corpis: que modica infirmitate cor-  
rumpit et defedat. Nō placeas tibi  
ipsi de habilitate aut̄ ingenio tuo ne  
displiceas deo: cui⁹ est totū qcquid  
boni naturaliter habueris. Non te  
reputes alijs meliore ne forte coraz  
deo deterior habearis: q scit qd̄ ē in  
hoie. Nō supbias de operib⁹ bonis  
qr̄ aliter sūt iudicia dei q̄ hominū:

cui sepe displicet qd̄ hoib⁹ placet.  
Si aliquid boni habueris: crede de  
alijs meliora: ut humilitatē cōserues  
Non nocet si oibus te supponas: no-  
cet aut̄ plurimū si vel vni te p̄ponas.  
Iugis pax cū humili: in corde aut̄  
supbi celus et indignatio frequēs.

**D**e cauenda nimia faini-  
liaritate. LaP. viij

**N**on omni homini reueles cor-  
tuū: sed cū sapiete et timete deū  
age causā tuā. Lū iuuibus et extra-  
neis rarus esto. Lū dimitib⁹ noli blā-  
diri: et corā magnatis nō libenter ap-  
pareas. Lū humilib⁹ et simplicibus:  
cū deuotis et morigeratis sociare: et  
que edificatiōis sunt p̄tracta. Non  
sis familiaris alicui mulieri: s̄ in cō-  
muni oēs bonas mulieres deo cō-  
menda. Soli deo et angelis ei⁹ opta  
familiaris esse: et hominū noticiam  
deuita. Charitas habēda est ad om-  
nes: sed familiaritas non expedit.  
Quandoq; accidit ut persona igno-  
ta ex bona fama luceat: cuins ta-  
men presentia oculos intuentiū ob-  
fuscatur. Putam⁹ aliquādo alijs pla-  
cere ex cōiunctiōe nostra: et incipim⁹  
magis displicere ex morū ip̄robitate  
in nobis cōsiderata. **D**e obediē-  
tia et subiectione. LaP. ix.

**A**llde magnū est in obediētia  
stare: sub plato viuere: et sui iu-  
ris nō esse. Multo tutius est stare in  
subiectione: q̄ in prelatura. Mul-  
ti sunt sub obedientia magis ex ne-  
cessitate q̄ ex charitate: et illi penam  
habent et leniter murmurant: ne li-  
bertatē mentis acquirent: nisi ex to-  
to corde propter deū se subiçiant.

# LIBER

Curre hic vel ibi: nō inuenies quietē nisi in humili subiectione sub prelati regimine. Imaginatio locorum et mutationis multos secessit. Cuius uero est quod vniuersitatis libenter ait, p sensu suo: et inclinat ad eos magis qui secū sentiunt. Sed si deus est inter nos: necessitatem est ut relinquam? etiā quicq; nostrū sentire propter bonū pacis. Quis est ita sapiens qui omnia plene scire potest: Ergo noli nimis in sensu tuo confidere: sed velis etiā libēter aliorū sensu audire. Si bonū est tuū sentire: et hoc ipsum propter deū dimittis et aliū sequis magis ex inde proficies. Audiri enī sepe: securi? esse audire et accipere filii q; dare. Poterit enim ostingere ut bonū sit vniuersitatisq; sentire sed nolle alijs acquiescere cū id ratio aut causa postulat signū est supbie et pertinacie. De cauenda supfluitate verborū. Cap. x.

**Q**uaeas tuū multū hominū q; tuū potes: multū enī impedit tractatus seculariū gestorū etiā si simplici intentione pferant. Lito enī ingnatur vanitate et captiuamur. Vellez me pluries tacuisse et inter hoies nō fuisse. Sed quare tā libenter loquimur et iniucē fabulamur: cū tñ raro sine lesionē conscientie ad silentium redimus: ideo tā libēter loquimur: q; p muiuas locutiones ab iniucē solari q; rimus: et cor diversis cogitationib; fatigatum optam? relevare. Et multū libēter de his que multū diligimus vel cupim?: vel q; nobis contraria sentimus: libet loqui et cogitare. Sed p dolor sepe inanuerit et frustra. Nam hec exterior consolatio interioris et

diuine consolationis nō modicum detrimentū est. Ideo vigilandum est et orādū: ne tempus ociose transeat. Si loqui licet et expedit: que edificabilia sunt loquere. Malus usus et negligentia profectus nostri multū facit ad incustodiā oris nostri. Iuuat tamen nō parū ad profectū spiritualē deuota spiritualiū rerum collatio marime ubi pares animo et spiritu iu deo sibi sociantur.

De pace acquirenda et celo proficiendi. Cap. xi.

**M**ultā possemus pacem habere: si nō vellemus nos cū aliorum dictis et factis que ad nostram curā nō spectant occupare. Quomodo potest ille diu in pace manere q; alienis curis se intermiscet: qui occasionses forinsecus querit: qui paru; vel raro se intranscens colligit. Beati simplices quoniā multā pacē habebunt. Quare quidā sanctorū tam perfecti et contēplatiui fuerūt: Quia omnino seipso mortificare ab omnibus terrenis desideriis studuerūt et ideo totis medullis cordis deo inherere atq; libere sibi vacare potuerunt. Nos quidē nūxiū occupamur p pījs passionibus: et de transitorijs nimis sollicitamur. Raro etiā viu; vitiū perfecte vincimus: et ad quotidianiū profectū nō accēdimur: ideo frigidū et tepidi remanemus. Si essemus nobisipsis pfecte mortui: et interioris minime implicati: tūc possemus etiā diuina sapere et de celesti contēplatiōe aliqd experiri. Totū et mari mū impedimentū est: q; nō sumus a passionib; et occupiscentijs liberi: nec p

# LIBER

fectā sanctoꝝ viā conamur ingredi.  
Qn̄ etiā modicū aduersitatis occurrit: n̄i mis cito deiſcimur: t ad huma-  
nas cōsolatiōes auertumur. Si nite-  
remur ſicut viri fortes ſtare in plio:  
prefecto: auriliū dñi viderem⁹ ſup nos  
de celo. Iēpe enī certātes t de gratia  
ſua ſperātes paratus eſt adiuuare:  
q nobis certādi occaſiones pcurat:  
ut vincam⁹. Si tñ in iſtis exteriori-  
bus obſeruācijs pfectū religiōis po-  
nimus cito finē habebit deuotio no-  
stra. Sed ad radicē ſecurim pona-  
mus: ut purgati a paſſionib⁹ pacifi-  
cā mētē poſſideam⁹. Si omni anno  
vnū vitiū extirparem⁹: cito viri pfe-  
cti efficeremur. Sed mō ecōtrario ſe-  
pe ſentim⁹: ut meliores t puriores in  
initio auerſionis nos fuifſe inuenia-  
mus: q; post mltos annos pfectiōis  
Feruor t pfect⁹ noſter quotidie de-  
beret crescere: ſz nūc p magno videt  
ſigs priui feruoris partē poſſet reti-  
nere. Si modicā violentiā facerem⁹  
in principio tūc poſtea cuncta poſſe-  
m⁹ facere cū leuitate t gaudio. Gra-  
ue eſt aſſueta dimittere ſed grauius  
eſt tra ppriā volūtatiē ire. Sz si nō  
vincis parua et leuia: q ſuperabis  
difficiliora: Refiſte in pncipio incli-  
nationi tue t malā deſiſte cōſuetudi-  
ne ne forte paulatim ad maioreꝝ te-  
ducat difficultateꝝ. Q ſi aduerteres  
quātā tibi pacē t alijs leticiā faceres  
tei p̄m bene habēdo: puto q ſolliciti-  
or: eſſes ad ſpiritualē pfectū.

De vtilitate aduersitatis. Laꝝ. xiij.  
**B**onū ē nobis q; aliquā habem⁹  
aliquas grauitates t ſrietates  
q; ſepe hominē ad cor reuocat: qte-

nus ſe in exilio eē cognoscat: nec ſpē  
ſuā in aliqua re mūdi ponat. Bonū  
eſt q patiamur qn̄q; contradictores t  
q male t impfecte de nobis ſentiaſ  
etiā ſi bene agimus t intēdim⁹. Ista  
ſepe iuuant ad humilitatē: t a vanā  
gloria nos defendūt. Tunc enī meli-  
us interiorē testē deū querim⁹ q ſo-  
ris vilipendium ad hoibus: t nō be-  
ne nobis creditur. Ideo deberet ſe  
homo in deo totaliē firmare: ut non  
eſſet ei neceſſe multas cōſolationes  
querere. Qn̄ homo bone volūtatis  
tribulaſ vel tentaſ aut in alis cogita-  
tionibus affigis: tunc deū ſibi magiſ  
neceſſarium intelligit ſine quo nihil  
boni ſe poſſe dephendit. Tūc etiam  
triftat: gemit t orat p miserijs quas  
patif. Tunc tedet eū diutius viuere:  
mōrē optat iuuenire: ut poſſit diſſol-  
ui t cū xp̄o eſſe. Tunc etiā bene ad-  
uertit perfectā ſecuritatē t plenā pa-  
cem in mūdo nō poſſe conſtare.

De tentationibus reſi-  
ſtendis. Laꝝ. xiiij.

**O**tiādiu in mūdo viuimus ſine  
tribulatione et temptatione eſſe  
nō poſſumus. Vnde in Job ſcriptū  
eſt. Tentatio eſt vita hois ſuper ter-  
rā. Ideo vnuſquisq; ſollicit⁹ eſſe de-  
beret circa tentatiōes ſuas t vigila-  
re in oronib⁹ ne diabolus locū inue-  
niret decipiēdi: q nūq; dormitat ſed  
circuit qrenſ que deuoret. Neſmo tā  
pfect⁹ eſt t ſcū ſ q nō habeat aliquā tē-  
tatiōes: t plene eis carere nō poſſu-  
mus. Sūt tñ tētatiōes hoī ſepe val-  
de vtileſ: licet moleſte ſint t graues  
quia in illis homo humiliat purgaſ  
t erudit. Omnes sancti per multas

tribulationes & tentationes transierunt & profecerunt. Et qui bene tentationes sustinere nequiverunt: reprobi facti sunt & defecerunt. Non est aliquis ordo tam scius nec locus tam secreta: ubi non sint tentationes vel ad ueritatem. Non est homo securus a temptationib[us] totaliter quod diu vixerit: quod in nobis est unde tentamur ex quo in concupiscētia nati sumus. Una tentatione seu tribulatiōe recedēte alia supuenit: & semper aliquid ad patiēdū habebimus. Nam bonū felicitatis nostre perdidimus. Multi querunt tentationes fugere & grauius incidunt in eas. Per solā fugā non possumus vincere: sed per patientiā & verā humilitatē oībus hostib[us] efficimur fortior[es]. Qui tantummodo exterius de clinat nec radicē euellit parū pficiet imo citius ad eū tentationes redient & peius sentiet. Paulatim & per patientiā cū lōganūitate deo iuuāte melius superabis: quod cū duritia & importunitate p[ro]pria. Sepius accipe consilium in tentatione: et cū tentato noli duriter agere: sed cōsolationē ingere sicut tibi optares fieri. In iūniū omnium malarū temptationū in cōstantia animi & parua ad deū cōfidentia: quod sicut nauis sine gubernaculo hinc inde a fluctibus impellit: ita homo remissus & suū ppositū deserens varie tentat. Ignis probat ferrū: & tentatio hoīez iūstū. Nescimus sepe quid possim[us]: sed tentatio aperit quid sumus. Uigilandū est tū p[re]cipue circa initū tentatiōis: quia tūc facilius hostis vincit: si ostiū mētis nullatenor[um] intrare finit: sed extra h[ab]emē statim ut pul-

sauerit illi obuiat. Unū quidā dīxit Principijs obsta: sero medicina parat. Lū mala p[ro]lōgas cōvaluere moras. Nā primo occurrit menti simplex cogitatio: deinde fortis imagina: io: postea delectatio & mor[u]s p[ro]nuis & assensio. Sicq[ue] paulatim īgredit hostis malign[us] ex toto: dū illi non resistit in principio. Et quāto diuitijs ad resistendū torpuerit: tanto inse quotidie debilior fit: & hostis cōtra eū potētior. Quidā in principio cōuerisionis sue grauiores tentationes patiunt[ur]: quidā autē in fine: quidā vero quasi p[er] totā vitā suam male habet. Nonnulli satis leuiter tentant finē ordinationis sapientiā & egrediā: q[ui] staū & merita hoīum pensat et cūcta ad electorū suorū salutē p[ro]ordinat. Ideo non debem[us] desperare cū tentamur: sed eo feruētiū deū exorare quatenor[um] nos in oī tribulatiōe dignetur adiuuare: q[ui] viiq[ue] fīm dicū pauli talē faciet cū tentatiōe puentū: ut possumus sustinere. Humiliemus ergo animas nostras sub manu dei in oī tentatiōne & tribulatiōe: quod humiles spū saluabit & exalabit. In tentatiōnib[us] & tribulatiōnib[us] p[ro]bat hō quātū pfecit & ibi mai[us] meritiū existit: et vī[us] meli[us] patescit. Nec magnū ē si hō de uotus sit & feruētiū cū gūtitatē nō sentit: sed si tpe aduersitatis patiēter se sustinet: spes magni pfecit[ur] erit. Quidā a magnis temptationib[us] custodiūt & in paruis quotidianis sepe vincūt ut humiliati nūq[ue] de seipsis in magnis cōfidāt: q[ui] in tam modicis infirmat

De temerario iudicio  
vitando. Cap. xiiij.

# LIBER

**A**d teipsū oculos reflecte: et alio  
ruz facta caueas iudicare. In  
iudicādo alios homo frustra labo-  
rat: sepius errat: et leuiter peccat. Se  
ipm vero iudicando; et discutiendo  
semp fructuose laborat. Sicut no-  
bis res cordi est: sic de ea frequēter  
iudicamus. Nā veruz iudiciū ppter  
privatū amore faciliter perdimus.  
Si deus semp esset pura intētio no-  
stri desiderij: nō tā faciliter turbare  
mūr p resistētia sensus nostri. Sed  
sepe aliqd ab intra latet: vel etiā ab  
extra occurrit: qd nos etiā pariter tra-  
hit. Multi occulte seipos querūt in  
rebus quas agūt et nesciunt. Vliden-  
tur etiā in bona pace stare: qn res p  
eoꝝ velle fiunt et sentire. Si aut̄ aliq  
fit qz cupiūt cito mouent et tristes fi-  
unt. Prop̄ diuersitatē sensuū et op̄i-  
oniuū: satis frequēter oriunt diffen-  
siones inter amicos et cives: inter re-  
ligiosos et deuotos. Antiqua ſuetu-  
do difficulter relinquit et ultra ppterū  
videre nemo libenter ducit. Si rati-  
oni tue magis inniteris v̄l industrie  
qz virtuti subiectue ihu christi: raro  
et tarde eris homo illuminatus: qz  
deus vult nos fibi perfecte subiisci: et  
omnē rationē p inflāmatū amorez  
transcendere. **D**e operibus ex  
charitate factis. **L**ap. xv.

**P**ro nulla re mudi et p nullius  
hois dilectionē aliqud malū ē fa-  
ciēdū: s̄ p vtilitate tm̄ indigētis op̄  
bonū aliquā intermitēdū est aut etiā  
p meliori mutādū: hoc enī facto op̄  
bonū nō deſtruit: s̄ in melī ſmutat  
Sine charitate opus externuz nihil  
pdest: quicqd autē ex charitate agit

quātūcūqz etiā paruū fit et despectū:  
totū efficit fructuosū. Magis ſigdē  
de⁹ pensat ex quāto qz ag t: qz q̄tūz  
qz facit. Multū facit qui multū dili-  
git. Multū facit qz rē bñ facit. Bene  
ſacit qui magis cōmunitati qz ſuevo  
lūtati ſeruit. Sepe videt eē charitas  
et est magi carnalitas qz carnalis in-  
clinatio; ppterū volūtas: ſpes retribu-  
tionis: affect⁹ comoditatis raro ab  
eſſe volūt. Qui verā et pfectā charita-  
tē habet: in nulla re ſeipm querit: s̄  
dei ſolūmodo gloriā in oib⁹ fieri de-  
ſiderat. Nulli etiā inuidet: qz nulluz  
privatū gaudiuz amat: nec in ſeipſo  
vult gaudere: ſed in deo ſup oia bo-  
na optat beatificari. Nemini aliqd  
boni attribuit: ſed totaliter ad deuz  
refert: a quo fontaliter oia pcedunt  
in quo finaliter omnes sancti fruibi-  
liter quiescunt. O qui ſcintillā habe-  
ret vere charitatis: profecto oia ter-  
rena ſentiret plena fore vanitatis.

**D**e ſufferentia defectuū  
aliorum. **L**ap. xvi.

**Q**ui homo in ſe v̄l in alijs emē  
dare nō valet: debet patienter  
ſuſtinere: donec deus aliter ordinet  
Logita qz forte ſic melius eſt p tua  
pbatioꝝ et paciētia: ſine qz nō ſunt mul-  
tū ponderāda merita nra. Debes ta-  
men p talib⁹ ipedimētis ſupplicare  
ut deus tibi dignet ſubuenire et po-  
ſis benignē portare. Si qz ſemel aut  
his admonit⁹ nō acquiescit: noli cū  
eo ſtēdere: ſed totū deo cōmitte: ut  
ſiat volūtas ei⁹ et honor in oib⁹ ſuis  
ſuis: q ſcīt bene mala in bonū ſuer-  
tere. Stude patiēs eſſe in toleran-  
do alioꝝ defectuſt qualeſcunqz in-

firmitates q̄ t̄ tu multa habes que ab alijs oportet tolerari. Si nō potes te talē facere q̄lē vis quō poteris alii habere ad tuū bñplacitum. Liben̄ habem⁹ alios pfectos t̄ tuī prios nō emēdam⁹ defecus. Volimus q̄ alij stricte corrigan⁹ t̄ ipsi corrigi nolum⁹. Displicet larga alio rū licētia t̄ tuī nobis nolum⁹ negari qđ petim⁹. Alios restringi p̄ statuta volum⁹ t̄ ipsi nullaten⁹ patimur ampli⁹ cohiberi. Sic ergo patet q̄z raro p̄ximū sicut nos ipsos pensam⁹. Si essent oēs pfecti: qđ tūc haberem⁹ ab alijs p̄ deo pati: Nūc aut̄ de⁹ sic ordinauit: ut discam⁹ alter alterius onera portare: qz nemo sine defecctu: nemo sine onere: nemo sibi sufficiens: nemo sibi satis sapiens: sed oportet nos inuicē portare: inuicez cōsolarī: parī adiuuare instruere t̄ admonere. Quāte autē virtut⁹ q̄sq̄ fuerit: meli⁹ patet occasione aduerfitatis. Occasiones nāq̄ hoiem fragile nō faciūt: s̄ qualis sit ostendūt

+ De monastica vita. Cap. xvij.  
**O**p̄petet ut discas teipm̄ i mul tis frāgere: si vis pacē t̄ cōcor diā cū alijs tenere. Nō est paruū in monasterijs uel i cōgregatione habitare: t̄ ibi sine q̄rela conuersari: t̄ vsc̄ ad mortē fidelis perseverare. Beat⁹ qđē q̄ ibi bene vixit: t̄ felicit̄ cōsumauit. Si vis debite stare t̄ pfectere: teneas te tāq̄ exulē t̄ pegrinū sup terrā. Oportet te stultū fieri propter xp̄m: si vis religiosam ducē vitā. Habit⁹ t̄ tonsura modicū cōseruit sed mutatio mox t̄ integra mortificatio passionū verū faciūt religiosū

Qui aliud q̄rit q̄z p̄ire deū t̄ aie sue salutē: nō inueniet nisi tribulationē t̄ dolorē. Nō pōt etiā diu stare pacificus: qui nō nitif esse minimus: t̄ oībus subiect⁹. Ad seruiendū venisti: nō ad regendū. Ad patiendū t̄ laborandū scias te vocatū: non ad ociandū uel fabulandū. Hic ergo p̄banī hoīes sicut aurū in fornace. Hic nemo pōt stare nisi ex toto cor de se voluerit ppter deū humiliare.

De exēplis scōz patrū. Cap. xviii

**I**n tuere sanctoꝝ patruꝝ viuida exempla: in q̄bus vera pfectio refulsiꝝ t̄ religio t̄ videbis q̄z modicū sit t̄ peine nihil quod nos agim⁹. Heu qđ est vita nostra si illis fuerit cōparata: Sancti t̄ amici xp̄i dño seruierūt in fame t̄ siti: in frigore t̄ nuditate: i labore t̄ fatigatione: in vigilijs t̄ ieunijs: i oronib⁹ t̄ sancti meditationib⁹: in psecutionib⁹ t̄ op̄probrijs multis. O q̄z multas t̄ graues tribulatiōes passi sūt apli martyres: cōfessores: virgines: t̄ reliqui oēs q̄ xp̄i vestigia voluerūt seq. Nā aīas suas in hoc mūdo oderunt: vt in eternā vitā eas possiderent. O q̄z strictā t̄ abdicatā vitā sancti patres in heremo duxerūt: q̄z longas t̄ grāues tentatiōes ptulerūt q̄z frequēt ab inimico vexati sunt: q̄z crebras t̄ feruidas orōnes deo obtulerūt: q̄z rigidas abstinentias pegerūt: q̄z magnū celū t̄ feruorē ad spūalē pfectū habuerunt: q̄z forte bellū aduersus edomationē vicioꝝ gesserūt: q̄z purā t̄ rectā intentionē ad deū tenuerūt. Per diē laborabāt t̄ noctibus orōni diuine vacabāt: q̄z q̄z laboran

# LIBER

do ab oratione metali miniine cessa-  
ret. Qe tps utilit expēdebāt ois ho-  
ra ad vacandū deo breuis videbat  
et p magna dulcedine contemplationis  
etiā oblitio tradebat necessitas  
corpalis refectiōis. Oibus diuicijs  
dignitatib: honorib: amicis: et co-  
gnatis renūciabat nil de mūdo ha-  
bere cupiebat: vix necessaria vite su-  
mebat: corpori seruire etiā in necessi-  
tate dolebat. Paupes igit erāt: reb:  
terrenis: sed dūntes valde in grā et  
virtutib: Foris egebāt: sed int' grā  
et solatiōe diuina reficiebat. Mū-  
do erāt alieni: s̄ deo primi ac fami-  
liares amici. Sibi ipsi videbantur  
tāqz nihili et huic mūdo despecti: s̄  
erāt i oculis dei preciosi et electi. In  
vera humilitate stabant: in simplici  
obedientia viuebat: in charitate et pa-  
tiētia ambulabat: et ideo quotidie  
i spū pficiebat: et magnā apud deuz  
grām obtinebat. Dati sūt in exem-  
plū oibus religiosis: et plus puocare  
nos debet ad bene pficiendū: qz te-  
pidoz numerus ad relaxanduz. O  
quantus feruor: oīum religiosoꝝ in  
pncipio sue sancte institutionis fuit  
O quanta deuotio oronis: quanta  
emulatio virtut: qz magna discipli-  
na viguit: quāta reuerētia et obediē-  
tia sub regula magistri in oīb: efflo-  
ruit. Testan̄t adhuc vestigia dereli-  
cta q̄ vere viri sancti et pfecti fuerūt  
q tam strenue mīitantes mundum  
suppeditauerūt. Jam magn' putat si  
qs trāsgressor nō fuerit: si qs qd ac-  
cepit cū patiētia tolerare potuerit.  
Ob teoris et negligentie status nři  
qtaꝝ cito declinam' a pristino fer-

uore: et iā tedet viuere p lassitudine  
et repore. Ut iā te penit' nō dormi-  
tet pfectus virtutū: q multa sepi' ex-  
empla vidisti deuotoꝝ.

De exercitiis boni  
religiosi. Cap. xix.

**O**cta boni religiosi oīb: virtuti  
abus pollere debet: ut sit talis  
interi: qualis videt hominib: exte-  
rius. Et merito mltō plus debet eē  
intus: qz qd cernit foris: qr inspectoꝝ  
noster est de: quē sūmō p reuereri  
debem' vbiqz fuerūt et tāqz ange-  
li in aspectu ei' mūdi incedē. Omni  
die renouare debem' ppositū nřm et  
ad feruorē nos excitare q̄i hodie p  
mū ad ouersionē venissem' atqz di-  
cere. Adiuua me dñe de: me: in bo-  
no pposito et sancto seruitio tuo: et  
da mihi inūc: hodie pfecte incipere:  
qr nihile est qd hacten' feci. Scđmp  
positū nřm cursus pfectus nři et mul-  
ta diligentia opus est bene pficere  
volēti. Q̄ si fortis pponēs sepe defi-  
cit: qd ille q raro aut min' fixe aliqd  
pponit: Varijs tñ modis etigit de-  
sertio ppositi nostri: et leuis omissione  
exercitioꝝ: vix sine aliquo dispēdio  
trāsit. Justoꝝ ppositū in grā dei po-  
ti' qz in ppria sapiētia pendet: i quo  
et semp etidūt qcqd arripiūt. Nam  
hō pponit: sed de: disponit: nec est i  
in hoīe via eius. Si pietatis cā aut  
fraterne utilitatis pposito qnqz con-  
suetū omittit exercitiū: facile postea  
poterit recuperari. Si aut tedio ani-  
mi aut negligatia faciliter relinquit:  
satis culpabile est et nocivū sentiet.  
Conemur quātū possim': adhuc le-  
uiter deficiem' in multis. Semp tñ

aliqd certi pponēdū ē t illa pcipue  
 q ampli nos impediūt . Exteriora  
 nostra t interiora parit nobis scru-  
 tanda sunt t ordināda: quia vtraqz  
 expediūt ad pfectū Si nō stinue te  
 rales colligē saltē interdū : t ad mi-  
 nus semel i die: mane videlz aut ve-  
 spere . Mane ppone : vespe discute  
 mores tuos qualis hodie fuisti in  
 verbo opere t cogitatione: qr in his  
 sepi forsan deū offerdisti t primū  
 Accinge te sicut vir contra diaboli-  
 cas negotias: frena gulā: t oēm car-  
 nis inclinationē facilis frenabis .  
 Nūqz sis ex toto ociosus : sed aut le-  
 gēs aut scribēs aut orās aut medi-  
 tās aut aliqd vtilitatē p cōi laborās  
 Corpalia exercitia discrete sūt agē-  
 da: nec oib equalis assumēda . Que  
 cōia nō sunt: nō sunt foris ostenden-  
 da: nā in secreto tuti exercent priua-  
 ta . Lauēdū tñ ne piger sis ad cōia t  
 ad singularia pmprior: sed expletis  
 integre t fideli debitis t iniūctis: si  
 iā ultra vacat : reddē te tibi put de-  
 uotio tua desiderat . Nō possūt oēs  
 habere vnū exercitiū: sed aliud isti:  
 aliud illi magis deseruit . Etiā p tē-  
 porē ogruētia diuersa placēt exerci-  
 tia qr alia in festis : alia i feriatē ma-  
 gis sapiūt dieb . Alijs indigem tē-  
 pore temptationis: t alijs tpe pacis t  
 quietis . Alia cū tristamur libet cogi-  
 tare: t alia cū leti in dño fuerimus .  
 Circa principalia festa renouanda  
 sūt bona exercitia t sanctoz suffra-  
 gia feruēti implorāda . De festo in  
 seculo migraturi sum t ad eternū  
 festū pueturi . Tōqz sollicite nos p-

parare debem? i deuotis tibz t de-  
 uoti? uersari atqz oēm obseruātiaz  
 stricti? custodire tāqz i breui pmiū la-  
 boris nři a deo pcepturi . Et si dila-  
 tū fuerit credam? nos min? bñ ppa-  
 ratos atqz idignos tāte adhuc glie  
 q reuelabit i nobis tpe pfinito: t stu-  
 deam? nos meli? ad exitū pparare .  
 Beat seruait euāgelistā lucas quē  
 cū venerit dñs inuenerit vigilantē .  
 Amē dico vobis sup oīa bona sua  
 cōstituet eū . *De amore soli-*  
*litudinis t filetij . LaP.xx.*

**O** tere apū tps vacandi tibi: t  
 de bñficijs dei frequēt cc gitā  
 Relinq curiosa . Tales plege māe-  
 rias q cōpūctionē magi pstat qz oc-  
 cupationē . Si te subirareris a sup-  
 fluis locutionibz t ociosis circuitio-  
 nibz: necnō a nouitatibz t rumoribz  
 audiēdis: inuenies ips sufficiens t  
 aptū p bonis meditationibz insistē-  
 dis . Maximi scōx humana cōsortia  
 vbi poterāt vitabāt: t deo i secreto  
 viuē eligebāt . Dicit qdā . Quotiens  
 inf hoīes sui mīor hō redij . Hoc qp  
 pe sepi experimur: qñ diu cōabula-  
 mur . Facilius est oīo tacē: qz verbo  
 nō excedē . Facili? ē domi latē: qz fo-  
 ris se posse sufficientē custodire . Qui  
 igif intendit ad interiora t spiritua-  
 lia puenire: oportet eum cū ihesu a  
 turba declinare . Nemo secure ap-  
 paret: nisi q libenter latet . Nemo se-  
 cure p̄est: nisi q libenf subest . Nemo  
 secure p̄cipit: nisi q libenf obedire di-  
 dicit . Nemo secure gaudet: nisi qui  
 bone conscientie testimonii habet .  
 Nemo secure loquit: nisi q libenter  
 tacet . Semper tñ scōx securitas plena

Subiectum  
 à ubiqz na-

S. nich.  
 antebend.

timoris dei extitit. Neceo min' solliciti et humiles in se fuerunt: qz magnis virtutib' et grā emicuerūt. Prauox aut securitas ex supbia et psumptione oris: et in fine in deceptionē sui vertit. Nūqz pmittas tibi securitatē in hac vita: qz uis bon' videar. cenobita aut deuor' heremita. Sepe meliores i estimatione hominū graui' periclitati sunt ppter sua; nūmā cōfidentiā. Unde multis vtili' est ut nō penitus tētationib' careat sed sepi' impugnent: ne nimū securi sint: ne forte in supbiā eleuent: ne etiā ad exteriores cōsolationes licētūs declinet. O q nūqz transitoriaz leticiā quereret: q nūqz cū mūdo se occuparet: qz bona cōscia; seruaret. O q oēm rana sollicitudinē amputaret: et dūtaxat salutaria ac diuīa cogitaret: et totā spem suā in deo cōstiteret: qz magnā pacē et quietē possideret. Nemo dign' est celesti consolatione: nisi diligēt se exercuerit in sancta cōpūctione. Si vis cordetenuis cōpungi: intra cubile tuum et ex clude tumultus mūdi: sicut scriptuz est. In cubilib' vestrīs cōpūgimini. In cella inuenies qd deforis sepi' amittes. Cella cōtinuata dulcescit: et ma' e custodita tediū generat. Si in principio ouersionis tue bene eā incolueris: et custodieris: erit tibi postea dilecta amica et gratissimū solatiū. In silētio et gete pficit aia deuota et discit abscondita scripturā: ibi inuenit fluenta lachryma; qb' singulis noctib' se lauet et mūdet: ut cōditori suo tāto familiarior fiat quāto lōgi' ab oī seculari tumultu degit

Qui ḡ se abstrahit a notis et amicis appropinqbit illi de' cū angelis scis Meli' est latere et sui curā agēs qz se neglecto signa facē. Laudabile est hōi religioso raro foras ire: fugē vi deri: nolle etiā hoies videre. Quid vis videre: qd nō lz h̄re. Trafit mūdus et cōcupiscētia ei'. Trahūt desideria sensualitatē ad spaciandū: s; cū hora trāsierit: qd nisi grauitatez cōscie: et cordis dispōsionē importas? Let' exi' trilitē sepe redditū parit: et leta vigilia serotina triste mane facit. Sic oē carnale gaudiū blāde itrat: s; i fine mordet et pinit. Quid potes alibi vidē qd hic nō vides? Ecce celū et terrā et oia elemēta: nā ex istis oia sūt facta. Quid potes alicubi videre: qd diu pōt sub sole pmanere? Credis te forsitā sanari: s; nō poteris ptingē. Si cūcta videres pñtia: quid esset nisi visio rana? Leua ocu los tuos ad deūi excelsis: et ora pro peccatū tuis et negligētis. Dimitte rana vanis tu aut intēde illis qz tibi pcepit de'. Claude sup te ostiū tuū: et voca ad te ih̄m dilectū tuū. Mane cū eo i cella: qz non inuenies alibi tātā pacē. Si nō exisses: nec qcqz derumorib' audisses: meli' i bona pace pmanasses: ex q noua delectat ali qn audire: oportet te exinde turbationē cordis tollerare.

Decōpūctione cordis. Cap. xxj.

**S**i vis aliquid pficē cōserua te i ti more dei: et noli eē nimis liber s; sub disciplia cohibe oēs sēsus tuos: nec i epte te tradas leticie. Da te ad cordis cōpūctionē: et inuenies de uotioez. Cōpūctio mīta bona apit: q

dissolutio cito p̄dere oſueuit. Mirū  
ē q̄ homo possit vñq̄ pfecte letari i  
hac vita q̄ suū exiliū t̄ tā mlt̄a picu  
la aie ſue oſiderat t̄ p̄ſat. Propter  
lenitatem cordis et negligentiam defe  
ctuū n̄rōx nō ſc̄tim⁹ aie n̄rē dolores  
ſed ſepe vane rideim⁹ qn̄ merito flere  
deberem⁹. Nō eſt vera libertas nec  
bona leticia niſi in timore dei cū bo  
na cōſcia. Felix qui abiſcere pōt oē  
impedimentum distractionis: t̄ ad  
vnionē ſe redigere ſcē cōpūctionis.  
Felix qui a ſe abdicat q̄cqd oſciam  
ſuā maculare pōt ul̄ grauare. Lerta  
virilit̄ oſuetudo oſuetudine vincit.  
Si tu ſcis hoies dimittē iþi te dimitt  
et tua facta facē. Nō attrahas tibi  
res alioꝝ: nec te iplices cauſis maio  
ru. Habe ſp̄ oculū ſup te p̄mū: t̄ ad  
moneas teipm̄ ſp̄alit̄ p̄ oib⁹ tibi dile  
ctis. Si nō habes fauorē hoiuꝝ no  
li ex b̄ triftari: ſz hoc ſit tibi graue qz  
nō habes te ſati bene: t̄ circuſpecte  
ſicut deceret dei ſeriuꝝ t̄ deuotū reli  
gioſuꝝ ouersari. Utli⁹ eſt ſepe t̄ ſecu  
ri⁹ q̄ hō nō habeat mltas oſolatio  
nes in hac vita ſm carnē p̄cipue tñ  
q̄ diuinias nō habem⁹: aut rari⁹ ſen  
tim⁹: moſ i culpa ſum⁹ qz cōpunctio  
ne cordis nō q̄rim⁹ nec vanas t̄ ex  
ternas oīno abiſcim⁹. Lognoſce te  
indignū diuia oſolatiōe ſed magis  
dignū multa tribulatione. Qñ hō p  
fecte eſt cōpūct⁹: tūc grauis t̄ amar⁹  
eſt ei totus mūdus. Bon⁹ hō ſuffici  
entē iuenit materiā dolēdi t̄ flendi  
Sue enī ſe oſiderat ſue de p̄xio p̄ſat:  
ſcit qz nemo ſine tribulatiōe hic  
vivit. Et quāto ſtricti⁹ ſeſe oſiderat:  
tāto ampli⁹ dolet. Materie iuſti do

loris t̄ interne cōpūctionis ſūt pec  
cata t̄ vicia n̄ra: qbus ita iuoluti ia  
cem⁹ ut raro celeſtia oteplari valea  
mus. Si frequenti⁹ de morte tua q̄  
de lōgitudine vite tue cogitares: nō  
dubiū qn feruēti te emēdares. Si  
etiā futuras inferni ſue purgatori⁹  
penas cordialiſ pp̄deres: credo q̄  
liben̄ labore t̄ dolorē ſuſtineres t̄  
nihil rigoris formidares. Sz qr ad  
cor iſta nō traſeūt: t̄ blādimēta ad  
huc amam⁹ ideo frigidi t̄ valde pi  
gri remanem⁹. Sepe ē inopia ſpūs  
vnde tā leuiter cōqr̄it miserū corp⁹  
Ora igit̄ humiliſ ad dñm: ut det ti  
bi cōpūctionis ſp̄m: t̄ dic cū ppheta  
Liba me dñe pane lachrymāꝝ: t̄ po  
tū da mihi i lachrymis i mēſura.

De cōſideratione humane miſe  
rie. Cap. xxij.

**M**iser es vbiq̄ fueris t̄ quo  
cūq̄ te verteris: niſi ad deum  
te cōuertas. Quid turbaris qr non  
ſuccedit tibi ſicut vis et deſideras.  
q̄s eſt q h̄z oīa ſm ſuā volūtate. Nec  
ego nec tu: nec aliqſ hoium ſup ter  
rā. Nemo ē in mūdo ſine aliq̄ tribu  
latiōe ul̄ anguſtia: q̄z uis rex ſit ul̄ pa  
pa. Quis ē q meli⁹ h̄z: vtq̄ q p̄ deo  
aliqđ pati valet. Dicūt multi imbe  
cilles t̄ infirmi. Ecce q̄bonā vitā il  
le hō habet q̄ diues q̄ potēs q̄ ex  
celsus q̄ magn⁹ t̄ q̄ pulcher. Sz at  
tēde ad celeſtia bona t̄ videbis q̄  
oīa iſta tpalia nulla ſunt: ſz valde in  
certa t̄ magis grauātia: qr nūq̄ ſine  
ſollicitudine t̄ timore poſſidēt. Nō  
eſt hois felicitas h̄re tpalia ad abū  
dātiā ſz ſufficit ei mediocritas. Vtere  
miſeria eſt viuere ſup trā. Quāto hō

# LIBER

voluerit eē spūalior: tanto pñs vita  
 sit ei amarior: qz sentit meli: tvidet  
 clari hūane corruptionis defectus  
 Nā comedere bibere: vigilare dor-  
 mire: gescere: laborare: t ceteris ne-  
 cessitatibus nature subiacē: vere ma-  
 gna miseria ē t afflictio homini de-  
 uoto: q libenē esset absolutus t liber  
 ab omni pctō. **V**alde ens grauat in  
 terior hō necessitatib corporalibus in  
 hoc mundo. **V**nde ppheta deuote  
 rogat qten liber ab ist ēē valeat di-  
 cēs. De necessitatib meis erue me  
 dñe. Sz ve nō cognoscētib suā mise-  
 riā t ampli ve illis q diligūt hāc mi-  
 serā et corruptibile vitā. Nā i tm q-  
 dā hāc amplectūt. Iz etiā vix necessa-  
 ria laborādo aut meditādo habeat  
 ut si h possēt sp viuē de regno dei ni-  
 hil curarent. O isani t ifideles co-  
 de. q tā pfude i terris iacēt: ut nil ni-  
 si carnalia sapiāt. Sz miseri adhuc  
 i fine grauit sentiēt: qz vile t nihiluz  
 erat qd amauert. Sci autē dei t oēs  
 denotī amici xpī nō attēderūt q car-  
 ni placuerūt: nec q i h tpe floruerūt:  
 sz tota spes eoz t itētio ad etnabō-  
 na anhelabat: ferebat totū deside-  
 riū eoz ad ināsura t inuisibilia: ne  
 amore visibiliū traherent ad ifima  
 Noli frat amittē fidētiā pficiendi  
 ad spūalia: adhuc habes tēp t ho-  
 rā. Quare vis pcrastinare ppositum  
 tuū: Surge t in instati incipe t dic:  
 Nūc tēp est faciēdi: nūc tēp est pu-  
 gnādi: nūc tēp aptū est emendādi.  
 Qn male habes t tribularis tūc tē-  
 pus ē pmerēdi. Oportet te trāfire p-  
 ignē t aquā aqzvenias i refrigeriū  
 Nisi tibi vim feceris: vitiū nō supa-

bis: qz din istud fragile corp gerim  
 sine pctō eē nō possum: nec sine te-  
 dio t dolore viuē. Libēt haberem  
 ab oi miseria getē: sz qz p pctm pdi-  
 dim inocētiā amissim etiā verā ba-  
 tudinē. Ideo oportet nos tenē pa-  
 tientiā t dei expectare mīaz: donec  
 trāseat inigta hec: t mortalitas ab  
 sorbeat a vita. O qzta fragilitas hu-  
 mana q sp pna est ad vicia. Hodie  
 pfiter pctā tua: t cras itez ppetras  
 pfessa. Nūc pponis cauē: t p horā  
 agis qī nihil pposuisses. Merito g  
 nosipso hūiliare possun nec vnc  
 aliqd magni de nob sentire: qz tam  
 fragiles t istabiles sum. Lito etiāz  
 pōt pdi p negligētiā: qd mltō labo-  
 re vix tandē acqstū ē p grāz. Quid  
 siet de nobis adhuc i fine: q tepesci-  
 mus tā mane: Cle nob si sic volum  
 declinare ad getē: qī iā pat sit t se-  
 curitas: cū necdū appareat vestigiū  
 vere scitatis i nrā quersatiōe. Bene  
 op eēt qd adhuc iterū istitueremur  
 tāqz boni nouicij ad mores optios  
 si forte spes eēt de aliq futura emē-  
 datione: t maiori spūali pfectu.  
 De meditatione morti. Cap. xxiiij.  
**A**lde cito erit tecū h factū. **V**i  
 de alit quō te habeas: hodie  
 hō ē t cras nō cōparet. Cū aut sub-  
 lat fuerit ab ocul: cito etiā transit a  
 mete. O hebetudo t duricia cordis  
 hūani q solū pñtia meditat: t futu-  
 ra nō mag pñdet. Sic te i oi facto  
 t cogitatū deberes tcnē: qī statiz eēf  
 moritur. Si bonā pñtia haberes:  
 nō multū mortē timeres. Meli eēt  
 pctā cauē: qz mortē fugē. Si hodie  
 nō es parat: quō cras eris: Cras ē

dies certa: et quod scis si crastinū habe-  
 bis? Quid potest diu vivere qui tam  
parū emēdamur? Ablōga vita non  
 spē emēdat: sed sepe culpā magis au-  
 get. Utinā p vñā diē bñ essem? uer-  
 sati i hoc mūdo. Mlti annos cōpu-  
 tāt uerſiōis: sed sepe parvē fructus  
 emēdationis. Si formidolosuz est  
 mori: forſitā piculohi? est dunti? vñē  
Beat⁹ q hora mori sue sp an oculos  
 h̄z et ad moriēdum quotidie se diſ-  
 ponit. Si vidisti aliqui hoīem mori:  
 cogita qr et tu p eandē via transibis.  
 Lū mane fuerit: puta te ad vespervū  
 nō puentuz. Uespe aut facto mane  
 nō audeas tibi polliceri. Sp g para-  
 tus esto et talif viue: ut nūq te impa-  
 tū mors iueniat. Mlti subito et im-  
puisse moriūt: nā hora q nō putat: si  
li⁹ hoīis vētur⁹ e. Qn illa extrema ho-  
 ravenerit: multū alit sentire icipies  
 de tota vita tua pterita: et valde do-  
 lebis q tā negligēs et rei. Iſus fuisti  
 q felic⁹: et prudēs qui talis nūc nitit  
 ee i vita: qlis optat iueniri i morte.  
 Dabit nāq magnā cōfidētiā felicitē  
 moriēdi pfect⁹ et ēpt⁹ mūdi: feruens  
 desideriū i virtutib⁹ pficiēdi: amor  
 discipline: labor pnie: promptitudo  
 obediētie: abnegatio sui: et suppor-  
 tatio cuiuslibz aduerſitat⁹ p amore  
 xpi. Mlti bona potes opari dū sa-  
 nus es: sed infirmat⁹ nescio qd poter⁹  
 Pauci ex infirmitate emēdant⁹: sic  
 et q mltū pegrinat⁹ raro ſificat⁹. No-  
 li confidere sup amicos et primos: nec  
 i futuris ſalutē tuā differas: qr citi⁹  
 obliuiscet⁹ tui hoīes q̄ estinas. Me-  
 li⁹ eſt nūc tēpſiue puidere et aliqd  
 boni pmutere: q̄ sup alioꝝ auxilio

sperare. Si nō es pro teipſo ſollicit⁹  
 modo: quis erit pro te ſollicitus in  
 futuro. Nunc tēpus eſt valde pco-  
 sum: ſed pchdolor q̄ hoc inutilius  
 expendis: in quo pmererivales vñ-  
 de eternaliſ viuas. Veniet qr vnuꝝ  
 diem ſeu horā pro emēdatione de-  
 ſiderabis et nescio an impetrabis.  
 Eya chariffime de quāto periculo  
 te poteris liberare: de q̄ magnō ti-  
 more eripere: ſi modo ſemp timora-  
 tus fueris: et de morte ſucept⁹. Stu-  
 de nunc talif viuere: ut in hora mor-  
 tis valeas potius gaudere q̄ time-  
 re. Disce nūc mori mūdo: ut tūc inci-  
 pias viuere cum xpo. Disce nūc oia  
 cōtemmtere: ut tunc poſſis libere ad  
 xpm̄ pergere. Laſtiga nunc corpus  
 tuū p penitētiā: ut tunc valeas cer-  
 tam habere cōfidentiam. Ah ſulte  
 quid cogitas te diu victurū: cū nul-  
 lū diez habeas ſecurū? Q̄ multi de-  
 cepti ſunt: et inſperate de corpore ex-  
 tracti. Quocies audisti a dicentib⁹:  
 qr ille gladio cecidit: ille ſubmersus ē  
 ille ab alto ruens ceruicē fregit: ille  
 manducādo obriguit: ille ludendo  
 finē fecit: ali⁹ igne: ali⁹ ferro: ali⁹ pe-  
 ſte: et ali⁹ latrocinio perijt: et ſic oīum  
 finis mors ē: et vita hoīuꝝ tāq̄ vñ-  
 bra ſubito ptraſit. Quis memorabi-  
 tur tui poſt mortē: et q̄ ſorabit p te?  
 Age age nunc chariffime qcqd agē  
 potes: qr nescis qr morieris: nescis  
 etiā qd tibi p moriē ſequet⁹. Dū tēp⁹  
 habes ſgrega tibi diui ias imorta-  
 les. Pref̄ ſalutē tuā nihil cogites: ſo-  
 lū q̄ dei ſūt cures. Fac nūc tibi ami-  
 cos venerādo dei ſcōs: et eoꝝ actus  
 ūnitādo: ut cū defeceris in hac vita

# LIBER

illi te recipiat in eterna tabernacula  
Serua te tamen peregrinum et hospitem  
super terram: ad quem nihil spectat de mundi negociis. Serua cor liberum et ad  
deum sursus erectum: quia non habes hunc manentem ciuitatem. Illuc percos et gemitus  
quotidianos cum lachrymis dirige: ut spiritus tuus mereatus per mortem ad dominum  
feliciter transire. Amene. De iudicio et penis peccatorum. Cap. xxvij.

**I**n oibus rebus respice finem: et quod  
liter ait districtum iudicem stabit cui  
nihil est occultum: quod muneribus non pla-  
cat: nec excusationes recipit: sed quod iu-  
stus est iudicabit. O miserrime et insi-  
piens peccator quod non debitis deo: oia  
mala tua scientia: quod interdum formidas  
vultus hominis irati: Ut quod non peruides ti-  
bi in die iudicij: quoniam nemo poterit per  
alium excusari vel defendi: sicut unusquisque  
sufficiens onus erit sibiipso: Nunc la-  
bor tuus est fructuosus: fletus accepta-  
bilis: gemitus exaudibilis: dolor satis  
factorius et purgatius. Habet magnum  
et salubre purgatoriū patiens homo qui su-  
scipiens iniurias plus dolet de alterius  
malitia: quam de sua iniuria: quod per tri-  
antibus sibi libenter orat et ex corde cul-  
pas indulget quod venia ab aliis petere  
non retardat: quod faciliter misereatur quam ira-  
cit: quod sibiipso violentia frequenter facit et  
carnem suam oino spiritui subiungare conatur. Melius est modo purgare peccata  
et vitia ressecare quam in futuro purgan-  
da reseruare. Vtere nos possumus decipi-  
mus per inordinatum amorem quem ad  
carnem habemus. Quid aliud ille ignis  
deuorabit nisi peccata tua? Quanto  
amplius tibiipso nunc parcis et carnem se-  
queris: tanto durius postea lues: et ma-

ioris materialis ciborum reservas. In  
ibus homo peccauit: in illis graviter  
punietur. Ibi accidiosi ardentes stimuli  
purges: et gulosis ingenti fame ac  
fisi cruciabuntur. Ibi luxuriosi et volu-  
ptatibus amatores ardenti pice et feti-  
do sulphure profundentur. Et sicut furio-  
si canes per dolorem inuidiosi vla-  
buntur Nullus vitium erit quod suum proprium cru-  
ciatum non habebit. Ibi superbi omnes confusi  
one replebuntur: et auari miserrima ege-  
state artabuntur. Ibi erit una hora  
gravior in pena: quam hic centum anni in  
amarissima penitentia. Ibi nulla re-  
quies est et nulla consolatio dannatis.  
Hic tamen interdum cessat a laboribus atque  
amicorum fructu solatijs. Esto modo solli-  
citus et dolens per peccatis tuis: ut in die  
iudicij sis securus cum beatus. Tunc enim  
iusti stabunt in magna constatia aduer-  
sus eos qui se angustiauerunt et depesse-  
runt. Tunc stabit ad iudicandum: qui modo  
se subiicit humilietur iudicij hominum  
Tunc magna fiducia habebit pauperrimus  
et humilis: et pauebit vindictas superbus.  
Tunc videbit sapiens in hoc mundo fu-  
isse: qui per Christum didicit stultus et despectus  
esse. Tunc placebit omnis tribulatio  
pacienter pressa: et omnis iniquitas opiliabit os suum. Tunc gaudebit omnis de-  
uotus et mererit omnis irreligiosus. Tunc  
plus exultabit caro afflita: quam si in de-  
licijs fuisset semper nutrita. Tunc splen-  
debit habitus vilis: et obtenebret  
vestis subtilis: tunc plus laudabit pau-  
perculum domicilium: quam deauratum palati-  
um. Tunc plus iuuabit constans pacien-  
tia: quam omnis mundi potentia. Tunc amplius  
exaltabit simplex obedientia: quam omnis  
secularis astutia. Tunc plus letifica-

bit pura et bona conscientia et docta philosophia. Tunc plus ponderabit contemptus diuitiarum: quod totum thesaurus terrigenarum. Tunc magis consolaberis super deuota oratione: quam super delicata contemplatione. Tunc potius gaudebis de seruato silentio: quam de longa fabulatione. Tunc plus valebut sancta opera: quam multa pulchra verba. Tunc plus placabit stricta vita et ardua penitentia quam ois delectatio terrena. Disce nunc in modico pati: ut tunc a gravioribus valeas liberari. Hic primo proba quod possis pati postea. Si nunc tamquam non vales sustinere: quoniam poteris tunc eterna tormenta sufferre: si modo modica passio iam impacientem efficit: quod gehenna tunc faciet. Ecce vere non potes duo gaudia habere: delectari hic in mundis postea regnare in celo cum Christo. Si rursum in hodiernum die semper in honorebus et voluptatibus vixisses: quod totum tibi perfuerit si iam in instanti mori contingenteret: oia ergo vanitas propter amarre deum: et illi soli scriri. Qui enim deum ex toto corde amat: nec mortem nec supplicium nec iudicium nec infernum metuit: quod perfectus amor secundum accessum ad deum facit. Quem autem adhuc pecare delectat non misericordia morte et iudicium timeat. Bonum tamen est: ut si necdum amor a malo te reuocat: saltem timor gehennalis cohercet. Qui vero timorem dei postponit: diu stare in bono non valebit: sed diaboli laqueos citius incurrit. De seruenti emendatione totius vite nostre. Cap. xxv.

**E**sco vigilas et diliges in dei seruicio et cogita frequenter ad quod venisti: cur scilicet religisti. Nonne ut deo

vinieres: et spiritualis habes fieres. Igis ad perfectum serueas: quod mercede laborum tuorum in brevi recipies: nec erit tunc amplius timor aut dolor in finibus tuis. Modicum nunc laborabis et magnare quietem: immo perpetuam leticiam iuuenies. Si tu per miserem fideli et servidus in agendo: deus perculubio erit fidelis et locuplex in retribuendo. Spem bonorum retinere debes quod ad palmarum quenam sed securitatem capere non oportet ne torpeas aut elatus fias. Tamen quodammodo antequam inter metum et spem frequentem fluctuaret et quodammodo vice merore affectum in ecclesia animi quoddam altare se in oratione praestrauisset hec inter se reuoluit dices: O si scire quod adhuc preseueratur eadem: statimque audiuit intentum diuinum responsum. Quid si hoc scires facere velles: Nam ac nunc quod tunc facere velles et bene secureris. Moribus consolans et confortans diuinum se conmiserit voluntati: et cessauit anxie fluctuatio: noluitque curiose inuestigare ut sciret quod sibi essent futura: sed magis studuit ingrere quod esset voluntas dei beneplaciens et perfecta ad operationem bonum inchoandum et prificiendum. Spera in domino et fac bonitatem ait prophetam: et inhabita terra et pascaris in diuinitate eius. Unum est quod multos a perfectu et seruienti emendatorem retrahit: horror difficultatis seu labor certaminis. Enimvero illi maxime per alios in virtutibus prificiuntur ea quod sibi magis grauia et tria sunt, viribus vincere nituntur. Nam ibi homo plus perficit et gratiam meret ampliore probi magis seipsum vincit et in spiritu mortificatur. Sed non oes habet equum multum ad vincendum et moriendum. Diligens tamen emulatorem valentior erit ad prificiendum etiam si plus

# LIBER

res hēat passiōes q̄; ali⁹ bñ morige-  
rat⁹: anin⁹ tñ feruēs ad v̄tutes. Duo  
tñ spālī ad magnā emēdationē iu-  
uant videlicet subtrahere se violēter  
ad qđ natura vitiose inclinat⁹: ⁊ feruē  
ter instare p bono q̄ ampli⁹ qs indi-  
get. Illa etiā studeas maḡ cauere ⁊  
vincere: q̄ tibi frequēti⁹ in alijs displi-  
cēt. Ubiq; pfectū tuū capias: ut si bo-  
na exēpla videas v̄l audias: ad imi-  
tādū accēdar̄. Si qđ aut̄ rep̄hēfibi  
le consideraueris: caue ne idē facias:  
aut si aliquī fecisti: citius emēdare te  
studeas. Sicut oculus tu⁹ alios consi-  
derat: sic itez ab alijs notaris. Quā  
iocūdū ⁊ dulce ē videre feruidos et  
deuotos fratres bñ morigeratos et  
disciplinatos: q̄; triste ē ⁊ grauevide  
re inordinate ambulātes: q̄ ea ad q̄  
vocati sūt nō exercēt. Q̄; nociuū est  
negligere vocatiōis sue ppositū ⁊ ad  
nō cōmissa sensu⁹ inclinare. Memor  
esto arrepti ppositi: ⁊ imaginē tibi p-  
pone crucifixi. Bñ verecūdari potes  
inspecta vita ihu xp̄i: q̄ necdū maḡ  
illi te cōformare studiūsti: licet diu in  
via dei fuisti. Religiosus q̄ se intēte  
⁊ deuote in sāctissima vita ⁊ passiōe  
dñi exercet: oia vtilia ⁊ necessaria si-  
bī: abūdāter ibi inueniet: necopus ē  
ut ex ihm aliqd meli⁹ q̄rat. O si ihs  
crucifix⁹ in cor n̄m veniret q̄; cito et  
sufficiēter docti essem⁹. Religiosus  
feruid⁹ oia bñ portat ⁊ capit q̄ illi in-  
benī. Religiosus negligēs et tepid⁹  
h̄z tribulationē sup tribulatiōez ⁊ ex  
oi parte pati⁹ angustiā q̄; iteriori cō  
solatiōe caret: ⁊ exteriorē q̄rere phi-  
bet. Religiosus extra disciplinā vi-  
uēs graui ruine patet. Qui laxiora

querit ⁊ remissiora: semp i angustijs  
erit qr aut ynū aut reliquū sibi displi-  
cebit. Quō faciūt tā multi alijs religi-  
osi q̄ satis arti sūt sub disciplina clau-  
strali: Raro exēunt: abstracte viuūt:  
pauprime comedūt: grosse vestiunt̄:  
multū laborāt: parū loquiūt: diu vigi-  
lāt: mature surgūt: oī oes plongant:  
frequenter legūt: ⁊ se in oī disciplina  
custodiūt. Attē de carthusienses ci-  
stercienses ⁊ diuerse religiōis mona-  
chos ac moniales: q̄liter oī nocte ad  
psallēdū dñio assurgūt. Et iō turpe ē  
ut tu deberes in tam scō ope pigrita-  
re: rbi tāta mltitudo religiosoꝝ inci-  
pit deo iubilare. O si nihil aliud fa-  
ciedū incūberet: nisi dñm deū nr̄z to  
to corde ⁊ ore laudare. O si nūq; in  
digeres comedē nec bibere nec dor-  
mire: s; semp posses deū laudare: et  
solumodo spūalib⁹ studijs vacare:  
tūc multo felicioꝝ esſes: q̄; mō cū car-  
ni ex q̄licuq; necessitate fuis. Utinā  
nō effent iste necessitates: s; solumodo  
spirituales aie refectiōes: q̄s heu-  
sat̄ raro degustam⁹. Qñ hō ad hoc  
puenit q̄ de nulla creatura cōsolatio-  
nē suā q̄rit: tūc ei de⁹ p̄mo pfecte sa-  
pere incipit: tūc etiā bñ cōtent⁹ de oī  
euētu rex erit: tūc nec p magnō leta-  
bit: nec p modico cōtristabit: s; ponit  
se integre ⁊ fiducialis in deo: q̄ est ei  
oia in oibus: cui nihil vtiq; perit nec  
moritur: sed oia ei viuūt et ad nutū  
incūctan̄ deseruiūt. Memēto semp  
finis: et qr p̄ditū nō redit t̄ps. Sine  
sollicitudine ⁊ diligētia nūq; acgres-  
v̄tutes. Si incipis tepescere: icipies  
male habere. Si aut̄ dederis te ad  
feruorē: inuenies magnā pacē: ⁊ sen-

## LIBER II

ties leniore labore ppter dei gratiā  
et vntis amorē. Homo feruidus et  
diligēs ad oīa est parat. Maior la-  
bor est resistere vitijs et passionibꝫ qꝫ  
corporalibꝫ insudare laboribꝫ. Qui  
paruos nō vitat defectꝫ: panitia in la-  
biū ad maiores. Haudebis sp̄ vespe-  
si diē expēdas fructuose. Vigila su-  
per teipm̄: excita teipm̄: admone te/  
ipm̄: et q̄cqd de alijs sit: nō negligas  
teipm̄. Tantū pficies: quātū tibi ipſi  
vim intuleris.

Explicit liber primus.

Incipit secundus.

De interna ouersatiōe. Lap. i.



Eghū dei itra-  
vos ē dicit dñs  
Lōuerte te ex  
toto corde tuo  
ad dñz: et relin-  
que hūc miser-  
iūdū et inueni  
et aia tua regē  
Disce exterio-

ra otēnere: et ad interiora te dare: et  
videbis regnū dei i te venire. Estenī  
regnū dei pax et gaudiū in spū sācto:  
qđ non datur impijs. Veniet ad te  
christus ostendens tibi cōsolatiōē  
suā: si dignā illi ab intus paraueris  
mansionē. Omnis gloria eius et de-  
cor ab intra est: et ibi complacet sibi.  
Frequēs illi visitatio cū homine in-  
terno: dulc̄ sermocinatio: grata cō-  
solatio: multa pax familiaritas stu-  
penda nimis. Eya anima fidelis p̄/  
para huic spenso cor tuū quatenus  
ad te venire et in te habitare dignet  
Sic enī dicit. Si quis diligit me ser-  
monē meū seruabit: et ad eum venie-

mus: et mansiōē apud eū faciem?.  
Da ergo xp̄o locum: et ceteris oibus  
nega introitū. Lū xp̄m habueris: di-  
ues es et sufficit tibi. Ipse erit pūisor  
tuus: et fidelis procurator in omnibus  
ut nō sit opus tibi in hominibꝫ spera-  
re. Hōies enī cito mutant: et defici-  
unt velociter: xp̄s aut manet ineter-  
nū et astat usq; in finē firmiter. Non  
est magna fiducia penēda in homi-  
ne fragili et mortali: etiā si utilis sit et  
dilectus: neq; tristitia multa capien-  
da ex hoc si interdum aduersetur et  
contradicat. Qui hodie tecum sunt  
cras contrariari possunt: et econtra-  
so sepe ut aura vertuntur. Poneto-  
tam fiduciam tuaz in domino: et sit  
ipse timor tuus et amor tuus. Ipse  
pro te respōdebit et faciet bene sicut  
melius fuerit. Non habes hic manē-  
tem ciuitatē: et vbi cunq; fueris extra  
neus es et peregrinus: nec requiē alii  
quando habebis: nisi christo intime-  
fueris unius. Quid hic cūcūspicis  
cum iste non sit locus tue requietio-  
nis? In celestibus debet esse habi-  
tatio tua: et sicut in transitu cūcta ter-  
rena sunt aspicienda: transeunt om-  
nia et tu cum eis pariter. Vnde ut nō  
inhreas: ne capiar et pereas. Apud  
altissimū sit cogitatio tua et depreca-  
tio tua ad christum sine in-ernissio-  
ne dirigatur. Si nescis alta specula-  
ri et celestia: requiesce in passiōe xp̄i:  
 et in sacris vulneribus eius libenter  
habita. Si enī ad vulnera et p̄ciosa  
stigmata ihesu deuote cōfugis: ma-  
gnā in tribulatiōe fortationē senti-  
es nec multū curab̄ heiuz despectio-  
nes: facilisq; vba detrahētiū pferes

## LIBER

bris lg  
lespici  
ueluit

Xps fuit etiam in mundo ab hominibus despiciens: et in maxima necessitate a nobis et amicis in opprobria derelictus. Xps pati voluit et despici: et tu audes de aliquo queri. Xps habuit aduersarios et oblocutores: et tu vis oculis hunc amicos et bisfactores: Qui coronabit pacientia tua; si nil aduersitatem occurrerit: Si nihil horum vis pati: quoniam eris amicus Christi: Sustine te cum Christo et per Christum si vis regnare cum Christo. Si semel profecte introisses in interiora ihu et modicu de ardente eius amore sapuisses: tunc de proprio comodo vel incomodo nihil curares: sed magis de opprobrio illato gauderes: quia amor ihu facit hominem seipsum retinere. Amator ihu et verus internus et liber ab affectionibus in ordinatus potest se ad deum libere duerte et eleuiare se super seipsum in spiritu ac frumento gescere. Lui sapiunt oculi per ut sunt non ut dicunt aut estimant: hic vere sapiens est et doctus magis a deo quam ab hominibus. Qui ab intra scit ambulare et modicu res ab eis poterare: non regrat loca: nec tempore expectat ad habenda deuota exercitia. Homo interior cito se recolligit quia non possit se totum ad exteriora effundit. Non ulti obest labor exterior aut occupatio ad tempore necessaria sed sicut res eueniunt sic se illis accommodat. Qui inter omnes dispositus est et ordinatus: non curat mirabiles et peruersos homines gestos. Tantum homo impedit et distrahit: quod tibi sibi res attrahit. Si recte tibi erit et bene purgatur eum: oculi tibi in bonum cederent et perfectum. Ideo multa tibi displacebunt: et sepe turbabunt: quia adhuc non es tibi ipsi perfecte mortuus nec segregatus ab oculis terrenis. Nihil sic ma-

culat et implicat cor hominis: sicut impurus amor in creaturis. Si renuis consolari exterius: poteris speculari celestia: et frequenter interiori iubilare.

De humili submissione sub plati regimine. Cap. ii.

**N**on magnipendias quod per te vel hoc sit: sed hoc age et cura ut de tecum sit in oculis quae facias. Habeas conscientiam bonam: et de bene te defensabit. Quem enim adiuuare voluerit: nullus perueritas nocere poterit. Si tu scis tacere et pati: videbis per dubio domini auxiliu. Ipse novit tempore et modo liberabit te: et ulti debes te illi resignare. Dei est adiuuare et ab oculis confusione liberare. Sepe valde perdest ad maiorem humilitatem conservandam: quia defectus nostros alii sciunt et redargunt. Qui homo per defecctus suis se humiliat: tunc faciliter alios placat: et leuiter satisfacit sibi irascenibus. Humile de pretagit et liberat: humili diligit et solvit: humili homini se inclinat: humili largitur grazia magna et post suam depressionem leniat ad gloriam humili sua secreta reuelat et ad se dulciter trahit et invitat. Humilis accepta contumelia et confusione satagit bene in pace quia stat in deo et non in mundo. Non reputes te alicuius prefiguisse: nisi oculis inferioribus te esse fetias.

De bono pacifico homine. Cap. iii.

**P**one te primo in pace: et tunc alios poteris pacificare. Homo pacificus plus perdest quam bene docet. Homo passionatus etiam bonum in malum trahit: et faciliter malum credit. Bonus pacificus homo oculi ad bonum conuertit. Qui bene in pace est: de nullo suspicatur: qui autem male continentur est et co-

motus varijs suspicionibus agitat: nec ipse quiescit: nec alios quiescere permittit. Dicit sepe quod dicere non debet: et omittit quod sepe sibi magis facere expediret. Considerat quod alij facere tenentur: et negligit quod ipse facere tenet. Habe ergo primū celum super temetipm: tunc celare poteris etiam iuste primū tuū. Tu benefacta tua scis excusare et tolerare: et alioz non vis recipe re excusatiōes. Justius esset ut te accusares: et fratre tuuz excusares. Si portari vis: porta et aliū. Vide quod lo-  
ge es adhuc a vera charitate et humilitate: quod nulli nouit indignari vel irasci nisi tamen sibi ipsi. Non est magnū cū bonis et mansuetis ouersari: hoc enim oībus naturaliter placet: et unusquisq; libēter pacē habet: et secū sentientes magis diligit. Sed cū duris et pueris aut indisciplinatis aut nobis contrariantibus pacifice posse vivere: magna gratia est et laudabile nimis virileq; factū. Sed sunt qui se ipsum in pace tenent: et cū alijs etiam pacē habent. Et sunt qui nec pacē habent nec alios in pace dimittunt. Alijs sunt graues: sed sibi sunt semper grauiores. Et sunt qui se ipsum in pace retinent: et ad pacē alios reducere student: et tamē tota Pax nostra ī hac misera vita potius in humili sufferētia ponēda est quod in non sentiendo contraria. Qui melius scit pati: pacē tenebit maiorem. Iste est victor sui: et dominus mundi: amicus Christi: et heres celi.

De pura mente et simplici intentione. *Lap. iiiij.*

**O**culibus alijs homo subleuat a terrenis simplicitate scilicet et

puritate. Simplicitas debet esse in intentiōe: puritas in affectiōe. Simplicitas intendit deū: puritas apprehendit et gustat. Nulla bona actio te impediet si liber intus ab omni inordinato affectu fueris. Sinihil aliud quod dei beneplacitū et primi utilitatez intendis et queris: interna libertate frueris. Si rectū cor tuū esset: tunc omnis creatura speculū vite et liber sancte doctrine esset. Non est creatura tam parua et vilis que bonitatē dei non representet. Si tu esses intus bonus et purus: tunc omnia sine impedimentoo videres et caperes bene. Cor prout penetrat celum et infernum. Qualis unusquisq; intus est: taliter iudicat exteriorius. Si est gaudium in mundo: hoc utique possidet puri cordis homo. Et si est alicubi tribulatio et angustia: melius nouit mala conscientia. Sicut ferrum missum in igne amittit rubiginem et totum candens efficit sic homo ad deū se integre ouertens a corpore exuit: et in nouum hominem transmutatur. Quando homo incipit tepescere: tunc paruum metuit labore: et libenter eternam accipit solationem. Sed quando perfecte incipit se vincere et viriliter in via dei ambulare: tunc minus ea reputat: que sibi prius grauia esse sentiebat.

De propria consideratione. *Lap. v.*

**N**on possumus nobis ipsi nimis credere: quia sepe nobis gratia deest et sensus. Modicum lumen est in nobis: et hoc cito per negligentiam amittimus. Sepe etiam non aduertimus quam ceci intus sumus. Sepe male

# LIBER

agimus et peius excusam: et passioe  
interdu mouemur et celu putamus.  
Parua i alijs reprehēdim: et nra ma-  
iora p̄trāsimus. Satis cito sentim:  
et pōderam qd ab alijs sustinem: s̄z  
q̄stū alij a nobis sustinēt nō adueris-  
mus. Qui bñ et recte sua pōderaret:  
nō esset qd de alio grauiter iudica-  
ret. Intern homo sui ipsi curā oib⁹  
curis anponit: et q̄ sibi ipsi diligenter  
intēdit: facilē de alijs taceret. Nunq̄  
eris intern⁹ et deuot⁹: nisi de alienis  
silueris: et ad teipm specialiter respe-  
xeris. Si tibi et deo totalē intendis  
modicū te mouebit qd foris p̄cipis.  
Tibi es qñ tibi ipsi p̄sens nō es: et qñ  
oia p̄curristi qd de neglecto p̄fecisti  
Si debes habere pacē et vniōne ve-  
rā: oportet q̄ totū adhuc postponas  
et te solū p̄ oculis habeas. Multū p̄  
inde pficies si te feriatū ab oī tēpo-  
rali cura serues. Valde deficies si  
aliquid tēporale reputauer. Nil altū  
nil magnū nil gratū nil acceptū tibi  
sit nisi pure de aut de deo sit. Totū  
vanū estima q̄cqd solatiōis occur-  
rit de aliq̄ creatura. Amās deū ani-  
ma sub deo despicit vniuersa. Sol⁹  
deus eternus et imēsus implens oia  
solatiū ē anime et vera cordis leticia

Deleticia bone con-  
scientie. Lap. vi.

**G**loria boni hominis testimo-  
niū bone conscientie est. Habe  
bonā conscientiā: et semp habebis le-  
ticiā. Bona conscientia valde m̄ta  
potest portare: et valde leta est inter  
aduersa. Mala conscientia semp ti-  
mida ē et inquieta. Suauiter requie-  
sces: si te cor tuū nō reprehēderit. No-

liletari nisi cum beneficeris. Malii  
nunq̄ habent verā leticiā nec inter-  
nā sentiunt pacē: qr non est pacē im-  
pijs dicit dñs. Et si dixerint: i pace  
sumus nō veniēt sup nos mala: et q̄s  
nobis nocere audebit: Ne credas  
eis: qm̄ repente exurget ira dei et in  
nihilū redigenf actus eoꝝ: et cogita-  
tiones eoꝝ peribūt. Gloriari in tribu-  
latiōe nō est graue amāti: sic enī glo-  
riari ē in cruce dñi gloriari. Brevis  
gloria que ab hominibus dat et ac-  
cipitur. Mundi gloriā semper comi-  
tatur tristitia. Honorū gloria in con-  
sentīs eorū et nō in ore hominū. Ju-  
storum leticia de deo et in deo est: et  
gaudiū eorum de veritate. Qui verā  
et eternā gloriā desiderat: tempora-  
lem non curat. Et qui temporalem  
querit gloriā aut nō ex animo con-  
tēnit: minus amare cōuincit celestē  
Magnā habet cordis tranquillita-  
tē: qui nec laudes curat nec vitupe-  
ria. Facile erit contentus et paratus  
cuius conscientia mūda est. Non es  
sanctior si laudetis necl̄vilior si vittu-  
pereris. Quod es hoc es nec maior  
dici vales q̄s deo teste sis. Si atten-  
dis quid apud te sis intus: nō cura-  
bis quid de teloquant hoies foris  
Homo videt in facie deus autes in  
corde. Homo considerat actus: de-  
us pensat intentiones. Bene semp  
agere et modicū de se tenere humilis  
anime indiciū est. Nolle consolari  
ab aliq̄ creatura: magne puritatio et  
interne fiducie indiciū est. Qui nul-  
lum extrinsecus pro se testimonium  
querit: liquet q̄ se deo totaliter cō-  
misit. Non enī qui seipsum comen-

Dati  
ter  
im  
ace  
gs  
Das  
tin  
ta  
ou  
glo  
uis  
ac  
mi  
on  
Ju  
et  
erā  
ra  
em  
n  
tē  
a  
e  
is  
es  
iu  
or  
1  
A  
is  
in  
e  
P  
us  
ri  
z  
n  
'  
dat ille probatis est ait beatus paulus: sed quæ deus cōmendat. Ambulare cum deo intus nec aliqua affectione teneri foris: status est inter ni hominis.

De amore ihesu super omnia. LaP. vij.

**B**eatus qui intelligit qd sit amare ihesum: et contēnere seipsum propter thesū. Oportet dilectiꝝ pro dilecto relinquere: quia ihesus vult solus sup oia amari. Dilectio creaturæ fallax et instabilis: dilectio ihu fidelis et perseverabilis. Qui adheret creature cadet cū labili: q amplecti ihesum firmabit in euū. Illum dili ge et amicū tene tibi qui omnibus recedētibus te nō derelinquet nec patietur in fine perire. Ab hominibus oportet te aliqui separari siue velis si ne nolis. Teneas te apud ihesu vi hens et moriens: et illius fidelitati te cōmitte qui omnibus deficientibus solus potest te iuuare. Dilectus tu talis est nature ut alienū nō relit ad mittere sed solus vult cor tuū habere et tanqꝫ rex in pþrio throno sedere. Si scires te bñ ab omni creatura evacuare: ih̄s deberet libenter tecū habitare. Pene totū perditū inuenies: quicqd extra ihesu in hoibus posueris. Nō confidas nec imitaris super calamū ventosum quia omnis caro fenum et omnis gloria eius ut flos feni cadet. Lito decipieris si ad externā hominū apparentiam tātū asperceris. Si enī tuum in alijs queris solatii et lucrū; senties sepe detrimentū. Si queris in omnibus ihesum inuenies utiqꝫ ihesum. Si autē

queris teipsum: inuenies etiam teipsum: sed ad tuam perniciem. Plus enī homo nocuior sibi si ihesum nō querit: q̄ totus mundus et omnes sui aduersarij.

De familiari amici tia ihesu. LaP. viii.

**Q**uando ihesus adest: totū bonum est nec quicqꝫ difficile videtur. Quando vero ihesus nō adest totum durū est. Qn̄ ihesus intus nō loquitur consolatio vilis est. Si autē ihesus vnū verbū loquiſ tñ: magna consolatio sentiſ. Nōne maria magdalena statim surrexit de loco in quo fleuit quando martha illi dixit. Magister adest et vocat te. Felix hora qn̄ ihesus vocat de lachrimis ad gaudiū spiritu: q̄ aridus et durus es sine ihesu: q̄ insipiens et vanus si cupis aliqd extra ihesu. Nōne hoc est maius dannū q̄ si totum perdes mundū. Quid potest mundus offerre sine ihesu: Essē sine ihesu gravis est infernus: et esse cū ihesu dulc̄ paradisus. Si fuerit tecū ihesus: nullus poterit nocere inimicus. Qui inuenit ihesum inuenit thesaurum bonum īmo bonū sup omne bonū. Et qui p̄didit ihm perdit nimis multū et plus q̄ totū mūdū. Pauperissimus est qui viuit sine ihesu. Ditissimus q̄ bene est cū ihu. Magna ars est sci re conuersari cū ihesu et scire ihm tenere magna prudentia. Esto humilis et pacific̄ et erit tecū ihesus. Si deuotus et quietus et permanebit tecū ihesus. Potes cito fugare ihesum et gratiā eius p̄dere si volueris ad exteriora declinare. Et si illum effu-

# LIBER

gaueris et perdidderis ad quem tunc fugies: et quem tunc quares amicū: Sine amico non potes diu viuere: et si ih̄s non fuerit tibi propter amicū eris nimis tristis et desolatus. Satue igit̄ agis si in aliquo altero confidis et letaris. Eligēdū est magis totū mūdū habere ſcriū quod ih̄esū offensū. Ex oib⁹ ergo charis fit ih̄s dilect⁹ specialis. Diligat̄ oēs propter ih̄m: ih̄s aut̄ propter ſeipm. Solus ih̄s xp̄s singulariter est amādus: quod solus bon⁹ et fidelis inuenit propter oib⁹ amicū. Propter ipm et in ipso tamē amici quod inimici tibi sint chari et propter oib⁹ his exorādus est ut oēs ipm cognoscāt et diligāt. Nūquod cupias singulariter laudari et amari: quod hoc ſoli⁹ dei ē quod simile ſibi non habet. Nec velis quod alius in corde ſuo tecū occupeat: neque tu cum alicui⁹ occuperis amore ſi sit ih̄s in te et in oī bono hoie. Esto pur⁹ et liber ab int̄ sine alicui⁹ creature implacāto. Oportet te ēē nudū: et purū cor ad ih̄m gerere ſi viſ vacare et videre quod suauis est dñs. Et reuera ad hoc non puenies niſi grā ei⁹ fueris prouenit et intract⁹: ut oib⁹ euacuatis et licēciatis ſolus cū ſolo vniaris. Qui enī grā dei venit ad hoiez: tūc potēs fit ad oia: et qui recedit tūc paup et infirm⁹ erit: et quod tū ad flagella relicta. In his non debes deijci nec desperare: ſi ad voluntatē dei equimiter stare: et cūcta ſupueniētia tibi ad laudē ih̄u xp̄i ppeti: quod post hyemē ſequit̄ eſtas post noctē redit dies: et post tē peſtatē ſerenitas magna.

De carētia omnis ſolatiij. Cap. ix.  
**N**on est graue humānū contēnere ſolatiū cū adēt diuinum.

Magnū est et valde magnū tamē humāno quod diuino poſſe carere ſolatio et propter honore dei libēter exiliū cordis velle ſuſtinere: et in nullo ſeipm quare nec ad propriū meritū respicere. Quid magni es si hilariſ ſis et deuotus adueniente gratia: optabilis cū cōtis hec hora. Satis ſuauiter equitat: quez gratia dei portat. Et quid mirū ſi onus non ſentit qui portatur ab omnipotente et ducit a ſūmo ducore? Libenter habemus aliquid propter ſolatio et difficulter homo eruit a ſe ipſo. Elicit ſancius martyr. Lauren tius ſeculū cum ſuo ſacerdote quia omne quod in mundo delectabile vidēbat desperit: et dei ſūmi ſacerdoiez ſixtum quem maxime diligebat pro amore christi etiam a ſe tolli de menter ferebat. Amore igitur creatoris amorem hominis ſuperauit: et pro humano ſolatio diuinū beneplacitum magis elegit. Ita et tu ali quem necessarium et dilectum amicū pro amore dei diſce relinquare. Nec graueriter feras cum ab amico derelictus fueris: ſciens quoniam oportet nos omnes tandem ab iniuicem ſeparari. Multū et diu oportet hominem in ſeipſo certare: antequod diſcat ſeipm plene ſuperare: et totum affectū ſuum plene in deū trahere. Quādo homo ſtat ſuper ſeipſo: facile labitur ad consolatiōes humānas. Sed verus christi amator et ſtudiosus ſectator virtutū non cadit ſuper illas conſolationes nec querit tales ſenſibilis dulcedines: ſi magis fortes exercitationes: et propter xp̄o duros ſuſtinere labores. Quod igitur ſpiritualis con-

solatio a deo dat cū grārū actione  
 accipe eā: sed dei mun<sup>9</sup> intellige esse  
 nō tuū meritū: t noli extolli. Noli ni  
 miū gaudere nec inanit psumere: s<sup>z</sup>  
 esto magis humilior ex dono: cau  
 tor quoq<sup>z</sup> t timoratior i cūctis acti  
 bus tuis qm̄ trāsibit hora illa t seq  
 tur tentatio. Lū ablata fuerit cōso  
 latio nō statim desperes s<sup>z</sup> cū humi  
 litate t patiētia expecta celestē visi  
 tationē: qr potēs est de<sup>9</sup> ampliore tibi  
 redonare grām t cōsolutionem.  
 Istud nō est nouū nec alienū viam  
 dei expertis: qr in magnis sanctis t  
 in antiq<sup>s</sup> pphetis fuit talis sepe ale  
 nationis mod<sup>9</sup>. Vnde qdā pñte iā  
 grā dicebat. Ego dixi in abūdantia  
 mea nō mouebor in eternū. Absen  
 te autē grā qd in se fuerit expert<sup>9</sup> ad  
 iungit dices. Auertisti faciē tuam a  
 me t factus sum cōturbatus. Inter  
 hec tñ nequaq<sup>z</sup> desperat sed instan  
 tius dñm rogat t dicit. Ad te dñe  
 clamabo t ad deū meū dep̄cabor.  
 Deniq<sup>z</sup> orōnis sue fructū reportat t  
 se exauditum testat dices. Audiuit  
 dñs t misertus est mei dñs fact<sup>9</sup> est  
 adiutor me<sup>9</sup>. Sed in quo: Louerti  
 sti ingt planctū meū in gaudiū mihi  
 t circumdedisti me leticia. Et si sic  
 actū est cū magnis sanctis: nō ē de  
 sperādū nobis infirmis t paupib<sup>9</sup>  
 si interdū in frigiditate t interdū in  
 seruore sum<sup>9</sup> qm̄ spūs venit t recedit  
 sūm sue volūtatis bñplacitū. Vnde  
 beat<sup>9</sup> Job ait: Visitas eū diluculo  
 t subito pbas illū. Sup qd igit<sup>9</sup> spe  
 rare possūz aut in q cōfidere debeo  
 nisi iu sola magna mīa dei: t in sola  
 spe grāe celestis. Sime enī adsint ho

mines boni siue deuoti frēs t ami  
 ci fideles siue libri sci vel tractatus  
 pulchri siue dulcis cant<sup>9</sup> t hymni  
 oia hec modicū iuuāt t modicū sa  
 piūt qm̄ desertus suz a grā: t in ppria  
 paupertate relic<sup>9</sup>. Tūc nō est melius  
 remedium q̄ patiētia t abnegatio  
 mei i volūtate dei. Nūq<sup>z</sup> inueni ali  
 quē religiosuz q nō habuerit inter  
 dū grē subtractionē: aut nō senserit  
 seruoris diminutionē. Null<sup>9</sup> sanct<sup>9</sup>  
 fuit vñq<sup>z</sup> taz alteraptus t illuminia  
 tus q pri<sup>9</sup> uel postea nō fuit tentat<sup>9</sup>  
 Nō enī dign<sup>9</sup> est alta dei cōtēplatio  
 ne: q p deo nō est exercitat<sup>9</sup> aliq tri  
 bulatione. Solet enī sequētis cōso  
 lationis: tentatio pcedēs esse signū  
 Nā tentationib<sup>9</sup> pbatis celestis pro  
 mittit cōsolatio. Qui vicerit ingt da  
 bo ei edere de ligno vite. Dat etiaz  
 cōsolatio diuina ut homo fortior sit  
 ad sustinēdū aduersa. Sequit<sup>9</sup> etiaz  
 tētā: io:ne se eleuet dō bono. Nō dor  
 mit diabol<sup>9</sup> nec caroadhuc mortua  
 est: ideo nō cesses pparare te ad cer  
 tamē qr a dextris t a sinistris sunt  
 hostes q nūq<sup>z</sup> quiescūt.

De gratitudine p grā dei. Cap. x.

**O**vid qris getez cū nat<sup>9</sup> fis ad  
 labore: Done te ad patientiā  
 magis q̄ ad cōsolutionē t ad crucē  
 portādā magis q̄ ad leticiaz. Quis  
 enī seculariū nō libenf cōsolutionez  
 t leticiā spūalē acciperet: si sp<sup>9</sup> obti  
 nere posset. Excedūt enī spūales cō  
 solationes oēs mūdi delicias t car  
 nis voluptates. Nā oēs delicie mū  
 dane: aut turpes sūt aut vane. Spi  
 rituales vō delicie sole iocūde t ho  
 neste ex virtutib<sup>9</sup> pgenite t a deo pu

# LIBER

ris infuse in tib⁹. Sed istis diuinis  
consolationib⁹ nemo sp. p suo affectu  
frui valet: qr tps temptationis non diu  
cessat. Multū contrariait supne visita  
tioni falsa libertas animi et magna  
confidētia sui. De bñ facit consolationis  
grām dādo: sed hō male agit nō to  
tu deo cū grārū actiōe retribuendo  
Et iō nō possunt in nobis dona grē  
fluere: qr ingrati sumus auctori: nec  
totū refundim⁹ fontali origini. Sp  
enī debet grā digne grās referēti au  
ferēti ab elato qd dari solet humili.  
Nolo cōsolationē q̄ mihi aufert cō  
punctionē: nec affecto cōfessionē q̄  
ducit in elationē. Nō enī oē altum  
sanctū: nec oē desideriū puz: nec oē  
dulce bonū: nec oē carū ḡtū deo. Li  
bent accepto grāz vnde humilior: et  
timoratior inueniar: atq; ad relin  
quēdū me paratior siā. Doct⁹ dono  
grē et erudit⁹ subtractionis vberē nō  
sibi audiabit qcq; boni attribuere: s;  
peti⁹ se pauperē et nudum cōfitebit⁹.  
Da deo qcqd dei est: et tibi ascribe  
qd tuū est: hoc ē: deo grās p grā tri  
bue: tibi aut̄ soli culpā: et dignā penā  
p culpa deberi sentias. Pone te sp  
ad infimū et dabit tibi suminū: nam  
suminū non stat sine infimo. Sūni  
sci apud deū minimi sunt apud se: et  
quāto glorioſiores tāto in se humili  
ores: pleni veritate et gloria celesti:  
nō vane glorie cupidi. In deo fun  
dati et cōfirmati nullo mō possūt esse  
elati: et q̄ deo totū ascribit⁹ qcqd bo  
ni acceperūt: gloriā ab iniuitē nō q̄  
rūt: sed gloriā q̄ a solo deo est volūt  
et deū in se et in oībus sanctis lauda  
ri sup oīa cupiūt: et sp in idipsuz ten

dūt. Esto igit̄ gratus in minimo: et  
eris dignus maiora accipere. Sit ti  
bi mininū etiā p maximo: et magis  
cōtēptibile p spāli dono. Si digni  
tas datoris inspicit: nullū datū par  
uiū aut munus vile videbit⁹. Nō enī  
paruiū est qd a summo deo donat:  
etiaz si penas et verbera donauerit  
gratū esse debet: qr semp pro salute  
nostra facit quicqd nobis aduenire  
pmittit. Qui gratiā dei retinere desi  
derat: sit gratus p gratia dei data:  
patiēs p sublata: oret ut redeat: cau  
tus sit et humili ne amittat.

De paucitate amator⁹  
crucis ihesu. Cap. I.

**H**abet ihs nūc multos amato  
res regni sui celestis s; paucos  
baiulatores sue crucis. Habet mul  
tos desideratores consolationis: sed  
paucos tribulationis. Plures inue  
nit socios mēse: s; paucos abstinen  
tie. Oēs volūt cū xpo gaudē: s; pau  
ci volūt p ipo aliqd sustinere. Mul  
ti sequunt ihs vscq; ad fractionē pa  
nis: s; pauci ad bibēdū calicē passio  
nis. Multi miracula ei⁹ venerant: s;  
pauci ignominiam crucis sequunt⁹.  
Multi ihs diligunt: q̄dū aduersa  
nō cōtingūt. Multi illū laudāt et be  
nedicūt: q̄dū consolationes aliq; ab  
ipso recipiūt. Si aut̄ se ihs absconde  
ret et modicū eos relinqret aut in q̄  
rimoniā aut in deiectionē nimiā ca  
dūt. Qui aut̄ ihs ppter ihs et nō p  
pter suā aliquā cōsolationē p̄priā di  
ligūt: ipsuz in tribulatione et in angu  
stia cordis sicut i sūma cōsolatione  
benedicūt. Et si nūq; eis cōsolationē  
dare vellet: ipsum tñ semp laudarēt

& semp gr̄as agere vellent. O q̄stum  
 pōt amor ihesu purus nullo p̄ptio  
 comodo uel amore p̄mixt? Nōne  
 oēs mercēnarij sūt dicēdi: q̄ solu-  
 tiones semp querūt: Nōne amato-  
 res sui magis q̄ x̄pi pbant: q̄ sua co-  
 moda uel lucra sp̄ meditant? Ubii  
 ueniet talis q̄ relit deo seruire grat̄.  
 Raro inuenit tā sp̄ualis aligs q̄ oī-  
 bus sit nudatus. Nā verū sp̄u pau-  
 perē & ab omni creatura nudū q̄ i-  
 ueniet. Procul & de vltimis finib? p̄  
 ciū eius. Si dederit hō oēm substā-  
 tiā suā: adhuc nihil est & si fecerit pe-  
 nitentiā magnā adhuc exiguiū est:  
 & si app̄henderit oēm sciam: adhuc  
 lōge est: & si habuerit virtutē magnā  
 & denotionē nimis ardente adhuc  
 mltā sibi deest: vnū sc̄; qd̄ sibi sume  
 necessariū est. Quid illud. Ut omni-  
 bus relictis se relinquat & a se totali-  
 ter exeat: nihilq; de priuato amore  
 retineat. Lu; oīa fecerit q̄ facienda  
 nouerit: nihil se fecisse sentiat. Non  
 grāde pōderet q̄ grandis estimari  
 possit: sed in veritate seruū inutilem  
 se p̄nūciet: sicut veritas ait. Lū fece-  
 ritis oīa que p̄cepta vobis sunt ad-  
 huc dicite qz seruī inutiles sumus.  
 Lūc vō paup & nudus sp̄u esse pote-  
 rit & cū ppheta dicere. Quia vnicus  
 & paup sum ego. Nemo isto ditione  
 nemo tamē liberior: nemo potētior  
 illo qui scit se & omnia relinquere &  
 ad infimū se ponere.

Deregia via scē cruci. Lap. xij.

**O**urus hic multis videt sermo  
 Abnega temetipm: tolle cru-  
 cē tuā & sequere ihm. Sz multo di-

ri⁹ erit audire illud extremū verbi⁹  
 Discedite a me maledicti i ignē eter-  
 nū. Qui enim modo liberi audiūt  
 & sequunt̄ verbū crucis: tunc non ti-  
 mebunt ab audizione mala eterne  
 damnationis. Hoc signū cruci erit  
 in celo cū dñs ad iudicandū vene-  
 rit. Tūc omnes serui crucis q̄ se cru-  
 cifijo & formauerūt in vita: ad xpm  
 accedent iudicē cum magna fidu-  
 cia. Quid igit̄ times tollere crucem  
 per quā itur ad regnū? In cruce sa-  
 luis: in cruce vita: in cruce protectio  
 ab hostib?: in cruce infusio superne  
 suauitatis: in cruce robur mētis: in  
 cruce gaudiū spiritus: in cruce virt⁹  
 summa: in cruce pfectio sanctitatis  
 Non est salus anime nec spes eter-  
 ne vite nisi in cruce. Tolle ergo cru-  
 cem & sequere ihesu: & ibis in vitaz  
 eternā. Precessit ille baiulans sibi  
 crucē & mortuus est pro te in cruce:  
 ut tu etiam portes crucē & mori af-  
 fectes in cruce quia si cōmortu⁹ fue-  
 ris etiā cu; illo pariter viues & si so-  
 cius fueris pene soci⁹ eris & glorie.  
 Ecce in cruce totū cōstat & in moriē-  
 do totū iacet: & nō est alia via ad vi-  
 tā: & ad verā internā pacem nisi via  
 sancte crucis & quotidiane mortifi-  
 cationis. Ambula ubi vis q̄re quod  
 cūq; volueris: & nō inuenies altiorē  
 viā supra nec securiore viā infra nisi  
 viā scē crucis. Dispone & ordina oīa.  
 Sim tuum velle & videre: & non inue-  
 nies nisi semper aliquid pati debe-  
 re aut spōte aut inuite: & ita crucem  
 semper inuenies. Aut enim in cor-  
 pore dolorem senties: aut in anima

# LIBER

spūs tribulationē sustinebis. Inter  
dū a deo relinqris : iterdū a prīmo  
exercitaberis : et qđ ampli⁹ est sepe ti-  
bi metipſi grauis eris : nec tñ aliquo  
remedio uel solatio liberari seu alle-  
uiari poterit : sed donec de⁹ voluerit  
oportet q̄ sustineas. Vult enī de⁹ ut  
tribulationē sine solatione discas  
paci⁹ et ut illi totali⁹ te subiicias et hu-  
milioz ex tribulatione fias. Nemo  
ita cordialit⁹ sentit passionē xp̄i sicut  
is cui otigerit filia pati. Crux igitur  
sp̄ parata ē et vbiq; te expectat. Nō  
potes effugē vbiq; cucurreris : q̄  
vbiq; veneris teipm tecū portas  
et sp̄ teipsuz inuenies. Cōuerte te su-  
pra : cōuerte te infra : cōuerte te extra  
et intra : et i his oib⁹ inuenies crucē : et  
necessē ē te vbiq; tenē patientiā si  
int̄nā vis h̄re pacē et ppetuā pmere-  
ri coronā. Si libet⁹ crucē portas por-  
tabit te et deducet te ad desideratū si-  
nē : vbi sc̄ finis patiēdi erit q̄zuis h̄  
n̄ erit. Si iuite portas : on⁹ tibi facis :  
et teipm maḡ grauas : et tñ optet ut  
sustineas. Si abihcis vnā crucē : aliā  
pculdubio inuenies et forſitā grauio-  
rē. Credis tu euadere qđ null⁹ mor-  
taliū potuit pterire? Quis sc̄oꝝ i mū  
do sine cruce et tribulatiōe fuit? Nec  
enī dñs nr̄ ihus xp̄us vna hora sine  
dolore passionis fuit quādiū virit.  
Oportebat aut̄ xp̄m pati et resurge-  
re mortuis et ita intrare i gloriā suaꝝ  
Et quō tu aliā viā q̄ris q̄z hāc regiā  
viā q̄ est via sancte crucis? Tota vi-  
ta xp̄i crux fuit et martyriū : et tu tibi  
q̄ris requie et gaudiū? Erras erras  
si aliud q̄ris q̄z pati tribulatiōes : q̄z  
tota ista vita mortal plena miserijs

et circūsignata crucib⁹. Et quāto al-  
ti⁹ qs in sp̄ pfecerit : tāto grāiores  
cruces sepe iueniet : q̄z exili⁹ sui pena  
magis ex amore crescit. Sed tñ iste  
sic multipliciter afflic⁹ nō ē sine leua-  
mine solationis : q̄z fructū magnū  
sibi sentit ac crescē ex sufferentia sue  
crucē. Nā dū sp̄te illi se subiicit : oē  
on⁹ tribulatiōis i fiduciā diuine so-  
lationis cōuertit. Et quāto caro ma-  
gis p tribulationē atterit : tāto ap̄li⁹  
sp̄us p internā solationē roborat.  
Et nōnūq; intim cōfortat⁹ ex affectu  
tribulatiōis et aduersitat⁹ ob amo-  
rē cōformitat⁹ crucē xp̄i : ut n̄ fine do-  
lore et tribulatiōe eē vellet : qm̄ tāto se  
acceptiorē deo credit : q̄zto plura et  
grauiora p eo pferre poterit. Nō ē  
illud virt⁹ hois s̄z grā xp̄i : q̄ tāta pōt  
et agit in carne fragili : ut qđ nālīc sp̄  
abhorret et fugit : b̄ seruore sp̄us ag-  
grediat⁹ et diligat. Nō est fmi hoiein  
crucē portare : crucē amare : corp⁹ ca-  
stigare : et fuituti subiicē : honores fu-  
gere : cōtumeliā liben⁹ sustinē : sc̄ipm  
despicere et despici optare : aduersa-  
q; cu dānis ppeti : et nihil pperita-  
tis iu b̄ mūdo desiderare. Si ad te  
ipm respic⁹ : nihil hm̄oi ex te poteris  
s̄z si in dñō cōfidis : dabit⁹ tibi fortitu-  
do de celo : et subiicie⁹ ditiōi tue mū-  
dus et caro. Sed nec inimicū diabo-  
lū timebis si fuerit⁹ fide armat⁹ et ihu  
cruce signat⁹. Pone ergo te sicut fi-  
delis et bonus seru⁹ xp̄i ad portan-  
dā viriliter crucem dñi tui pro te ex  
amore crucifixi. Preparate ad tol-  
rāda multa aduersa et varia icōmo-  
da in hac misera vita : q̄z sic tecū erit  
vbiq; fueris : et sic reuera euꝝ in-

## LIBER III

menies vbiq; latneris. Oportet te ita eē:t nō est remediū euadēdi a tribulatione maloꝝ t dolore q; ut te patiaris. Calicē dñi affectant bi- be si amicus eiꝝ eē t pte cū eo habē desideras. Cōsolatiōes deo cōmit- te: faciat ip̄e cū talibꝝ sicut sibi magiꝝ placuerit. Tu vō pone te ad sustinē dū tribulatiōes:t reputa eas maxi- mas cōsolutiones:qr nō sūt cōdigne passiones huiꝝ tpis ad futurā gl̄iam q̄ reuelabit̄ in nobis p̄merēdā:etiaꝝ si solus oēs posses sustinē. Qn̄ ad h̄ veneris q̄ tribulatio tibi dulcis est: t sapit p̄ xp̄tūc bene tecū eē estimā qr inuenisti paradisū in fra. Qd̄ iū pati tibi graue ē t fugere q̄ris : tam diu male habebis:t sequet te vbiq; fuga tribulationis . Si ponis te ad quod esse debes videl; ad patēdū t moriēdū fiet cito meiiꝝ t pacē iue- nies. Etiā t si rap̄t fueris in tertium celū cū paulo nō es pp̄terea secura tus de nullo ḡtrario sustinēdo. Ego ingt ih̄s ostēdam illi quāta oportet at eū p̄ noīe meo pati. Pati ḡ tibi re manet : si ih̄m diligere t p̄petue illi seruire placet. Utinā dign̄ eēs p̄ no- mine ih̄u aligd pati: q; magna gl̄ia remaneret tibi:quāta exultatio om- nibꝝ sancti dei:quāta edificatio eēt p̄xim. Nā patiētiā oēs recōmēdāt q̄uis pauci tñ pati veluit . Merito deberes libenf modicū pati pxpo: cū multi graniora patiunt p̄ mūdo. Scias p̄ certo qr moriente te opor- det ducē vitaz :t quanto plꝝ q̄sq; sibi morit:tāto deo magis viue incipit. Nemo aptꝝ est ad cōphēdēdū cele- stia:niſi se submiserit ad portanduz

p̄ xpo aduersa. Nihil deo acceptius nihil tibi salubri in mūdo isto q; li- benf pati p̄ xpo. Et si eligendū tibi eēt:maḡ optare deberes p̄ xpo ad uersa pati q; mult̄ cōsolutionibꝝ re- creari:qr xpo similior eēs : t oibꝝ sancti eiꝝ magis cōformior. Nō enī stat meritū nr̄z t pfec̄tus status nr̄i i multis suavitatibꝝ t cōsolutionibꝝ sed potiꝝ i magnis grauitatibꝝ .t tri- bulationibꝝ p̄ferēdis. Sigdē aligd meliꝝ t vtiliꝝ saluti hoiuz q; pati fuis- set:xps vtiq; verbo t exēplo ostēdis set. Nā t sequētes se disciplos oēsq; eū seq̄ cupiētes manifeste ad crucē portandā horat̄ t dicit. Si qs vult venire post me abneget semetipsuz t tollat crucē suā t sequat̄ me. Qibꝝ ḡ plectis t scrutat̄ sit ista finalis cō- clusio. Qn̄ p multas tribulationes oportet nos intrare in regnū dei .

Explicit liber secundus.

Incipit tertius.

De interna xp̄i locutione ad ani- mam fidelem.

Lap. i.



Vidiaz qd loqt̄ in me dñs deus Beata aia que dñm i se loquē- tem audit t de ore eiꝝ verbū cō- solutionis acci- pit . Btē aures q̄ venas diuinū susurrij suscipiūt:t de mūdi huiꝝ susurratiōibꝝ nihil aduer- tut. Beate plane aures q̄ nō vocem foris sonatē:sz interiꝝ auscultat̄ veri- tate loquēt̄ t docentē. Bt̄ oculi q̄ exterioribꝝ clausi: interioribꝝ aut̄ sūt intēti. Bt̄ q̄ interna penetrat : t ad

# LIBER

capienda arcana celestia magis ac  
magis p̄ q̄tidiana exercitia se studēt  
pparare. H̄tū q̄ deo vacare gestiunt  
z ab omni impedimento seculi se ex-  
cutiunt. Aliaduerte hec ō aīa mea z  
claude sensualitat̄ tne ostia ut pos-  
sis in te audire qd loquāt dñs dē i  
te. Hec dicit dilect̄ tū. Salus tua  
ego sum. pax tua z vita tua. Serua  
te apud me z pacē inuenies. Dimit  
te oia trāsitória z q̄re eterna. Quid  
sūt oia tp̄alia nisi seductoria? Et qd  
iūnāt oēs creature: si fueris a crea-  
tore deserta: Qib̄ ḡ abdicatis: crea-  
tori tuo teredde placidā ac fidelez  
ut verā valeas apphendē btitudinē

Q̄ veritas intus loquit̄ sine stre-  
pitū verboꝝ. Lāp.ij.

**L**oquere dñe qr audit serūtū.  
Serūtūus ego sum: da mihi  
intellectū ut sciā testimonia tua. In-  
clina cor meū i verba oris tui: fluat  
ut ros eloquiū tuū. Dicebāt olim si-  
lij isrl ad moysen: loq̄re nobis tu z  
audiem̄: non loquāt nobis dñs ne  
forte moriamur. Nō sic dñe non sic  
oro: sed magis cū samuele pp̄ha hu-  
miler ac desiderant̄ obsecro. Loq̄  
re dñe qr audit serūtūus: nō loqua-  
tur mihi moyses aut alijs ex pphe-  
tis: sed potius tu loq̄re dñe deus in-  
spirator: z illuminator oīum pp̄ha-  
rum: qr tu solus sine eis potes me p-  
fecte imbuere: illi aut̄ sine te nihil p-  
ficient. Possunt quidē verba sona-  
re sed spiritū nō ɔferūt. Dulcherri-  
me dicūt: sed te tacente cor nō accē-  
dūt. L̄ras tradūt: sed tu sensuꝝ ape-  
ris. M̄isteria p̄ferunt: sed tu reseras  
intellectū signatoꝝ. M̄adata edi-

cunt sed tu iūnas ad pficiēdū. Tūlā  
ostendūt: sed tu ɔfortas ad ambu-  
landū. Illi foris tñ agūt: sed tu cor-  
da insfruis z illuminas. Illi exteri-  
rigāt: sed tu secunditatē donas. Il-  
li clamāt verbis: sed tu auditui intel-  
ligentiā tribuis. Nō ḡ loquāt mihi  
moyses: sed tu dñe deus mē eterna  
veritas: ne forte moriar z sine fru-  
ctu efficiar. Si fuero tñ foris admo-  
nitus z intus nō accensus: ne sit mi-  
hi ad iudicium verbū auditū z nō fa-  
ctū: cognitū nec amatū: creditū z nō  
seruatū. Loquere igit̄ dñe qr audit  
serūtū. Verba enī vite eterne ha-  
bes: loq̄re mihi ad q̄lē cūq; aīe mee  
ɔsolutionē z ad toiī vite mee emē-  
dationē. tibi aut̄ ad gloriā z ppetuū  
honorē.

Q̄ v̄ba dei cū humilitate sūt au-  
diēda: z q̄ mlti ea nō pōderāt.

**A**mea: verba suauissima: omnē  
phoꝝ z sapiētiū huī mūdi sciām ex-  
cedētia: Verba mea spūs z vita sūt  
nec hūano sensu pēsanda. Nō sunt  
ad vanā cōplacētiā trahēda. sed in  
filetio audiēda z cuꝝ oī humilitate  
atq; affectu magno suscipienda z di-  
xi. Beat̄ est quē tu erudieris dñe z  
de lege tua docueris eī ut mitiges-  
ei a dieb̄ malis z nō desoleat iterra.  
Ego ingt dñs docui pp̄has ab ini-  
cio tvsq; nūc nō cesso oib̄ log: s; ml-  
ti ad vocē meam surdi sunt z duri.  
Plures nūdū libentī audiūt q̄s deū  
facilī sequunt̄ carnis sue appetitus  
q̄s dei bñplacitū. Promittit mūdus  
tp̄alia z parua: z seruit ei auiditate  
magna. Ego pmitto sūma z eterna

z torpe-  
ta cura  
sicut mi-  
sce sydō  
di qua-  
ga via  
multis  
preciu-  
interdi-  
re z pa-  
tigari  
bono i-  
mabili-  
termin  
pigrita  
z quer-  
niunt  
Baud  
ad ver-  
nūq; fr-  
minē  
tit ina-  
diri in-  
fidelie  
serit. B  
bono  
toꝝ.  
z ptra-  
pore t  
Qd n  
in die  
ctos n  
cōsol  
die le  
alterē  
ta. Q  
haber

et torpescunt mortaliū corda. Quis tā  
 ta cura mihi oībus seruit et obedit  
 sicut mūdo et dñis ei seruit. Erube  
 scē sydō ait mare. Et si cām q̄ris au  
 di quare. Pro modica p̄benda lon  
 ga via currīt : et pro eterna vita vix a  
 multis pes semel a terra leuat. Vile  
 preciū querit : pro vno nūmismate  
 interdū turpiter litigat : et pro vana  
 re et parua p̄missione die noctuq; fa  
 tigari nō timet. Sed p̄chdolor pro  
 bono incōmutabili: pro p̄mio inestim  
 abili: pro sūmo honore et gloria in  
 terminabili uel ad modicū fatigari  
 pigritat. Erubet ergo serue piger  
 et querulose, q̄ illi paratores inue  
 niunt ad p̄ditionez q̄ tu ad vitam.  
 Siquidē illi ampli ad vanitatē q̄ tu  
 ad veritatē. Equidē a spe sua non  
 nūq; frustrant̄ sed p̄missio mea ne  
 minē fallit: nec fidēt̄ mihi dimittit  
 inanē. Quod p̄misi dabo : quod  
 dixi implebo : si tame vsc̄ in finem  
 fidelis in dilectione mea q̄s p̄man  
 serit. Ego remunerator suz omniuz  
 bonoz et fortis pbator omniū deuo  
 toz. Scribe verba mea i corde tuo  
 et p̄tracta diligēter: erunt enī in tem  
 pore temptationis valde necessaria.  
 Qd nō intelligis cū legis: cognosces  
 in die visitatiōis. Duplici soleo ele  
 ctos meos visitare: temptatione sc̄ et  
 cōsolatione: et duas lectiōes eis q̄ti  
 die lego: vna increpando eoꝝ vicia:  
 alterā exhortādo ad virtutū icremē  
 ta. Qui habet v̄ba mea et spernit ea:  
 habet q̄ iudicet eū in nouissimo die

Oratio ad implorādū de  
 uotionis grām. LaP. iiiij.

**O**mne de me oīa bona mea  
 tu es. Et quis ego sum ut au  
 deā ad te loq. Ego suz pauprīm̄ ser  
 uul̄ tu: et abiect̄ vermiculus multo  
 paupior et cōptibilior q̄ scio et dicē  
 audeo. Memēto tū dñe q̄ nihil sū  
 nihil habeo: nihilq; valeo. Tu solus  
 boniust̄ et sanct̄: tu oīa potes: oīa  
 prestas: oīa imples: solū peccatorez  
 inanē relinques. Reminiscere misē  
 rationū tuarū dñe: et imple cor meū  
 gratia tua: q̄ nō vis vacua esse opa  
 tua. Quō possū me tolerare in hac  
 misera vita: nisi me confortauerit  
 misericordia et grā tua. Noli auerte  
 re faciē tuā a me: noli visitationem  
 tuam prolangare: noli consolatio  
 nem tuā abstrahere: ne fiat anima  
 mea sicut terra sine aqua tibi. Dñe  
 doce me facere volūtātē tuam: do  
 ce me corā te digne et humili ter con  
 uersari: quia sapiēta mea tu es: qui  
 in veritate me cognoscis: et cognoui  
 sti anteq; fieret mūdus: et anteq; na  
 tus essem in mūdo.

Q̄ in veritate et humili  
 tate coram deo conuer  
 sandum est. LaP. v.

**E**gli ambula coram me in ver  
 itate: et simplicitate cordis tui q̄  
 re me semper. Qui ambulat coram  
 me in veritate: uitabit̄ ab incurſib;  
 malis et veritas liberabit eum a se  
 ductoribus et a detractionibus ini  
 quorum. Si veritas te liberauerit:  
 vere liber eris et nō curabis de va  
 nis hominū verbis. Dñe verum est  
 sicut dic̄: ita q̄so necū fiat. Veritas  
 tua me doceat: ipsa me custodiat et  
 vsc̄ ad salutare finē me conducat.

# LIBER

Ipsa me liberet ab oī affectiōe mala t inordinata dilectionē: t ambulādo tecū in magna cordis libertate. Ego te docebo ait veritas q̄ recta sūt t placita corā me. Logita peccata tua cum displicētia magna t me more: t nūq̄ reputes te aliquid esse ppter opa bona. Reuera peccator es t multis passionib⁹ obnox⁹ t impli catus. Ex te sp ad nihil tēdis t cito laberis: cito vinceris: cito turbaris: cito dissolueris. Nō habebis qc̄q̄ vnde possis gloriari: s̄ multa vnde te debes vilificare: qr multo ifirmior es: q̄q̄ vales cōprehendē. Nihil ḡ magnū tibi videat ex oib⁹ q̄ ag: s̄ nū hil grāde nihil p̄ciosū t admirabile nihil reputatiōe appareat dignū. Nihil altū nihil vere laudabile t desi derabile nisi qđ eternū ē. Placeat tibi sup oīa eterna veritas: displiceat tibi sup oīa vilitas maxima tua. Nihil sic timeras: nihil sic vitupes t fui gias sicut vicia t peccata tua: q̄ magis displicē debet q̄q̄ qlibet rerū dāna. Quidā nō sīcē corā me ambulāt: s̄ quadā curiosita: e t arrogātia ducti volūt secreta mea scire t alta dei intelligē: se t suā salutē negligē tes. Hi sepe in magnas tētationes t peccata pp̄t suā supbiā: t curiosita tē me eis aduersante labunt. Time iudicia dei: expauescē irā oīpotēt: noli aut̄ discutere opa altissimi: sed tuas iniqtates pscrutare i quāt̄ de ligisti t q̄q̄ mīta bona neglexisti. Qui dām solū portant suam deuotionē in libris et quidam in imaginibus: quidam autē in signis exterioribus t figuris: qdā h̄it mes ore: s̄ modi

cū i corde: Sūt t alij q̄ intellectu il luminati t affectu purgati ad eter na sp̄ anhelāt: de terrenis grauit̄ au diūt. necessitatib⁹ nature dolent̄ in seruiūt: t hi sentiūt qđ veritat̄ sp̄s loquit̄ i eis q̄ docet eos terrena despiceret amare celestia: mūduz negligere t celū tota die ac nocte desiderare. De mirabili affec: u di uini amoris. Lap. vi.

**B**enedico te patre celestis pat̄ dñi mei ihu xp̄i: qr incip̄ paupis digna: pes recordari. O pat̄ misericordiarū t de' toti' cōsolatiōis: gr̄as ago tibi q̄ me indignū oī cōsolatiōe qñq̄ tua recreas cōsolatiōe. Biddico te sp t glorifico cū vnigenito filio tuo t sp̄u sc̄o paracito i secula secu loz. Eya dñe de' amator sc̄e meus cū tu veneris in cor meū exultabūt oīa interiora mea. Tu es gl̄ia mea t exultatio cordis mei: tu spes mea t refugiu meum i die tribulationis mee. S̄ qr adhuc debilis suz̄ amo re t imperfect̄ i virtute: iō necesse ha beo a te cōfortari t cōsolari: ppter ea visita me sepius t instrue disciplinis sanct̄. Libera me a passionib⁹ malis: t sana cor meū ab oib⁹ affectiōnib⁹ inordinatais t vicijs: ut int̄ sana tus t bñi purgatus aptius efficiar ad amādū: fortis ad patiēduz: stabilis ad pseuerādū. Magnares ē amor magnū oīo bonū: qđ solū leue facit oē onerosuz: t fert equalis oē ineq̄le. Nā oīfīne onere portat t omne amat̄ dulce ac sapidū efficit. Amor ihu nobilis ad magna operāda impellit: t ad desiderāda semper pfectio ra excitat. Amor vult esse surſū nec

vllis in  
vult eē  
one ali  
pect⁹:  
iplicati  
succub  
hil fort  
iociūdi  
lo t in  
nec pō  
quiesce  
liber es  
habet o  
oīa get  
dit. Nō  
nātē se  
modū  
dū feri  
labore  
valet: d  
cūcta f  
let igī  
cui m  
iacet.  
dormi  
nō art  
uax flā  
pit: sec  
uit qđ  
mor in  
ctus a  
tu totū  
amore  
dīgusta  
re liq̄f  
vadē  
pore.  
lectū  
tua ai  
Amer

vlis infimis rebus retineri. Amor  
vult eē liber t ab oī mūdāna affecti  
one alien⁹: ne intern⁹ ei⁹ impedit⁹ as  
per⁹: ne p aliqd̄ comoduz tēporale  
iplicatiōes sustineat aut p icōmodū  
succiba⁹. Nihil dulci⁹ est amore: ni  
hil fort⁹: nihil alt⁹: nihil lat⁹: nihil  
iocūdi⁹: nihil pleni⁹: nihil meli⁹ in ce  
lo t in terra: qz amor a deo nat⁹ est:  
nec pōt nisi in deo sup oia creata re  
quiescere. Amās volat: currit: letat:  
liber est t nō tenet: dat oia p oib⁹: et  
habet oia i oib⁹: qz in vno sumo sup  
oia gescit: ex q̄ oē bonū fluit t proce  
dit. Nō respicit ad dona: sed ad do  
nātē se ouertit sup oia bona. Amor  
modū semp nescit: s̄ sup omnē mo  
dū feruescit. Amor onus nō sentit:  
labores nō reputat: plus affectat qz  
valet: de ipossibilitate nō causat qz  
cūcta fibi posse t licere arbitrat⁹. Vla  
let igis ad oia t multa implet t effe  
ctui mācipat vbi nō amans deficit t  
iacet. Amor vigilat: t dormiens nō  
dormitat. Fatigat⁹ nō lassat⁹: artat⁹  
nō artat⁹: territ⁹ nō turbat⁹: s̄ sicut vi  
uar flāma t ardēs facula sursum erū  
pit: secureqz p̄trāfit. Sigs amat: no  
uit qd̄ hec vox clamet. Magn⁹ cla  
mor in aurib⁹ dei est: ipse ardēs affe  
ctus aie q̄ dicit. Deus me⁹ amor me⁹  
tu totus me⁹ t ego tu⁹. Dilata me in  
amore: ut discā interiora cordis ore  
bgustare: qz suave sit amare t i amo  
re liqfieri et natare. Teneat amore  
vadēs sup me p nimio feruore t stu  
pore. Lantē amor cāticū: seqr te di  
lectū meū in altuz: deficiat in laude  
tua anima mea iubilans ex amore.  
Amen te plus qz me: nec me nisi p

pter te: t oēs in te q̄ vere amāt te: s̄  
cut iubet lex amoris lucēs ex te. Est  
amor velox: sincer⁹ pius: iocūdus et  
amen⁹: fortis: patiēs: fidelis: prudēs  
lōganumis: virilis: t seipz nūqz q̄rēs  
Vibi enī seipm aljgs q̄rit: ibi ab amo  
re cadit. Est amor circūspect⁹: humi  
lis: t rect⁹ nō mollis: nō leuis: nec va  
nis intēdens reb⁹: sobri⁹: cast⁹: stabi  
lis: get⁹: t in cūctis sensib⁹ custodit⁹.  
Est amor subieci⁹ t obediēs p̄latiſ:  
fibi vilis t despect⁹: deo deuot⁹ t gra  
tific⁹: fidēs t semp sperās in eo etiā  
cū fibi nō sapit de⁹ qz sine dolore nō  
viuit in amore. Qui nō est para⁹ oia  
pati t ad volūtātē stare dilecti: nō ē  
dignus amator appellari. Oportet  
amantē oia dura t amara ppter dī  
lectū libenter amplecti: nec ob ūria  
accidentia ab eo deflecti.

#### De probatione veri amatoris. Cap.vij.

**E**gli nō es adhuc fort⁹ t prudēs  
amator. Quare dñe: Quia pp̄t  
modicā ūrietatē deficis accept⁹: t ni  
mis quide cōsolationē q̄ris. Fortis  
amator stat in tētationib⁹: nec cal'i  
dis credit p̄siasionibus inimici. Si  
cut in p̄speris ei placebo: ita nec in ad  
uersis displiceo. Prudēs amator nō  
tā donū amātis cōsiderat qz dātis a  
mōrē. Affectū poti⁹ attēdit qz censū  
t infra dilectū oia data ponit. No  
bilis amator nō gescit in dono: s̄ in  
me sup omne donū. Nō est iō totū p  
ditū: si quādoqz minus bñ de me v̄l  
de sancti meis sentis qz velles. Alfe  
ctus ille bon⁹ dulcis quē interdū p̄ci  
pis: affectus gratie presentis est t g  
dam pregustus patrie celestis: super

# LIBER

quo nō nimū innitendū qz vadit et  
venit. Lertare aut aduersus incidē-  
tes malos animi mot: suggestionē  
qz spernere diaboli: insigne est vtūz  
et magni meriti. Nō g te turbēt ali-  
ene fantasie de quacūqz materia in-  
geste. Forte sua ppositū et intētionē  
rectā ad deū. Nec est illusio q aliqñ  
in excessū subito raperis et statim ad  
ineptias solitas cordis reuerteris.  
Illas enī inuite magi pater qz agi  
et qz diu displicēt et reniteris: meritū  
est et nō peditio. Scito q antiquū ini-  
micus omnino nitit ipedire deside-  
riū tuū in bono et ab oī deuoto exer-  
citio euacuare: a scōz scilicet cultu: a  
pia passiōis mee memoria: a pcoruz  
vtili recordatiōe: a pprīj cordi custo-  
dia: et a firme pposito pficiendi in v-  
tute. Multas malas cogitatiōes in-  
gerit ut tediūt tibi faciat et horrore: ut  
ab oī oereuocet et sacra lectiōe. Dis-  
plicet sibi humilis cōfessio et si posset:  
a cōmuniōe cessare faceret. Nō cre-  
das ei neqz cures illū: licet sepi tibi  
deceptiōis tetēderit laqos. Sibi im-  
puta cū mala igerit et inūda dic to-  
illi. Vlade inūde spūs: erubescce mi-  
ser: valde inūdus es iu q talia ifers  
aurib' meis. Discede a me seductor  
pessime: nō habebis in me partē vl-  
lā: s̄ ih̄s mecū erit tāqz bellator fort̄  
et tu stabis cōfusus. Malo poti mo-  
ri et om̄ne penā subire qz tibi cōstire.  
Tace et obmutesce; nō audiā te am-  
pli: licet mihi plures moliris mole-  
stias. Dñs illuminatio mea et salus  
mea: quē timebo? Dñs ptector vite  
mee: a qz trepidabo: Si cōsistant ad-  
uersū me castra: nō timebit cor meu

Dñs adiutor meo: et redēptor meus  
Lerta tanqz miles bon: et si interdū  
ex fragilitate corrui: resume vires  
fortiores priorib: cōfidēs de ampli-  
orei gratia mea: et multū p̄caue a va-  
na cōplacētia et supbia. Prop̄ hoc  
multi in errorē ducunt et in cecitatē  
pene incurabile qnqz labunt. Sit ti  
bi i cāutelā et ppetuā humilitatē rui-  
na hec supbōz: de se stulte p̄sumētiū  
De occultāda grā sub humilita-  
tis custodia. Cap. viii.

**P**li utilius est tibi et securi deuo-  
tionis grāz abscondere nec in al-  
tiū te efferre nec multū inde log neqz  
multū pōderare: s̄ magis temetiōm  
despicere: et tāqz indigno datā time-  
re. Nō est huic affectioni tenaci ibe-  
rendū: q citius pōt mutari in ūriuz.  
Logita in grā qz miser et inops eē so-  
les sine grā. Nec est in eo tm̄ spiritu  
alis vite pfect cū cōsolatiōis habue-  
ris grām sed cū humiliter et abnega-  
te patiēterqz tuleris ei subtractiōez  
ita qz iūc ab orationis studio nō tor-  
peas: nec reliq opa tua ex v̄su faciē-  
da omnino dilabi pmittas: sed sicut  
melius potueris et intellexeris: libē-  
ter qd in te est facias: nec ppter ari-  
ditatē seu anxietatē mentis quā sen-  
tis te totaliter negligas. Multi enī  
sunt: qui cū non bene eis successerit  
statim impatiētes fiunt aut desides  
Non enī semper est in potestate ho-  
minis vía eius: sed dei est dare et cō-  
solari quando vult et quantū vult et  
cui vult: sicut sibi placuerit: et nō am-  
plius. Quidam incauti propter de-  
uotionis gratiā seipso destruxerūt  
quia plus agere voluerunt qz potue-

runt: non pensantes sive paruitatis mensurā: sed magis cordis affectus sequentes quod rationis iudicium. Et quod maiora presumpserunt quod deo placitum fuit: idcirco gratiam cito perdidere runt. Facti sunt inopes et viles relitti: qui in celum posuerunt nidū sibi ut humiliati et depauperati discant non in alis suis volare sed sub penitus meis sperare. Qui adhuc noui sunt et imperiti in via domini nisi consilio discretorum se regant: facilius decipi possunt et elidi. Quod si suū sentire magis sequi quod alijs exercitatis credere volunt: erit eis periculosus exitus: si tamen retrahi a proprio conceptu non valuerint. Raro sibi ipsis sapientes ab alijs regi humiliter patiuntur. Melius est modicū sapere cum humilitate et parua intelligentia: quod magni scientiarū thesauri: cum vana complacencia. Melius est tibi minus habere: quod multū unde posses superbire. Non satis discrete agit qui se totus leticie tradit: obliuiscens pristine inopie sive et casti timoris domini: qui timet gratiam oblatam amittere. Non etiam sapientis virtuose sapit: qui tempore aduersitatē et cuiuscumque grauitatis nimis desperante se gerit et minus fidenter de me quod oportet recogitat ac sentit. Qui tempore pacis nimis securus esse voluerit: sepe tempore belli nimis deiecit et formidolosus reperietur. Si scires semper humilis et modicus in te permanere: nec non spiritum tuū bene moderare ac regere: non incideres tam cito in periculum et offensam. Consilium bonū est: ut seruoris spiritu concepto mediteris quid futurū sit ab

scedente lumine. Quod dum continetur: recogita et denuo lucem posse reuerti: quam ad cautelam tibi: mihi autem ad gloriam: ad tempus subtraxi. Utilior est enim sepe talis probatio quod si semper prospera pro tua haberet volūtate. Nam merita non sunt ex hoc estimanda si quis plures visiones aut consolationes habeat: vel si peritus sit in scripturis aut in altiori ponatur gradu: sed si vera fuerit humilitate fundata et diuina charitate repletus: si dei honorem pure et integre semper querat: si seipsum nihil reputet et in veritate despiciat atque ab alijs etiam despici et humiliari magis gaudet quod honorari.

De vili estimatione sui ipsius in oculis dei. Lap. ix.

**L**iquor ad dominū meū cum sim puluis et cinis. Si me amplius reputauerō: ecce tu stas contra me: et dicunt testimoniuū verum iniquitates mee: nec possum contra dicere. Si autem me vilificauerō et ad nihilum redegerō et ab omnipotenti reputatione defecero atque sicut sum pulueri cauerō: erit mihi propria gloria tua: et vicina cordi meo lux tua: et omnis estimatio quātulacū quod minima in valle nihil eitatur mee submergetur et peribit in eternum. Ibi ostendes me mihi quid sum: quid fui et de quo veni: quia nihil: et nesciui. Si mihi ipsi relinquor: ecce nihil et tota infinitas. Si autem subito me resperceris: ita: in fortis efficio et nullo repleor gaudio. Et mirum valde quod sic repente subleuor: et tam benigne a te complector: qui proprio pon-

# LIBER

Dere semper ad imam feror. Facit hoc amor tuus gratia pueriens me et in tantis multis subuenies necessitatibus: a gravibus quoque custodiens me periculis et ab innumeris ut vere dicatur eripiens malis. Me siquidem male amando me perdidisti et te solus querendo et pure amando me et te pariter inueni atque ex amore praesidiis ad nihilum me redigi. Quia tu o dulcissime facis mecum super merita tua omnia: et supra id quod audito sperare vel rogare. Benedictus sis deus meus quia licet ego oibus bonis sum indignus: tua tamen nobilitas et infinita bonditas nonque cessat benefacere etiam ingratias et loge a te auerteris. Louerie nos ad te: ut sumus grati humiles et deo timi: quia salus nostra tu es: virtus et fortitudo nostra.

Quod oia ad deum sicut ad finem ultimum sunt referenda. *Lap. x.*

**E**piscopum et ultimam si vere desideras esse beatum. Ex hac intentio purificabit affectum tuus sepius ad seipsum et ad creaturas male incuruat. Nam si te ipsum in aliquo queris: statim in te deficias et arescas. Oia ergo ad me principaliter referas: quia ego sum quia oia dedi. Sic singulariter considera: sicut ex summo bono manantia: et ideo ad me tamenque ad suam originem cuncta sunt reducenda. Ex me pusillus et magnus pauperrimus et dives tamquam ex fonte viuo aquam hauriunt viuunt: et quod mihi sponte et libere definiunt gratiam per gratiam accipiunt. Qui autem extra me voluerit glorificari: vel in aliquo prouato bono delectari: non stabiliter in vero gaudio neque in corde suo dilatabit: sed multi pliciter impediet et angustiabit. Nihil

quod tibi de bono ascribere debes: nec alicui homini virtutem attribuas: sed totum da deo: sine quo nihil habet homo. Ego totum dedi: ego totum rehahere volo: et cum magna distinctione gratiarum actiones regro. Hec est veritas quod fugat glorie vanitas. Et si intrauerit celestis gratia: et vera charitas: non erit aliquis inuidia: nec ostentatio cordis: neque proutus amor occupabit. Vincit enim oia diuina charitas: et dilatata oea aie vis est. Si recte sapis: in me solo gaudebis: in me solo sperabis: quia nemo bonus nisi solus deus: qui est super oia laudatus et in oibus benedicendus.

Quod spredo mundo dulce est seruire deo. *Lap. xj.*

**N**obis dicas in auribus dei mei: domini mei et regis mei quod est in excelso. O quanto magna insitudo dulcedinis tue domine quam abscondisti timetib te. Sed quod es amatus: quod toto corde tibi seruieretib: Vlere ineffabilis dulcedo contemplationis tue: quam largiris amatus te. In hoc maxime ostendisti dulcedinem charitatis tue: quia cum non essem fecisti me: et cum errare longe a te: reduxisti me: ut seruire tibi: et precepisti ut diligas te. O fons amoris perpetui quod dicatur de te: quoniam potero tui obliuisci: qui me dignatus es recordari. Etiam post quod contabui et perire: fecisti ultra omnem spem meam: cum suo tuo et ultra omnem meritum gratiam: et amicitiam exhibuisti. Quid retribuam tibi pro gratia ista: Non enim oibus datum est ut oibus abdicari: sed renuncient et monasticam vitam assumant. Numquid magnum est ut tibi sui cui ois creature seruire tenet. Non magnum

mihi videri debet seruire tibi: sed potius hoc mihi magnū et admirandū apparet: quod tam pauperem et indignum dignaris in seruum recipere: et dilectum seruum tuis adunare. Ecce oīa tua sunt quod habeo et unde tibi filio. Ut rūti vi ceuera tu magis mihi fuis quam ego tibi. Ecce celū et terra quod in ministerio hominis creasti presto sūt et faciūt quotidianus quecumque mandasti. Et hoc parū est: quin etiā angelos in ministerio hominis creasti et ordinasti. Transcedit aut̄ hec oīa quod tu ipse seruire homini dignatus es et teipm ei datum p̄misisti. Quid dabo tibi p̄ oībus istis milib⁹ bonis? Utinā possest tibi seruire cūct⁹ dieb⁹ vite mee: utinā vel vno die dignū fuitū exhibere sufficeret. Vere tu es dignus oī seruitio: omni honore et laude eterna. Vere dñs me⁹ es et ego paup seru⁹ tuus qui totis virib⁹ teneor tibi seruire: nec vñquam in laudibus tuis debeo fastidire. Sic volo sic desidero: et quicquid mihi deest tu digneris supplere. Magnus honor: magna gloria tibi seruire et oīa propter te contēnere. Habeat enim gratia magna quod spōte se subiecerūt tue sanctissime fuituti. Inuenient suauissimā sanctispiritus solationē: sequēter magnā cordis libertatē: quod artā p̄ nomine tuo ingrediūt viā et omnē mundanā neglexerint curā. O grata et iocunda dei fuit quod homo veraciter efficit liber et sanctus. O sacer status religiosi famular⁹ qui hominē angelis reddit equalē: deo placabile: demonibus terribile: et cūctis fidelib⁹ commendabile. O amplectendū et semp optandum seruitū quo summū p̄me-

retur bonū et gaudium acquiritur si ne fine mansurum.

Quod desideria cordis examināda sūt et moderāda. Cap. xij.

**E**t illo oportet te adhuc multa addiscere quod necdū bñ didicisti. Que sunt hec dñe: Ut desideriū tuū ponas totaliter sim beneplacitū meū: et tui ipsius amator nō sis: sed mee voluntatis cupidus amator et emulator. Desideria te sepe accendunt et vehementer impellunt: sed considera an propter honorē meū an propter tuū cōmodū magis mouearis. Si ego sū in causa: bene contentus eris quomo docūque ordinauerō. Si aut̄ de proprio quesitu aliquid latet ecce hoc est quod te impedit et grauat. Laue ergo ne nimū initaris sup̄ desiderio p̄cepto me non consulto: ne forte postea peniteat: et displiceat quod primo placuit et quāsi pro meliore celasti. Nō enim oīs affectio que videt bona statim est sequēda: sed nec oīs contraria affectio ad primū fugienda. Expediit interdū refrenatiōe vti: etiā ī bonis studijs et desiderijs: ne p̄ importunitatē mentis distractionē incurras: ne alijs p̄ indiscipline scādalū generes: vel etiā p̄ resistentiam aliorū subito turberet et corruas. Interdū vero oportet violentia vti et viriliter appetitui sēfinitio contrarie: nec aduertere quod velit caro: et quod nō velet: sed hoc magis satagere ut subiecta sit etiā nolens spiritu: et tam diu castigari debet et cogi seruituti subesse donec parata sit ad oīa paucisq̄ cōtentari discat: et simplicib⁹ delectari: nec ē aliqd̄ icōueniēs murmurare.

**D**eformatiōe paciētie ⁊ luctami  
ne aduersus cupiscētias. Cap. xij.

**O**mne dñe deus ut audio pa  
ciētia ē mihi valde necessaria  
mīta enī in hac vita accidūt contraria  
Nā q̄litercūq; ordinauero de pace  
mea nō pōt esse sine bello et dolore  
vita mea. Ita est fili. Non aut volo  
te tale querere pacē q̄ tētationib⁹ ca  
reat: aut ūria nō sentiat: sed tūc etiā  
estimare te pacē inuenisse: cū fueris  
varijs tribulatiōib⁹ exercitatus ⁊ in  
multis ūrietatibus pbatus. Si dix  
eris te nō multa posse pati: quō tūc  
sustinebis ignē purgatori⁹: De duo  
bus malis semp minus malū est eli  
gendū. Ut ergo eterna futura sup  
plicia possis euadere: mala p̄sentia  
studeas p̄ deo eq̄nimiter tollerare.  
An putas q̄ hoīes seculi hui⁹ nihil  
aut paꝝ paciant⁹: Nec hoc inuenies  
etiā si delicatissimos q̄sieris. Sz ha  
bēt inquis multas delectatiōes ⁊ p  
riias sequūt volūtates: ideoq; paꝝ  
ponderāt suas tribulatiōes. Esto q̄  
ita sit ut habeāt quicqd voluerint sz  
q̄ diu putas durabit: Ecce quē ad  
modū fūi⁹ deficien̄t abūdantes in  
seculo: ⁊ nulla erit recordatio p̄teri  
torū gaudiorū. Sed cū adhuc viuūt  
non sine amaritudine ⁊ tedium ac ti  
more in eis quiescūt. Ex eadē nāq;  
re vnde delectatiōē c̄cipiūt: sibi in  
de doloris penā frequēter recipiūt.  
Guste illis fit: ⁊ q̄ iordinate delecta  
tiones q̄rūt ⁊ sequunt⁹: nō sine ama  
ritudine ⁊ c̄fusione eas expleant. O  
q̄ breues: q̄ false: q̄ iordinate ⁊ tur  
pes omnes sunt. Clerūt p̄ ebrieta  
te ⁊ cecitate nō intelligunt: sed velut

muta animalia ppter modicū corrū  
ptibilis vite delectamentū mortem  
anime incurrit. Tu ergo fili post cō  
cupiscētias tuas nō eas ⁊ a volūta  
te tua auertere. Delectare in dñio et  
dabit tibi petitiones cordis tui. Ete  
num si veraciter vis delectari ⁊ abū  
dantius a me cōsolari: ecce in cōtē  
ptu omniū mundanorū ⁊ in absensi  
one omniū insimarū delectationū  
erit benedictio tua: ⁊ copiosa redde  
tur tibi solatio. Et quanto plus te  
ab omni creaturaz solatio subtrar  
eris: tanto in me suauiores ⁊ potēti  
ores solationes inuenies. Sed pri  
mo nō sine quadā tristitia ⁊ labore  
certaminis ad has pertinges. Obsi  
ster inolita c̄suetudo: sz meliori c̄sue  
tudine deuiceſ. Remurmurabit ca  
ro sz seruore spūs refrenabit. Insti  
gabit te ⁊ exacerbabit serpens anti  
quus: sz orōe fugabit insup ⁊ labore  
vtile aditus ei magn⁹ obstruet.

**D**e obediētia humilis subditi ad  
exemplū ihu christi. Cap. xivij.

**E**gli q̄ se subtrahere mitit ab obe  
diētia: ip̄e se subtrahit a grā. Et  
q̄ q̄rit h̄re p̄uata: amittit cōmunia.  
Qui nō libent ⁊ sponte suo superiori  
se subdit: signū ē qđ caro sua necdū  
pfecte sibi obedit: sz sepe recalcitrat  
⁊ murmurat. Disce ergo celeriter su  
periori tuo te submittere: si carnē p  
priā optas subiugare. Liti⁹ nāq; ex  
teri⁹ vincit inimic⁹: si interior homo  
nō fuerit deuastat⁹. Nō est molesti  
or ⁊ peior aīe hostis q̄ tu ip̄e tibi nō  
bene cōcordās spiritui. Oportet enī  
vez te assumere tui ip̄i⁹ c̄tēptū si vis  
p̄eualere aduersus carnē ⁊ sangui

nē:qr adhuc nimis inordinate te diligis: ideo plene te resignare aliorū voluntati trepidas. Sz qd magnū tu q puluis es: t nihil: si ppf deū te subdis homini: qñ ego oipotēs t altissimus q cūcta creavi ex nihilo me homini ppter te subieci humiliter. Factus sū omniū humilium t infimū ut tuā supbiā mea humilitate vinceres. Disce obteperare puluis: disce te humiliare terra t lim t sub omniū pe-  
dibus incuruare: disce voluntates tuas frāgere t ad omniū subiectiones te dare. Exar desce otra te: nec patiaris tumorē in te viuere: sed ita subiectū t paruulū te exhibe ut oēs sup te ambulare possint: t sic lutū platearū oculcare. Quid habes hōianis cōqueri? Quid sordide peccator potes otradicere exprobratib tibi: qui totiēs deū offendisti: t totiens infernū meruisti? Sed pepercit tibi oculus meo qr p̄ciosa fuit aia tua in con-  
spectu meo: ut cognosceres dilectio-  
nē meā t gratias semp bñficijs meis existeres: t ad verā subiectionē t hu-  
militatē te iugiter dares: patiēterq propriū otemptū ferres.

**D**e occultis dei iudicijs oſiderā-  
dis ne extollamur i bonis. Lāp. xv.  
**I**ntonas sup me iudicia tua dñe  
t timore ac tremore ouitis oia  
ossa mea: t expauescit aia mea valde. Sto attonitus et oſidero qr celi  
nō sunt mundi in oſpectu tuo. Si in  
angelis repperisti puritatē nec tñ pe-  
pcisti: qd fiet dc me? Leciderūt stel-  
le de celo: t ego puluis qd p̄sumo:  
Quoz opa videbant laudabilia ce-  
ciderūt ad infima: t q comedebant

panē angeloz: vidi fili quis delecta-  
ri porcoz. Nulla est ergo sanctitas: si manū tuā dñe retrahas. Nulla sa-  
pientia pdest si gubernare desistas  
Nulla iuuat fortitudo: si cōseruare  
desinas. Nulla secura castitas: si eā  
nō ptegas. Nulla ppria pdest custo-  
dia: si nō adfit tua sacra. vigilantia.  
Nā relicti mergimur t perim visita-  
ti vo viuim t erigimur. Instabiles  
quippe sum: sed p te oſfirmamur: te  
pescimus: sed a te accendimur. O q̄  
humiliter t abiecte mihi de meipso  
sentiendū est: q̄ nihil pēdēdū si qd  
boni videoz habere. O q̄ pſude me  
submi: tere debeo sub abyſſalib iu-  
dicijs tuis dñe: vbi nihil aliud me eē  
inuenio q̄ nihil t nihil. O pondus  
imensuz: o pelagus intransitabile  
vbi nihil de me reperio q̄ in toto ni-  
hil. Vbi est ergo latebra glorie: vbi  
oſidentia de gloria ocepta: Absor-  
ta omnis glia vana in pſuditate iu-  
dicioz tuo z sup me. Quid est ois ca-  
ro in oſpectu tuo? Nunq̄ gloriabit  
lutū ſ formantem se: Quō pōt erigi  
vaniloquio: cui cor in veritate sub-  
iectū est deo? Nō eū tot mūdus eri-  
geret quem sibi subiecit veritas: nec  
omniū laudantiū ore mouebit: q to-  
ta spem suā in deo firmavit. Nam t  
ipſi qui loquunt̄ ecce oēs nihil: t de-  
ſicient cū ſonitu verboruz. Cleritas  
aut dñi manet in eternū.

**Q**ualit standū fit ac dicendū in  
omni re oſiderabili. Lāp. xvij.  
**E**lli ſi dicas in ois re. Dñe ſi tibi  
placitū fuerit ſiat h̄ ita dñe ſi ſit  
honor tu ſiat i noīe tuo h̄. dñe ſi mi-  
hi vider expedire t utile eē pbaueri

# LIBER

tūc da mihi hoc vti ad honorē tuūz  
sed si mihi nociuū fore cognoveris  
nec aie mee saluti pdesse aufer a me  
tale desideriū. Nō enī oē desideriū  
a spū scō est etiā si homini videat re  
ctū aut bonū. Difficile est p vero iu  
dicare an spūs bon' aut alien' te im  
pellat ad desiderādū hoc v'l illō an  
etiā ex pprio mouearis spū. Multi in  
fine sūt decepti q primo bono spū  
videbāt inducti. Igit̄ semp cū timo  
re dei t cordis humilitate desiderā  
dū est t petendū qcgd desiderabile  
mēti occurrit maximeq; cū ppria re  
signatiōe mihi totū cōmittendū est  
atq; dicēdū. Dñe tu scis qliter meli'  
est fac hoc v'l istud sicut voluer;. Da  
qd vis t quātū vis t qñ vis. Fac me  
cū sicut scis t sicut tibi magis placue  
rit et maior honor tu' fuerit. Done  
meybi vis t libere age mecū in oib'  
In manu tua ego sū gyra t reuersa  
me p circuitū. En ego fuus tu' para  
tus ad oia qñ nō desidero mihi vi  
uere s; tibi vtinā digne t pfekte.

Oratio pro bñplacito dei  
perficiendo. Lāp. xvij.

**A**nceb̄ mihi benignissime ihu  
gratiā tuā ut mecū sit et mecuž  
laboret mecūq; vscq; in finē perseue  
ret. Da mihi semp desiderare t vel  
le qđ tibi magis acceptū t cari' pla  
cet. Tua voluntas mea sit : t mea volū  
tas tuā sequat semp t optime ei cō  
cordet. Sit mihi vnu velle t nolle te  
cū nec aliud posse velle aut nolle ri  
si qđ vis t nolis. Da mihi oib' mori  
q; in mūdo sūt t pp̄ te amare cteni  
t nesciri in hoc seculo. Da mihi sup  
oia desiderata ī te gescere t cor meū

in te pacificare. Tu v'a pax cordis:  
tu sola reges extra te oia sūt dura et  
ingeta. In hac pace in idipm hoc ē  
in te vno sūmo et eterno bono dor  
miam t requiescā. Amen.

Q verū solatiū ī solo deo  
est querēdū. Lāp. xvij.

**O**licqd desiderare v'l cogitare  
possū ad solatiū meū nō hic ex  
pecto s; i posterz: q; si oia solatia mū  
di solus haberē et oib' delicijs frui  
possem certū ē q; diu durare nō pos  
sent. Vñ nō poter; aia mea plene cō  
solari nec pfecte recreari nisi in deo  
ɔsolatore pauper; t suscepitore humi  
liū. Expecta modicū aia mea expe  
cta diuinū pmissū t habebis abūdā  
tiā oiuž bonoꝝ in celo. Si nimis in  
ordinate ista appetis pfectia pdes  
efna celestia. Sint tēporalia in vsu  
efna in desiderio. Nō potes aliq; bo  
no tpali satiari q; ad hec fruēda nō  
es creata. Etiaz si oia bona creata  
haberes nō posses eē felix t btā s; in  
deo q cūcta creauit tua btitudo tua  
t felicitas ɔsistit nō qlis videt t lau  
dat a stult; mūdi amatorib; s; qlē ex  
pectat boni xp̄i fideles t pgustat in  
dū spirituales ac mūdi corde qz cō  
uersatio ē in celis. Vlanū est t breue  
oē humanū solatiū. Beatū t vex so  
latiū qđ iiii t vitate pcipit. Deuot  
homo vbiq; secū fert ɔsolatore suuž  
ihm t dicit ad eū. Adesto mihi dñe  
ihu in oī loco t tpe. Nec mihi sit ɔso  
latio libenter velle carere oī huma  
no solatio. Et si tua defuerit ɔsolat  
io sit mihi tua volūtas t iusta pba  
tio p sūmo solatio. Nō enī in ppetu  
už irasperis neq; inelū ɔminaber;

### III

**Q**uis sollicitudo in deo  
ponēda est. *Lap. xix.*

**A**li sine me tecū agere qđ volo  
ego scio qđ expeditat tibi. Tu  
cogitas ut hō: in multis sentis sicut  
tibi human⁹ suadet affect⁹. Dñe ve-  
rū est qđ dicis. Maior ē sollicitudo  
tua p me qđ oīs cura qđ ego possum  
gerere p me. Nisi enī casualit⁹ stat  
q nō p̄jicit oīm sollicitudinē suā i te  
dñe dūmodo volūtas mea recta t  
firma ad te pmaneat fac de me qđ  
qđ tibi placuerit. Nō enī pōt eē nisi  
bonū qcqd de me fecer̄. Si me vis  
eē in tenebris sis bñdict⁹: t si me vis  
esse in luce sis iterū bñdict⁹. Si me  
dignaris oīsolaris sis bñdict⁹: t si me  
vis tribulari eque sis sp bñdict⁹. Si  
li sic oportet te stare sic mecū deside-  
ras ambulare. Ita pmp̄ debes eē  
ad patiēdū sicut ad gaudēdū. Ita  
liben⁹ debes eē inops t paup̄ sicut  
plen⁹ t diues. Dñe liben⁹ patiar p te  
qcqd voluer̄ venire sup me. Indif-  
ferēt volo de mātu tua bonū t malū  
dulce t amarū: letū t triste suscipe t  
p oīb⁹ mihi cōtingētib⁹ gr̄as agere.  
Lustodi me ab oī pctō t nō timebo  
mortē nec infernū dūmodo ineter-  
nū me nō p̄jicias: nec deleas me de  
libro vite: nō mihi nocebit qcqd ve-  
nerit tribulationis sup me.

**Q**uā temporales miserie xp̄i exēplo  
equanimiter sūt ferēde. *Lap. xx.*

**A**li ego descendī de celo p tua  
salute suscep̄ tuas miseras nō  
necessitate sed charitate trahēte: ut  
patiētā disceres t tpales miseras  
nō indignant̄ ferres. Nā ab ora or-  
tus mei usq; ad exitū in cruce nō de-

fuit mihi tolerātia doloris: defectu-  
rerū tpaliū magnū habui: multas q̄  
rimonias dē me frequēt audiui: cō  
fusiones t opprobria benigne susti-  
nui: p bñficijs ingratitudinē recepi  
p miraculis blasphemias: p doctrinā  
rephēsiōes. Dñe qz fuisti patiēs  
i vita tua in hoc maxime implendo  
pceptū patris tui dignū ē ut ego mi-  
sell⁹ peccator fin volūtate tuā patiē-  
ter me sustineā t donec ipe voluer̄  
on⁹ corruptibilis vite p salute mea  
portē. Nā t si onerosa sentiū pñs vi-  
ta: facta est tñ iaz p gr̄am tuā valde  
meritoria atq; exemplo tuo t scōrū  
tuor̄ vestigijis infirmis tolerabilior  
t clarior: sed t multo maḡ oīsolato-  
ria: qđ oīl in lege veteri fuerat cuī  
porta celi clausa p̄fisteret: t obscuri-  
or etiā via videbat qñ tam pauci re-  
gnū celoꝝ querere curabāt: s̄ neḡ  
q tūc iusti erāt t saluādi ante passio-  
nē tuā t sacre mortis debitū celeste  
regnū poterāt introire. O quātas ti-  
bi gr̄as teneor referre q̄ rectā t bo-  
nā viā dignat̄ es mihi t cūctis fide-  
lib⁹ ad eternū regnū tuū ostendere.  
Nā vita tua via nřa t p sanctā patiē-  
tiā ambulam⁹ ad te q̄ es coroua no-  
stra. Nisi tu nos p̄cessiss̄ t docuis-  
ses: q̄s seq̄ curaret. Heu quāt̄ lōge  
retroq; manerēt nisi tua p̄clara exē-  
pla inspicerēt. Ecce adhuc tepesci-  
mus audit̄ tot signis tuis t doctrinis:  
qđ fieret si tñ lumē ad sequen-  
dū te nō haberemus?

**D**e tollerātia iniuriarū t quis ve-  
rus patiēs p̄bet. *Lap. xxj.*

**Q**uid est qđ loqr̄is fili. Lessa cō  
queri. Cōsidera meā t aliorū

# LIBER

scōz passionē. Nondū vſq; ad sanguinē restitisti. Parū est qđ tu pateris i cōparatiōe eoꝝ q tā multa pas-  
fi sūt:tā fortī tentati tā grauiſ tribu-  
lati:tā multipliciter pbati t exercita-  
ti. Oportet te igit̄ alioꝝ grauiora ad  
mentē reducē:ut leuiſeras tua mi-  
nima. Et si tibi minima nō vident̄:  
vide ne t hoc tua faciat impatiētia  
Sine tñ parua siue magna fint:stu-  
de cūcta patient̄ ferre. Quāto meliꝝ  
te ad patiēdū disponis tāto sapien-  
tiꝝ agis:t ampliꝝ pmereris t feres le-  
uiꝝ aio t vſu ad h̄ nō segniſ paratis.  
Nec dicas nō valeo h̄ ab hoie tali  
pati nec huiuscemōi mihi patienda  
sūt:graue enī intulit dānū:t impro-  
perat mihi q nūq; cogitauerā:ſz ab  
alio liben̄ patiar:t sicut patiēda vi-  
dero. Insipiēs est talis cogitatio q  
virtutē patiētie nō ɔsiderat:nec a q  
coronāda erit:ſz magis psonas t of-  
fensas sibi illatas ppndit. Nō ē ve-  
rus patiēs q nō vult pati:nisi quātū  
sibi visuz fuerit:t a q sibi placuerit.  
Uer̄ aut̄ patiēs nō attēdit a q hoie  
vtruz a plato suo an ab aliquo eqli  
aut inferiori:vtrū a bono t scō viro  
uel a puer so t indigno exerceat:sed  
indifferen ſ ab oī creatura qstūcūq;  
t qtiēscūq; ei aliqd aduersi accide-  
rit:totū h̄ gratant̄ de manu dei acci-  
pit:t ingēs lucrum reputat:qz nihil  
apud deū qstūlibet paruuſ,p deo tñ  
passuſ poterit sine merito transire.  
Esto igit̄ expeditus ad pugnā si vis  
h̄re victoriā. Sine certamine nō po-  
teris venire ad patiētie coronā. Si  
pati nō v̄ is recusas coronari:si autē  
coronar i desideras:certa virilit̄ su-

stine patient̄. Sine labore nō tēdī  
ad requiem:nec sine pugna puenū  
ad victoriā. Fac mihi dñe possibile  
p grām qđ mihi impossibile videt p  
naturā. Tu scis q̄ modicū possū pa-  
ti t q̄ cito deiſcior leui exurgēte ad  
uersitate. Efficiat mihi q̄libet exerci-  
tatio tribulationis p noīe tuo ama-  
bilis t optabilis: nā pati t vexari p  
te valde salubre est aie mee.

De ɔſſeſſione pprie infirmitatis t  
huiꝝ vite miserijs. LaP. xxij.

**Q** Onſiteor aduersuz me iusticiā  
meā:ɔſitebor tibi dñe infirmi-  
tate meā. Sepe parua res est q̄ me  
deiſcit t ɔtristat. Propono me for-  
tiſ acturū: sed cū modica tētatio ve-  
nerit magna mihi fit angustia. Utal  
de vilis qñq; res ē vnde grauis ten-  
tatio puenit:t duz puto me aliquā-  
tulū tutū cū nō sentio:iuenio me nō  
nūq; pene deuiciū ex leui flau. Ut  
de ḡ dñe humilitē meā t fragilitā  
tē tibi vndiq; notā. Miserere mei t  
eripe me de luto ut nō infigar:nō p  
maneā deuict̄ vſq;quaq;. Hoc ē qđ  
me frequen̄ reuerberat t corā te cō-  
fundit q̄ taꝝ labilis sum t infirmus  
ad resistendū passionib̄. Et si non  
oīo ad ɔſenſionē trahit:tñ mihi etiā  
moleſta t grauis est eoꝝ inseſtatio:  
t tedet valde ſic quotidie viuere in  
lite. Ex hinc nota ſit mihi ifirmitas  
mea:qz multo faciliꝝ irruūt ab homi-  
nāde ſp fantafie q; discedūt. Ultimā  
fortissime de'ifrl' celator aiarū fide-  
liū respicias serui tui labore t dolo-  
rē assistasq; illi i oib̄ ad qcūq; prexe-  
rit. Robora me celesti fortitudine:  
neq; yet̄ homo misera caro spiritui

necdū plene subiecta valeat domīa  
ri aduersus quam certare oportebit  
ēdū spirat in hac vita miserrima.  
Heu qualis est hec vita vbi non de-  
sunt tribulationes et miserie: vbi ple-  
na laqueis et hostibꝫ sunt oia. Nam  
vna tribulatione seu temptatione re-  
cedente alia accedit: sed adhuc prio-  
re durate afflictu alij plures supue-  
niūt et insperate. Et quō pōt amari  
vita habens tantas amaritudines  
et tot subiecta calamitatibus et mise-  
rijs: Quō etiā dicit̄ vita tot generās  
mortes et pestes: et tñ amar et delecta-  
ri in ea a multis q̄rit̄: Rephenditur  
frequent̄ mūdus q̄ fallax sit et vān̄  
nec tñ facile relinquit̄ cū cōcupisen-  
tie carnis dñian̄. Sz alia trahūt ad  
amandū: alia ad contēnendū. Tra-  
hūt ad amore mundi desideriū car-  
nis: desideriū oculoꝫ: et supbia vite:  
sz pene ac miserie sequētes ea odiū  
mūdi pariūt et tediū. Sz vincit pch-  
dolor delectatio praua mēte mun-  
do deditā: et esse sub sensibꝫ delicias  
reputat: qz dei suavitatē et internaz  
virtut̄ amenitatē: nec vidit nec gu-  
stauit. Qui aut̄ mundū pfecte contē-  
nūt: et deo viuere sub scā disciplina  
studēt: isti diuinā dulcedinē ver̄ ab  
renūciatoribꝫ pmissaz nō ignorat̄: et  
q̄ grauiūt mūdus errat et varie fallit̄  
vident.

Q̄ in deo sup oia bona et dona  
regescendū est. Lāp. xxiiij.

**S**uper oia et i oibꝫ requiesce aia  
mea in dño sp: qz ipse est scōrū  
eterna reqnies. Da mihi dulcissime  
et amātissime ihu in te sup oēm crea-

turā regescere: sup oēm salutē et pul-  
chritudinē: sup oēm gloriā et hono-  
rē: sup oēm potētiā et dignitatē: sup  
oēm sciā et subtilitatē: sup oēs di-  
uitias et artes: sup oēm leticiā et exul-  
tationē: sup oēm famā et laudē: sup  
oēm suavitatē et solationē: sup oēs  
spem et pmissionē: sup omne meritū  
et desideriū: sup oia dona et munera  
q̄ potes dare et infundere: sup omne  
gaudiū et iubilationē quā pōt mens  
capere et senire. Deniqz sup oēs an-  
gelos et archāgelos: et sup oēm exer-  
cituz celi: sup oia visibilia et inuisibi-  
lia: et sup omne qđ tu dē me non es  
qz tu dē me sup oia optimus es: tu  
solus altissim̄: tu solus potētissimus  
tu solus sufficiētissim̄ et plenissimus  
tu solus suauissim̄ et solatiosissimus  
tu solus pulcherrim̄ et amātissimus  
tu solus nobilissim̄ et gloriosissimus  
sup oia: in quo cūcta bona sūt pfecte  
sūt fuerūt et erūt: atqz ideo minus est  
et insufficiēs quicqd ppter teipsuz mi-  
hi donas: ut de teipso reuelas: ul' p-  
mittis te nō viso nec plene adepto.  
Qm̄ quidē nō pōt cor meū veraciē  
requiescere nec totaliē cōtentari nisi  
i te regescat: et oia dona omniēqz cre-  
atiram transcedat. O mi dilectissi-  
me sponse ihesu x̄pe amator purissi-  
me dñlator vniuerse creature q̄s mi-  
hi det pennas vere libertatis ad vo-  
landū et pausandū in te: O quādo  
ad plenum dabit̄ vacare mihi et vi-  
dere q̄s suauis es dñe deus meus.  
Qm̄ ad plenū recolligā me in te: ut p̄  
amore tuo nō sentiā me: sz te solū su-  
per oēm sensuz et moduz in mō non

omnib<sup>n</sup> noto: Nūc aut̄ frequen<sup>r</sup> ge-  
mo t infelicitatē meā cū dolore por-  
to: q̄r m̄la mala i hac valle miseria  
rū occurru<sup>t</sup> q̄ me sepi<sup>r</sup> turbāt con-  
tristāt t obnubilāt: sepi<sup>r</sup> impediūt t  
distrahūt alliciūt t implicāt ne liberū  
habeā accessū ad te t ne iocūdissfru-  
ar amplexib<sup>r</sup> psto sp beatis spiritib<sup>r</sup>  
Moueat te suspiriū meū : t desola-  
tio multiplex i terra. O ihu splēdor  
eterne glorie solamē pegrinātis aie  
apud te est os meū sine voce: t silen-  
tiū meū loqui<sup>r</sup> tibi. Cisq; q̄ tardat ve-  
nire dñs me<sup>r</sup> Ceniat ad me pauper-  
culū suū t lectū faciat. Mittat ma-  
nu suā t me miserū eripiat de omni  
angustia. Cenit veni q̄r sine te nulla  
erit q̄ta dies aut hora: q̄r tu leticia  
mea: t sine te vacua est mensa mea.  
Miser su<sup>r</sup> t quodāmō incarerat<sup>r</sup>  
t cōpedib<sup>r</sup> grauatus donec luce pre-  
sentie tue me reficias ac libertati do-  
nes: vultūq; amicabile demōstres.  
Querāt alij p te aliud qdcūq; libue-  
rit: t mihi aliud interī nil placet nec  
placebit nisi tu de<sup>r</sup> me<sup>r</sup>: spes mea: sa-  
lus eterna. Nō reticebo nec dēpca-  
ri cessabo donec grā tua reuertat<sup>r</sup>:  
mihiq; tu int̄ loquaris: Ecce adsu<sup>r</sup>  
Ecce ego ad te q̄r inuocasti me: la-  
chryme tue t desideriū aie tue hu-  
militatio tua t tritio cordis incli-  
nauerūt me t adduxerūt ad te. Et  
dixi dñe inuocati te t d̄sideravi frui-  
te: parat<sup>r</sup> oia respuere ppter te. Tu  
enī prior excitasti me ut quererez te  
Sis ḡ bñdict<sup>r</sup> dñe: q̄ fecisti hanc bo-  
nitatē cū seruo tuo s̄m multitudinē  
misericordie tue. Quid habet vltra  
dicere dñe seru<sup>r</sup> tu<sup>r</sup> corā te nisi ut hu-

miliet se valde ante te memor sem-  
per pprie iniqtat<sup>r</sup> t vilitat<sup>r</sup>: Nō enī  
est similis tui in cūctis mirabilibus  
celi t terre. Sūt opa tua bona val-  
de dñe: iudicia vera: t puidētia tua  
regunt vniuersa. Laus ḡ tibi t gl̄ia  
o patr<sup>r</sup> sapia: te laudet t benedicat  
os meū: aia mea : t cūcta creatā fil.

Dē recordatione beneficioz dei  
multipliciū. Lap. xliij.

**A**peri dñe cor meū in lege tua:  
t in pceptis tuis doce me am-  
bulare. Da mihi intelligere volūta-  
tē tuā: t cū magna reuerētia ac dili-  
genti cōsideratione bñficia tua tam  
in generali q̄b in speciali memorari  
ut digne tibi ex hinc valeā grās re-  
ferre. Vlerū scio t cōfiteor nec p mi-  
nimo pūcto me posse debitas grāz  
laudes psoluē. Minor ego su<sup>r</sup> oib<sup>r</sup>  
bonis mihi p̄stitis: t cū tuā nobilita-  
tē attēdo: deficit p magnitudine il-  
li<sup>r</sup> spūs me<sup>r</sup>. Oia q̄ in aia habemus  
t in corpe t qdcūq; exteri<sup>r</sup> ul<sup>r</sup> interius  
naturalit uel supnaturali posside-  
mus: tua sūt bñficia: t te bñficiū piū  
ac bonū cōmēdāt: a quo bona cun-  
cta accepim<sup>r</sup>. Et si ali<sup>r</sup> plura: aliis  
pauciora accepit: oia tñ tua sunt: t  
sine te nec minimū h̄ri pōt. Ille qui  
maiora accepit non pōt merito suo  
gliari nec sup alios extolli nec mino-  
ri insultare: q̄r ille maior t melior q̄  
fibi min<sup>r</sup> ascribit t i regratiādo hu-  
milior ē atq; deuotior. Et q̄ oib<sup>r</sup> vi-  
liorē se existimat t indigniore se iu-  
dicat: aptior ē ad p̄cipiēnū maiora.  
Qui aut̄ pauciora accepit cōtristari  
nō d<sup>r</sup> nec idignāt ferre neq; ditiori  
iuidere: s̄ te poti<sup>r</sup> attēdē t tuā boni

tate maxime laudare q̄ tā affluentē  
tā gratis tā libenſ sine pſonaz acce-  
ptione tua inūnera largiris. Qia ex-  
te:z ideo in oib' es laudandus. Tu-  
scis qđ ynicuiq; donari expediat:z  
cur iste min' z ille ampli' habeat nō  
nrm s; tuū est h̄ discernere: apd quē  
ſinguloz diffinita ſūt merita. Unde  
dñe de' p magno etiā reputo bñfi-  
cio nō multa h̄: vnde exteri' z fin-  
hoies laus z gloria appareat. Ita  
ut q̄s ſiderata paupertate et vilitate  
pſone ſue non modo grauitatē aut  
trifſiciā uel deiectionē inde c̄cipiat  
ſed poti' ſolationē z hilaritatē ma-  
gnā: quia tu de' paupes z humiles  
atq; hūic mūdo deſpectos tibi elegi-  
ſti in familiares z domesticos. Te-  
ſtes ſunt ipſi apli' tui quos principes  
ſup omnē terrā ſtituisti: fuerunt tñ  
ſine q̄rela ouerſati in mūdo ta; hu-  
miles z ſimplices ſine omni malicia  
z dolo: ut etiā pati cōtumelias gau-  
derēt p noīe tuo: z q̄ mūdus abhor-  
ret ipi' amplectenī affectu magno  
Nihil ḡ amatorē tuū z cognitore in  
bñficioz tuor̄ ita letificare debet si-  
cuit volūtas tua ī eo z bñplacitū eter-  
ne diſpoſitionis tue: de q̄ tñ cōtēta-  
ri debet z ſolari: ut ita libenſ velit  
eē minum ſicut aliq; optaret eē ma-  
xim': z ita pacific' z ſtent' in nouissi-  
mo ſicut ī loco p̄mo: atq; ita libēter  
deſpicabilis z abiectus nulli' q̄z no-  
minis z fame: ſicut ceteris honora-  
bilioz z maior in mūdo. Nā volun-  
tas tua z amor honoris tui oia exce-  
dere debet z pl' eū ſolari magisq;  
placere q̄z oia beneficia ſibi data ul'-  
danda.

De quatuor magnā im-  
portātib' pacē. LaP. xxv.

**E**gli nūc docebo te via; pacis z  
vere libertati. Fac dñe qđ dicis  
q̄ hoc mihi gratū eſt audire. Stu-  
de fili alteri' poti' facere volūtate q̄z  
tuā. Elige ſp min' q̄z plus h̄re. Que  
re ſp inferiorē locū z oibus ſubeffe.  
Opta ſp z ora: ut volūtas dei itegre  
in te fiat. Ecce talis hō ingredit̄ ſi-  
nes pacis z getis. Dñe ſermo tuus  
iſte breuis multū in ſe cōtinet pfecti-  
onis: paru' eſt dictu: ſed plen' ſenſu  
z vber in fructu. Nam ſi poſſet a me  
fideliſ custodiri: nō deberet tā faci-  
lis in me turbatio oriri: nā quotiens  
me impacatū ſentio z grauatus: ab  
hac doctrina me recessiſſe inuenio.  
S; tu q̄ oia potes z aie pfectū ſemp  
diligis: ad auge maiore grāz ut poſ-  
ſum tuū cōplere ſermonē: z meā pſi-  
cere ſalutem.

Oro otra  
cogitationes malas. LaP. xxvj.

**O**mne de' me' ne elōgeris a  
me: de' me' in auxiliū meuz re-  
ſpice: qñ insurrexerūt in me cogita-  
tiones vane: z timores magni affli-  
gētes aīam meā. Quō p̄trāſibo ille-  
ſus: quō p̄ſringā eā: Ego ingt ante  
te ibo z gloriosos terre humiliabo:  
aperiā ianuā carceris: z archana ſe-  
cretor̄ reuelabo tibi. Fac dñe ut lo-  
queris z fugiāt a facie tua oēs iniq  
cogitationes. Hec ſpes z ynica cō-  
ſolatio mea ad te in oī tribulatione  
cōfugere: tibi cōfidē: ex intimo inuo-  
care z patient' ſolationē tuā expe-  
ctare.

Oratio pro illūminatione men-  
tis deuotissima. LaP. xxvj.

# LIBER

**Q**larifica me bone ihu clarita-  
te eterni luminis: et educ de ha-  
bitaculo cordis mei tenebras uni-  
uersas. Cohibe euagatioes multas  
et elide vim facientes tentationes. Pu-  
gna fortiter p me et expugna malas be-  
stias: occupiscetas dico illecebroosas  
ut fiat pax in virtute tua et abundan-  
tia laudis tue resonet i aula sancta:  
Est in oscia pura. Impera ventis  
et tempestauib: dic mari gesce: dic ag-  
loni ne flaueris et erit tranquillitas ma-  
gna. Emitte lucem tuam et veritatem tuam  
ut luceat sup terram: quod terra suz ina-  
nis et vacua donec illuminies me. Ef-  
fude graz tuam desup: pfude cor meum  
graz celesti: ministra deuotiois aq[ui]s  
ad irrigandam faciem terre: ad pducere  
du fructum bonum et optimum. Eleua  
mete pressaz mole pctoy: et ad cele-  
stia totum desiderium meum suspende: ut  
gustata suauitate supne felicitati pi-  
geat de terrenis cogitare. Rape me  
et eripe ab oī creaturaz idurabili co-  
solatiōe: quod nulla res creata appeti-  
tum meum plenarie valet getare et oso-  
lari. Hūge me tibi i sepatibili dilectio-  
nis viculo: quoniam tu sol amāti sufficis  
et absq[ue] te fruola sunt ymiversa.

De enitarione curiose inquisitionis  
super alterius vita. *Lap. xxvij.*

**E**gli noli eē curiosus: nec vacu-  
as gerē sollicitudines. Quid b  
ul illud ad te: tu me seq[ue]re. Quid enī  
ad te vtraz ille sit talis uel talis: aut  
iste sic agit ul logit. Tu nō idiges re-  
spōdē p alijs: s[ed] p te ipso rōne reddes  
Quid g[ener] te implicas: Ecce ego oēs  
cognosco et cūcta q[ui] sub sole fiunt vi-  
deo: et scio q[ui]lit cū uno q[ui] sit: qd cogi-

tet: qd velit: et ad quē finē tendat ei  
iūtio. Mihi igit cōmittēda sūt oīa  
tu vō seruare te i bona pace et dimittre  
agitātē agitare quātū voluerit. Ue-  
niet sup eū qd fecerit ul dixerit: quod  
me fallere nō pōt. Non sit tibi cure  
de magni noīs vmbra et nō de mul-  
toz familiaritate nec de p[ro]uata ho-  
num dilectione. Ista enī generant  
distractioes et magnas in corde ob-  
scuritates. Libent loq[ue]r[er] tibi verbū  
meū et abscondita reuelarē: si aduen-  
tū meū diligēt obseruares et ostiū  
cordis mihi apires. Esto p[ro]uid et vi-  
gilia i orōnib: et hūilia te i oib: .

In qbus firma pax cordis et ve-  
rus pfecto consistit. *Lap. xxix.*

**E**gli ego locutus sum. Pax re-  
linquo vobis: pacē meā do vo-  
bis: nō quō mundū dat ego do vo-  
bis. Pax oēs desiderat: s[ed] q[ui] ad ve-  
rā pacē p[ro]tinēt: non oēs curat. Pax  
mea cū humiliib: et ināsuetis corde.  
Pax tua erit i mltā patiētia. Si me  
audier[er] et vocē meā secūr[er] fucris: po-  
teris multa pace frui. Quid igit fa-  
ciā: In oī re attēde tibi qd facias et  
qd dicas et oēm intētione tuā ad b  
dirige ut mihi soli placeas: et ex me  
nihil cupias ul qras: sed et de aliorū  
dictis uel factis nil temere iudices:  
nec cū rebus tibi nō cōmissis te im-  
plices et poterit fieri ut parū uel ra-  
ro turber[er]. Nūq[ue] aut sentire aliquā  
turbationē nec pati aliquaz cordis  
ul corporis molestiā: nō est p[ro]ntis t[em]pis  
sed stat[er] eterne quiet. Nō g[ener] estimes  
te verā pacē inuenisse: si nullā sense-  
ris grauitatē: nec tūc totū esse bonū  
si neminē pateris aduersariū: nec b

et pfectū si cūcta sūt sūmū affectū  
neq; iūc aligd magni te reputes aut  
spālīs dilectū existimes si in magna  
fueris deuotione atq; dulcedine: qz  
in istis nō cognoscū ver' amator vir  
tut: nec i istis cōsistit pfect' t pfectio  
hois. In q g dñe: In offerēdo te  
ex toto corde tuo volūtati dñie: nō  
qrēdo q tua sunt nec i paruo nec in  
magno nec i tpe nec i eternitate ita  
ut i vna equali facie i grārum actio  
ne pmaneas inter pspera t cōtraria:  
oia equa lance pensando. Si fueris  
tā fortis t lōganimis i spe ut subtra  
cta interiori cōsolatione etiā ad am  
pliora sustinēda cor tuū pparauer;  
nec te iustificaueris t sanctū lauda  
ueris tūc i vera t recta via pacis am  
bulas: t spes indubitata erit q rur  
sus in iubilo faciē meā sis visur'. Q  
si ad plenū tui ipi' cōtēpiū pueneris:  
scito q tūc abundātia pacis pfruer;  
sūm possibilitatē tui incolatus.

De eminētia libere mēt' t q sup  
plex ořo magis meret q lectio.

**O**mne B op' est Lař. xxx.  
perfecti viri nūq; ab intentiōe  
celestiū animū relaxare t in' mlitas  
curas qsi sine cura trāsire nō more  
torpētis: sed p̄rogatiua quadā libē  
mēt' nulli create iordīata affectiōe  
ad herēdo. Obsecro te piissime de'  
meus p̄serua me a curis hui' vite ne  
nimis iplicer: a mul̄is necessitatib'  
corpis ne voluptate capiar: ab vni  
uersis aīe obstatul' ne molestijs fra  
ctus deijciar:nō dico ab his rebus  
q; toto affectu ambit vanitas mun  
dana: s; ab his miserijs q aīaz serui  
tui cōi maledicto mortalitatis pena

lit' grauitatē t retardat ne i libertatez  
spūs quotiēs libuerit valeat itroitre  
O de' me' dulcedo ineffabilis verte  
mihi i amaritudinē oēm cōsolatio  
nē carnalē: ab eternoꝝ amore me  
abstrahētē t ad se intuitu cuiusdaz  
boni delectabilis p̄stis male alliciē  
tē. Nō me vincat de' me' nō vincat  
caro t sanguis: nō me decipiat mū  
dus t breuis gloria ei': nō me sup  
plātet diabol' t astucia illi'. Da mi  
hi fortitudinē resistēdi patiētiā tole  
rādi: cōstātiā pseuerādi. Da p omnibus  
mūdi cōsolatiōib': auīsumā spi  
rit' tui vñctionē: t p carnali amore  
tui noīs infunde amore. Ecce cib'  
pot': vestis ac cetera vtē filia ad cor  
poris sustētaculū p̄tinētia feruent  
spiritui sūt onerosa. Tribue talibus  
fomēt' tēperare vti: nō desiderio ni  
mio implicari. Abiūcere oia nō licz  
q natura sustētāda est: regre autē  
supflua t q magis delectat: lex san  
cta phibet: nā alias caro aduersus  
sp̄m insoleceret. In' hec qso man  
tua ineregat t doceat ne qd nimiū  
fiat.

Qd priuatus amor a sūmo bono  
marime retardat. Lař. xxxi.

**F**ili oportet te dare totū p toto  
t nihil tui ipsius esse. Scito q  
amor tui ipsius magis nocet tibi q  
aliqua res mundi. Scdm amore t  
affectū quē geris: quelibet res plus  
uel minus adheret. Si fuerit amor  
tui pur' simplex t bene ordinat'  
eris sine captiuitate rex. Noli cōcu  
piscere qd nō licz h̄e. Noli habere  
quod te potest impedire t libertate  
interiori priuare. Miruꝝ q non ex

# LIBER

toto fūdo cordis teipm mihi cōmit  
tis cū oibꝝ q̄ desiderare potes ul' ha  
bere. Quare vano merore ɔsumer.  
Car supfluis curis fatigar? Sta ad  
bñplacitū meū t nullū patier? detri  
mētū. Si q̄ris hoc uel illud t volue  
ris eē ibi uel ibi ppter tuū comodū  
t ppter bñplacitū magis habendū:  
nūq; eris in getudine nec liber a sol  
licitudine: qz in omni re reperies ali  
qs defectus: t in omni loco erit qui  
aduerset. Juuat igit̄ non q̄libet res  
adepta uel multiplicata exteri?: sed  
poti? contēpta t decisa ex corde ra  
dicitus. Qz nō tm de censu eris t di  
uiciaruz intelligas: sed de honoris  
etiā ambitu ac vane laudatiōis de  
siderio: q̄ oia trāseūt cū mūdo. Mu  
nit parū locus: si deest spūs feruor?  
Nec diu stabit pax illa q̄ sita forinse  
cis: si vacat a vero fūdamēto stat?  
cordis: hoc est nisi steteris in me: p  
mutare te potes sed nō meliorare.  
Nā occasione orta t accepta inue  
nies qd fugisti t ampli?.

Oratio pro purgatione cordis t  
celesti sapiētia. Laꝝ. xxxij.

O nsfirma me deus p grām sci  
spūs: da vtutē corroborari i in  
teriori hoie: t cor meuz ab oī inutii i  
sollicitudine t angore euacuare nec  
varijs desiderijs trahi cuiuscūq; rei  
vilis aut p̄ciose: s̄ oia inspicere sicut  
trāseūtia t me pariter cū illis transi  
turū: qz nihil pmanens sub sole: nisi  
oia vanitas t afflictio spūs. O q̄ sa  
piēs q̄ ita ɔsiderat. Da mihi dñe ce  
lestē sapiam ut discā te sup oia q̄re  
re t inuenire: sup via sapere t dilige  
re: t cete: a fin ordinē sapientie tue

put sunt intelligere. Da prudentē de  
clinare blandientez: t patientē ferre  
aduersantē: qz hec magna sapiētia  
nō moueri oī vento verboꝝ nec au  
rē male blandienti p̄bere syrene: sic  
enī inceptra pḡit via secure.

Contra linguas obtre  
ctatorꝝ. Laꝝ. xxxij.

**P**igli nō egreferas si quidā de te  
male senserint t dixerint qd nō  
libent audias. Tu deteriora de te  
ipso sentire debes: t neminē infir  
miores te credere. Si ambulas ab  
intra: nō multū pōderabis volātia  
verba. Est nō parua prudētia file  
re in ip̄e malo t introrsus ad me cō  
uerti ne humano iudicio disturba  
ri. Nō sit par tua in ore hoīum: siue  
enī bene siue male interpretati fuerit:  
nō es igit̄ alter homo. Qzbi est vera  
pax: t vera gloria: Nōne in me: Et  
q̄ nō appetit hoībꝝ placē nec disipli  
cere timet: multa p̄fruet pace. Ex in  
ordinato amore t vano timore orit  
omnis inquietudo cordis t distra  
ctio sensuum.

Qualif instāte tribulatiōe de iuo  
cand' est t bñdicend?. Laꝝ. xxxij.

**S**It nomē tuū dñe bñdictū i se  
cula q̄ voluisti hāc tētationē t  
tribulationē venire sup me. Nō pos  
suꝝ eā effugē: s̄ necessē habeo ad te  
ɔfugere ut me adiuues t i bonū mi  
hi cōuertas. Dñe mō suꝝ in tribula  
tiōe: t nō est cordi meo bñ sed mul  
tuꝝ vexor a pñti passione. Et nūc pa  
ter dilecte qd dicā: Dēphēsuis sum  
inter angustias: saluifica me ex ho  
ra hac. Sed ppter ea veni in hāc ho  
rā ut tu clarificeris cuꝝ fuero valde

humiliat? et p te liberat? Lōplaceat  
tibi dñe ut eruas me: nam ego paup  
qd agere possuz: et q ibo sine te: Da  
patiētiā dñe etiā hac vice. Adiuua  
me de? me?: et nō timebo quātūcūqz  
grauat? fuero. Et nūc inf hec qd di-  
cā: Dñe fiat voluntas tua: ego bñ me  
rui tribulari et grāuari: oportet vtiqz  
ut sustineā et vtinā patiēt: donec trā-  
seat tēpestas et meli? fiat. Potēs est  
aut oipotēs man? tua etiā hāctenta-  
tionē a me auferre et ei? impeū miti-  
gare: ne penit? succubā: quē admo-  
dū et pri? sepe egisti mecū de? me? mi-  
sericordia mea. Et quāto mihi diffi-  
cili?: tāto tibi facilior ē hec mutatio  
dextre excelsi.

De diuino petēdo aurilio et cōfi-  
dētia recuperāde ḡre. LaP. xxxv.  
**A**gli ego dñs cōfortās in die tri-  
bulatiōis. Vienias ad me cū ti-  
bi nō fuerit bene. Hoce est qd maxie  
ipedit cōsolationē celestē: qr tardius  
duertis te ad ōrone. Nā anqz me i-  
lēte roges: m̄la interiz solatia qris  
et recreas te i extēnis. Ideoqz fit ut  
paruz oia p̄fint donec aduertas: qr  
ego suz q eruo sperātes i me: nec est  
extra me valēs cōsiliū neqz vtile: sed  
neqz durable remediū. Sz iā resū-  
pto spū post tēpestatē recōualeſce i  
luce miserationū meorū: qr ppe sum  
dicit dñs: ut restaurē vniuersa non  
solū integrē sz et abūdant et cumula-  
te. Nūqz mihi qcqz est difficile: aut  
ero filis dicēti et nō faciēti: Ubi ē fi-  
des tua: Sta firmi? et pseueranter.  
Esto lōganinis et vir fort: veniet ti-  
bi cōsolatio i tpe suo. Expecta me ex-  
pecta: ueniā et curabo te. Tētatio ē

q te verat: et formido vana q te ex-  
ret. Quid i portat sollicitudo de fu-  
turis cōtingētib?: nisi ut tristiciā sup-  
tristiciā habeas: Sufficit diei mali-  
cia sua. Cūanū est et inutile de futurū  
cōturbari ul̄ gratulari q forte nunqz  
eueniēt. Sz humanū ē hmōi imagi-  
nationib? illudi: et parui adhuc ani-  
mi signū tā leuif trahi a suggestione  
inimici. Ip̄e enīz nō curat an veris  
an falsis illudat et decipiāt: et vtrum  
p̄ntiū amore an futuroꝝ formidine  
p̄sternat. Nō ḡ turbet cor tuuqz neqz  
formidet. Credē in me et i mīa mea  
habeto fiduciā. Qn̄ tu te elongatuqz  
estimas o me: sepe suz ppinqoz. Qn̄  
tu estimas totū p̄ditū: tūc sepe mag-  
merēdi instat lucru. Nō ē totū p̄di-  
tū: qn̄ res accidit i ūriū. Nō debes iu-  
dicare fīm p̄fis sentire: nec sic grāu-  
tati alicui vnde cūqz veniēti inhēre-  
re et accipe: tanqz ois spes sit ablata  
emergēdi. Noli putare te derelictū  
ex toto: qzuis ad tps miserum tibi ali-  
quā tribulationē: sic enī trāſit ad re-  
gnū celoꝝ: et hoc sine dubio magis  
expedit tibi et ceteris seruis meis ut  
exercitemini aduersis: qz si cūcta ad  
libitū haberet. Ego noui cogitati-  
ones abscōditas: qr multū e xpedit p  
salute tua ut interdū sine sapore re-  
linqris ne forte eleueris i bono suc-  
cessu et tibi ipſi placere velis in eo qd  
nō es. Qd dedi auferre possū et resti-  
tuere cū mihi placuerit. Lū dedero  
meū est: cum subtraxero tuū nō tuli  
qr meū est oē dānū bonū et oē donū  
pfectū. Si tibi admiserō grāuitatez  
aut quālibet ūrietate nō in digneris  
neqz cōcidat cor tuū et ego, cito suble-

# LIBER

uare possūz: et oē onus in gaudium  
transmutare. Clerūtū iustū suz et recō-  
mēdabilis multū cū sic facio tecuz.  
Si recte sapis et i vitate aspicis nūq;  
debes pp̄ aduersa: tā delecte otri-  
stari: s; magis gandē et gr̄as agere:  
immo hoc vni cū repūtare gaudiuz q  
affligēs te dolorib; non parco tibi.  
Sicut dilexit me p̄: ego diligo vos  
dixi dilectū discipulis meis q̄s vtiq;  
nō misi ad gaudia ipsalia: s; ad ma-  
gna certamina: nō ad honores: sed  
ad despectiōes: nō ad ocium: s; ad la-  
bores: nō ad requie: s; ad afferēdū  
fructū inultū i patiētia. Hox memē  
to fili mi verboz.

De neglectu oīs creature ut crea-  
tor possit inueniri. LaP. xxxvi.

**O**dime mi adhuc bene indi-  
geo maiori grā si debeaz illuc  
puenire vbi me nemo poterit: nec ul-  
la creatura impedire. Nā q̄diu res  
aliq; me retinet nō possūz libere ad  
te volare. Cupiebat libere volare q  
dicebat. Quis dabit mihi pennas si  
cū colube: et volabo et requiescam:  
Quid simplici oculo geti? et qd libe-  
ri? nil desiderāte i terr;: Oportet i; i  
tur oēm p̄trāssire creaturā: et seipsuz  
pfecite deserere: ac i excessu mentis  
stare et vidē te oīuz cōditorē cū crea-  
turis nil sile h̄re. Et nisi qs ab oībus  
creaturis fuerit expedit? nō poterit  
libere intēdere diuinis. Ideo enī  
pauci inueniunt cōtēplatiui: qz pau-  
ci sciūt se a perituis creatur; ad ple-  
nu seq̄strari. Ad hoc magna requi-  
rit grā q̄ aīaz leuet et supra seipsaz ra-  
piat. Et nisi hō sit i spū eleuat?: et ab  
oīb; creaturis liberat? ac deo totus  
vnit? q̄cqd scit q̄cqd etiā habet nō ē

magni pōderis. Diu paru? erit et in  
terra iacebit q̄ aligd magni estūmat  
nisi solū vnū imensuz eternū bonuz  
Et q̄cqd de? nō est: nihil est: et p̄ nihilo  
cōputari d̄z. Est q̄ppe magna dif-  
ferētia sapia illuminati et deuoti vi-  
ri: et scia l̄rati et studiosi clerici. Mul-  
to nobilior ē illa doctrina q̄ de sur-  
sum ex diuina influētia manat q̄ laboriose  
humano acq̄rit ingenio.  
Plures reperiunt cōtēplationē desi-  
derare: s; q̄ ad eā regunt nō studēt  
exercere. Est et magnū impēdīmen-  
tū: qz in signis et i reb; cōsibilib; sta-  
tur: et paruz de pfecta mortificatiōe  
habet. Nescio qd ē: et quo spū duci-  
mūr: et qd p̄tēdim? q̄ spūa es dici vi-  
demur: q̄ totū labore et ampliorem  
sollicitud nē p̄ trāsitorij et vilib; re-  
bus agim?: et de interiorib; nr̄is vix  
raro plene recollectis sensib; cogita-  
mus. Prochdoloz statim post mo-  
dicā recollectionē foras erūpimus  
nec opa nr̄a districta examinatione  
trutinam;. Ubi iacē: affect? nr̄i non  
attēdim? et q̄ inpura sim oīa nostra  
nō deplozam;. Dis q̄ppe caro cor-  
ruperat viā suā: et iō seq̄ba t̄ diluuiū  
magnū. Cū ḡ interior affect? nosfer  
corrupt? sit: necesse ē ut actio sequēs  
index caretie iteroris vigoris cor-  
rūpat. Ex puro corde pcedit fruct?  
bone vite. Quāuū qs fecerit q̄rit: sed  
ex quāta vtute agit: nō ta; studiose  
pēsat. Si fuerit fori: diues pūcher  
habil ul' bon' scriptor: bon' cantor:  
bon' labora: or' iuestigat: q̄ paup' sit  
spū q̄ patiēs et mit: qz deuo? et iter-  
nus a multis tacef. Natura exterio-  
ra hoīs respicit. grā ad iteriora se cō-  
uertit. Illa frequēt' fallit: ista i deo

### III

erit et in  
estimatur  
bonum et per nihili  
gna dif-  
ficiuntur vi-  
i. Mul-  
de sur-  
iat quodque q-  
genio ,  
ne desi-  
studet  
dimen-  
libra sta-  
ficatioe  
u duci-  
dici vi-  
liorem  
ilibre/  
ris vix  
cogita-  
st mo-  
pimus  
atione  
ri non  
nostra  
o cor-  
ilium  
noster  
eques-  
s cor-  
fructu-  
ris: sed  
udiosse  
u: cher-  
antor:  
auip sit  
r iter-  
xterio  
a se co-  
i deo

sperat ut non decipiatur.

**D**e abnegatione sui et abdicatio-  
ne ois cupiditatis. Lap. xxxvij.

**F**ili non potes perfecte possidere li-  
bertatem nisi totaliter abnegeste-  
metipsus. Cōpediti sunt oes proprieta-  
tis et suūpsi amatores cupidi curio-  
si gyrouagi: quodentes sp mollia: non quod  
ihu xp̄i: sed sepe h̄ fingētes et cōpone-  
tes quod non stabit. Peribit enim totus  
quod non est ex deo ortus. Tene breue et  
consumatum verbū. Dimitte oia et inue-  
nies oia. Dimitte cupiditate et inue-  
nies requie. Hoc mete p̄tracta et cū  
impleueris oia intelliges. Dñe h̄ non  
est op̄ vni diei: nec lud p̄uiloꝝ: imo  
i hoc breni i ciudicis ois pfectio religi-  
osoꝝ. Fili non debes alerti: nec sta-  
tum deiici audita via pfectioꝝ: sed ma-  
gis ad sublimiora p̄uocari et ad mi-  
nus: ad hec ex desiderio suspirare.  
Tinam̄ sic tecū esset: et ad h̄ puenisses  
ut tuūpsi amator non es: sed ad nutum  
meū pure stares: et ei quod tibi ppo-  
sui p̄ris: tūc mihi valde placeres: et to-  
ta vita tua cū gaudio et pace transi-  
ret. H̄ abes adhuc mīta ad reliquē  
du quod nisi mihi ex integro resignauer-  
is non acgres quod postulas. Suadeo  
tibi a me emere aux ignitū: ut locu-  
plex fias: id est sapias celeste oia in-  
fima oculū cantē. Postpone terrenā  
sapias: oēm humana cōplacentiā et  
ppriā. Diri tibi viliora emēda p̄ pre-  
ciosis et altis i reb̄ humanis. Nā vi-  
lis et parua ac pene obliuioni tradi-  
ta videt vera celestis sapia non sapiens  
alta de se. nec magnificari quodrens in-  
terra: quā multi oreien p̄dicāt: sed  
vita lōge dissentīunt: ipsa tū est p̄cio-

sa margarita a multe abscondita.

**D**e instabilitate cordis et de in-  
tentione finali ad deum haben-  
da Lap. xxxvij.

**F**ili noli credere affectui tuo q  
nūc ē: cito mutabit i aliud. Q  
diu enī vixerit mutabilitati subiect  
eris etiā nolēs: ut mō let: mō tristis  
mō pacar: mō turbar: nūc deuot:  
nūc indeuot: nūc studiosus: nūc ac-  
cidiosus: nūc grauis: nūc leuis inue-  
niaris. Sed stat sup h̄ mutabilia sapi-  
ens et bñ doct i spū: non attēdēs quod  
i se sentiat: ul q pte flet vēt instabili-  
tat: sed ut tota itētio mēt ei ad debi-  
tū et optimū pficiat finē. Nā sic pote-  
rit vñ: et idē incōcussus pmanē sim-  
plici itētiois oculo p tot varios euē-  
tus ad me imp̄termisse directo. Quā-  
to aut purior fuerit itētiois oculū  
tāto ostāti inf diuersas itur pcellas  
Sed i mīt caligat oculū pure intētio-  
nis: respicit enī cito i aliquod delectabi-  
le quod occurrit: et raro tot liber q̄s in-  
ueniāt a neuo pprie ergsitionis. Sic  
iudei oli venerāti bethaniā ad mar-  
thā et mariā: non pp̄t ih̄m tñ: sed ut la-  
zarū viderēt. Mūdādē ḡ itētiois  
oculū: ut sit simplex et rectatq̄ ultra  
oia varia media ad me dirigēdus.

**Q**uā amāti sapit deus sup oia et in  
omnibus. Lap. xxix.

**O**lige de me et oia. Quid volo  
ampli: et quod felici desiderare  
possū: O sapidū et dulce vbū sed amā-  
ti vbū mūdū: nec ea q i mūdo sūt  
de me et oia. Intelligēti satis di-  
cū est: et sepe repetere iocūdū ē amā-  
ti. Te siqdē presente iocūda sūt oia:  
te autem absente fastidiunt cuncta

# LIBER

Tu facis cor tranquillū: et pacem magna leticiāq; festinā. Tu facis bene sentire de oib; et i oibus te laudare nec pōt aliqd sine te diu placē: sed si dī gratū esse et bene sapere oportet grāz iuā adesse et cōdūmēto tue sapi entie cōdifi. Qui tu sapis qd ei recte nō sapiet: et cui tu nō sapis qd ei ad iocūditatē esse poterit: Sz deficiūt i tua sapia mūdi sapiētes: et q carnē sapiūt: qz ibi plurimā vanitas: et hic mors iuenit. Qui aut te p cōtéptuz mūdanoz et carnis mortificationē sequunt̄: vere sapiētes eē cognoscūt qz de vanitate ad veritatē: de carne ad spm trāsserūt. Iltis sapit deus et qcgd inuenit̄ i creatur; totū referūt ad laudē sui conditoris. Dissilis tm et ml̄tū dissilis sapor creatoris et creature: eternitatē et tpis: lucis increa te et lucis illuminate. O lux ppetua cūcīa creata trāscēdēs lumina: ful gura coruscationē de sublimi pene trātē oīa itima cordis mei: purifica letifica clarifica et viuifica spm meū cū suis potētijs ad inherēdū tibi iu bilosis excessibus. O qñ veniet hec beata et desiderabilis hora ut tua me saties pñtia ut sis mihi oīa in oī bus. Qdū b da:ū nō fuerit: nec plē mū gaudiū erit. Adhuc pch dolor vi uit i me vēr̄ hō nō ē tor̄ crucifix̄ nō ē pfecte mortū adhuc occupiscit for tic̄ aduers̄ spm: bella mouet itestina nec regnū aīe patiē eē getū. Sz tu q dñaris pñtī mar; et motū fluctuum eius iu mitigas exurge adiuua me. Dissipa gētes q bella volunt cōtere eas i virtute tua ostēde qso magna lia tua: et gloriſceſ dextera tua quia

nō est spes alia: nee refugium mihi nisi in te dñe deus meus.

Q nō est securitas a tentatione in hac vita. Lāp. xl.

**P**ili nūq; secur̄es in hac vita s̄ quo ad vixeris sp arma spūalia tibi sūt necessaria. Int̄ hostes versa ris: a dextris et a sinistris impugnar̄ Si ḡ nō vteris vndiq; scuto patiētie nō eris diu sine vulnē. Insup si nō ponis cor tuū fire in me cū mera vo lūtate cūcta patiēdi ppter̄ me nō posse ris ardorē istū sustinē nec ad palmā ptingē beatoz. Oportet te ḡ viriliter oīa per trāfire et potēti manu vti ad uersus obiecta. Nā vincēti dat mā na et torpēti relinq̄ multa miseria. Si qris in hac vita requiez quo tūc puenies ad eternā: Nō ponas te ad multā requiē: s̄ ad magnā patiētiā. Quere verā pacē nō in terris s̄ in ce lis nō in hoib; nec i ceteris creatur; s̄ i deo solo. Pro amore dei debes oīa libenē subire: labores sc; et dolo res: tētationes: veratiōes: anxieta tes: necessitates: infirmitates: iniu rias: oblocutiōes: repħēsiones: hu miliationes: cōfusiōes: correctiōes: et despectiones. Hec iuuāt ad virtū tes: hec pbant xp̄i i yronē: hec fabri cāt celestē coronam. Ego reddā ei eternā mercedē p breui labore: et in finitā gloriā p trāsitoria confusione Putas q sp̄ habebis p tua volūta te: solatiōes spūales: Sācti mei nō habuerūt tales: s̄ ml̄tas grauitates et tētationes varias: magnasq; desolationes: s̄ patiētes sustinuerūt se in oib; et magis sūt cōfisi deo qz sibi sciē tes: qz nō sūt cōdigne passiōes hui?

epis ad futurā gloriā pmerēdā. Vis  
tu statī h̄e: qđ mlti post lachrymas  
et magnos labores vix obtinuerūt:  
Expecta dñm virilē age et cōfortare  
noli diffidere: noli discedē: s̄z cō:p  
et aīaz expone ostān̄ p gloria dei.  
Ego reddā plenissime: ego tecū ero  
i omni tribulatione.

+ Lōtra vana hoīuz iudicia. Cap. xlj.

**P**̄ Ili iacta cor̄ tuū firmit̄ in dño:  
et humanū ne metuas iudiciuz  
vbi te cōscia pīu reddit et isonē. Bo-  
nū et beatū talis pati: nec h̄erit gra-  
ue hūili cordi: et deo magis q̄z sibi  
ipi cōfidēti. Multi mlti loquint̄: et  
ideo pua fides ē adhibēda. Sed et  
oib̄ satis eē nō ē possibile. Et si pau-  
lus oib̄ studuit i dño placē: et oibus  
oia fac̄ē: tñ etiā p minimo duxit q̄  
ab hūano die iudicar̄ fuerit. Egit  
sat̄ p alioz edificatiōe et salute q̄z tū  
i se erat et poterat: s̄z ne ab alijs ali-  
qñ iudicaret uel nō despiceret: cohi-  
bere nō potuit: iō totū deo cōmisit et  
q̄ totū nouerat: et patiētia et hūilita-  
te ū ora loquentiū iniq̄ ac etiā vana  
ac mēdosa cogitatiū atq̄ p libitu  
suo queq̄ iactatiū se defēdit. Rñdit  
tñ interdū ne infirmis ex sua taciti-  
tate generare ū scādalū. Qui tu ut ti  
meas a mortali homine? Hodie est et  
cras nō cōparet. Deū time et hoīum  
terrores non expauesces. Quid pōt  
aligs i te verbis aut iurijs: Sibi po-  
ti nocet q̄z tibi: nec poterit iudiciuz  
dei effugē q̄cūq̄ ē ille. Tu habe deū  
p oculis et noli cōdere verbis q̄ru-  
losis. Q̄ si ad pñs vider̄ succubi et  
cōfusione pati quā nō meruisti: ne i-  
digneris ex h̄: neq̄ p impatiētiā mi-

nias coronātuā: s̄z ad me poti respi-  
ce i celū: q̄ potēs suz eripe ab oī cōfi-  
sione et iniuria: et vnicuiq̄ reddere  
fm opera sua.

De pura et integra resignatiōe sui  
ad obtainēdā cordis libertatē. Cap.

**P**̄ Ili relinq̄ te et iuuenies xlj.

**F**ine. Sta fine electiōe et oī pprie-  
tate et sp lucraberis. Nā et adjicet ti-  
bi amplior grā: statiz ut te resignaue-  
ris nec resūpseris. Dñe quotiens me  
resignabo: et i qb̄ me relinqua: Sp  
et i oī hora sicut i p̄uo: sic et i magnō  
nihil excipio: s̄z i oib̄ te nudatū iue-  
niri volo. Aliogn quō poter̄ eē me-  
us: et ego tu n̄isi fueris ab oī ppria  
volūtate int̄ et foris spoliat̄: Quāto  
celeri h̄ agis: tāto meli habebis: et  
quāto pleni et sinceri: tāto pl̄ mihi  
placebis et ampli lucraber̄. Quidā  
se resignat: s̄z cū aliq̄ exceptiōe. Non  
enī pleue deo cōfidūt: iō puidere sibi  
satagūt. Quidā etiā p̄mo totū offe-  
rūt: s̄z postea tētatione pulsante ad  
ppria redeūt: iō minime i virtute p̄si-  
ciūt. H̄i ad verā puri cordis libera-  
tē: et iocūde familiaritat̄ mee grām  
nō ptingēt: nisi integra resignatione  
et q̄tidiana sui īmolatione pri facta  
sine q̄ nō star: nec ūabit vno fructi-  
ua. Dixi tibi sepissime: et nūc iterū di-  
co. Relinq̄ te: resigna te et fruer̄ ma-  
gna icterna pace. Da totū p toto: nil  
exgre: nil repeate: sta pure et inhesitatē  
i me et habebis me. Eris liber i cor-  
de et tenebre nō cōculcabūt te. Ad h̄  
conare: h̄ ora: h̄ stude cōsiderare: ut  
ab oī ppriete possis expoliari: et nu-  
dus nudū ihm seq̄ tibi mori: et mihi  
eternaliſt viuere. Tūc deficient oēs

# LIBER

vane fantasie cōturbatiōes inique  
z cure supflue. Tūc etiā recedet im  
moderatus timor: z inordinatus  
amor moriet.

De bono regimine i extēnis z re  
cursu ad deū i piculis. Laþ. xliv.

**F**ili ad istud diligēter tendere  
debēs ut i oī loco actiōe seu oc  
cupatione extēna sis intimus liber  
z tui ipſi potēs: z sint oīa sub te: z tu  
nō sub eis: ut sis dñs actionū tuarū  
z rector nō seru? nec emptici?: s; ma  
gis exempt? verusq; hebre? in sorte<sup>z</sup>  
ac libertatē trāsiēs filioꝝ dei: q stat  
sup pñtia z speculan̄ eterna: qui trā  
fitoria ituent finistro oculoꝝ dextro  
celestia: quos tpalia nō trahūt ad i  
herēdū: sed trahūt ipſi ea magis ad  
bene seruiēdū. put ordinataſ sunt a  
deo: z instituta a ſummo opifice q nil  
inordinatū religt i ſua creatura. Si  
etiā in oī euētu ſtas nō in apparetia  
extēna: nec oculo carnali lustras  
vifa uel audita: s; mox in qualibet  
cā intras cū moyse in tabernaculuz  
ad cōſulendū dñm: audies nōnūq;  
diuinū respōſuz: z redies instructus  
de multis pñtib? z futuris. Semper  
enī moyses recursum habuit ad ta  
bernaculū pro dubijs z questionib?  
ſoluendis: fugitq; ad oronis adiu  
toriuz p periculis z improbitatibus  
hominū ſubleuandis. Sic z tu cōſu  
gere debes i cordi tui ſecretariū di  
uinū intenti? implorādo ſuffragiuz  
Propterea nāq; iofue z filij israhel  
a gabaonit legūt decepti: qz os dñi  
nō pri? interrogauerūt: sed multū  
creduli dulcib? ſermonib? falſa pie  
tate delusi ſunt.

Qz homo non ſit impoquinus in

negociis. Laþ. xliii.

**F**ili cōmitte mihi sp causā tuaꝝ  
z ego bene disponā in tpe ſuo.  
Expecta ordinationē meā: z ſenties  
inde pfectū. Dñe ſatis libenter oēs  
res tibi cōmitto: qz parū pōt cogita  
tio mea pfectere. Ultinā nō mulcum  
adhererē futuris euētib?: ſed ab be  
neplacitū tuū me incūtant offerrē.  
Fili mi ſepe homo rē aliquā agitat  
qz desiderat: ſed cuꝝ ad eā puererit  
alī ſtūt ſentire: qz affectiōes cir  
ca idē nō ſunt durabiles: ſed magis  
de vno in aliud nos impellūt. Non  
ḡ minimū etiā in minimis ſe relinq  
re. Vlerus pfectus hominis est ab  
negatio ſuipſi? z homo abnegatus  
valde liber est z ſecurus. Sed anti  
quis hostis oībus bonis aduersās  
a tētatione nō ceſſat: z die noctuꝝ  
graues molif infidias: ſi forte in la  
queū deceptionis poſſit pcipitare in  
cautum. Vigilate ergo z orate dicit  
dñs: ut nō intretis intentionē.

Qz hō nihil boni ex ſe hz: z de nul  
lo gloriari pōt. Laþ. xlvi.

**O**mne qd ē hō q memor ſis  
Ei? aut fili? hois: qz viſitas euꝝ  
Quid pmeruit hō ut dares illi grāz  
tuā: Dñe quid poſſuꝝ cōqueri ſi de  
ſeris me aut qd iuste obtendere poſ  
ſum ſi qd peto nō feceris: Lerte hoc  
in veritate cogitare poſſum z dicere  
Dñe nihil ſum: nihil boni ex me ha  
beo: ſed i omnib? deficio: z ad nihil  
ſemp tendo. Et niſi a te fuero adiu  
tus: z interius informat totus effi  
cior tepidus z diſſolutus. Tu autem  
dñe ſemp idē ipſe es z pmanes in et  
nū ſemp bon?: iuſtus: z ſanct?: bene  
iuste ac ſancte agēs oīa z diſponēs

in sapientia. Sed ego q ad defectus  
magis prius suz qz ad pfectu nō suz  
semp i uno statu pdurās: qz septē tē  
pora mutant̄ sup me. Ceterum cito  
melius fit cū tibi placuerit t manu z  
porrexeris adiutricē: qz tu sol⁹ sine  
humano suffragio poteris auxiliari  
t in tm cōfirmare: ut vultus me⁹ am  
pli⁹ in diuersa nō mutet: s̄ in te uno  
cor meū cōuertat̄ t quiescat. Unde  
si bene scir̄ oēm humana cōsolatio  
nē ab iucere: siue pp̄ter detractionem  
adipiscēdā: siue pp̄ter necessita: ē q  
cōpelloz te q̄rere: qz nō est hō q me  
cōsolet: tūc merito possem de grā spe  
rare tua: t de dono noue cōsolationis  
exultare. H̄as tibi vnde totū venit  
quotiescūq; mihi bñ succedit. Ego  
aut̄ vanitas t nihilū aī te incōstās  
hō t infir̄. Unde ego possuz glo  
riari: aut cur appeto reputari: Nū  
qd de nihilo: t hoc vanissimū ē. Cie  
te inanis glia mala pestis: vanitas  
maxima: qz a vera trahit glia: t cele  
sti spoliat grā. Dū enī hō cōplacet si  
bi: displicet tibi: dū inhiat laudibus  
hūanis: priuat̄ veris vñtib⁹. Est aut̄  
vera glia t exultatio scā: gloriari i te  
t nō i se: gaudē i noīe tuo nō in vir  
tute pp̄ria: nec in aliq; creatura dele  
ctari nisi pp̄te. Laudeſ nomē tuu⁹  
nō meū: magnificeſ op⁹ tuu⁹ nō meū  
bñdicat̄ nomē sanctū tuu⁹: nihil aut̄  
attribuat̄ mihi de laudib⁹ hominuz  
Tu gloria mea: tu exulta: io cordis  
mei. In te gloriabor t exultabo to  
ta die: p̄ me aut̄ nihil nisi i ifirmati  
bus meis. Querāt iudei gloria q̄ ab  
inuicē est: ego hāc requirā q̄ a solo  
deo ē. Ois qdē gloria humana: ois

honor tpalis: ois altitudo mūdans  
eterne glorie tue cōparata vanitas  
est t stulticia. O veritas mea t mū  
mea de⁹ me⁹ trinitas beata: tibi soli  
laus virt⁹ honor et gloria p infinita  
secula seculoꝝ. Amen.

De contēptu ois temporalis ho  
noris. Lāp. xlvi.

**P**igli noli tibi attrahē si videas  
alios honorari t eleuari: te aut̄  
despici t humiliari. Erige cor tuū ad  
me i celū: t nō cōtristabit te contēptus  
hois i terris. Dñe i cecitate sumus t  
vanitate cito seducimur. Si recte  
me i spicio: nūq; mihi facta ē iniuria  
ab aliq; creatura: vñ nec iuste habeo  
cōqueri aduersu te. Quia aut̄ frequē  
ter t grauit̄ peccauit tibi: merito ar  
mat̄ ī me ois creatura. Mihi igit̄  
iuste debet cōfusio t cōtēpt⁹: tibi aut̄  
laus honor t gloria. Et nisi me ad h̄  
pparauero q̄ veli libent̄ ab oī crea  
tura despici t reling atq; penit⁹ nihil  
videri: nō possuz interi⁹ pacificari t  
stabiliri: nec spūa: if illuminari: neq;  
plene tibi vniri. Q̄ pat nō est  
ponēda i hoib⁹. Lāp. xlviij.

**P**igli si ponis pacē tuā cū aliq; p  
sona pp̄te tuū sentire t cōuiue: in  
stabilis eris t ipacat⁹. S̄ si recursu  
hēs ad sp̄ viuetē t manētē veritatē  
nō cōtristabit te amicus recedēs aut̄  
moriēs. In me d̄z amici dilectio sta  
re: t pp̄ter me diligēd⁹ ē qsgs tibi bo  
nus visus ē t mltū car⁹ i hac vita. Si  
ne me nō valz: nec durabit amicitia  
nec ē vera t mūda dilectio quā ego  
nō copulo. Ita mortu⁹ debes eē ta  
lib⁹ affectionibus dilectorꝝ hoiu⁹: ut  
q̄tu⁹ ad te pertinet sine omni hūano

# LIBER

optare se ē sortio. Tāto hō deo magis appropinquat: q̄to ab oī solatio terreno lōgi recedit. Tāto etiā alti ascēdit ad dēū: quāto p̄fūdi i se de scēdit: t pl̄ sibi ip̄si vilescit. Qui aut aliquid boni sibi attribuit: grāz dei in se venire ipedit: qz grā spūs sc̄i cor hūile qrit sp. Si sc̄ires te pfecte an nihilare atq; ab omni creato amore euacuare: tūc deberē i te cū magna grā emanare. Sz qñ tu respicis ad creaturas: subtrahit tibi aspectus creatoris. Disce te in oib; pp̄t creatorē vicere: tūc ad dīnā valebis cognitionē ptingere. Quātūcūq; modicū sit si i ordinate diligi t respici retardat a sūmo t viciat.

Lōtra vanā t secularē sciaz. Cap. xlviij.

**P**ili nō moueāt te pulch: a t subtilia dicta hoīuz. Flō enī est regnū dei i sermone: sz i virtute. Attēde vba mea q̄ corda accendit t mētes illuminat: inducit cōpūctionē t variā ingerit cōsolutionē. Nūq; ad blegas vbu: ut doctior aut sapien-  
tior possis videri: sz stude mortifica-  
tionē vicioz: qz hoc ampli tibi pde-  
rit q̄z noticia multarū difficiū q̄stio-  
nū: Lū multa legeris t cognoueris  
ad vnu tñ oportet venire p̄cipium.  
Ego suz q̄ doceo hoiez sciaz t clario-  
rē intelligentiā parvulis tribuo: q̄  
ab hoie possit doceri. Lui ego loqr  
cito sapiēs erit t multū i spū pficiet.  
Ue illis q̄ multa curiosa ab hoibus  
ingrūt: t de via mihi seruēdi paruz  
curāt. Ueniet tps qñ apparebit ma-  
gister mḡoz xps dñs angeloz: cū  
ctoz auditur lectiones: hoc est sin-

guloz examinatur? scias: t tūc scruta-  
bit i r̄lm in lucernis: t manifesta-  
erūt abscondita tenebraz: tacebūtq;  
argumēta linguariū. Ego suz q̄ hu-  
milē i pūcto eleuo mentē: ut plures  
eterne veritatē capiat rōnes q̄ si q̄  
decē annis studiūset i scolis. Ego  
doceo sine strepitu verboz: sine cō-  
fusionē opinionū: sine fastu honoroz  
sine pugnatiōne argumētoz. Ego  
suz q̄ doceo terrena despicerē: p̄ntia  
fastidire: eterna q̄rere: eterna sape-  
re: honores fugē: scādala sufferre:  
oēm spez in me ponere: extra me nil  
cupere: t sup oīa ardēt me amare.  
Nā qdā amādo me intime didicit  
diuina: t loq̄bas mirabilia. Plus p-  
fecit i relinquēdo oīa q̄z i studendo  
subtilia. Sz alijs loquor cōia: alijs  
spālia: aliqb; insignis t figuris dulci-  
ter appareo: qbusdā v̄o i multo lu-  
mine reuelo mysteria. Una vox li-  
broz: sed nō oēs eque informat: qz  
intuis sus doctor v̄itatis: cordis scri-  
tator: cogitationum itellector: actio-  
nū pmotor: distribuēs singulis sicut  
dignū iudicauero.

De nō attrahēdo sibi res extiores.

**P**ili i multis optet Cap. xlii.  
Te ecē insciū: t estimare te tanq;  
mortuū sup terrā t cui totus mūdō  
crucifixus sit. Multa etiā oportet  
surdā aureprāfire: t q̄ tue pacis sūt  
magis recogitare. Utile est oculos  
a reb; displicētibus auertere t vni-  
cūq; suū sentire relinqre: q̄z cōtēto-  
sis sermonib; deseruire. Si bene ste-  
teris cū deo t eius iudiciū asperxeris  
facili te victū portabis. O dñe quo-  
usq; venimus: Ecce dāmuz deflet

tpale: pro modico questu laborat et currit: et spirituale detrimētū in obliuione trāsit: et vix sero redit. Qd parū v'l nihil pdest attendit: et qd sume necessariū est negligēter pterit: qr totus hō ad extēna defluit: et nisi cito resipiscat: libēs in exteriorib' iacet.

Qz oibus nō est credēdū: et de facili lapsu verborum. *Lap. I.*

**O**A mihi auxiliū dñe de tribulatiōe qr vanas salus hois. Quaz sepe ibi nō inueni fidē vbi me habere putau: quotiens etiā ibi repperi: vbi min' p̄sūpsī. Vana ḡ spes i hoib' salus aut iustoz in te de'. Bndictus sis dñe deus in oib' q nobis accidūt infirimi sum' et instabiles: ci: o fallimur et pmutamur. Quis est hō q ita caute et circūspecte in oib' se custodi re valet ut aliquā in aliquā deceptiōne vel ppleritatē nō veniat: Sz q in te dñe fidit ac simplici ex corde qrit: nō tam facile labit. Et si iciderit aliquā tribulatiōez quōcūqz etiā fuerit implicat': citius p te erueit aut a te isolabit: qr tu nō deserit in te speratē usq in finē. Kar' fidus amic' i cūct' emici pseuerās p̄fūris. Tu dñe tu solus es fidelissim' in oib': et pter te nō est alter talis. O q̄ bñ sapuit illa aia sancta q dixit: mens mea solidata ē et in xpo fundata. Si ita mecū foret: nō tā facile timor human' me sollicitaret nec vboz iacula mouerent. q̄s oia puidere: q̄s p̄caue futura mala sufficit. Si p̄uisa etiā ledūt sepe: qd iprouisa nisi guiter etiā seruit: Sz q̄ remihi misero nō meli' puidi: Lur etiā tā facile alijs credidi: Sz hoies sum' nec aliud q̄s fragiles hoies su-

muis etiā si angeli a multis estimamur et dicimur. Lui credam dñe: cui credā nisi tibi: Veritas es q̄ nō fallis nec falli potes. Et rursū: ois hō mēdar: infirm': instabilis et labilis: maxime in v̄bis: ita ut stati vix credi debet q̄ rectū in facie sonare videt: q̄s prudēt p̄monuisti cauēdū ab hoib' et qr inimici hois domestici eius nec credēdū sigs dixerit: ecce h̄: aut ecce illuc. Doct'sū damno: et vtinā ad cantelā maiore: nō ad insipientiā mihi. Caut' esto qdaz ait: caut' esto: serua apud te qd dico. Et dū ego fileo et absconditū credo: nec ille filere pot p̄ filēdū petijt: sz statim pdit me et se et abiit. Ab huiusmodi fabulis et i cautis hoib' ptege me dñe ne in manus eorū incidā nec vñqz talia cōmittā. Verbū vex et stabile da in os meū: et lingua callida lōge fac a me. Qd pati nolo: omnimode canere debeo. O q̄ bonū et pacificū de alio filere: nec aliud indifferenter oia credere: neqz de facili vltori effari: paucis se, ipm reuelare: te sq inspeciore cordis q̄rere: nec oī vēto vboz circūferri: sz oia intima et extēna sum tue bñplaci tū volūtatz optare p̄fici. Qz tutū pro p̄suatiōe celest' ḡfe humāna fugere apparētiā: nec appetere q̄ for' ad imitationē vidēt p̄bere: sz ea tota sedulitate sectari q̄ vite emēdationē dāt et feruorē. Qz multi nocuit virt' scita ac p̄propere laudata: q̄s sana pfuit ḡfa silentio suata in hac fragili vita q̄ tota tētatio fert et malitia.

De fidētia in deo habēda q̄n  
**F**insurgūt vboz iacula. *Lap. I.*  
Illi sta firmēt sperai me Quid

# LIBER

enī sūt verba nīsī vība: Per aerē vo-  
lāt: s; lapidē nō ledūt. Si re' es: cogi-  
ta q; te libēter velis emēdare. Si ni-  
hil tibi oſci' es: pēſa q; velis libent p  
deo h sustinere. Parū satis ē ut vel  
vība iterdū sustineas q; necdū fortia  
vībra tolerare vales. Et q̄re tā par-  
ua tibi ad cor trāſeūt: nīsī q; adhuc  
carnalis es: t hoīes maḡ q̄ oportet  
attēdis: Nā q; despici metuis: rep-  
hēdi p excessib; nō vis: t etcusat: o-  
nū q̄ris vmbracula. S; iſpice te me  
li: t agnoscet q; viuit adhuc i te mū-  
dus t vānus aīnor placēdi hoībus.  
Lū enī bassari refugis t oſudi p de-  
fectib;: oſtat vtiq; q; nec vere humi-  
lis sis nec vere mūdo mortii nec tibi  
mūdus crucifix. S; audi vība mea  
t nō curabis decē milia hoīuz vība.  
Ecce si cūcta ū te dicerēt q; singi ma-  
liciosissime possent: qd tibi noceret  
si oīo trāſire pmitteres nec plusq; fe-  
ſtucā ppenderes: Nūq; v'l vnu ca-  
ſillū tibi extrahere possēt: S; q; cor  
int' nō h; nec deū p oculis: faci! ic' v̄  
bo mouet vīuperatiōis. Qui aut in  
me oſfidit nec pprio iudicio stare ap-  
petit: absq; huīano frōre erit. Ego  
enī sū iudex t cognitor oīuz secreto-  
rū: ego scio qlī res acta ē: ego iniuri  
antē noui t sustinētē. A me erit vībū  
iſtud: me pmittētē h accidit: ut reue-  
len̄ ex mult; cordibus cogitatiōes.  
Ego reū t innocētē iūdicabo: s; oc-  
culto iūdicio vīrūq; an̄ pbare volui.  
Testimoniū hoīuz sepe fallit: meū iū-  
diciū vēx ē: stabit t nō subuertet: la-  
tet plerūq; t pauc; ad singula patet  
nūq; tī errat nec errare pōt: etiam si  
oculis iſipiētū nō rectū videat. Ad

me ḡ recurredū eſt in oī iūdicio: nee  
pprio initēdū arbitr. o. Just' enī nō  
coturbabit q̄cqd a deo ei acciderit.  
Etiā si iūste a iqđ ū eū platū fuerit  
nō multū curabit. S; nec vane exul-  
tabit si p alios rōnabilitē excusat. Pē  
sat nāq; q; ego sū scrutās corda t re-  
nes: q; nō iūdico fm faciē t humāna  
apparētiā. Nā sepe i oculis meis re-  
perit culpabile: qđ hoīuz iūdicio cre-  
dit laudabile: dñe deus iūdex iūste  
fortis t patiēs q; hominū nosti fragi-  
litatē t prauitatē: esto robur meu et  
tota fiducia mea. Nō enī mihi suffi-  
cit oſciētia mea: tu nosti qđ ego non  
noui: t iō in oī rēphēſiōe me humili-  
are debui t māsuete sustinere. Ignor-  
sce ḡ mihi p̄iti' quotiēs sic nō egir:  
dona itex grāz ampliori sufferētie.  
Meliōr ē enī mihi tua copiosa mīa  
ad oſecutiōez idulgētie: q̄p mea opī-  
nata iūsticia p defensiōe latētis oſci-  
entie. Et si nihil mihi oſci' sū: tī in h  
me iūstificare nō possum: q; remota  
mīa tua nō iūstificabit. i oſpectu tuo  
oīs viuēs. Q̄ oīa grānia p eter  
t na vita sūt toleranda. Lāp. lij.  
**P**ili nō frangāt te labores q̄s al-  
ſūp̄fisti p̄p̄i me nec tribulatiōes  
te dijciāt vīsq; quaq;: s; mea pmissio  
in oī euēntu te roboret t oſolet: ego  
ſufficiēs sū ad reddēdū ſup̄ oēz mo-  
dū t mēſurā. Nō hic diu laborabis  
nec ſemp̄ ḡuaberis dolorib;. Expe-  
cta paulisp t videbis celerē finē ma-  
loꝝ. veniet vna hora qñ cessabit oīo  
labor t tumult. Modicū ē t breue  
oē qđ trāſit cū tpe. Alge ḡ ut agis fi-  
deliter: labora i vinea mea: ego ero  
merces tua. Scribe: lege: cāta: gene:

lace: ora: sustine virilis tria: digna ē  
his oībus t̄ maiorib⁹ plijs vita et̄na  
Ueniet par in die vna q̄ nota ē dñō  
Nō enī erit dies v̄l' nor hui⁹ sc̄ tēpo  
ris: sed lux ppetua: claritas infinita  
pax firma t̄ reges secura. Nō dices  
tūc: q̄s me liberabit de corpe morti  
hui⁹: nec clamabis: heu mihi qr̄ inco  
lat⁹ meus plongat⁹ ē: qm̄ p̄cipitabit  
mors: t̄ salus erit indefectua: anxie  
tas nulla: iocūditas beata: societas  
dulcis t̄ decora. O si vidisses sc̄oru⁹  
in celo coronas ppetuas: quāta q̄q̄  
nūc exultat glia q̄ huic mundo oīm  
ct̄ēptibiles t̄ q̄si vita ip̄i indigni pu  
tabant⁹: pfecto te statim humiliares  
v̄sq̄ ad terrā: t̄ affectares poti⁹ oīb⁹  
subesse q̄ vni p̄esse: nec hui⁹ vite le  
tos dies occupisceres: s̄ mag⁹ p̄ deo  
tribulari gauderet⁹: t̄ p̄ nihilo inter  
hoies cōputari maximū lucrū duce  
res. O si tibi hec saperet⁹ t̄ pfūde ad  
cor transireret⁹ quō auderes vel semel  
quereris: Nōne p̄ vita eterna cūcta la  
boriosa sūt tollerāda: Nō est paru⁹  
qd̄ lucrari aut p̄dere regnū dei. Le  
ua igi⁹ facie thā in celo. Ecce ego et  
oēs sc̄i mei mecū q̄ in B̄ sc̄lo magnū  
habuere certamen mō gaudet⁹: mō  
c̄solat⁹: t̄ mō securi sūt: t̄ mō regescunt  
t̄ fine fine i regno p̄tis mei p̄mane  
būt mecū. De die eternitatis t̄  
hui⁹ vite angustijs. Cap. liij.

**O** Supne ciuitatis mansio bea  
tissima. O dies eternitatis cla  
rissima quā nor nō obscurat⁹: sed su  
ma veritas semper irradiat⁹: dies se  
per leta: semper secura: t̄ nunq̄ sta  
tum mutans in contraria. O vtinā  
dies illa illuxisset t̄ cuncta hec tēpo

ralia finem accepissent. Lucet qui  
dem sanctis ppetua claritate splēdi  
da: sed nō nisi alonge p̄ speculū pe  
regrinantibus in terra. Norunt celi  
ciues q̄ gaudiosa sit illa: gemūt exi  
less filij eue q̄ amara t̄ tediosa sit ista  
dies huius tēporis parui t̄ mali: ple  
ni doloribus t̄ angustijs: vbi homo  
multis peccatis inquinat⁹: mult⁹ pas  
sionibus irretit⁹: mult⁹ timorib⁹ strin  
git⁹: multis curis distendit⁹: t̄ multis  
curiositatib⁹ distrahit⁹: multis vani  
tatib⁹ implicat⁹: multis errorib⁹ circū  
fundit⁹: multis laborib⁹ atterrit⁹: tēta  
tionib⁹ grauat⁹: delicijs eneruat⁹: ege  
state cruciat⁹. O q̄n finis hoꝝ multo  
rū laboꝝ: q̄n liberabor a misera fui  
tute vicioꝝ. Qn̄ memorabor dñe tui  
soli⁹: q̄n ad plenū letabor in te. Qn̄  
ero sine oī impedimento t̄ in vera li  
bertate sine omni grauamine mētis  
t̄ corporis. Qn̄ erit pax solida: pax i  
p̄turbabilis t̄ secura: pax intus t̄ fo  
ris: pax ab oī parte firma. Ihu bone  
q̄n̄ stabo ad videndū te: q̄n̄ ct̄ēpla  
bor gloriā regni tui: q̄n̄ eris mihi oīa  
in oībus. O q̄n̄ ero tecū i regno tuo  
qd̄ p̄parasti dilectis tuis ab eterno.  
Relict⁹ sū paup t̄ exul in terra hosti  
li: vbi bella quotidiana t̄ in fortunia  
maxima. Lōsolare exiliū meū: miti  
ga dolore meū: qr̄ ad te suspirat oē  
desideriū meū. Nā onus mihi tonū  
ē ḡcḡd mūdus hic offert ad solatiū.  
Desidero te intime frui: sed nequeo  
app̄hendere. Opto inherere celesti  
bus: s̄ deprimit res tpales t̄ imorti  
ficate passiones. Mente oībus re  
bus superesse volo: carni aut inuite  
subesse cogor. Sic ergo ifelix homo

# LIBER

mecū pugno: et factus sū mihi metīpi  
grauis: dū spūs sursū et caro q̄rit esse  
deorsū. O qd int' patior dū mēte ce  
lestia tracto et mox carnalium turba  
occurrit orāti: De' me' ne elōgeris a  
me neq; declines in ira a seruo tuo.  
Fulgura coruscationē tuā et dissipā  
eas: emitte sagittas tuas et turbēt  
oēs fataſie inimici. Recollige ſēſus  
meos ad te. Fac me obliuisci omniū  
mūdanorū: da cito abijcere et tene-  
re fatas inata vicioz. Succurre mihi  
eterna veritas ut nulla me moueat  
vanitas. Adueni celeſt' ſuauitas et  
fugiat a facie tua oī ſipuritas. Ig-  
nosce quoq; mihi et misericordit' in-  
dulge quotiēs pter te aliud in oīoe  
reuoluo. Lōſiteor etenī vere q; val-  
de distracte me h̄e ſueui. Nam ibi  
multoties nō ſū vbi corporaliſ ſto aut  
ſed eo: ſ; ibi magis ſū q̄ cogitatiōib'  
ſeror. Ibi ſu; vbi cogitatio mea eſt.  
Ubi ē frequēter cogitatio mea: ibi ē  
id qd amo: h̄i mihi cito occurrit qd  
nālī delectat aut ex vſu placet. Ubi  
tu veritas apte dixisti: Ubi enī ē the-  
ſaur' tu': ibi ē et cor tuū. Si celū dili-  
go: libēter de celeſtib' pēſo: ſi mūdū  
amo felicitatib' mūdi ſgaudeo: et d  
aduersitatib' ei' tristor. Si carnē di-  
ligo: q̄ carnis ſūt ſepiſſime imaginor.  
Si ſpīm amo: d ſpūalib' cogitare de-  
lector. Quęcūq; enī diligo: de his li-  
bēter loquor et audio: atq; taliū ima-  
gines ad domū meū reporto. Sed  
beat' ille hō q; pp̄t te dñe oīb' creatu-  
ris abeūdi licētiā tribuit: qui nature  
vīm facit et ſcupiſcētias carnis feruo-  
re ſpūs crucifigit: ut ſerenata ſcien-  
tia purā tibi oīoez offerat: dignusq;  
ſit angelicis intereffe choris: oīb' ter-

renis foris et intus exclusis.

De deſiderio etne vite et q̄nta ſint  
certatib' bona pimissa. Lap. liii.

**F**ili mi cū tibi deſideriū etne be-  
atiūdiniſ deſup iſſudi ſent' et  
de tabernaculo corporis exire ſcupiſ-  
cias ut claritatē meā fine vicissitudi-  
niſ vmbra ſtēplari poſſis: dilata cor-  
tuū et oī deſiderio hāc ſactā iſpiratio-  
nē ſuſcipe. Redde ampliſſimas ſup-  
ne bonitati ḡras q̄ tecū ſic dignāter  
agit: clemēt' viſitāt: ardēter excitat:  
potent' ſubleuat ne p̄prio pōdere ad  
terrena labaris. Neq; enī h̄ cogita-  
tu tuo aut conatu accipis: ſ; ſola di-  
gnatiōe ſupne ḡre et diuini ſpeci':  
q̄ten' in v̄tutib' et maiori hūilitāte pſi-  
cias et ad futura certamina te ppa-  
res mihiq; toto cordis affectu adhe-  
rere ac feruēti volūtate ſtudeas deſ-  
uire. Fili ſepe ignis ardet: ſ; ſine fu-  
mo flānta nō ascēdit. Sic et aliquor  
deſideria ad celeſtia flagrāt: et tu a  
tētatiōe carnalis affect' liberi nō ſūt  
Idcirco nec oīo pure p honore dei  
agūt q̄ tā deſināt ab eo petūt. Tale  
ē et ſepe tuū deſideriū: qd iſſuuaſti fo-  
re tā iportunū. Nō enī ē h̄ puz et pſe-  
ctū qd p̄pria comoditate ē inſecuz.  
pete nō qd tibi ē delectabile et como-  
dū: ſ; qd mihi acceptabile ē atq; ho-  
norificū: qz ſi recte iudicas: meā ordi-  
nationē tuo deſiderio et oī deſidera-  
to pferre debes ac ſeq. Noni deſide-  
riū tuū et frequētes gemūt audiui. iā  
velles eē i libtate gl̄ie filiorū dei: iā te  
delectat dom' etna et celeſt' p̄pria gau-  
dio plena: ſ; nōdū venit hora iſta: ſ;  
est adhuc aliud tempus belli: videli-  
cet t̄ps laboris et probationis. Op-  
tas ſummo repleri bono: ſed nō po-

tes hoc assequi modo. Ego sū expe-  
cta me dīc dñs: donec veniat regnū  
dei. Probādus es adhuc in fr̄is & i  
multis exercitād". Lōsolatio tibi inf  
dū dabit s̄ copiosa satietas nō oce  
dit. Lōsortare igit̄ et esto robust̄ tā  
in agēdo q̄ in patiēdo nature ūria  
Oportet te nouū induere hoiē & in  
alter⁹ virum mutari. Oportet te sepe  
agere qđ nō vis: & qđ vis oportet te  
relinq̄re. Qđ alijs placet pcessū ha  
bebit: qđ tibi placet vltra nō pficiet.  
Qđ alijs dicit̄ audieſ: qđ tu dīc p ni  
hilo cōputabiliſ. Petēt alijs & accipiēt  
tu petes nec im̄petrabis. Erunt alijs  
magni i ore hoiuz: de te aut̄ tacebiſ.  
Alijs b̄ vel illud cōmitteſ tu aut̄ ad  
nihil vtile iudicaberis. Nam ppter hoc  
natura aliquā cōtristabiliſ: & magnū si  
filēs portaueris. In his & similibus  
multis pb̄ari solet fidelis dñi fu⁹ q̄  
liter se abnegare & i oib⁹ frāgere qui  
uerit. Vir est aliqd tale in q̄ tātundē  
mori indiges: sicut nō videri: et pati  
q̄ volūtati tue aduersa sūt: marime  
aut̄ cū disconueniētia & q̄ min⁹ vtilia  
tibi apparēt fieri iubent̄. Et qr̄ non  
audes resistere altiori potestati sub  
dñio cōstitutus: iō durū tibi videſ ad  
mutū alteri⁹ ambulare & oē ppterū sen  
tire omittere. Sed pensa fili hōp fru  
ctū labor⁹: celerē finē atq̄ pmiū ni  
mis magnū: & nō habebis inde gra  
uamē s̄ fortissimū patiētie tue solamē.  
Nam & p modica hac volūtate  
quā nūc spōte deseris: habeb̄ sp̄ vo  
lūtati tūā in celis. Ibi q̄ppe inueni  
es oē qđ volueris: oē qđ desiderare  
potes. Ibi aderit tibi toti⁹ facultas  
boni sine timore amittēdi. Ibi vo

lūtas tua vna sp̄ mecum nil cupiet ex  
traneū vel priuatū. Ibi nullus resi  
stet tibi: nemo de te cōqueret: nemo  
impedit: nil obuiabit: s̄ cūcta desi  
derata simul erūt p̄fētia: totūq̄ affe  
ctū tuū reficiēt & adimplebūt vsc̄ ad  
sumū. Ibi reddā gloriā p̄ cōtumelia  
p̄pessa: paliiū laudis p̄ merore; p̄ lo  
co nouissimo sedē regni in scl'a. Ibi  
apparebit fruct⁹ obediētie: gaudē  
bit labor penitētie: & humilis subie  
ctio coronabit glōse. Nūc ḡ te indi  
na humiliſ sub omniuz manib⁹: nec  
fit cure q̄s hoc dixerit v̄l iusserit s̄ b̄  
magnopere curato ut siue p̄lat⁹ siue  
minor aut eqlis aliqd a te exposce  
rit v̄l inuerit p̄ bono totū accipias &  
sincera volūtate studeas adimplere  
Querat ali⁹ hoc: a i⁹ illud: gl̄ieſ ille i  
illo: & iste in isto: laudeſq̄ milies mil  
le tu autē nec in isto: nec in illo s̄ tui  
ipſi⁹ gaudē cōtēpiu⁹: & in mei soli⁹ bñ  
placito ac honore. Hoc optandū est  
tibi: ut siue per vitā siue per mortem  
deus semper in te glorificet.

Qualif homo desolat⁹ debeat in  
manus dei se offerre. Laþ. lv.

**O**mine de⁹ scē pater sis nūc et  
in eternū bñdictus: qr̄ sicut vis  
factū est: & qđ facis bonū ē. Leteſ in  
te fu⁹ tu⁹: nō in se nec in aliq̄ alio: qr̄  
tu⁹ solus letitia vera tu spes mea & co  
rona mea tu gaudiū meuz et honor  
me⁹ dñe. Quid h̄z filius tu⁹ nisi qđ a  
te accepit etiā sine merito suo? Tua  
sūt oia q̄ dedisti & q̄ fecisti. Paup̄sū  
& in laborib⁹ meis a iuuētute mea: &  
cōristas aia mea nōnumq̄ vsc̄ ad la  
chrymas: qñq̄ etiā conturbat ad se  
ppte: iuuētes passiones. Desidero

# LIBER

pacis gaudium: pacem filiorum tuorum flango: quod in lumine consolatiois a te pascitur. Si das pacem: si gaudium sanctus infundis: erit anima serui tui plena modulatione et deuota in laude tua. Sed si te subtraxeris sicut sepissimum soles non poterit currere viam mandatorum tuorum secundum ad cunctos peccatores genua incurvantur: quod non est illi sicut heri: et nondiu sterti? quoniam splendebat lucerna tua super caput eius: et sub umbra alas tua rurum pregebat a temptationibus irruentibus. Propterea iuste et spiritus laudabile venit hora: ut probet servum tuum. Propterea amabile dignum est ut hora hac patias propter te aliqd servius tuus. Propterea perpetue venerande venit hora quam ab eterno prescibas a futuram: ut ad modicum tempore succubat foris servum tuum: vivat vero spiritus apud te in tuis: paululum vilipendat humilietur: et deficiat cor animo: passionibus contortatur et languoribus: ut iterum tecum in aurora nō ue luceis resurgat: et in celestibus clarificetur. Propterea secundum tuum sic ordinasti: et sic volesti: et hoc faciūm est quod ipse precepisti. Hec enim gratia ad amicum tuum: pati et tribulari in mundo pro amore tuo quantumcumque a quo cumque et quocumque id promiseris fieri. Sine filio et pietate tua et sine causa nihil sit in terra. Bonum mihi domini quod humiliasti me: ut discam iustificationes tuas: et oculis elationes cordis atque presumptionis abiiciam. Utile mihi quod confusio cooperuit faciem meam: ut te potius quam homines ad consolandum requiram. Didici etiam ex hoc inscrutabile iudicium tuum expauescere: qui affligis iustum cum impiis. Sed non sine equitate et iusticia. Eras tibi quod non percepisti malis meis

sed attribuisti me uberibus amoris infligens dolores: et immittens angustias foris et intus. Non enim quod me consolat ex oibique sub celo sunt nisi tu dominus deus meus: celestis medicus anima: quod percutis et sanas deducis ad inferos et reducis. Disciplina tua super me: et vita tua ipsa me docebit. Ecce pater dilecte in manibus tuis ego sum: sub vita correctiois tue me inclino: percuti dorsum meum et collum meum ut incurvem ad voluntatem tuam tortuositatem meam. Fac me prius et humiliter discipulum sicut bene facere oculum sti: ut ambule ad omnem uitum tuum. Tibi me et oculum meum ad corrigendum comedo: melius est hic corripi quam in futuro. Tu scis oculum et singula: et nulte latet in humana conscientia. Antequam faciat nos timentura: et non opus est tibi ut quod te doceat aut admoneat de his quod geruntur in terra. Tu scis quod expedit ad perfectum meum: et quam debuit tribulatio ad rubiginem vitiorum purgandam. Fac me cum desideratum bene placitum tuum et ne despicias peccaminosam vitam meam: nulli melius nec clarius quam tibi soli nota. Dam mihi dominum scire quod sciendum est: Namare quod amandum est: Nam laudare quod tibi summe placet: hoc reputare quod tibi preciosum apparent: Nam vituperare quod oculis tuis sordescit. Non me finas fin visione oculorum exteriorum iudicare neque sum auditum auri hominum peritorum sete tiare: sed in iudicio vero de visibilibus et spiritualibus discernere: atque super oculum voluntatem bene placiti tui spiritum ingrere. Gallus sepe hominem sensus in iudicando: gallus et amatores scient visibilia timido amando. Quid est hunc inde melior quam reputat ab homine maior Gallus fal-

lacē: van⁹ vanū: cecus cecū: infirm⁹ infirmū decipit dū exaltat: t veraci-  
ter magis cōfundit: dū inaniter lau-  
dat. Nā q̄zū vniusq; e in ocul' tuis  
tūn ē t nō ap̄lī? ait hūlis scūs frācise?

Q̄ humilib⁹ insistē dū est operib⁹  
cū deficiē a summis. Lāp. lvj.

**E**nī nō vales semp in feruētiori  
desiderio v̄utū stare nec in alti  
ori gradū c̄tēp̄ atiōis: s̄z necesse ha-  
bes interdū ob originalē corrupte-  
lā ad inferiora descēdere t on⁹ cor-  
ruptibilis vite etiā inuite et cū tedio  
portare. Quādiū mortale corp⁹ ge-  
ris: tediū sens̄es t grauainē cordis.  
Oportet ḡ sepe in carne de carnis o-  
nere gemere: eo q̄ nō vales spiritua-  
lib⁹ studijs t diuine c̄tēplatiōi inde-  
finēt inherere. Tūc expedit tibi ad  
humilia t erteriora opa c̄fugere t i-  
boniste actib⁹ recreare: aduētū meū  
t supnā visitatiōez firma c̄fidētia ex-  
pectare: exiliū tuū t ariditatē mētis  
patiēter sufferre donec i: ex a me vi-  
siteris: t ab oib⁹ anrietatib⁹ libereris.  
Nā faciā te laboz oblinisci t iterna-  
gete pfrui. Expandā coraz te prata  
scripturaz: ut dilatato: orde curre-  
re incipias viā mādatorz meoz t di-  
ces. Nō sūt c̄digne passiōes hui⁹ tpis  
ad futurā gilaz q̄ reuelabit i nobis.

Q̄ hō nō reputet se c̄solatiōe di-  
gnū s̄z maḡ v̄berib⁹ reū. Lāp. lvj.

**O**mne nō sū dign⁹ c̄solatiōe  
tua nec aliq̄ spir. tuali visitatio-  
ne t iō iuste mecu agis qñ me inopē  
t desolatū reliq̄s. Si enī ad instar  
maris lachrymas fūdere posse: ad-  
huc c̄solatione tua dign⁹ nō essem.  
Vñ nihil dign⁹ sū q̄ flagellari t pu-

niri: q̄z grauiter t sepe te offendit t i  
multis valde deliqui. Ergo vera pē-  
sata ratiōe nec minima sū dign⁹ c̄so-  
latiōe: s̄z tu clemēt t misericors q̄ nō  
vis perire opa tua: ad ondē dū diui-  
tias bonitatis tue in vasa misericor-  
die tue etiā p̄ter omne p̄priū meritū  
dignaris c̄solari seruū tuū supra hu-  
manū modū. Tūc enī c̄solatiōes nō  
sūt sūc humane c̄fabulatiōes. Quid  
egi dñe ut mihi c̄ferres aliquā cele-  
stē cōsolationē: Ego nihil boni me  
egisse recolo: s̄z semp ad vitia p̄mū et  
ad emēdationē pigrū fuisse. Uex ē  
t negare nō possū. Si aliter dicere:  
tu stares c̄tra me t nō esset q̄ defen-  
deret. Quid merui p̄ peccatis meis  
nisi infernū t ignē eternū: In verita-  
te c̄siteor qm̄ dign⁹ sū omni ludibrio  
t c̄tēptu nec decet me iter deuotos  
tuos cōmorari. Et licet hoc egre au-  
diā tñ aduersū me p̄ veritate pecca-  
ta mea arguā: ut facili⁹ misericordiā  
tuā merear impetrare. Quid dicā re-  
us t oī c̄fusiōe plen⁹: Nō habeo os  
loquēdi nisi h̄ tñ v̄bz: peccauī dñe  
peccauī miserē mei: ignosce mihi Si  
ne me paululū ut plāgā dolorē meū  
anq̄z vadā ad terrātenebrosā t oper-  
tā mortis caligine. Et qd tā maxie a-  
reo t misero peccatore regris nisi ut  
c̄terat et humiliet se p̄ dilectis suis:  
In vera c̄tritiōe t cordis humiliati-  
one nascit spes venie: recōciliaſ ptur-  
bata c̄sciētia reparat ḡra p̄dita tuet  
homo a futura ira: t occurruunt sibi  
mutuo in osculo scō deus t penitēs  
aia. Humilis peccatorz c̄tritio acce-  
ptabile tibi est dñe sacrificiū: longe  
suau⁹ odorās in c̄spectu tuo q̄z thu-



# LIBER

ris in cēsus. Hoc ē gratū etiā vnguē  
tum quod sacris pedib⁹ tuis ifundi  
voluisti: q̄i cor contritū ⁊ humiliatū  
nūq̄ desperisti. Ibi est loc⁹ refugij a  
facie ire inimici ibi emēdat⁹ ⁊ abluit  
gcqd aliūde tractū est ⁊ inquinatū

De gratia que nō miscet terre,  
na sapientibus. *Lap. lviii.*

**E**sse miseri extraneis reb⁹ nec cōso  
lationib⁹ terrenis. Abi scere ḡ opor  
tet oīa impedimenta grē si optas ei⁹  
infusionē suscipere. Pete secretū ti  
bi anima solus habitare tecū: nulli⁹ re  
quire fabulationē: s̄ maḡ ad deū  
deuotā effunde p̄cē ut cōpunctā te  
neas mentē ⁊ purā conscientiā. Totū  
mūdū nihil estima: dei vacationē oī  
bus exterioribus antepone. Nō enī  
poteris mihi vacare et in trāfitorib⁹  
pariter delectari. A notis a charis  
amicis oportet elōgari: ⁊ ab oī tpali  
solatio mentē tenere p̄uatā. Sic ob  
secrat beat⁹ apl's petr⁹ ut tanq̄ adue  
nas ⁊ peregrinos in h̄ mūdo se ḡti  
neat xp̄i fideles. O q̄ta fiducia erit  
morituro quē nulli⁹ rei affect⁹ deti  
net in mūdo. Sed sic segregatū cor  
h̄re ab oīb⁹: eger necdū capit anim⁹  
nec aialis homo nouit interni hoīs  
libertatē. Attainē si vere velit eē spi  
ritualis: oportet eū renūciare tā re  
motis q̄; ppinquis: ⁊ a nemine maḡ  
cavere q̄; a seipso. Si temet ip̄m p̄fe  
cte viceris: cetera facilī⁹ subiugabis.  
Perfecta nāq̄ victoria est de semet  
ipso triūphare. Qui enī se in etipsum  
subiectū tenet ut sensualitas rationi  
⁊ ratio in cūctis obediat mihi hic ye  
revictor est sui ⁊ dñs mundi. Si ad

hunc apicem scandere gliscis: opos  
tet viriliter incipere ⁊ securim ad ra  
dicem ponere ut euellas ⁊ destruas  
occultā ⁊ inordinatā inclinationem  
ad teip̄m ⁊ ad omne priuatū ⁊ mate  
riale bonū. Ex hoc viiiio q̄ homo se  
metip̄m nimis inordinate diligit: pe  
ne totū pendet quicqd radicalit⁹ vin  
cedū est. Quo deuicto ⁊ subacto ma  
lo: pax magna ⁊ trāquillitas erit ḡti  
nuo. S̄ q̄ parci sibi ip̄pis p̄fecte mo  
ri laborat nec plene extra se tēdūt: p  
pterea inse ip̄licati remanēt nec sup  
se in spū eleuari possunt. Qui aut̄ li  
bere meū ambulare desiderat: ne  
cessē ē ut oēs prauas ⁊ inordinatas  
affectionēs suas mortificet: atq; nulli  
creature p̄uato amore ḡcupiscēter i  
hereat. De diuersis innotibus  
nature ⁊ gratie. *Lap. lix.*

**E**sli diligēter aduerte mot⁹ na  
ture ⁊ grē q̄ valde ḡrie ⁊ subtī  
liter mouent: ⁊ vix nisi a spūali ⁊ inti  
mo illuminato hoīe discernūt. Oēs  
quidē bonū appetūt: et aligd boni⁹  
suis dictis vel factis p̄tendūt: iō sub  
specie boni multi fallūt. Natura cal  
lida est ⁊ multos trahit illaqueat et  
decipit: ⁊ se semp p̄ sine habet. Sed  
gratia simpliciter ambulat: ab omni  
specie mala declinat: fallacias nō p̄  
tēdit ⁊ oīa pure pp̄t deū agit: in q̄ ⁊ fi  
nalē regescit. Natura iuite vult mo  
ri: nec premi: nec superari: nec subē  
nec sponte subiugari. Grā vō studet  
mortificatiōi pp̄rie resistit sensualitatē  
q̄rit subiuci: appetit vinci: nec pp̄ria  
vlt libertate fūgi s̄b disciplina amat  
teneri: nec alicui cupit dñari: sed sub  
deo sp̄ viuē stare ⁊ ec̄: atq; pp̄t deū oī

## III.

humane creature humilit̄ parata ē  
inclinari. Naturā p suo comodo la-  
borat t qd lucri ex alio sibi pueniat  
attēdit. Gratia aut̄ nō qd sibi utile t  
comodosū sit s̄ qd mult̄ pficiat ma-  
gis considerat. Naturā libēter hono-  
rē t reuerētiā accipit. Gratia v̄ om-  
nē honorē t gloriā deo fidelit̄ attri-  
buit. Naturā cōfusionē timet t cōtē-  
ptū. Gr̄a aut̄ gaudet p noīe ih̄u cōtu-  
meliā pati. Naturā oīū amat t ge-  
tē corpale. Gr̄a aut̄ vacua eē nō pōt  
s̄ libēter amplectit̄ laborē. Naturā  
qrit curiosa h̄re t pulchra: t abhor-  
ret vilia t grossa. Gr̄a vero simplici-  
bus delectat t humiliib̄: aspera nō  
aspernat:nec v̄etust̄ refugit idui pā-  
nis. Naturā respicit tpalia: gaudet  
ad lucra terrena: tristat de dāno ir-  
ritat̄ leui iniurie v̄bo. S̄z gr̄a atten-  
dit eterna:nō inheret tpalib̄: nec in  
pōtitiōe rex turbat̄ neq; v̄bis durio-  
ribus acerbas: qz thesaūx suū t gau-  
diū in celo v̄bi nil perit cōstituit. Na-  
tura cupida est t libētiā accipit qz do-  
nat:amat p̄pria t priuata. Gr̄a autē  
pia est t cōis: vitat singularia: ten-  
tat̄ pauc̄: beatiū iudicat dare qz acci-  
pere. Naturā inclinat ad creaturas  
ad carnē p̄pria: ad vanitatē t discur-  
sus. S̄z gr̄a trahit ad deū t ad v̄tu-  
tes: renūciat creaturis fugit mundū  
odit carnis desideria: restringit euā-  
gationes: erubescit in publico appa-  
rere. Naturā libent̄ aliquod solatiū h̄z  
externū in q delectat̄ ad sensū. Sed  
gr̄a in solo deo qrit cōsolari t i sumo  
bono sup oīa visibilia delectari. Na-  
tura totū agit ppter lucrū t comodū  
p̄pria: nihil q̄tis facere pōt: s̄ aut̄ eq-

le aut melius aut laudē v̄l fanorē p  
bñfactis cōsequi sperat:t multū pon-  
derari sua gesta t dona concupiscit.  
Gr̄a v̄nil tpale qrit nec aliud p̄miū  
qz deū solū p mercede postulat:nec  
ampliū de tpalib̄ necessarijs deside-  
rat nisi q̄stū hec sibi ad assēcutionez  
etnoꝝ valeat debuire. Naturā gau-  
det de amic̄ mult̄ t pp̄ inquis: gloriāt  
de nobili loco t ortu generi: arridet  
potētib̄ blādit̄ diuitib̄: applaudit si-  
bi similib̄. Gr̄a aut̄ t inimicos dili-  
git:nec d̄ amicoꝝ turba extollit:nec  
locū nec ortū nataliū reputat nisi vir-  
tus maior ibi fuerit:fauet maḡ pau-  
peri qz diuiti:cōpatit̄ plus inocēti qz  
potēti:cōgaudet veraci nō fallaci:ex-  
hortat̄ sp̄ bonos meliora carismata  
emulari t filio dei p v̄tutes assimila-  
ri. Naturā de defectu t molestia ci-  
to cōquerit̄. Gr̄a cōstāter fert inopiā.  
Naturā oīa ad se reflectit p se certat  
targuit. Gr̄a aut̄ ad deū cūcta redu-  
cit vnde originalis emanat: nūhil bo-  
ni sibi ascribit nec arrogāter p̄sumit  
nō cōtēdit nec suā snīaz alijs p̄fert s̄  
in oī sensu t itellectu eterne sapiētie  
ac diuino examini se submittit. Na-  
tura appetit scire:t noua secreta au-  
dire:vult exteris apparere t multa p  
sensus experiri:desiderat agnoscī t  
agere vnde laus t admiratio pcedit.  
Sed gr̄a nō curat noua nec curiosa  
p̄cipere qz totū h̄ de v̄tustate corru-  
ptionis ē ortū cū nūhil nouū t dura-  
bile fit sup terrā. Docet itaq; sensus  
restringere:vanā cōplacētiā et ostē-  
tationē deuitare:laudāda et digne-  
mirāda humiliē abscondere t de oī-  
re t de oī sciētia v̄tilitat̄ fructū atq;

# LIBER

dei laudē t̄ honorē q̄rere. Nō vult  
se nec sua p̄dicari s; deū i donis suis  
optat bñdici q̄ cūcta ex mera chari-  
tate largit. Hec grā sup nāle lumē t̄  
qđdā dei speciale donū ē t̄ p̄rie ele-  
ctoꝝ signaculū t̄ pign? salut? etīne: q̄  
hoiez d̄ t̄renis ad celestia amāda su-  
stollit t̄ d̄ carnali spūa ē efficit. Quā  
to igit̄ nā ampli? p̄mit̄ t̄ vincit tanto  
maior grā ifūdit̄ : t̄ q̄tidie nouis visi-  
tationib? iterioꝝ hō fīm imaginē dei  
reformat. De corruptiōe nature  
t̄ efficacia grē diuine. Cap.lx.

**D**omine deus me? q̄ me creasti  
ad imaginē t̄ similitudinē tuā  
cede mihi hāc grāz quā oñdisti mi-  
hitā magnā t̄ necessariā ad salutē ut  
vincā pessimā naturā meā trahentē  
ad pctā t̄ i p̄ditionē. Sētio enī i car-  
ne mea legē pcti ūdicētē legi mētis  
meet captiuū me ducētē ad obediē-  
dū sensualitati in mult̄ nec possū resi-  
stere passiōib? ei? nisi assistat tua san-  
ctissima grā cordi meo ardent̄ ifusa  
Opus ē grā tua t̄ magna grā ut vin-  
cat natura ad malū sp̄ pna ab ado-  
lescētia sua. Nā p̄ p̄mū hoiez adā la-  
psa t̄ vitiata p̄ peccatū: in oēs hoies  
pena hui? macule descēdit: ut ipa na-  
tura q̄ bona t̄ recta a te ūdita fuit p̄  
vitio iā t̄ infirmitate corrupte natu-  
re ponat: eo q̄ mot̄ ei? sibi relict̄ ad  
malū t̄ iferiora trahat. Nā modica  
vis q̄ remāsit ē tāq̄ scintilla qđā la-  
tēs i cinere. Hec ē ipa rō nālis circū  
fusa magna caligine adhuc iudicū  
hñs boni t̄ mali: veri falsiq̄ distatiā  
licet ipotens sit adimplere oē qđ ap-  
pbat: nec pleno iā lumine vītāt̄ nec  
sanitate affectionū suaz potiat̄. hinc

ē deus me? q̄ ūdelector legi tue fīm  
interiore hoiez sciēs mādatū tuū. fo-  
re bonū: iustū t̄ sāctū: arguēs etiā oē  
malū t̄ peccatū fugiēdū: carne autē  
fuiō legi pcti dū magis sensualitati  
obedio q̄ rōni. Hinc ē q̄ velle bonū  
mīhi adiacet: p̄ficere aut̄ nō iuenio  
Hinc sepe multa bona p̄pono: s; qz  
grā deest ad adiūtādū infirmitatē  
meā ex leui resistētiare filio t̄ deficio  
Hinc accidit q̄ viā p̄fectiōis agnos-  
co: t̄ q̄liſ agere debeā clare satis vi-  
deo: s; p̄rie corruptiōis p̄dere p̄s-  
sus ad perfectiora nō assurgo. O q̄  
marime est mihi necessaria dñe grā  
tua ad inchoādū bonū: ad pficiēdū  
t̄ ad pficiēdū. Nā sine ea nihil possū  
facere: oia aut̄ possum in te: ūfortāte  
me grā. O vere celest̄ grā sine q̄ nul-  
la sunt p̄pria merita: nulla q̄q̄ dona  
nature p̄oderāda. Nihil artes: nihil  
diuitie: nihil pulchritudo v̄l fortitu-  
do: nihil ingenii v̄l eloquētia valēt  
apud te dñe sine grā. Nā dona na-  
ture bonis t̄ malis sūt cōia: electorū  
aut̄ p̄priū donū ē grā sine dilectio q̄  
insigniti digni habent̄ vita etīna. Tā  
tū eminet hec grā ut nec donū p̄phe-  
tie nec signorū opatio nec q̄talibet  
altra speculatio aligd̄ estimet̄ sine ea  
S; neq̄ fides: neq̄ spes: neq̄ alie v̄  
tutes tibi accepte sūt sine charitatem  
grā O beatissima grā q̄ pauperē spū  
v̄tutib? diuitē facis t̄ diuitē multis bo-  
nis hñilē corde reddis: veni desce-  
de ad me reple me mane ūsolatiōe  
tua ne deficiat p̄ lassitudine t̄ aridi-  
tate mētis aīa mea. Obsecro dñe ut  
iueniā grāz i oculis tuis sufficit enī  
mihi grā tua ceter̄ nō obtēt̄ q̄ desi-

derat natura. Si fuero tētār' t' vera  
tus tribulatōib' mlt': nō timebo ma-  
la dū mecū fuerit grā tua. Ip̄a forti-  
tudo mea: ip̄a c̄filiū' f̄ert' t' auxiliū.  
Lūctis hostib' potētior ē t' sapiētior  
vniverſis sapiētib'. Magistra ē ve-  
ritat̄: doctrix discipline: lumē cord̄  
solamē p̄ſſure: fugatrix tristitie: abla-  
trix timoris: nutritrix deuotiois; pduc-  
trix lachrymaz. Quid sū sine ea nisi  
aridū lignū t' stip̄i utilis ad eiſciēdū  
Tua ḡ me dñe grā sp̄ p̄ueniat t' seq̄t̄  
ac bonis operib' iuḡt̄ p̄ſſet eē intē-  
tū: p̄ ih̄m xp̄m filiū tuū. Amen.

Q̄ nos ip̄os abnegare t' xp̄m imi-  
tari debem⁹ p̄ crucē. Cap. lxij.

**P**ili q̄stū a te vales exire tātū in  
me poter̄ trāſire. Sicut nihil fo-  
ris c̄cupiscere in ternā pacē facit: sic  
se iteri' relinq̄re deo ciūgit. t' lolo te  
addiscere pfectā abnegationē tui i  
volūtate mea sine ḥdictioe et q̄rela.  
Seq̄re me: ego sū via veritas t' vita  
sine via nō itur: sine vitate nō cognō  
scit: sine vita nō viuit. Ego sū via q̄z  
seq̄ debes veritas cui credere debes  
vita q̄z sperare debes. Ego sū via in-  
uiolabil: vita infallibilis: vita inēmi-  
nabilis. Ego sū via rectissima: veri-  
tas sup̄ma: vita vera: vita btā: vita i-  
creata. Simāser̄ i via mea: cognō-  
sces veritatē: t' vitas liberabit te t' ap-  
phēdes vitā eternā. Si vis ad vitā i-  
gredi: tua mādata. Si vis vitatē co-  
gnoscere crede mihi. Si vis pfect⁹  
eē: vēde oia. Si vis eē discipul⁹ me⁹  
abnega temetip̄z. Si vis beatā vitā  
possidere: pſentē vitaz ctēne. Si vis  
exaltari i celo: hūlia te in mūdo. Si  
vis regnare mecū: porta crucē mecū

Soli enī serui crucē intueniūt viā be-  
atitudinis t' vere lucis. Dñe ih̄u xp̄e  
qr̄ arta ē via tua et mūdo despecta:  
dona mihi tecū mūdi despectū imi-  
tari. Nō enī maior est seru⁹ dñi suo  
nec discipulus sup̄ mḡm. Exerceat̄  
seru⁹ tu⁹ i vita tua: qr̄ ibi ē salus mea  
t' sāctitas vera. Quicqd exira eā le-  
go vel audio nō me recreat nec dele-  
ctat plene. Fili quia hec scis t' legisti  
oia bear̄ eris si fecer̄ ea. Qui h̄z mā  
data mea t' fuat ea: ipse est q̄ diligit  
me: t' ego diligā eū t' manifestabo ei  
meip̄m t' faciā eū c̄ſedere mecū i re-  
gno p̄ris mei. Dñe igit̄ sicut dixisti t'  
pmisisti: sic vtic̄ mihi pmereri c̄tin-  
gat. Suscepi de manu tua crucem:  
portabo eā vſcq̄ ad mortē sicut ipo-  
suisti mihi. Vere vita boni monaci  
crux ē: h̄z dux paradiſi. Inceptū ē re-  
tro abire nō licet: nec relinq̄re opor-  
tet. Eya fratres pgamus simul: ih̄s  
erit nobiscū. Prop̄ ih̄m suscepimus  
hāc crucē; p̄pt̄ ih̄m pſeuferem⁹ i cruce  
Erit adiutor nř q̄ est dux noster t' p̄-  
cessor. En rex nř ingrediāt̄ aň nos: q̄  
pugnabit p nob̄. Sequamur virilē:  
nemo metuat terrores: sim⁹ parati  
mori fortē in bello: nec inferam⁹ cri-  
mē gl̄e nostre ut fugiam⁹ a cruce.

Q̄ hō nō sit nimis deiec⁹ q̄n in  
aliquos labit̄ defeci⁹. Cap. lxij.

**P**ili magis placēt mihi patien-  
tia t' humilitas in aduersis q̄z  
multa consolatio t' deuotio in pro-  
speris. Ut quid te contristat paruū  
factum contra te dictū: Si amplius  
fuisset: cōmoueri nō debuisses: h̄z nūc  
dimitte trāſire: nō est primū nec no-  
uum: nec vltimū erit si diu vixeris.

# LIBER

Satis virilis es q̄zdiu nil obuiat ad  
uersi bñ etiā c̄sulis: t̄ alios nosti ro-  
borare v̄bis: s̄ cū ad ianuā tuā venit  
repētina tribulatio defic̄ c̄silio t̄ ro-  
bore. Attēde magna fragilitatē tuā  
quā sepi⁹ exp̄ris in modicis obiect⁹.  
Tñ p̄ salutē tua ista fuit. Lū hec t̄ si-  
milia c̄tingūt. pone ut meli⁹ nosti ex  
corde: t̄ si te tetigit nō tñ dei⁹ciat nec  
diu implicit. Ad min⁹ sustine patiē-  
ter si nō potes gauden⁹. Etiā si mi-  
nus liben⁹ audis t̄ indignationē se-  
tis. Reprime te: nec patiar̄ a⁹ iqđ in  
ordinatiū ex ore tuo exire vñ pariuli  
scād alīcēt. Lito c̄gescer̄ cōmotio ex-  
citata t̄ dolor intern⁹ reuertēte grā  
dulcorabīt. Adhuc viuo ego dicit  
dñs iuuare te parat⁹ t̄ solito ampli⁹  
c̄solari si c̄fisus fuer̄ mihi t̄ deuote  
suocauer̄. Animegoz esto t̄ ad ma-  
iorē sustinētiā accingere. Nō ē totū  
frustratiū si te sepi⁹ p̄cip̄ tribulatiū v̄l  
grauit̄ t̄etatiū. Homo es t̄ nō de⁹: ca-  
ro es t̄ nō angelus. Quō tu posses sp̄  
in eodez statu v̄tutis p̄manere: qñ h̄  
defuit angelo in celo t̄ p̄mo hoi i pa-  
radiso: q̄ nō diu steterūt. Ego sū qui  
merētes erigo sospitate: t̄ suā cogno-  
scētes infirmitatē ad meā pueho di-  
uinitatē. Dñe bñdictū sit verbū tuū:  
dulce sup̄ mel t̄ fauū ori meo. Quid  
facerē in tātis tribulatiōib⁹ t̄ angu-  
stis meis nisi me c̄fortares tuis san-  
ctis fmonib⁹: Dūmodo tādē ad por-  
tū salutē pueniā: qđ cure ē q̄ t̄ quāta  
passus fuerō: Da finē bonū: da felici-  
tē ex h̄ mūdo trāsitū. Memēto mei  
de⁹ me⁹: t̄ dirige me recto itinere in  
regnū tuū. Amen.

De altiorib⁹ reb⁹ t̄ occulti⁹ iudicijs

dei nō scrutandis. Cap. lxiii.  
**E**tli caueas disputare d̄ alt̄ ma-  
terijs t̄ de occulti⁹ dei iudicijs.  
Cur iste sic relinq̄t t̄ ille ad tātā grāz  
assumit: cur etiā iste tātū affligit t̄ il-  
le tā erimie exaltaēt. Ista omniē hu-  
manā facultatē excedūt: nec ad iue-  
stigandū iudiciū diuinū vlla rō p̄ua-  
let vel disputatio. Qñ ḡ hec tibi sug-  
gerit inimic⁹ vel etiā qđ a⁹ curiosi inq-  
rūt hoīes r̄nde illud pphete. Justus  
es dñe t̄ rectū iudiciū tuū. Et illud.  
Judicia dñi vera iustificata i semet  
ipsa. Judicia mea metuēda sūt nō  
discutiēda qz hūano intellectui sunt  
incōprehensibilia. Noli etiā ingrere  
v̄l disputare de meritis scōz qs alio  
sāctior aut qs maior fuerit in regno  
celoz. Talia generāt sepe lites t̄ cōte-  
tiōes inutiles: nutriūt quoq; sup̄biā  
t̄ vanā glīaz: vñ oriunt̄ inuidie t̄ dis-  
sensiōes: dū iste illū sanctū t̄ ali⁹ aliū  
conat̄ sup̄be p̄ferre. Talia aut̄ velle  
scire t̄ inuestigare: nullū fructū affe-  
rūt: s̄ maḡ sanctis displicēt: qz nō sū  
de⁹ dissensiōis s̄ pacis: q̄ pax magis  
in humilitate vera q̄z in p̄pria exalta-  
tiōe c̄sistit. Quidā c̄elo dilectiōis tra-  
hūnt̄ ad hos v̄l ad illos ampliori af-  
fectu: s̄ hūano poti⁹ q̄z diuino. Ego  
sū q̄ cūctos cōdidi scōs: ego donaui  
grāz: ego p̄steti glīaz: ego noui singu-  
loz merita: ego p̄ueni eos i bñdicti-  
onib⁹ dulcedinis mee: ego p̄sciūt̄ di-  
lectos aū scl'a: ego eos elegi d̄ mūdo  
nō ip̄i me p̄elegerūt: ego vocauī per  
grāz attraxi p̄ mīaz: ego pduti eos p̄  
tētatiōes variās ego infudi c̄solatio-  
nes magnificas ego dedi p̄seuerātiā  
ego coronaui eoꝝ patiētiā: ego p̄mū

et nouissimum agnosco: ego oes inest  
 mabili dilectione amplector: ego lau-  
 datus sum in oib' factis meis: ego sup-  
 oia bñdicatus sum et honoratus in sin-  
 gulis: quod sic gliose magnificaui et p-  
 destinavi sine ullis pcedentibus proprie-  
 tate. Qui ergo vnu de minimis meis  
 contempsit: nec magnu honorat: quod pu-  
 fillu et magnu ego feci. Et quod derogat  
 alicui scorum: derogat mihi et ceteri oib'  
 bus in regno celorum. Oes vnu sunt per cha-  
 ritaris vinculum: id est se et voluntate  
 oes in vnu se diligunt. Adhuc autem quod  
 multo altius est: plus me quod se et sua meri-  
 ta diligunt. Nam super se rapti et ex proprieta  
 dilectione tracti: toti in amore mei p-  
 gunt: in quo et fructuue gescunt. Nihil enim est quod  
 eos auertere possit aut depinere: quod  
 per quod eterna vita pleni igne ardescunt  
 iextinguibilis charitas. Taceat igitur  
 carnales et aiales hoies de scorum sta-  
 tu differre: quod non norunt nisi priuata gau-  
 dia diligere. Demum et addunt per sua in-  
 clinatioem: non pot placet est ne veritati  
 In multis enim est ignorantia: eorum maxime  
 quod pauperes illumina: et raro aliquem perfectam  
 dilectionem spirituali diligere norunt. Mul-  
 ti adhuc nali affectu et humana ami-  
 citia ad hos vel ad illos trahuntur: et sicut  
 in inferioribus se habent: ita et de celestibus  
 imaginantur. Sed est distractia incopara-  
 bilis quod imperfecti cogitant et quod illuminati  
 viri per reuelationem supernam speculantur.  
 Laue ergo fili de istis curiose tractare quod  
 tua scientia excedunt: sed haec magis satage  
 et ite de ut vel minimus in regno dei quas  
 inueniri. Et si quispiam sciret quod alio sa-  
 ctior est vel maior haberet in regno celorum quod ei haec noticia pdesset: nisi se  
 ex hac cognitiore coram me humiliaret:  
 et in maiore nois mei laude exurge

ret: Multo acceptius deo facit: qui de  
 peccatorum suorum magnitudine et virtutum  
 suarum paruitate cogitat: et quod loget a sa-  
 cto perfectione distat: quod is quod de eorum  
 maiestate vel paruitate disputat.  
 Melius est scors deuotus precibus et lachry-  
 mis exorare: et eorum gliosa suffragia  
 humili mente implorare quod eorum secreta va-  
 na inservient perscrutari. Illi bini et opti-  
 me contemnunt si hoies scirent contentari et  
 vaniloqua sua copescere. Non gloriatur  
 de propriis meritis: quod per se sibi nil bona  
 tatis ascribut: sed totum mihi: quoniam ipsis cum  
 ea ex infinita charitate mea dona-  
 ui. Tanto amore diuinitas et gaudio  
 superfluenti replent: ut nihil eis desit  
 glorie: nihil quod possit deesse felicitatis.  
 Oes sci quanto altiores in gloria: tanto  
 humiliores in seipsis et mihi viciniores  
 et dilectiores existunt. Ideoque habes  
 scriptum: quod mittebat coronas suas ante  
 deum et cederunt in facies suas coram  
 agno et adorauerunt viuetem in scula se-  
 culorum. Multi quidem querunt quod maior sit  
 in regno dei: quod ignorant an cum minimis  
 erunt digni computari. Magnus est vel  
 minimus esse in celo: ubi oes magni sunt  
 quod oes filii dei vocabuntur et erunt. Mi-  
 nimus erit in mille: et peccator centum  
 annos morietur. Cum enim quererent discipu-  
 li quod maior esset in regno celorum: tale  
 audierunt responsum. Nisi curessi fuerint  
 et efficiamini sicut parvuli: non intra-  
 bitis in regnum celorum. Quicquid ergo humili  
 querit se sicut parvulus iste: haec maior  
 est in regno celorum. Vnde eis quod cum parvuli  
 lis humiliare se sponte dignatur: quoniam hu-  
 milis ianua regni celesti eos non ad-  
 mittet intrare. Vnde etiam diuitibus quod haec  
 haec solatiogenesis suas: quod pauperibus intrar-  
 bus in regnum dei ipsi stabunt fo- e 3

ras eiulātes. Saudete hūiles t exultate paupes: q̄ vrm ē regnū dei: si tū i vītate abulat̄. Q̄ ois spes t fiducia in solo deo ē siēda. Cap. lxvij  
**O**mīne q̄ ē fiducia mea quā i hac vita habeo: aut qd̄ mai⁹ solatiū meū ex oib⁹ apparētib⁹ s̄b celo: Nōne tu dñe de⁹ me⁹ cui⁹ mīe nō est numer⁹. Ibi mihi bñ fuit sine te: aut qñ male esse potuit pñte te: Malo paup eē, pp̄ te q̄; diues sine te. Eligō poti⁹ tecū i ēra peregrinari q̄; fine te celū possidē. Ibi tu ibi celū; atq; ibi morst ifern⁹ vbi tu nō es. Tu mihi i desiderio es: t iō p⁹ te gemere t clamare t exorare necesse ē. In nullo deniq; possū plene fidere q̄ i neces sitatib⁹ auxiliū oportunis nisi in te solo deo meo. Tu es spes mea et fiducia mea: tu solator me⁹ t fidelis sim⁹ in oib⁹. Dēs q̄ sua sūt q̄rūt: tu salutē meā t pfectū meū solumō pten dis: t oia i bonū mihi cūert̄: etiā si varijs tētatiōib⁹ t aduersitatib⁹ exponas. Hoc totū ad vtilitatē meā ordinas: q̄ mille mod̄ dilectos tuos p bare c̄sueuisti. In q̄ pbatōe nō mi n̄ diligi debes t laudari q̄; si celesti bus c̄solatiōib⁹ me repleres. In teg dñe de⁹ pon o totā spē meā t refugiu in te omnē tribulatiōez t angustiāz meā c̄stituo: q̄ totū ifirmū t istabīle ūuenio qcqdē ex te c̄spicio. Nō enī p derūt mlti amici: neq; fortes auxilia rī adiuuare poterūt: neq; prudētes c̄filiarij respōsu vtile dare neq; liber doctoz c̄solari: nec aliq; p̄ciosa s̄bstā tia liberare: nec loc⁹ aligs secret⁹ c̄cūtari si tuuīpe nō assistas: iunes: c̄for tes: c̄soler̄: c̄struast custodias. Qia nāq; q̄ ad pacē vidēt̄ eē et felicitatē

habēdā: te absēte nihil sūt: nihilq; fe licitat̄ i vītate c̄serūt. Finis ḡ oīum bonoz t altitudo vite t pfūditas elo goz tu es: t i te sup oīa sperare fortis simū solatiū fuoz tuoz. Ad te sunt oculi mei: i te c̄fido de⁹ me⁹ mīaz p̄ bñdic t sc̄ifica aīaz meā bñdictiōe celesti: ut fiat habitatio sc̄ā tua t sedes etīne glie tue: nihilq; i tēplo tue dignitat̄ ūueniaſ qd̄ oculos tue maiestat̄ offēdat. Sc̄ōz magnitudinē bonitat̄ tue t mltitudinē miseratio nū tūaz respice i me t exaudi oīoez paupis fui tui lōge exultat̄ i regiōe vībre mort̄. Protege t c̄fua aīaz ūuli tui inf̄ tot discrimina vite corruptib⁹: ac comitāte grā tua dirige p̄ viā pac̄ ad patriā ppetue claritat̄.

Explicit liber tertius.

Incipit quartus.

Deuota exhortatio ad sacrā corporis xp̄i cōmunionē. Vix xp̄i.



Enite ad me oēs q̄ laboratis t one rati estis: t ego re ficiā vos dič dñs Panis quez ego dabo caro mea ē p̄ mūdi vita. Acci p̄ite t comedite h̄ ē corp⁹ meū: q̄ p̄ vobis tradet̄. B̄ faci te i meā cōmemoratiōez. Qui mādu cat carnē meā t bbit meū sāguinē i me manet t ego i illo: Uerba q̄ ego locut̄ sū vobis spūs t vita sūt.

Lū q̄nta reuerētia xp̄s sit suscipiēd⁹

**N**ec sūt v̄ba tua xp̄e Cap. j.  
 Veritas etīna: q̄z uis nō vno tpe plata nec vno i loco c̄scripta. Quia ḡ tua sūt v̄ba gratāter mihi t fidelit cūcta sūt accipiēd⁹. Tua sūt et tu ea

## III

ptulisti: et mea quæ sūt q[uo]d p[ro] salute mea edidisti. Libenter suscipio ea ex ore tuo: ut arti inserat cordi meo. Excitāt me vba tāte pietat[er] plena dulcedinis et dilectionis: sed terrent me delicta, p[ro]pria et ad capie da tāta mysteria me reuerberat ipura conscientia. Prouocat me dulcedo vborum tuorum sedone rat me multitudo vitiorum meorum. Iubes ut fiducialis ad te accedam si tecum velim habere partem: ut immortalitas accipiā alimoniam si eternā cupiā obtinere vitā et gloriā. Venite ings ad me oēs q[uo]d laborat[er] et onerati estis et ego reficiā vos. O dulce et amicabile verbū i aurs p[re]toris: q[uo]d tu dñe de me egenū et pauperē iuitas ad cōiunctū tui sanctissimi corporis. Sed q[uo]d ego sū dñe ut ad te p[ro]sumā accedere: Ecce celi celorum te nō capiūt et tu dicis: venite ad me oēs. Quid sibi vult ista p[er]issima dignatio et tā amicabilis invitatio: Quō ausus ero venire: q[uo]d nihil boni mihi conscientiā: Unū possū p[ro]sumere: Quō te itroducam i domū meā q[uo]d sepi offendi benignissimā faciem tuā. Reuerēt angeli et archāgeli metuūt sci et iusti: et tu dic: venite ad me oēs. Nisi tu dñe h[ab] dices: q[uo]d vex eē crederet: et nisi tu iuberet: q[uo]d accedere attētaret: Ecce noe vir iust[us] in arche fabrica centū annis laborauit ut cū paucis saluaret: et ego quō me potero una hora p[ar]pare ut mūdis fabricatorē cū reuerētia sumā: Moyses fainulus tu[magnus] et spālis amic[us] tuus archā ex lignis i[ps]utribilis fecit quā et mūdissono vestiuit auro ut tabulas legis i eis reponeret: et ego p[ro]trida creatura audiebo te iudicorē legis ac vite datorē tā facile suscipere

Salomō sapiētissim⁹ regū israel magnificū tēplū septē annis i laudē nominis tui edificauit: et octo dieb⁹ festū dedicationis ei⁹ celebravit mille hostias pacificas obtulit: et arcuā fēderis clāgo[rum] buccine et iubilo i locū sibi p[ar]atū solēnit̄ collocauit et ego infelix et paupim⁹ hoīuz quō te in dominū meā introducā: q[uo]d vix mediā expēdere denote noui horā: et utinā v[er]l semel digne fere mediā: O mi de⁹ q[ui]tū illi ad placēdū tibi agere studuerūt. Heu q[uo]d pusillū ē q[uo]d ago: q[uo]d breue expleo t[em]ps cū me ad cōicādū dispono: raro tot⁹ collect⁹: rarissime ab oī distractiōe purgat⁹. Et certe i tua salutari deitatis p[re]sentia nulla deberet occurrere indecēs cogitatio: null'a etiā occupare creatura: q[uo]d nō āgelū s[ed] angelorum dñi susceptur sū hospitio. Est tū valde magna distātia int̄ archā fēderis cū suis religis: et mūdissumū corpus tuū cū suis ineffabilib⁹ virtutib⁹ int̄ legalia illa sacrificia futuroz p[ro]figuratiua: et verā tui corporis hostiā oī um antiq[ue] sacrificiorum cōpletiuā: q[uo]d igit nō magi ad tuā venerabilē iardeſco p[re]sētiā: cur nō maiori me p[ro]prio sollicitudine ad tua scā sumēda: q[uo]d illi antiq[ue] sci priarches et p[ro]phētereges q[uo]d et p[ri]ncipes cū vniuerso pplō tū de uotis demonstrarūt affectū erga cultū diuinū: saltauit duotissim⁹ rex dauid corā archa dei tot⁹ virib⁹: recolēs b[ea]nifica oli idu'ta p[ri]b⁹: fec̄ diuer si gener organa psalmos edidit et cātari iſtituit: cū leticia cecinit: et ipse querēt i cithara spūis sci afflat⁹ ḡra docuit pplz israel toto corde deū laudare et ore cōsono diebus singulis benedicere et pre-

# LIBER

dicare. Si tāta agebat tūc deuotio  
ac dīmine laudē extitit recordatio co-  
rā archa testamēti: quāta nūc mihit  
oī pplo xpiano habēda ē reuerētia  
z deuotio i psētia sacramēti: in sūpti-  
one excellētissimi corporis xpī: Currūt  
mlti ad dīmersa loca p visitādis reli-  
quijs scōz z mirāt audīt gest̄ eoꝝ:  
ampla edificia tēploꝝ ispicuūt: z oscu-  
lāt seric̄ z auro inuoluta sacra ossa  
ipōꝝ. Et ecce tu pñs es h̄ apud me i  
altari de me scūs scōz creator oiuꝝ  
z dñs angeloꝝ. Sepe i talib̄ vidēd̄  
ē curiositas hoiuꝝ z nouitas inuisoꝝ  
z modic̄ reportat emēdatōis fruct̄  
maxie vbi ē tāleuis fine vera cōtritio-  
ne discursus. Hic aut̄ i sacro altaris  
tot̄ pñs es de me hō xp̄s ihs. vbi z  
copiosus p̄cipit et̄ne salut̄ fruct̄ q̄ti  
enſcūq; fuer̄ digne ac deuote suscep-  
pt̄. Ad istud vō nō trahit leuitas ali-  
q; nec curiositas aut ſeſualitas: f; fir-  
ma fides: deuota ſpes z ſincera cha-  
ritas. O iuſibilis cōditor mūdi de q̄  
mirabilis agis nobiscū: q̄ ſuauiter z  
grōſe cū elect̄ tuis diſponis: q̄b̄ te-  
metipm i sacramēto ſumēdū pponis  
Hoc nāq; omniē itellectū ſuperat: h̄  
ſpecialit̄ deuotoꝝ corda trahit: z ac-  
cedit affectū. Ipi enī veri fideles tui  
q; totā vitā ſuā ad emēdatōez diſpo-  
nūt: ex h̄ dignissimo sacramēto ma-  
gnā deuotiōis grāz z v̄tutis amore  
frequēt̄ recipiūt. O amirabilis et ab  
ſcōdita grā sacramēti quā norūt tñ  
xpī fideles: ifideles aut̄ z peccat̄ ſui  
entes experiri nō pñt. In h̄ sacramē-  
to cōfert ſpūalis grā: z reparat̄ in aia  
v̄tus amissa: z p pctū deformata re-  
dit pulchritudo. Tāta ē aliquā h̄ grā  
ut ex plenitudine collate deuotiōis

nō tñ mens ſ; z debile corp̄ vires ſi  
bi pſtitas ſētiat ampliores. Dolēdū  
tñ valde z miserādū ſup tepiditate z  
negligētia nřa: q; nō maiori affectu  
trahimur ad xp̄m ſumēdū: in q; tota  
ſpes ſaluādoꝝ cōſtitit z meritū. Ipe  
enī ē ſcificatio nřa z redēptio ip̄e cō  
ſolatio viatoꝝ z ſcōz eterna fruitio.  
Dolēdū itaq; valde q; mlti tā paꝝ h̄  
ſalutare mysteriū aduertūt: qđ celuꝝ  
letificat z mūdū cōſuat vniuersū. heu  
cecitas z duritia cordi hūani: tā inef-  
ſabile donū nō maḡ attēdere et ex  
q̄tidianō vſu etiā ad iaduertētiā de-  
fluere. Si enī h̄ ſcissimū sacramētū  
vno tñ celebrazet loco z ab vno tñ  
cōſecrareſ ſacerdote i mūdo: q̄to pu-  
tas desiderio ad illū locū et talē dei  
ſacerdotē hoies afficeret: ut diuina  
mysteria celebrazre audirēt: Nūc aut̄  
mlti facti ſūt ſacerdotes: z in multis  
loc̄ offeret xp̄s: ut tāto maior̄ appare-  
at grā z dilectio dei ad hoieꝝ: quāto  
latīē ſacra cōio diffusa p orbē. Gra-  
tias tibi bone ihu pastor et̄ne q; nos  
paupes z exiles dignat̄ es precioso  
corpe z ſāguine tuo reficere: z ad hec  
mysteria p̄cipiēda etiā p̄prij oris tui  
allogo iuitare dicēdo: venite ad me  
oēs q; laborat̄ z onerati eſt: z ego re-  
ficiā vos. Q; magna bōitas z cha-  
ritas dei i sacro exhibet̄ hoi. La.ij.  
**S**tipbonitate tua ſtagna mīa  
tua dñe cōſiſus accedo eger ad  
ſaluatorē: eſuriēs z ſitiens ad fontē  
vite: egen̄ ad regē celi: ſuus ad dñz:  
creatura ad creatorē: desolatus ad  
meū pīu cōſolatorē: ſ; vñ mihi h̄ ut ve-  
nias ad me: Quis ego ſū ut pſtes mi-  
hi teipm: Quō audet peccator corā  
te apparere: Et quō tu dignaris qđ

## III

peccatorē venire? Tu nosti suū tuū  
 & scis q̄ nil boni in se h̄z vnde hoc  
 illi p̄stes? Lōfiteor igit̄ vilitatē meā:  
 agnosco bonitatē tuā: laudo pietatē:  
 & gr̄as ago pp̄t nūmā charitatez.  
 Prop̄ temetip̄m enī B̄ facis: nō p̄  
 pter mea merita: ut bonitas tua mihi  
 magis inotescat: charitas ap̄lioꝝ  
 ingeraſ: & humilitas pfecti cōmen-  
 det. Quia ḡ tibi B̄ placz & sic fieri ius-  
 fisti: placet & mihi dignatio tua: & vti-  
 nā iniquitas mea nō obſiftat. O dul-  
 cissime & benignissime ihu: quāta ti-  
 bi reuerētia & gr̄az actio cū ppetua  
 laude p susceptione sacri corporis tui  
 debet: cui dignitatē nullus hoīum  
 explicare potēs iueniſ. Sz quid co-  
 gitabo i hac cōione: i accessu ad do-  
 minū meū quē debite venerari ne-  
 queo: & tñ denote ſuſcipe deſidero:  
 Quid cogitabo meli & ſalubri nisi  
 meip̄m totalif humiliādo corā te &  
 tuā iſinitā bonitatē exaltādo ſupra  
 me. Laudo te de me & exalto in e-  
 nū. Despicio me: & ſubiicio tibi in p-  
 fundū vilitatis mee. Ecce tu sanctoꝝ  
 ſcōꝝ: & ego fordes peccatoꝝ: & tu in-  
 clinas te ad me: q̄ non ſum digno ad  
 te respicere. Ecce tu venis ad me: tu  
 viſ eē mecū: tu iuitas ad cōuiuiū tuū  
 tu mihi dare viſ celeſte cibū: & panē  
 angeloz ad māducādū: nō aliū ſa-  
 ne q̄ teip̄m panē viuū: q̄ de celo de-  
 ſcēdiſti & das vitā mundo. Eccē vñ  
 dilectio pcedit: qualis dignatio illu-  
 cescit: q̄b̄ magne gr̄az actiōes & lau-  
 des tibi p his debent. O q̄b̄ ſalutare  
 & vtile cōſiliū tuū cū iſtud iſtituisti: q̄b̄  
 ſuave & iocundū cōuiuiū cū teip̄m in  
 cibū donasti. O q̄b̄ admirabilis opa-  
 tio tua dñe: q̄b̄ potēs virt̄ tua: q̄b̄ iſal-

libilis veritas tua. Dixisti enī & facta  
 fūt oia: & h̄ factū ē q̄ ip̄e iuſſisti. Mi-  
 ra res & fide digna ac humānū vin-  
 cēs intellectū q̄ tu dñe de me ver-  
 de & hō ſub modica ſpecie panis &  
 vini integer otineris: & ſine cōſumptio-  
 ne a ſumēte māducariſ. Tu dñe vni-  
 ueroꝝ q̄ nulli habes indigētiā: vo-  
 luisti p ſac̄m tuū habitare i nobis:  
 cōſerua cor meū & corp̄ meū imacu-  
 latū: ut leta & pura cōſciētia ſep̄ va-  
 leā tua celebrare misteria: & ad meā  
 ppetuā accipe ſalutez: q̄ ad tuū p̄ci-  
 pue honore: & mēoriale phēne ſan-  
 xisti & iſtituisti. Letare aia mea &  
 gr̄as age deo p tā nobili munere &  
 ſolatio ſingulari in hac lachrymarū  
 valle tibi relicto. Nā quotiēs B̄ my-  
 steriū recolis & xpi corp̄ accipis: to-  
 tiēs tue redēptionis op̄ agis: & pti-  
 ceps oiuꝝ meritorum xpi efficeris.  
 Laritas etenī xpi nūq̄ minuī: & ma-  
 gnitudo p̄pitiatiōis ei⁹ nūq̄ erhau-  
 riſ. Jō noua ſq̄ mēt̄ renouatiōe ad  
 B̄ diſponē te debes: & magnū ſalut̄  
 mysteriū attēta cōſideratione pena-  
 re. Ita magnū nouū & iocundū tibi  
 videri dz cū celebras: aut missaz au-  
 dis: ac ſi eodē die xps primū i vterū  
 viginis deſcēdēs hō fact̄ eēt: aut in  
 cruce pēdēs p ſalute hoīuz patereſ  
 & morereſ.

Q̄ vtile fit ſepe cōicare. Laꝝ. iii.

**A**mihi fit ex munere tuo: & letifi-  
 ceri cōuiuiio ſcō tuo qđ parasti i dul-  
 cidine tua pauperi de⁹. Ecce in te ē  
 totū qđ deſiderare poſſuꝝ & debeo:  
 tu ſai⁹ mea & redēptio ſpes & fortitu-  
 do: decus & gloria. Letifica ḡ hodie  
 aia ſui tui: qm̄ ad te dñe ihu aiam

# LIBER

meā leuaui, dñidero te nūc duote ac  
reuerē suscipe cupio te ī domū meā  
introducē: q̄ten' cuz zacheo merear a  
te bñdici: ac int̄ filios abrahe cōpu-  
tari. Alia mea corp' tuum cōcupiscit:  
tor meū tecū vniri dñiderat. Trade  
te mihi et sufficit. Nā p̄ter te nulla cō-  
solatio valet: sine te esse neq̄o: et sine  
visitatiōe tua viue nō valeo: Yōq̄  
optet me frequēt ad te accedē et ī re-  
mediū salut̄ mee recipe: ne forte de-  
ficiā i via si fuero celesti fraudatus  
alimonia. Sic enī tu misericordissi-  
me ihu p̄dicās pplis: et varios curās  
lāguores aliquā dixisti. Nolo eos ie-  
iunios dimittere in domū suā ne de-  
ficiāt i via. Age igit̄ bñ meū q̄ te  
p̄ fideliū cōsolatiōe in sacro religisti.  
Tu es enī suauis refectio aie: et q̄ te  
digne māducauerit pticeps: et heres  
erit etne gl̄ie. Necessariū qđē mihi  
est q̄ taz sepe labore et pecco: tā cito  
torpesco et deficio: ut per frequētes  
orōnes et cōfessiōes: et sacrā tui corporis  
p̄ceptionē me renouē: mūdē: et accē-  
dā: ne forte diuti' abstine do a scō p̄  
posito defluā. Proni enī sūt sensus  
hois ad malū ab adolescētia sua: et  
nisi succurrat diuīa medicina: labit  
hō mox ad peiora. Retrahit ḡ san-  
cta cōcio a malo: et cōfortat in bono.  
Si enī mō tā sepe negligēs suz et te-  
pid' qñ cōico aut celebro: qđ fieret  
si medelā nō sumerē: et tā grāde iu-  
namē nō q̄rerē. Et lz oī die nō sim  
apt': nec ad celebrādū bñ disposui'  
dabo tñ operā cōgruis t̄pib' diuīa  
p̄cip̄e mysteria ac tāte grē p̄ticipem  
me exhibē. Nā hec ē vna p̄ncipalis  
fidelis aie cōsolatio q̄dū p̄egrinat  
a te i mortali corpe: ut sit sepius me-

inor dei sui: dilectū suū deuota susci-  
piat mēte. O mira circa nos tue pie-  
tat̄ dignatio: q̄ tu dñe dē creator  
et ymificator oīuz spirituū ad paup-  
culā dignaris venire aīaz: et cū tota  
deitate tua: achumanitate ei' ipu-  
gnare esurē. O felix mēs et btā aīa  
q̄ te dñz deū suū meret deuote susci-  
pere: et i tua susceptiōe spiritali' gau-  
dio repleri. O q̄ magnū suscipit do-  
minū: q̄dilectū i ducit hospitē: q̄ io-  
cūdū recipit fociū: q̄dī fidele acceptat  
amicū: q̄dī speciosū et nobilē amplecti-  
tur spōsu: p̄s oīb' dīlect̄: et sup oīa  
dñiderabilia amādū. Sileat a facie  
tua dulcissime dilecte me': celū et ter-  
ra et oīs ornat̄ eoz: qñ ḡcqd laudis  
hāt ac decor̄ ex dignatiōe tue ē lar-  
gita: nec ad decorē iui puenēt nō  
minis: cui' sapie nō ē numer'.

O multa bona p̄stant̄ deuote cō-  
municātib'. Lāp. iiiij.

**D**omine dē me p̄ueni fūū tuū  
i bñdictionib' dulcedinis tue  
ut ad tuū magnificū sacrm digne ac  
deuote merear accedē. Excita cor  
meū i te: et a graui torpore erue me.  
Visita me in salutari tuo ad gustan-  
dū in spū tuā suauitatē: q̄ in bñ sacro  
tāq̄z i fonte plenarie latet. Illumīa  
q̄z oculos meos ad ituēdū tm̄ myste-  
riū: et ad credēdū illud idubitata fi-  
de me robora. Est enī opatio tua nō  
hūana potētia tua sacra iſtitutio nō  
hois adiuentio. Nō eui ad h̄ ca-  
piēda et intelligēda aligs idone' p̄ se-  
repit: q̄ angelicā etiā subtilitatē trās-  
cēdūt. Quid ḡ ego p̄tōr i dign' tra-  
et cīnis de tā alto sacro secreto pote-  
ro iuestigare et cape: Dñe i simplici-  
tate cordis i bona firma fide et i tua

iussioē ad te cū spē & reuerētia acce-  
do: & vere credo qz tu p̄ns es h̄ i sa-  
cro deus & hō. Uis ḡ ut te suscipiā &  
mei p̄m tibi i charitate vniā. Uñ tuā  
pcor clemētiā & spālē ad h̄ iplozo mi-  
hi donari grām: ut tor̄i te liqfiam &  
amore p̄fluā atq; de nulla aliena cō-  
solatiōe āpli? me itromittā: ē enī h̄ al-  
tissimū & dignissimū sacrm sal? aie &  
corpis: mediciā oīs spūalis lāguor̄  
i q̄ vitia mea curāt: passiōes frenāt:  
tētatiōes vīcunt ac minuūt: grāma-  
ior ifundit: virt̄icepta auget firmat̄  
fides: spes roborat̄: & charitas igne-  
scit ac dilatait̄. M̄la nāq; bona lar-  
git̄es: & adhuc sepi? largir̄ in sacro  
dilect̄ tuis deuote cōicātib? de? me?  
susceptor aie mee: repator ifirmitat̄  
hūane: & toti? dator & solatiōis int̄ne  
Nā multā iñis & solationē aduersus  
varias tribulatiōes ifūdis & de imo  
deiectiōis p̄pe ad spē tue p̄tectiōis  
erigis: atq; noua qdā grā eos int̄re-  
reas & illustras: ut q̄ anxiū p̄mū & si-  
ne affectiōe se añ cōionē sēserāt: po-  
stea refecti cibo potuq; celesti i meli  
us se mutatos iñeiāt. Qd idcirco tū  
elect̄ tuis ita dispēsan̄ agis ut vera  
cī agnoscāt: & patēt erpian̄ q̄ñihil  
ex semetiōis habeāt: & qd bonitatis  
ac grē ex te & sequāt̄: qz ex semetiōis  
frigi duri ac i ñeuoti: ex te aut̄ fer-  
uentes alacres & deuoti eē merent̄.  
Quis enī ad fōtē suauitat̄ hūilit̄ ac  
cedēs n̄ modicū suauitat̄ i ñe repor-  
tat: Aut q̄s iñ ignē copiosū stās n̄o  
paz caloris i ñe p̄cipit: Et tu fōs es  
sp plen? & suphabūdās ignis iugis ar-  
dēs & nūq; deficiēs. Uñ si mihi n̄ l;  
haurire de plenitudie font̄ nec vſq;  
ad satietatē potare: apponaz tñ os

meū ad forāmē celest̄ fistule ut sal-  
tē i ñe guttulā modicā capiā ad refo-  
cillādā siti meā: ut n̄ penit̄ exarescā.  
Et si necdū tot̄ celest̄ & tā ignit̄ ut  
seraphi & cherubī eē possū: conabor  
tñ deuotioi ifistē & cor meū p̄parare  
ut ul̄modicā diuini icēdij flāmā ex  
hūili sūptiōeviūfici sacri ogrā Quic  
qd aūt mihi deest bōe ihu saluator  
scissime: tu p̄ me supple benigne ac  
gtiose: q̄ oēs ad te dignat̄ es vocare  
dicēs. Ulenite ad me oēs q̄ laborat̄  
& onerati est̄: & ego reficiā vos. Ego  
qdē labore i sudore vult̄ mei: dolo-  
re cordis torqoz: pctis oneror: tēta-  
tiōib? ingetor: mult̄ malis passiōib?  
iplicor & p̄mor: & nō ē q̄ adiuuet: nō  
ē q̄ liberet & saluū faciat nisi tu dñe  
de? saluator meus cui cōmittto me &  
oīa mea ut me custodias & p̄ducas i  
vitā etiā. Suscipe me i laudē & glo-  
riā noīs tui q̄ corp̄tuū & sāguinē i ci-  
bū: & potū mihi parasti. Presta dñe  
de? salutar̄ me: ut cū frequētatione  
mysterij tui crescat mee deuotionis  
affect̄. De dignitate sacri & sta-  
tu sacerdotali. Cap.v.

**S**iobis baptiste scitatē: nō esses  
dign? h̄ sacrm accipere nec tractare  
Nō enī h̄ merit̄ debet hoīuz: q; hō  
& secret & tractet x̄pi sacrm: & sumat̄  
cibū panē angeloz. Grāde mysteriū  
& magna dignitassacerdotū: qb? da  
tū ē qd angelis nō ē ocessuni. Soli  
nāq; sacerdotes i ecclia rite ordina-  
ti ptatē h̄nt celebrādi & corp̄ x̄pi cō-  
secrādi. Sacerdos qdē minister ē  
dei vtēs verbo dei per iussionē & in-  
stitutionē dei. Deus aut̄ ibi princi-  
palis est auctor & inuisibilis opator

# LIBER

cui subest oē qđ voluerit: t̄ paret oē qđ insisterit. Pl̄g credē debes deo oī potēti i h̄ excellēissimo sacro q̄ pro priō sensui aut alicui signo visibili. Hōq̄ cū timore t̄ reuerētia ad hoc op̄ ē accedēdū. Autēde igit̄ t̄ vide cui ministeriū tibi traditū est p̄ ipo-  
sitionē man⁹ epi. Ecce sacerdos fa-  
ctus es: t̄ ad celebrādū secrat⁹: vi-  
de nūc ut fidelit̄ t̄ deuote i suo tpe  
deo sacrificiū offeras: t̄ teipm irrep̄  
hēsibile exhibeas. Nō alleuiasti on⁹  
tuū: s̄ artiori iā alligat⁹ es vīculo dis-  
cipline: t̄ ad maiore tener⁹ pfectio-  
nē scitat⁹. Sacerdos oib⁹ virtutibus  
dʒ eē ornat⁹: t̄ alijs bone vite exem-  
plū p̄bere. Ei⁹ cōuersatio nō cū po-  
pularib⁹ t̄ cōib⁹ hoīuz vijs: s̄ cū an-  
gelis i celo: aut cū pfectis vir⁹ i terra  
Sacerdos sacrī vestib⁹ indut⁹ xp̄i  
vices gerit: ut deū p̄ se t̄ p̄ oī populo  
supplicit⁹ t̄ hūili⁹ roget. Habz nāq̄  
an̄ se t̄ retro dñice cruc⁹ signum ad  
mēorādā iugit⁹ xp̄i passionē. An̄ se  
cruce i casula portat ut xp̄i vestigia  
diligēt⁹ ispiciat t̄ seq̄ feruēt studeat  
Post se cruce signat⁹ ē: ut aduersa q̄  
libz illata ab alijs clemēt̄ p̄ deo tol-  
leret. An̄ se crucē gerit ut ppria pctā  
lugeat: post se: ut alioz etiā cōmissa  
p̄ eōpassionē defleat: t̄ se mediū inf̄  
deū t̄ pctōrē cōstitutū eē sciat nec ab  
ōrone nec ab oblatiōe scā torpescat  
donec gr̄az t̄ mīaz ipetrare mereat̄  
Qui sacerdos celebrat: deū honorat  
angelos letificat: eccliaz edificat: vi-  
uos adiuuat: defuciis requiē p̄stat:  
t̄ sese oīuz bonoz p̄ticipē efficit.

Interrogatio de exortatio an̄ cō

**A**ctū tuā dignitatē dñe t̄ meā

vilitatem penso: valde contremisco  
t̄ i meipso cōfūdor. Si enī n̄ accedo  
vitā frigio: t̄ si idigne me igessero of-  
fensa z icurro. Quid ḡ faciā de⁹ me⁹  
auxiliator me⁹ t̄ cōsiliator i necessita-  
tibus: Tu doce me viā rectā: ppone  
breue aliquā exercitiū sacre cōioni cō-  
gruū. Utile ē enī scire q̄lit sc̄z deuote  
ac reuerēter tibi p̄parare debeā cor-  
meū ad recipiēdū salubrit̄ tuū sac̄z  
seu etiā celebrādū tam magnū t̄ di-  
uinū sacrificiū. De discussiōe p̄p̄e  
oscie t̄ emēdatiōis p̄posito. La.vij.  
**S**ic oīa cū sūma hūilitate cor-  
dis t̄ supplici reuerētia cū ple-  
na fide t̄ pia itētiōe honoris dei ad  
h̄ sac̄m celebrādū tractādū t̄ sumē-  
dū optet dei accedē sacerdotē. Dili-  
gen̄ examīa osciāz tuā t̄ p̄posse tuo  
vera tritiōe t̄ hūili cōfessione eā nu-  
da t̄ clarifica ita ut nil ḡue habeas  
aut scias qđ te remordeat t̄ liberuz  
accessuz ip̄ediat. Habeas displicen-  
tiā oīuz pctōz tuoz i gnāli: t̄ p̄ q̄tidi-  
anis excessib⁹ maḡ i spāli doleas t̄  
gemas: t̄ si t̄ps patit̄: deo in secreto  
cordis cūctas cōfitē passionū tuaruz  
mifias. Ingemisce t̄ dole q̄ adhuc  
ita carnal' fis t̄ mūdan⁹: tā īmortifi-  
cat⁹ a passiōib⁹: tā plen⁹ cōcupiscētia  
rū motib⁹: tā icustodit⁹ i sensib⁹ ex-  
teriorib⁹: tā sepe mltis vanis fanta-  
sijs ip̄icat⁹: tā mltū iclinat⁹ ad exte-  
riora: tā negligēs ad iteriora: tāz le-  
uis ad risū t̄ dissolutionē: tā dur⁹ ad  
fletū t̄ opūctionē: tā pmpt⁹ ad lario-  
ra t̄ carnis comoda: tā segnis ad ri-  
gorē t̄ feruorē: tā curiosus ad noua  
audiēda t̄ pulchra ituēda: tā remis-  
sus ad hūilia t̄ abiec: a āplectenda:  
tam cupid⁹ ad multa habenda: tā

parc' ad dādū: tā tenax ad redimē-  
 dū: tā icōsiderat' i loquēdo: tā icōti-  
 nēs ad tacēdū: tā incōposit' i mori-  
 bus: tā ip̄tun' i actib': tā effusus su-  
 per cibū: tā surd' ad dei verbū: tā ve-  
 lor ad getē: tā tard' ad labore: tā vi-  
 gilās ad fabulas: tā sōnolēr' ad vigi-  
 lias sacras: tā festin' ad finē: tā vag'  
 ad attēdēdū: tā negligēs i horis p-  
 soluēdis: tā tepid' i celebrādo: tā ari-  
 dus i cōicādo: tā cito distract': tā ra-  
 ro tibi bñ collect': tā subito cōmot'  
 ad irā: tā facilis ad alteri' displicētiā  
 tā pn' ad iudicādū: tāz rigid' ad ar-  
 guēdū: tā let' ad pspera: tā debilis i  
 aduersis: tā sepe mīta bona pponēs  
 t modicū ad effectū pducēs. His &  
 alijs defectib' tuis: cū dolore & ma-  
 gna displicētia pprie infirmitat' cō-  
 fessis ac deplorat' firmū statue ppo-  
 sitū sp emēdādi vitā tuā: t i meli' pfi-  
 ciēdi. Deinde cū plena resignatiōe & i  
 tegra volūtate offer teipm i honore  
 nois mei i ara cordis tui holocaustū  
 ppetuū: corp' tuū scz & aīam mihi fi-  
 delit cōmittēdo: qten' sic digne me-  
 rear' ad offerēdū deo sacrificiū ac-  
 cedē & sacrm corporis mei salubrit' su-  
 scipe. Nō ē enī oblatio dignior' & sa-  
 lissactio maior' p pctis diluendis qz  
 seipm pure & itegre cū oblatiōe cor-  
 poris xp̄i i missa & i cōione deo offer-  
 re. Si hō fecerit qd i se est & vere pe-  
 nituerit: quotienscūqz p venia & grā  
 ad me accesserit: viuo ego dicit dñs  
 qr nolo mortē petōris: fz mag' ut cō-  
 uertat' & viuat: qm̄ pctōz suoz nō re-  
 cordabor ampli' fz cūcta sibi idulta-  
 erūt. De oblatione xp̄i i cruce  
 & ppria resignatione. Lap. viij.

**S**icut ego meipsū expāfis i cru-  
 ce manib': & nudo corpe p pec-  
 cat' tuis deo p̄i spōte obtuli ita nt  
 nihil i me remaneret gn totū i sacri-  
 ficiū diuine placatiōi strāsierit: ita de-  
 bes & tu temeipm mihi volūtarie in  
 oblationē purā & sanctā q̄tidie i mis-  
 sa cū oib' virib' & affectib' tuis quā-  
 to intimi' vales offerre. Quid mag'  
 a te regro qz ut te studeas mihi ex i-  
 tegro resignare: Quicqd p̄ter teipsū  
 das nihil curo: qr nō qro datū tuuz  
 fz te. Sicut nō sufficeret tibi oib' ha-  
 bitis p̄ter me: ita nec mihi placē po-  
 terit qcqd dederis te nō oblato. Of-  
 fert te mihi & da te totū p deo: & erit  
 accepta oblatio. Ecce ego me totū  
 obtuli patri p te: dedi etiā totū cor-  
 pus meū & sanguinē i cibū: ut totūs  
 tu' essez: & tu me' pmaneres. Si autē  
 i te ipo steteris: nec spōte te ad volū-  
 tate meā obtuleris: nō ē plena obla-  
 tio: nec itegra erit inē nos vniio. Jō  
 oia opa tua pcedē dz spōtanea tui  
 ipsi' i man' dei oblatio: si libertatez  
 & seq vis & grāz. Jō tā pauci illumīa-  
 ti & liberi int' efficiunt': qr seipsoz ex  
 toto abnegare nesciūt: ē firma snia  
 mea: nisi qs renūciauerit oib' nō po-  
 test me' eē discipulus. Tu ḡ si optas  
 me' eē discipul': offer teipm mihi cū  
 oib' affectib' tuis.

Qd nos & oia nr̄a deo debemus  
 offerre & p oib' orare. Lap. ix.

**O**miae oia tua sūt q̄ i celo sūt &  
 i terra'. Desidero meipm tibi i  
 spōtaneā oblationē offerre: & tu' p-  
 petue pmanē. Dñe i simplicitate cor-  
 dis mei offero meipm tibi hodie in  
 seruū sempifnū: i obsequiū & sacrifi-

# LIBER

ciū laudis ppetue. Suscipe me cum  
hac scā oblatiōe tui preciosi corporis  
quā tibi hodieī pñtia angeloz iuisi  
bilit̄ assistētiū offerro: ut sit p me & p  
cūcto pplo tuo i salutē. Dñe offero  
tibi oīa pctā & delicta mea q cōmisi  
corā te & scis angelis tuis a die quo  
p̄mū peccare potui vscq ad diē hāc:  
sup placabili altari tuo: ut tu oīa pa  
rit̄ incēdas & cōburas igne charita  
tis tue: & deleas vniuersas maculas  
pctōz meoz: & cōsciaz meā ab oī de  
licto emūdes: & restituas mihi grāz  
tuā quā peccādo amisi: oīa mihi ple  
ne idulgēdo: & i osculū pacis me mi  
sericordiē assūmēdo. Quid possum  
agē p pctis meis nisi hūlic ea cōfite  
do & lamētādo & tuā xpiciationē in  
cessant̄ depcādo: Depcor te exau  
di me xpiti⁹ vbi asto corā te de⁹ me⁹.  
Oīa pctā mea mihi marie displicēt.  
Nolo ea vniqz ampli⁹ ppetrare: s̄ p  
eis doleo: & dolebo qzdiu vixero: pa  
rat⁹ pñiaz agē: & p posse satisfacē. Di  
mitte mihi deus. Dimitte mihi pctā  
mea: pp̄t nomē sc̄m tuū salua aīam  
meā quā p̄cioso sanguine tuo redemi  
sti. Ecce cominitto me mīe tue: refi  
gno me i manib⁹ tuis: age mecū s̄m  
bonitatē tuā: nō s̄m meā maliciā &  
iniquitatē. Offero etiāz tibi oīa bona  
mea qzuis valde pauca & imperfecta  
ut tu ea emēdes & scifices: ut ea ḡta  
habeas: & accep̄at̄ tibi facias: & sp̄ ad  
meliora trahas: nec nō ad beatuz &  
laudabile finē me pigrū & inutilem  
homūtione pducas. Offero qz tibi  
oīa desideria deuotoz: necessitates  
parētiū: amicoz: fratz: soroz oīuzqz  
charoz meoz: & eoz q mihi uel alijs  
pp̄t amorē tuū bñficerūt & q orōnes

& missas p se suisqz oib⁹ dici a me de  
siderauerūt & petierūt siue in carne  
ad hoc viuāt: siue iā seculo defuncti  
fint: ut oēs fibi auxiliū grē tue: opez  
cōsolationis: ptectionē a piculis: libe  
rationē a penis aduenire sentiat: &  
ut ab oib⁹ malis erepti grās tibi ma  
gnificasleti psoluāt. Offero etiā tibi  
p̄ces & hostias placationis p ill̄ spā  
lit̄ q me i aliq̄ leserūt: cōtristauerunt  
aut vituperauerūt ul̄ aliqd dānū ul̄  
grauamē intulerūt; p his qz oib⁹ qz  
aliqñ cōtristaui: cōturbauui: grauauui:  
& scād alīcaui: v̄bis: fact̄: sciēt & igno  
rant̄: ut nobis oib⁹ parit̄ indulgeas  
pctā nr̄a: & mutuas offensiōes: Au  
fer dñe a cordib⁹ nr̄is oēm suspicio  
nē: indignationē: irā & disceptatio  
nē: & qcqd pōt charitatē ledē & fra  
ternā dilectionē minuere. Misere  
re miserē dñe mīaz tuā poscētib⁹: da  
grāz indigētib⁹: & fac nos tales exi  
stere: ut simus digni grā tua pfrui: &  
ad vitā pficiam⁹ eternā: Amen.  
¶ sacra cōio d̄ facili nō ē reliqnd̄s

**R**equent̄ recurrēdū Lāp. x.  
Est ad fontem grē & diuine mīe  
ad fōtē bonitai: & toti⁹ puritat̄ qte  
nūs a passionib⁹ tuis & viciis curari  
valeas: & cōtra vniuersas tētationes  
& fallacias diaboli fortior atqz vigi  
lātior effici merearis. Inimic⁹ sciēs  
fructū & remediuū maximū i sacra cō  
munione positū oī mō & occasione  
nit̄ fideles & deuotos qz tū pualet  
retrahē & ipedire. Lū enī qdā sacre  
cōioni se aptare disponūt peiores sa  
thane imissiōes patiūt. Ip̄e enī neqz  
spūs ut i Job scribit̄ venit int̄ filios  
dei: ut solita ei⁹ negotia p̄turbet aut ti  
midos nimū reddat: & pplexos qte

### III

nus affectū eōꝝ minuat ul' fidē ipu  
gnādo auferat: si forte aut oī cōio  
nē reliquāt: aut cū tepe accedāt. S;  
nōē qcꝝ curādū de v̄sutijs t̄ fāta-  
sijs illi? qꝝ: ūlibꝝ turpibꝝ t̄ horridis: s;  
cūcta fātasinata i caput ei? sūt retor  
quēda. Lōtēnēdꝝ ē miser t̄ deridē-  
dus: nec p̄p̄f̄ isult̄ ei? t̄ cōmotiōes qꝝ  
suscitat sacra ē omittēda coio. Se-  
pe etiā ipedit nimia sollicitudo p̄ de  
uotione h̄fida: t̄ anrietates qdā de  
ɔfessiōe faciēda. Alge f̄m ɔfiliū sapi-  
entū: t̄ depone anrietatē t̄ scrupulū  
qꝝ ḡrāz dei ipedit t̄ deuotionē mēt̄  
destruit. Propt̄ aliquā p̄uā tribula-  
tionē ul' granitatē sacrā ne dimittas  
cōionē: s; vade citi? ɔfiteri t̄ oēs of-  
fensiōes alijs libēt̄ idulge. Si v̄o tu  
aliquē offendisti: veniā hūilic̄ p̄care  
t̄ de'libent̄ idulgebit tibi. Quid pro-  
dest diu tardare ɔfessionē aut sacrā  
differre cōionē: Expurga te cū p̄mis  
expue velocit̄ venenū: festina accipe  
remediū: t̄ s̄ties meli? qꝝ si diu distu-  
leris. Si hodie ppter istud diumittis  
cras forsitā illud maḡ euueniet: t̄ sic  
diu posses a cōione ipediri t̄ magis  
iept̄ fieri. Quāto ḡ citi? vales: a p̄nti  
guitate t̄ inertia te excutias: qꝝ nihil  
iportat diu anxiari diu cū turbatiōe  
trāfire: t̄ ob q̄tidiana obstacula se a-  
diuis seq̄strare: imo p̄lūmū noc̄ diu  
cōionē ptelare: nā t̄ granē torporez  
ɔsueuit iducē. Prochdolor qdā te-  
pidi t̄ dissoluti moras ɔfitēdi libēt̄  
acciūt̄: t̄ cōionē sacrā idcirco dis-  
ferre cupiūt̄: ne ad maiore sui custo-  
diā se dare teneāt̄. Heu qꝝ modica;  
charitatē t̄ debilē deuotionē h̄i: q  
sacrā cōionē tā facilif p̄ponūt̄: qꝝ se-  
lix ille t̄ deo accept̄ h̄t̄ q̄ sic viuit̄: t̄

tali puritate ɔscia; suā custodit ut ēt  
oī die cōicari pa? t̄ bñ affectat̄ eēt  
si ei licēt: t̄ sine nota agē posset. Si  
qs infđū abstinet hūilitat̄ grā aut le-  
gitia ipediēte cā: laudād̄ ē de reue-  
rētia. Si at̄ torpor obrepfit seiþ; ex-  
citare d; t̄ face qđ i se ē t̄ dñs aderit  
desiderio suo p̄ bōa volūtate qꝝ spā-  
lit̄ respicit. Lū v̄o legit̄ p̄pedit̄ est:  
habebit sp̄ bonā volūtate t̄ piā intē-  
tionē cōicād̄: t̄ sic nō carebit fructu  
sacrī. P̄t enī glibet deuot̄ oī die t̄  
oī hora ad sp̄ualē x̄pi cōiōe; salubri-  
ter t̄ sine phibitiōe accedē: t̄ tñ cert̄  
diebꝝ t̄ statuto tpe corp̄sui redēpto-  
ris cū affectuosa reuerētia sacrālic̄  
d; suscipe: t̄ maḡ laudē dei t̄ hono-  
rē p̄tēdē qꝝ suā ɔfolationē q̄rē. Nā  
tociēs mystice cōicat t̄ iuisibilit̄ refi-  
cit q̄tiēs carnatiōis x̄pi mystetiū pas-  
sionē qꝝ deuote recolit: t̄ i amore ei?  
accēdit. Qui alit̄ se nō p̄pat nisi istā  
te festo ul' ɔsuetudie ɔpellēte: sepi? i  
parat̄ erit. Beat̄ q̄ se dñoi holocau-  
stū offert q̄tiēs celebrat aut cōicat.  
Nō sis i celebrādo nimis plix? aut se-  
festin? s; sua bonū cōe; mōz cū qbꝝ  
viuis. Nō debes alijs gnāre molestiā  
t̄ tediū s; cōe; sua viā f̄m maioz in-  
stitutionē: t̄ poti? alioꝝ fuire vtilita-  
ti qꝝ p̄p̄e deuotiōi ul' affectui.

Q̄ corp̄ x̄pi t̄ sacra sc̄ptura marie  
sint aie fideli necessaria. Laþ. xi.

**O**Dulcissie dñe ihu q̄ta ē dulce  
odo duote aie tecū epulāt̄ i cui  
uio tuo: vbi ei n̄ ali? cib? māducād? p  
ponit̄ nisi tu vni? dilect̄ ei? sup̄ oia  
desideria cordis ei? desiderabilis.  
Et mihi qdem dulce foret in p̄ntia  
tua ex intimo affectu lachrymas fū-  
dere: t̄ cum pia magdal:ua pedes

# LIBER

mos lachrymis irrigare. S; vbi ē h;  
deuotio: vbi lachrymaz scāz copio  
sa effusio: Lerte i ſpectu tuo t ſcōz  
angeloz tuoz totū cor meu; ardere  
deberet: t ex gaudio flere. Habeo  
enī te i ſac̄ro vere pñtē: q̄uis aliena  
ſpecie occultatū. Nā i ppria t diuia  
claritate te ſpicē oculi mei ferre nō  
poſſet: s; neq; tot' mūd' i fulgore glo  
rie maiestati tue ſubfifteret. In h; g;  
ibecillitati mee ſulifq; te ſnb ſac̄ro  
abſcōdis. Habeo vere t adoro quē  
angeli adorāt i celo: s; ego adhuc i  
teri i ſide: illi aut i ſpē t ſine velamē  
Me optet ſtentū eē i lumie vere fi  
dei: t i ea abulare donec aspiret di  
es efnē claritat: t vmbre figuraz i  
clinēt. Lu; aut venerit qđ pfectū eſt  
ceſſabit viſus ſac̄roz: q; bñ i glia cele  
ſti nō egent medicamē ſacramēta  
li: gaudēt enī ſine fine i pñtia dei: fa  
cie ad faciē gloriā ei ſpeculātes t de  
claritate i claritatē abyſſalis deita  
tis trāſformati guſtāt vbu dei carnē  
factū: ſicut ſuit ab initio t manet in  
eternū. Memor hoꝝ mirabiliū gra  
ue mihi fit tediū etiā qđlibet ſpiale  
ſolatiū: q; q̄diu dñm meū apte i ſua  
glia nō video: p nihilo duco oē qđ i  
mūdo ſpicio t audio. Testis es tu  
mihi deꝝ nulla pōt me res ſolari  
nulla creatura getare: niſi tu deꝝ me  
us quē deſidero eternaliſ ſteplari.  
S; nō ē h; poſſibile durāte me i hac  
mortalitate. Jo optet ut me ponaz  
ad magnā patiētiā: t meipm i oī de  
ſiderio tibi ſubmittā. Nā t ſācti tui  
dñe q tecū iā i regno celoz exultant  
i ſide t patiētia magna dū viuerent  
aduētū glie tue expectabāt. Qđ illi

crediſerūt ego credo: qđ illi ſpera  
uerūt: ego ſpero quo illi puenerunt  
p grāz tuā me vētuꝝ oſido. Ambu  
labo iteri i ſide exēplis oſortat ſcō  
rū. Habeo etiā libros ſcōs p ſolatio  
t vite ſpeculo: atq; ſup h; oī aſciſſimū  
corp' tuū p ſingulari remedio t refu  
gio. Duo nāq; mihi neceſſaria pma  
xime ſentio i hac vita: ſine qb' mihi  
iportabilis foret iſta miſerabilis vi  
ta. In carcere corporis hui' detentus  
duob' me ege fateor cibo ſc; t lumi  
ne. Dedisti itaq; mihi infirmo ſacrū  
corp' tuū ad refectionē mētis t cor  
poris: t poſuisti lucernā pedib' meis  
vbu tuū. Sine hiſ duob' bñ viuere  
nō poſſez: nā verbū dei lux aie mee:  
t ſac̄m tuū panis vite. Hec poſſunt  
etiā dici mēſe due hīc t inde i gaꝝ  
phylatio ſcē ecclie poſite. Una mē  
ſa ē ſacri altaris hñis panē ſanctū id  
eſt corp' xp̄i p̄ciosuz. Altera ē diuine  
leḡ ſtinēs doctrinā ſanctā: erudiēſ  
fidē rectā t firmit' viſq; ad interiora  
velamē ſbi ſunt ſcā ſcōz pducens.  
H̄as tibi dñe ihu lux luc̄ eterne p  
doctrine ſacre mēſa quā nob' p fuos  
tuos pph̄as t ap̄los aliosq; docto  
res miſtrasti. H̄as tibi creator t re  
dēptor hoīum q ad declarādā toti  
mūdo charitatē tuā cenam parasti  
magnā: i q nō agnū typicū: ſ; tuū ſā  
ciſſimū corp' t ſanguinē ppoſuisti  
māducādū: letificās oēs fideles cō  
uiuio ſacro: t calice iebriā ſalutari  
i q ſūt oēs delicie paradise: t epulāt  
nobiscū angeli ſcī: ſ; ſuauitate felici  
ori. O q̄ magnū t honorabile ē of  
ſiciū ſacerdotū qb' datū ē dñm ma  
iſtatis: vbiſ ſacris ſecrare: labijs

vera  
erunt  
nbu-  
t' scō  
latio  
sumū  
refu  
pma  
mih  
s vi-  
entus  
lumi  
acrū  
cor  
meis  
uere  
nee:  
sunt  
aço  
mē,  
ū id  
iūne  
diēs  
ora  
ns.  
e p  
uos  
cto-  
z re  
toti  
asti  
i sā  
iusti  
cō  
ari  
lāt  
ici-  
of-  
na-  
ijs

benedicere: manibus tenere: ore p-  
prio sumere: et ceteris ministrare. O  
q̄ mūde debet esse manus ille: q̄ puz  
os: q̄ sanctū corp̄: q̄ iñmaculatuerit  
cor sacerdotis: ad quē totiēs ingre-  
dit auctor puritatis. Ex ore sacerdo-  
tis nihil nisi sanctū: nihil nisi honestū  
et utile pcedere debet vbiꝝ: q̄ tā sepe  
xpi accipit sacramētū. Oculi ei⁹ sim-  
plices et pudici q̄ xp̄i corpus soleū in-  
tuiri. Manus pure et in celū eleua-  
te: q̄ creatorē celi et terre solent cōtre-  
ctare. Sacerdotib⁹ specialis in lege  
dicit. Sancti estote qm̄ ego sanctus  
sū dñs de⁹ vester. Adiuuet nos grā  
tua oipotens deus ut q̄ officiū sacer-  
dotale suscepim⁹: digne ac deuote ti-  
bi in oī puritate et cōscientia bona fa-  
mulari valeam⁹. Et si nō possumus  
in tāta innocētia vite cōuersari ut de-  
bemus: cōcede nobis tñ digne flere  
mala q̄ gessim⁹: ut in spū humilitat̄  
ac bone volūtatis pposito tibi feruē-  
tius de cetero deseruire valeam⁹.

**Q**uā magna diligētia se debeat cōi-  
catur xp̄o pparare. Cap. xij.

**E**go sū puritat̄ amator et dator  
oīs sanctitat̄. Ego cor purū q-  
ro: et ibi est loc⁹ regetionis mee. Pa-  
ra mihi cenaculū grande stratū: et fa-  
ciā apud te pasca cū discipulis meis  
Si vis veniā ad te et apud te maneā  
expurga vēr fermentū et mūda cor-  
dis tui habitaculū. Excludet tonū se-  
culū et omnē vitioꝝ tumultū: sede tā  
q̄ passer solitarius in tecto: et cogita  
excessus tuos i amaritudine aie tue  
Dis nāq̄ amans suo dilecto amato-  
ri optimū et pulcherrimū pparat lo-  
cū: q̄ in hoc cognoscit̄ affect⁹ suscipi-

entis dilectū. Scito tñ te nō posse sa-  
tissimare huic pparationi ex merito  
tue actiōis etiā si p integrū annū te p-  
parares et nihil aliud in mēte habe-  
res. Sed ex sola pietate et grā mea  
pmitter̄ ad mensā meā accedere: ac  
si mēdicus ad prandiu vocareſ diui-  
tis: et ille nihil aliud habeat ad retrī-  
buendū beneficijs ei⁹ nisi se humiliā-  
do et regatiando. Fac qđ in te est et  
diligēter facito nō ex consuetudine: nō  
ex necessitate: sed cū timore et reuerē-  
tia et affectu accipe corp⁹ dilecti dñi  
dei tui dignat̄ ad te venire. Ego sū  
qui vocau: ego iussi fieri: ego supple-  
bo quod tibi deest: veni et suscipe me  
Lū grāz deuotiōis tribuo: grās age  
deo tuo: nō qr̄ dignus es s̄ qr̄ tui mi-  
seriis sū. Si nō habes s̄ magis ari-  
dū te sentis: insiste orationi: ingemis-  
ce et pulsa: nec desistas donec merea-  
ris micā aut guttā grē salutaris acci-  
pere. Tu mei indiges nō ego tui in-  
digeo. Nec tu me sanctificare venis  
s̄ ego te sanctificare et meliorare ve-  
nio. Tu venis ut ex me scificer̄ et mi-  
hi vniar̄ ut nouā grāz recipias et de-  
nouo ad emēdationē accendaris.  
Noli negligere hāc grām: semp ppa-  
ra cū oī diligētia cor tuū et introduc  
ad te dilectū tuū. Oportet aut ut nō  
solū te pparares ad deuotionē aī cō-  
munionē sed ut etiā te sollicite cōser-  
ues in ea post sacramēti pceptionē.  
Nec minor custodia post erigit: q̄  
deuota pparatio prius. Nam bona  
postmodū custodia optima iteꝝ est  
pparatio ad maiore gratiā cōsequē-  
dā. Ex eo q̄ppe valde indisposit⁹ q̄s  
reddit: si statim fuerit nimis effusus

# LIBER

ad exteriora solatia. Laue a m̄tilo  
go: mane i secreto & fruere deo tuo  
Ipm enī habes quē totus mūdus  
tibi auferre nō pōt. Ego sū cui te to-  
tū dare debes ita ut iā vltra nō i tēs;  
in me absq; oī sollicitudine viuas.

Qd toto corde aīa deuota xp̄i vni  
onē i sac̄o affectare debet. La. xiii.

**Q**uis mihi det dñe ut iueniā te  
solū & aperiā tibi totū cor meū  
& fruar te sicut desiderat aīa mea : t  
iā me nēo despiciat nec vlla creatu-  
ra me moueat v̄l respiciat s̄z tu solus  
mihi loqr̄is & ego tibi sicut solet dile-  
ctus ad dilectū log: & amic⁹ cū ami-  
co c̄uiuari. Hoc oro: h̄ desidero ut  
tibi torvniar: & cor meū ab oib⁹ cre-  
atis reb⁹ abstrahā magisq; p sacram  
cōionē ac frequētez celebrationē ce-  
lestia & et̄na sapere discam. Ah dñe  
de⁹ qn̄ ero tecū totus vnit⁹ & absort⁹  
meiq; totaliter oblit⁹. Tuī me & ego  
in te & sic nos pariter in rnu manere  
cedē. Vlere tu es dilect⁹ meus ele-  
ctus ex milib⁹: i q̄ cōplacuit aīe mee  
habitare oib⁹ diebus vite sue. Vlere  
tu pacific⁹ meus in quo pax summa et  
reges vera: extra quē labor & dolor  
& infinita miseria. Vlere tu es deus  
abscōdit⁹ & osiliū tuū nō ē cū impijs  
sed cū humilib⁹ & simplicib⁹ fino tūr⁹.  
O q̄ suavis est dñe sp̄is tuis: q̄ ut  
dulcedinē tuā in filios demōstrares  
pane suauissimo de celo descēdente  
illos reficere dignaris. Vlere nō est  
alia natio tā grādis q̄ habeat deos  
appropinq̄ntes sibi sicut tu deus n̄f  
ades vniuersis fidelib⁹ tuis: qb⁹ ob  
quotidianū solatiū & cor erigēdū in  
celū te tribuis ad edendū & fruēdū.

Que est enī alia gens tā inclyta sicut  
plebs xp̄iana: aut q̄ creatura sub ce-  
lo tā dilecta ut aīa deuota ad quā i-  
gredit⁹ de⁹ ut pascat eā carne sua glo-  
riosa: O ineffabilis grā o ammirabilis  
dignatio: o amor imensus hoi sin-  
gulariter ipensus. Sed qd retribuā  
dño p grā ista; p charitate tā eximia  
Nō est aliud qd grati⁹ donare queā  
q̄z ut cor meū deo meo totalit⁹ tribu-  
am & intime c̄iungā. Tūc exultabūt  
oīa iteriora mea cū pfecte fuerit vni-  
ta deo aīa mea. Tūc dicet mihi si tu  
vis esse mecū ego: volo eē tecum. Et  
ego respōdebo illi. Dignare dñem a-  
nere mecū ego volo libēter eē tecū.  
Hoc est totū desiderium meū ut cor  
meū tibi sit vnitum.

De quorūdā deuotoꝝ ardēti des-  
derio ad corp⁹ xp̄i. La. xiii.

**O** magna multitudo dulce-  
dinistue dñe quā abscōdisti ti-  
mētib⁹ te. Qn̄ recordor deuotoꝝ ali-  
quoꝝ ad sacramētū tuū dñe cū ma-  
xima deuotiōe & affectu accedentiū  
tūc sepi⁹ in meipso afundor & erubes-  
co q̄ ad altare tuū & sacre cōionis  
mensā tā tepide & frigide accedo: ꝑ  
ita aridus & sine affectiōe cordi ma-  
neo: & q̄ nō sū totalit⁹ accēsus corā te  
deo meo nec ita vehementer attract⁹  
& affect⁹ sicut multi deuoti fuerunt q̄  
p nimio desiderio cōionis & sensibili  
cordis amore a fleti se nō potuerūt  
stinere s̄z ore cordis et corporis part⁹  
ad te deū fontē viuū medullit⁹ inhia-  
bāt: suā esuriē nō valētes alī tēpera-  
re nec satiare nisi corp⁹ tuū cū oī io-  
cūditate et sp̄uali audiitate accepis-  
sent. O vera ardēns fides eoꝝ pba

bile eristens argumētū sacre p̄sentie  
tue? Iſti enī veracit̄ cognoscūt dñm  
ſuū in fractiōe panis: quoꝝ cor tā va  
lide ardet in eis de iſhu ambulāte cū  
eis. Lōge est a me ſepe talis affect⁹ ⁊  
deuotio tā vehemēs amor et ardor  
Eſto mihi pp̄iti iſhu bōe dulc⁹ ⁊ beni  
gne ⁊ ccede pauperi mēdico tuo v̄l  
interdū modicū de cordiali affectu  
amoris tui in ſacra cōione ſēire: ut  
fides mea maḡ cūia! eſcat: ſpes i bo  
nitate tua pficiat: ⁊ charitas ſemel p̄  
fecte accēſa et celeſte māna experta  
nūq; deficiat. Potēs ē aut̄ mā tua  
etiā grāz deſideratā mihi p̄ſtare ⁊ in  
ſpiritu ardoris cū dies bñplaciti tui  
aduenerit me clemētissime viſitare.  
Etenī licet tāto deſiderio tā ſpeciali  
um deuotorū tuorū nō ardeo: it̄ de  
gratia tua illi magni inflāmati deſi  
derij deſideriū habeo orās ⁊ deſide  
rans omniū taliū feruidorū amatoꝝ  
tuorū partcipē me fieri ac eoꝝ ſan  
cto ſortio annumerari.

Q̄ grā deuotiōis hūilitate ⁊ ſuip  
ſius abnegatiōe acgrī. Laꝝ. xv.

**O**portet te deuotiōis grāz instā  
ter q̄rere indeſinēter petere pa  
tienter ⁊ fiducialiter expectare gratā  
ter recipere humiliter ſeruare: ſtu  
dioſe cū ea operari: ac deo t̄ps ⁊ mo  
dū ſupne viſitatōis donec veniat cō  
mittere. Humiliare p̄cipue te debes  
cū parū aut nihil deuotiōis interius  
ſentis: ſ; nō niuniū deiſci nec inordi  
nate ſtristari. Dat ſepe deus in vno  
breui momēto qđ lōgo negauit t̄pe  
Dat etiā qñq; in fine qđ in p̄ncipio  
oꝝis largire diſtulit. Si ſp cito grā  
dareſ ⁊ pro voto adeffet: nō eſſet iſir

mo homini bene portabile. Propte  
rea in bona ſpe ⁊ humili patiētia ex  
pectāda eſt deuotiōis grā. Libi tñ ⁊  
peccatis tuis imputa cū non dat v̄l  
etiā occulte tollit. Modicū qñq; eſt  
qđ gratiā ipedit ⁊ abſcōdit ſi tñ mo  
dicū ⁊ nō poti⁹ grāde dici debeat qđ  
tantū bonū phibet. Et ſi hoc iþ; mo  
dicū v̄l grāde amoueris ⁊ pfecte vi  
ceris: erit qđ petiſti. Statim nāq; ut  
te deo ex toto corde tradiſeris nec  
hoc vel illud p tuo libitu ſeu velle q̄ſi  
eris ſed integre te in iþo poſtueri vni  
tū te inuenies ⁊ pacatū: q̄r nil ita bñ  
ſapiet ⁊ placebit ſicut bñplacitū di  
uine volūtatis. Quisquis ergo intē  
tionem ſuam ſimplici corde ſurſum  
ad deūleuauerit ſeq; ab omni inor  
dinato amore ſeu diſplicentia cuius  
libet rei create euacuauerit: aptiſſi  
mus gratie percipliende ac dignus  
deuotiōis munere erit. Dat enī dñs  
ibi benedictionē ſuā vbi vasa vacua  
inuenierit. Et quanto perfectius q̄s  
infimis renunciauerit ⁊ magis ſibi  
ipſi per contemptū ſui moritur: tan  
to gratia celerius venit copiosius in  
trat ⁊ a'liu liberum cor eleuat. Tūc  
videbit ⁊ affluet ⁊ mirabitur ⁊ dilā  
tabitur cor eius in ipſo quia ma  
nus domini cum eo: ⁊ ipſe ſe poſuit  
totaliter in manu eius vſq; in ſecu  
lum. Ecce ſic benedicitur homo q̄  
querit deuꝝ in toto corde ſuo nec in  
vanū accipit animā ſuā. Hic in acci  
piendo ſacrā euchariftiam magnā  
promereſur diuine vnuionis gratiāz  
q:uia non respicit ad propriam de  
uotionē ⁊ conſolationē: ſed ad dei  
gloriam ⁊ honorem.

# LIBER

**Q**uæ necessitates nostras xp̄o  
aperire et ei<sup>r</sup> gratiā postula-  
re debemus. *Lap. xv.*

**O**Dñe quē nūc deuote desidero  
suscipere tu scis iſfirmitatē meā t ne-  
cessitatē quā patior: in quātis malis  
t vitijs iaceo: q̄b̄ sepe ſū grauiat<sup>r</sup>: ten-  
tatus:turbat<sup>r</sup> t ingnat<sup>r</sup>. Pro reme-  
dio ad te venio:p ſolatione t ſuble-  
uamine te dep̄cor. Ad oia ſcientē lo-  
quor cui maniſta ſūt oia interiora  
mea:t qui ſolus potes me pfecte cō-  
ſolari:t adiuuare. Tu ſcis qbus bo-  
nis indigeo p oib⁹:t q̄b̄ paup ſū in  
v̄titib⁹. Ecce ſto ante te paup t nu-  
dus gratiā postulās t misericordiaz  
implorās. Refice eſurientē mēdicū  
tuū: accende frigiditatem meā igne  
amor(tui:illuminia cecitatē meā cla-  
ritate pſetie tue. Uerte mihi oia ter-  
rena in amaritudinē: oia grauia et  
tria in patiētiā: oia infima t creatā  
in ctemptū t obliuionez. Erige cor  
meū ad te in celū:t ne dimittas me  
vagari ſup terrā. Tu ſolus mihi ex B  
iā dulcescas vſq; i ſeculū: qz tu ſolus  
cibus t potus me<sup>r</sup>: amor me<sup>r</sup> t gau-  
diū meū dulcedo mea t totū bonū  
meū. Utinā me totaliter ex tua pſen-  
tia accēdas:cōbures:t in te trāſmu-  
tes: ut vñ tecū efficiar ſpūs p gratiā  
interne vñionis t liqfactionē ardē-  
tis amoris. Ne patiaris me iejuinū  
t aridū a te recedere ſz operare me-  
cū misericorditer ſicut ſepi<sup>r</sup> operat<sup>r</sup>  
es cū sanctis tuis mirabiliter. Quid  
mirū ſi totus ex te ignescerē t in me  
ipſo deficerē cū tu ſis ignis ſemp  
ardens t nūq; deficiens: amor corda

purificās t intellectū illuminās.

De ardēti amore t vehemē  
ti affectu ſuſcipiendi christū

+ Vox discipuli. *Lap. xvij.*

**C**um ſūma deuotione t ardēti  
amore:cū toto cordis affectu t  
feruore desidero te dñe ſuſcipe:quē  
admodū multi sancti t deuote pſo-  
ne in cōicādo te deſiderauerūt:q ti-  
bi maxime in ſcitate vite placuerūt:  
t in ardētissima deuotiōe fuerūt. O  
deus meus:amor etern<sup>r</sup>:totū bonū  
meū: felicitas interminabilis: cupio  
te ſuſcipere cū vehementiſſimo deſi-  
derio t digniſſima reuerentia q̄b̄ ali-  
qs sanctoz vñq; habuit t ſentire po-  
tuit. Et licet indignus ſū oia illa ſen-  
timēta deuotiōis haberet: tñ offero  
tibi totū cordis mei affectū ac si oia  
illa gratiſſime inflāmata deſideria  
ſolus haberē. Sed t q̄cunq; potest  
pia mens cōcipere t deſiderare: hec  
oia tibi cū ſūma reuerētia veneratio  
ne ac intimo ſauore pbeo et offero.  
Nihil opto mihi reſervare ſed me t  
oia mea tibi ſpōte t libētissime imo-  
lare. Dñe deus me<sup>r</sup> creator meus et  
redēptor meus cū tali affectū: reue-  
rētia: laude t honore:cū tali gratitu-  
dine: dignitate t amore:cū tali fide:  
ſpe t puritate te affecto hodie ſuſci-  
pere: ſicut te ſuſcepit t deſiderauit ſā-  
ctiſſima mater tua gl̄iosa virgo ma-  
ria: qñ angelo euāgeliā ſibi incar-  
natiois mysteriū humiliter t deuo-  
te respōdit. Ecce ancilla dñi fiat mi-  
hi ſm verbū tuū. Et ſicut beat<sup>r</sup> pcur-  
ſor tu<sup>r</sup> excellētissim<sup>r</sup> sanctoz. Johā-  
nes baptista in pſentia tua letabun-  
dus exultauit in gaudio ſpūs sancti

dū adhuc maternis clauderet visceribus: et postmodū cernēs int̄ hoies ih̄m ambulante valde se humilians deuoto cū affectu dicebat. Amicis aut̄ spōsi q̄ stat et audit eum: gaudio gaudet pp̄t vocē sponsi: sic et ego magnis et sacris desiderijs opto inflam mari et tibi ex toto corde meip̄m p̄se tare. Unde et oīuz deuotor̄ cordiuz iubilatiōes ardētes affectus: mētales excessus ac supnales illuminatiōes et celicas visiones tibi offero et exhibeo cū oībus v̄tutib̄ et laudibus ab omni creatura in celo : et in terra celebratis et celebrādis p̄ me et oīb̄ mihi in oīoe cōmendatis : q̄ten⁹ ab oīb̄ digne lauderis et in p̄petuū glorificeris. Accipe vota mea dñe deus meus et desideria infinite laudatiōnis et imense benedictiōis q̄ tibi s̄m multitudinē ineffabilis magnitudinis tue iure debent̄. Hec tibi reddo et reddere desidero p̄ singulos dies et momēta tēpoz atq; ad reddēdū mecū tibi gr̄as et laudes oēs celestes sp̄us et cūctos fideles tuos p̄cibus et affectib⁹ inuitō et eroro. Laudent te vniuersi p̄pli tribus et lingue et sāctū ac mellifluū nomē tuū cū sūma iubilatiōe ardēti deuotiōe magnificēt. Et quicūq; reuerent̄ ac deuote altis simū sacramētū tuū celebrāt et plena fide recipiūt: gratiā et mīaz apud te inuenire mereant̄ et p̄ me peccatore suppliciter exorent. Lūq; optata deuotiōe ac fruibili vniōne potii fuerint et bñ osolati ac mirifice refecti et s̄ sacra mēsa celesti abscesserint: mei pauperis recordari dignen̄.

**Q**uā hō nō sit curiosus scrutator sa-

cramēti: s̄ humilis imitator xp̄i: sub dēdo sc̄sū suū sacrefidei. La. xviii.  
**Q**uā uendū est tibi a curiosa et inutili p̄scrutatiōe hui⁹ pfundissimi sacramēti si nō vis in dubitatiōni pfundū demergi. Qui scrutator est maiestat̄: opprimeſt a gl̄ia. Plus valet deus operari q̄ homo intelligere p̄t. Tolerabilis pia et humilis ingſitio veritatis: parata s̄ doceri et p̄ sanas patrū sentētia studēs ambulare. Beata simplicitas q̄ diffici  
les questionū reliqt vias et plana ac  
firma pergit semita mandator̄ dei.  
Muli deuotionē p̄diderunt dū al-  
tiora scrutari voluerunt. Fides a te  
erigit et sincera vita: nō altitudo itel  
lect⁹ neq; pfunditas mysteriōx dei.  
Si nō intelligis nec capis q̄ in tra te  
sūt: quō cōprehēdes ea q̄ supratisūt  
Subde te deo et humilia sensū tuū fi  
dei: et dabūt tibi sciētie lumē p̄t tibi  
suerit vtile ac necessariū. Quidā gra  
uiter tentant̄ de fide ac sacramēto:  
sed nō est hoc ipfis iputandū: s̄ poti  
us inimico. Noli curare: noli dispu-  
tare cū cogitationibus tuis nec ad  
imissas a diabolo dubitatiōes respō  
de: sed crede v̄bis dei: crede sanctis  
eius et p̄phetis et fugiet a te neq; ini-  
mic⁹. Sepe multū p̄dest q̄ talia su-  
stinet dei seru⁹. Nā infideles et pecca-  
tores nō tentat q̄s secure iā possidet  
fideles autē deuotos varijs modis  
tētat et verat. Perge ergo cū simili-  
ci et indubitata fide: et cū simplici re-  
uerētia ad sacramētū accede. Quic  
qd intelligere nō vales deo oipotē-  
ti secure cōmitte. Nō fallit te deus:  
fallit q̄ sibi nimū credit. Gradū de⁹

# LIBER

Cū simplicibus renelat se humilibus  
dat intellectū parvulis aperi sensū  
puris mentib⁹ ⁊ abscōdit grām curi-  
osis ⁊ supbis. Ratio humana debi-  
lis est ⁊ falli pōt: fides aut̄ vera falli  
nō pōt. Omnis ratio ⁊ naturalis in-  
vestigatio fidē sequi debet: nō pce-  
dere nec ifringere. Nā fides ⁊ amor  
ibi marime pcellūt ⁊ occultis modis  
in hoc sanctissimo ⁊ sup excellentissi-  
mo sacramēto operant̄. Deus eter-  
nus ⁊ immensus infiniteq; potētie fa-  
cit magna ⁊ inscrutabilia in celo ⁊ i-  
terra: nec est investigatio mirabiliū  
opez eius. Si talia essent opera dei  
ut facile ab humana ratione cape-  
rentur: non essent mirabilia nec in-  
effabilia dicenda.

Explicit liber quartus ⁊ vltimus  
de sacramēto altaris. Johānis ger-  
son cācellarij parisiensis de cōceptu  
mūdi deuotū ⁊ utile opusculū. Im-  
pressū Auguſte arte ⁊ impensis Er-  
hardi ratdolt viri solert̄. Anno dñi  
M.cccc.lxxxviii.

36. 5.3

3488

345

23

Sequit tractatus de meditatio-  
ne cordis a. M. iohanne de gerson  
Primum capitulū.



**E**ditatio cordis mei in conspectu tuo sp. Felix certe q̄ cū prophetā potest ex sententia dicere verbū istud deo. S; videam⁹ in p̄mis: qđ sit meditatio cordis nō pro carnali solo s; spūali corde. Est autē meditatio rehemēs cordis applicatio ad aliqd inuestigādū t inueniēdū. Ethic applicatio fortis habet difficultatē: que q̄nq̄ maior ē: q̄nq̄ minor. Qđ ut intelligat: p̄supponat ex creditis t ab experientia: cor n̄m cōditū esse: t tres habere spēs oculorum mētales oculos rōnales: oculos sensuales. Et ex illis ē vir obiq̄ vñ oculus in cognitiōe: ali⁹ in affectiōne. Fundat̄ hec distinctio i altera q̄ dicim⁹ hoiez habere portionē seu faciē rōnis duplice quarū superior virtutē ad leges eternas: altera ad temporales. Neutra tñ in actu suo depēdet ab organo corporeo: Sub istis ē rō demersa corpori: q̄ sensualitas appellat̄. Primus oculorum vocat̄ ab alijs oculus mētis: alt̄ ocul⁹ rōnis: tertii oculus carnis. *Lap. ii.*

**O**lerat ab initio bene condite rōnalis nature talis ordo ordinisq̄ trāgllitas: q̄ ad nutū t in ex imperiū: sensualitas rōni inferiori: t inferior rō superiori seruiebat: t erat ab inferioribus ad superna pronus t facilis ascensus: faciēte hoc leuitate originalis iusticie: subleuantis

furcum corda: quē admodū natura liter ignis sua leuitate sursum ferit. At vero postq; aduersus dñm supremū ingrata proditio deineruit auferri iusticiā hanc originalez subintroit pondus grauissimū cōcomitā pecatū: qđ miserā t captiuatā anima; trahere nō cessat ad infima: tanq; circūligata sit funib⁹: cathenis t cōpedibus: vincita in mēdicitate t ferro. Sicq; mirabili ūmo miserabili confusione facta est ordinis prioris peruersio: q̄ in homine sic merso te nebris t carcere ceco: conturbatus est in ira triplex vtrinq; oculus: per imfectionē in sensualitate: per obnubilationē in inferiori rōnis perfectione t per quandā execrationē in superiori rōnis portione. *Lap. iii.*

**H**abemus ecce causaz primam difficultatis: quā in meditatio ne sentimus: quā in habendis semper ad dñm oculis experimur. Facit h̄ penalis illa grauedo: deorsum iugis impellēs: quē admodū videre ē sensibiliter in aque ductu: q̄ tota facilitate defluit in yma. Cōtinet autē uel sursum leuat̄: nō nisi cū violētia. Nō alī̄ cor ad ifima pronū leuit̄ effluit hac illacq; veluti sine retinaculo ul̄ labore: qm̄ facilis descēsus auerni: ait poeta: s; renocare gradū superasq; euadere ad auras: hoc opus hoc labor est. *Lap. iiiij.*

**P**erscrutemur c̄sequēt̄ ex predicationis: qm̄ ex hoc ipso q̄ necessaria nobis ad deū tendentib⁹ existat videbū. Diximus autē t reperimus: q̄ meditatio est rehemens applicatio uel a:tentio c̄nimi ad ali qui d

# LIBER

inuestigādū uel iueniēdū fructuose.  
Addim' fructuose ne meditatio ver  
gat aut i superstitionē: aut i curiosita  
tē: aut i melācolicā stoliditatē. Dica  
mus ḡ cōplētes: q̄ meditatio est ve  
hemēs t̄ salubris animi applicatio  
ad aliqd inuestigādū uel experimē  
ta iū cognoscēdū. Ponim' h̄ vltimū  
pp̄t naturā ipsi afflictionis: q̄ diuer  
sa sortit noīa pportionalis ad condi  
tionē cognitionis. Nō pōt alie affect  
io cognosci q̄ exp̄imentalit: ab eo  
q̄ p̄ ea afficit. Quā experimētalē af  
fectionis cognitionē nō pōt ea h̄ n̄s  
i alterz v̄bis q̄buslibet infūdere: nisi  
sīl̄ affectus sit alter ille. Quā sol' no  
uit: put i apocalipſi scribit: q̄ accipit  
Propterea vocat māna abſcōditū  
Exemplū ē p̄spicuū i illo q̄ nouit dul  
cedinē mellis solū p̄ doctrinā: sicut  
medic' san' infirmitat' dolorē. Hec  
aut dulcedo a gustate: hic dolor ab  
egrotāte alie t̄ lōge cognoscunt.

**P**Er pēdām' ex his q̄ Lap. v.  
p̄fūde senserit ppheta naturā  
meditatiōis dū ait. In meditatiōe  
mea ex ardescet ignis. Ut rūq; enim  
cōplex' ē: lumē i intellectu: t̄ ardorez  
in affectu. Q̄ v̄o si: difficile q̄ ignis  
deuotiōis spūalis ex ardescat fla: u  
meditatiōis: fiet nouū cōsideratibus  
igne materialē: dū q̄ris a lignis aq  
sis: viridib' luto resp̄sis elici. Suffla  
quātū potes: ite z atq; ite z ml̄to co  
natū resuffla: emerget plurim' ab in  
icio sum': turbās oculos. Uix emi  
cabit scitilla: q̄ mox euanescent. Disp  
ges forsita irat' cōgesta pri' ligna: si  
nō i lōganimitate p̄stiteri. Quā lon  
ganimitatē appellamur h̄ medita

tionē: aut' meditatiōi cōiungēdām.

**M**Einim' alijs Lap. vi.  
scripsisse docinas uel indu  
strias: ne dū latino: s; gallico sermo  
ne sup̄ habēdā meditatiōe tali: licet  
fortassis vteremur alijs terminis in  
tractatulo: de mīstica theologia: p  
te secūda q̄ praxim ei' docet: t̄ i alte  
ro de mōte t̄tē platiōis edito: i alte  
ro rursū de mēdītātē spūali cōpila  
to. Deniq; tāta rep̄it difficultas: tā  
ta p̄ diuersitate hoīuz varietas: i pra  
cticādo doctrinā vere scēq; medita  
tiōis: q̄ an silē ul' aliqd scribē t̄sulti  
us sit: videoz egomet mihiūpi q̄nq;  
sub dubio fluctuās. Lap. vii

**A**Uim enī recogito q̄ abſcq; me  
ditatiōis exercitio null': sedu  
so dei miraculo spāli: ad p̄fectiones  
t̄tē platiōis dirigit aut puenit: null'  
ad rectissimā xp̄iane religiōis nor  
mā vix se cōponit: audio zelans:  
deoq; studiū scē meditatiōis suadē  
At v̄o dū tociēs expt' picula sedul'  
recogito difficultatē: t̄ arduā raritā  
tē pueniēdi quo trahē meditatio n  
tit: ego q̄i torpens t̄ stupid' efficior  
Quiescerit alijs quo pacto sic venit:  
q̄r nimirū frequenē exp̄ū est studiū  
meditationis cōuerti dilabūq; imor  
bū melācolice passiōis pp̄t imodera  
tionē: uel pp̄ter sup̄biā d̄sri in repro  
bū sensū diabolice illationis.

**M**anuducam' ex Lap. viii.  
emplis id qđ dicim' Sc̄nius  
vinū i iocūditate t̄ hoīs salute cōdi  
tū esse. Sic enī scripture: sic rō logē  
Uidem' tñ ex abusu potātū: p̄serti  
dū febriū discrasia laborāt q̄r por' vi  
ni aliogn salubris causat ul' egritudi

nis augmentū: uel maniā t furore: aut qnq̄ mortē. Nos aut̄ filios oēs adā q̄s egrotos: q̄s febricitātes eē pessimis aie febrib⁹ negauerit: q̄b⁹ utunt̄ i nauſeā t amaritudinē optima diuinoꝝ eloꝝ v̄ba: q̄b⁹ in felouertū ſuauiſſim⁹ diuini v̄bi panis: Heu miseros nos: heu q̄ ex intima defideratiōe talia miserie clamauit apluis. Infelix ego hō q̄s me libera bit de corpe morti hui⁹: Subiūgit. Sra dei p ih̄m xp̄m. Laꝝ. ix.

**Q**uid agim⁹ ḡ: Quid abūm⁹ p̄cipes p abrupta vicioꝝ: Ibi mus ne post defideria cordis nr̄i t i adiuētionib⁹ nr̄is pessimis: despetati: sine lege: sine freno: sine ordine Nūqđ sufficiēt nob̄ cogitatiōes iſtabiles: sordide: fluxe: ſomnioꝝ ſimili me: q̄ nō ſolationē ul̄ edificationē allature ſūt: ſz desolationē: mēſticiā t ruinā oblectatib⁹ ſe i eisdē: R̄nde bim⁹: neq̄b⁹ id fieri debere: ſz adſit discretio moderatrix in oib⁹ qua nō ſecuri⁹ h̄fe p⁹ diuinā gr̄az poterim⁹: q̄b⁹ p ſedulū t ſecurū alteri⁹ expti nos q̄b⁹ diligēt̄ t agnoscēt̄ ſiliū. Laꝝ. x.

**Q**lamat aristoteles vocē expiē tie loquēs: q̄ ars t v̄tus ſūt circa difficultia: ut ars p̄gēdi: ars ſcribēdi: ars citharizādi: virt⁹ caſtitat⁹: v̄r⁹ fortitudinis: virt⁹ ſobrietatis. Hoc v̄o ſic itelligēdū ē: q̄ ab initio virtus t ars inlias i acquisitione ſua patiunt̄ difficultates: dū v̄o fuerit ſequiſte: facilita ſūt eis oīa. P̄ingit facilē p̄ictor exercitat⁹ in arte: ſic de ſcriptore: ſic de citharizāte videm⁹ ita ut dixerit idem aristoteles: q̄ ars pfecta nō deliberatā ſibi facilis est actus ſuus. Laꝝ. xi.

**O**lamur iſta cōparatiōe dū de meditatiōe logmū. Attēda mus q̄ i trahēdo paſſiz lineas pictu re uel scripture difficultas nulla eſt: ſicut nec i diſcurſione digitoꝝ p̄ci thare cordas. Inuenim⁹ fili i cogitatiōe. Nō enī difficult̄ aut̄ laborio ſe nūc hoc: nūc illud put̄ occurrerit cogitat̄: ſz q̄ null⁹ inde resultet eſſe, ctus: vides i ſic p̄igēte: ſic ſcribēte: t ſic cytharizāte: ita neq; p̄ſuſ i ſic cogitāte: imo cū ſe talib⁹ cogitationib⁹ vagis oblectauerit: ut dicit ſeneca: triftis remanebit. Porro laborioſe ſtudioſe t aitētissime cū mira tarditate p̄gēdo: ſcribēdo t citharizādo fit qnq; ut bñ t celerit̄ iſta fiāt.

**Q**uorsuz iſta: Numirū La. xiiij Ut oīdam⁹ quemadmodū de cogitatione nulla vniq; p̄ſiciet: aut emerget i meditatione: quāto min⁹ i cōtēplationē: Ex meditatione ve ro q̄ ſūmā h̄z difficultatē: ſi bona ſi de ſimplici t diſcreta diligēt̄ exerce atur: puenim⁹ ad hāc p̄fectioneꝝ: q̄ abſq; vlla difficultate fiet apd nos fructuose: q̄ ſūmo meditationis ſtu dio ſqrere volūm⁹. Ita deniq; trā ſibit meditatio i cōtēplationē. Nō enī differt cōtēplatio a meditatione niſi penes facile t difficile: qm̄ vtro biq; eſt fruct⁹ alit̄ q̄b⁹ in cogitatione.

**O**ſcribiſt aut̄ cōtēpla La. xiiij. Ocio q̄ ē liber t expedit⁹ mētis ituit⁹ i res p̄ſpiciēdas vſq; q̄b⁹ diffus⁹ Et h̄ q̄ ad cōtēplationē q̄ respicit intellectū. Porro q̄ ad cōtēplationē q̄ ſiſtit i affectu: t i praxi describit eā hugo: q̄ ē p ſubleuiae mētis iubiluz mors qdā carnaliū ſiderioꝝ: Hoc ē gustare q̄b⁹ ſuauiſ ū dñs: que gustū

*supernaturalis insufficiens*  
sequitur alia loge cognitio quod fuerit intellectus solus visio: vel quod auditio per fidem aut scripturam. Cap. xiiij.

**M**editabitur ecce alijs gemens et suspirans ut columba: dicet cum prophetam: meditatus sum nocte cum corde meo exercitabar: et scopebam spiritum meum: facit haec anxie: difficultus: laborosus: recognitus adhuc nunc oes annos suos in amaritudine aie sue: nunc iudicia dei quod sunt abyssus multa in celo sursum et in abyssis deorsum: et ita de religione circa quod versatur meditatus: attentio vehemens ut ea quod meditatus vel cogitat lipsi vel firmi in affectu suu trahat. Efficiet tamen ut hec oia tanta felicitate recognitet et sapiat: quod facilis est ipsa cogitatio. Docet nos exempla predicta si dubitamus. Non enim plaus laboris habuit scriptor: pictor: cytarista bene agendo: quod optime didicerit: quam vagus et vanus alijs ab initio discurrens sine arte: et ordine per lineas picture vel scripture: aut per cithare cordas. Cap. xv.

**A**ddidimus quod vir est alijs ita perfectus in arte sua quoniam assidue possit ad aliquod vel cognoscenda vel agenda per se qualia necesse est ut non habeat cum labore. Multo magis haec est in ipsa de qua loquuntur meditatores: quod nouos veritatem aut deuotiois fere ingreditur parere studet: sed non deest perturbationis dolor propter illud maledicium spiritualem intellectum. In dolore paries filios tuos. Non meministis tamen pressure propter gaudium: quod natus est sibi nouus cognitiois et affectionis secundum veterem: in animi sui mundum. Cap. xvij.

**I**nvenit autem ab initio frequenter ut dum alijs nondum purgantur a viis satagit meditari: ut columba me-

dita est qui vetus symea dolos: odia. Meditata sicut canis rabiosa: silentia rodens iuxta verbū satirici. Meditata quod sordida sus: dum fetissimas in auctoribus reuersat cogitationes. Quid porro de blasphemie spiritu: quod ab hominibus abominabilis: quod horridum: Non庸que resurgit territas meditata loquens, aduersus deum scos scabs ingentia quod nec farilis. Iaciunt infidelitatis iacula baratrii desperatiois aperit: expimentum quo manifestat: quam recte iussit sapientia: filii accedentes ad seruitutem dei: per paraquam tuam ad temptationem. Sequitur praesidium certissimum: ista in timore. Beatus enim vir quod spiritus est pauidus. Cap. xvij.

**P**avidus vero semper quod beatus est queret alijs: dum timor additum timori: scrupulus: scrupulis: pusillanimitas pusillanimitati: persertim cuius non adest assidue consiliator: dux et promotor itineris arti et recte. Si vero talis quod raro est invenit forte fuerit: cum ocio nouum meditatae instruendi quamlibet libnerit: felix quod erit ipse nouus timor: si tamen prout absque villa trepidatione paratus est credere consilio. Sed quoque quoties bone ihu quoties hesitabit: et idem repetet iterum iterum quod qui falli reformidans queret idem: Denique non ut erga dantem consiliis doctrina iacobi quod est ut postulet in fide nihil hesitatis. Scriptum quodam super huiusmodi scrupulis in tractatulo de preparatione ad missam: aliquod simile de cautelis: sed spiritu blasphemie durissimum aduersus quem remedium optimum est contenerere: nec curare quoniam potius irridere nam super his sollicite consilieris nisi forsitan in principio per cautela ad habendum consilium.

De scrupulis vero teneat hec regula

*De libris Aliorum Regis viri Stropi Thome aplo  
Can. ad regulum. D. venit.*

laqđ aduersus eos agēdū est: si ita  
prudēs alijs t̄ expt̄ cōfiliator dicta  
uerit mandauerit aut iussuerit: nec  
aget i hoc ū cōscia; sua; de meritorie  
dū illi; ad cōfiliuz sapiētioꝝ p rōnis  
libertatē ab aīo suo mutat t dispo-  
nit: quāuis assidue sensualitatis re-  
murmuratio forte sentiat. Aliogn  
nūc fiet in pace deo locus cordis.  
Rursus aduertendum q̄ sicut di-  
cēte aristotele oīs nřa cognitio ve-  
nit a sensu: iterū necesse ē oēm intel-  
ligētē fantasmata speculari: sic ori-  
gina; meditatio nři cordis a sensibi-  
lib; q̄ figurata sūt q̄ colorata: t cete-  
ris accidētib; t̄ loci circūolu-  
ta. Hinc sunt meditationes, conscri-  
pte: hinc imagines picte vel sculpte:  
hinc generaliſ fit illud psalmiste.  
Meditatus sum in oīb; opib; tuis:  
in factis manuū tuarū meditabar.  
Que vtiq; facta t opa sūt corporalia.  
Nihilo min d; assurgere meditans  
vtra p gredi: veluti p scalaz; aliquod ex  
visibilib; ad iuvisibilia: sicut dīc apls  
qm̄ iuvisibilia dei: ex his q̄ facta sūt  
itellecta cōspiciunt: sempitna q; que  
virt; et diuinitas. Propterea do-  
cēs i os a corporalib; ad spūalia mi-  
grare dicebat. Et si xp̄m fīm carne;  
cognouim̄: nūc tñ fīm carnē nō co-  
gnoscimus. *Lap. xvij.*

**A**d uertendum vō q̄ meditatu-  
ris duplices iu; ceteras tēdū  
tur infidie: vna dū petūt cōfiliū super  
occurrētib; scrupulls i meditatione  
sua pseri; mulier a viro. Altera: dū  
sūt i actu meditatiōis. Sicut pmo ca-  
su crebri; t leui; quā a multis credi  
pōt: agglutinatio qđā aīoꝝ velata

pallio scē deuoteq; dilectionis: que  
primo cōfabulationib; sub typo q̄rē  
di cōfiliū querit: de hic aīa veluti cōfri-  
cata calecit: t sensim igne ceco car-  
nalis amoris carpi; t vrit̄: nec intel-  
ligit̄ primo donec tandem ad risus le-  
ues: ad facetos blādosq; gest̄ puen-  
tū est. Auertat deus a seruis suis id  
qd̄ reliquū silem̄. T̄ meo ingt apls  
nedū spū ceperitis: carne cōsumami-  
ni. Scripsi iā pluries talia cōsequen̄  
ad augustinū: noīatim i tractatulo  
de pbatōe spirituū. Incurrūt alid  
periculū meditātes: dū i solis fanta-  
sīs: dū solis imaginib; corporeis se  
tradūt: t toto corde vehementē incū-  
būt. Sicut pinde q̄ meditās du; trāfi-  
re satagit i cōtemplationē collabat ad  
melancolicā: seu fantasticā lesionē:  
ita tandem ut imagines itex versatas  
in imaginatiua vtute; p reb; ipfis ex-  
teriorib; accipiat. Et sicut evenit in  
somniātib; dū dormiuit: nō alīc istis  
in vigilia cōtingit: quoꝝ verba t opa  
nullā int̄ se cōnexione: nullū ordinē  
seruat: vbi neq; ē p̄cipiū neq; finis:  
vbi sicut vulgo dicit̄: neq; est caput:  
neq; cauda: s; de gallo fit saltus ad  
cignū: ita ut vigilantes somniare vi-  
deant̄. De qualibet dicūt vulgares.  
Ilz resuent on font en resuerie.  
Porro timēt nō timēda: sperat̄ non  
sperāda. Nunc gaudio dissoluunt̄:  
nūc subito merore tabescūt. Quales  
egēt ampli; fōmeto sacratis q̄ mo-  
nitione sapiētis.

Explicit liber de meditatiōe co;dis



30 207

81015

C 207

81015

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

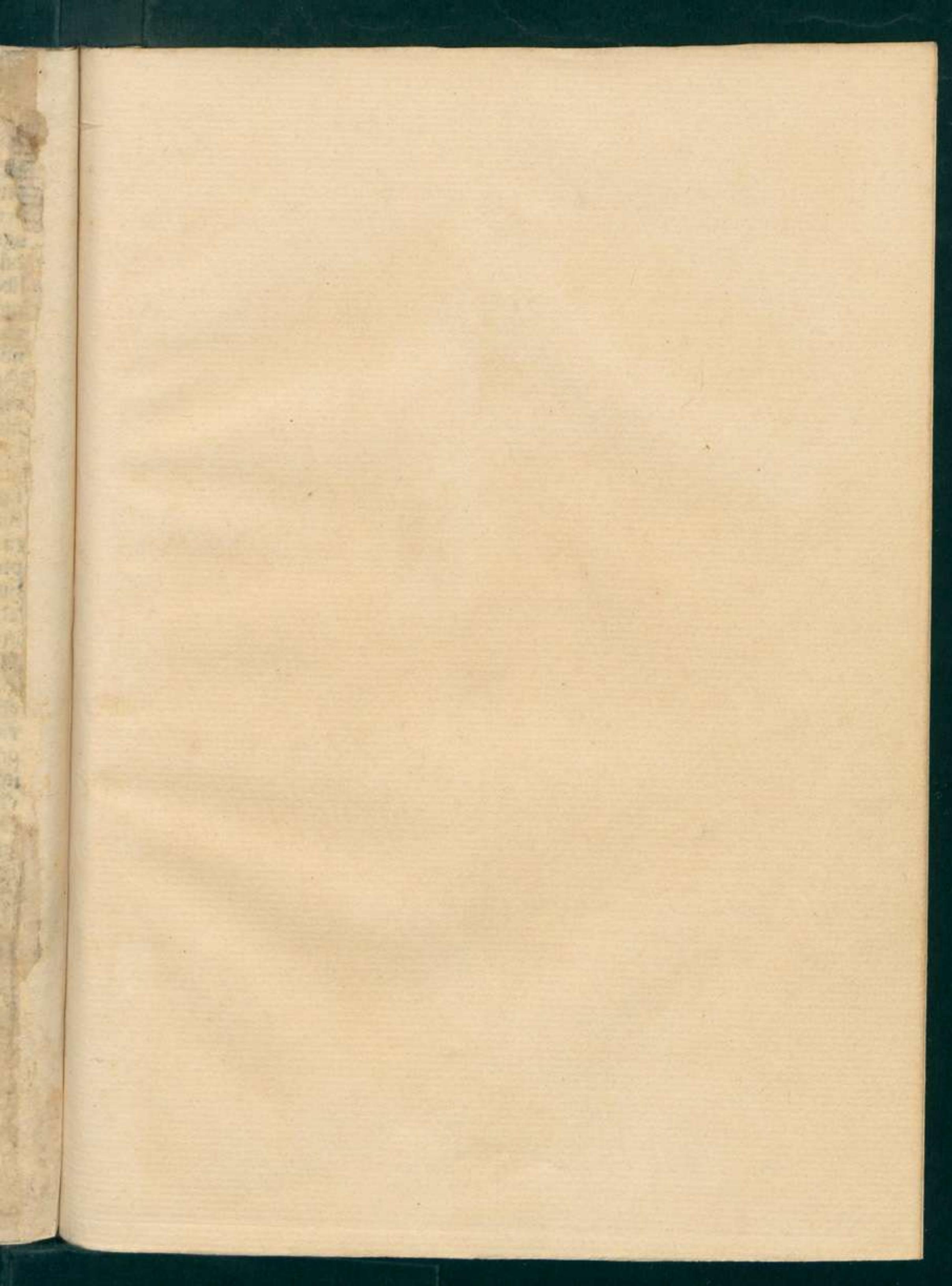
1000

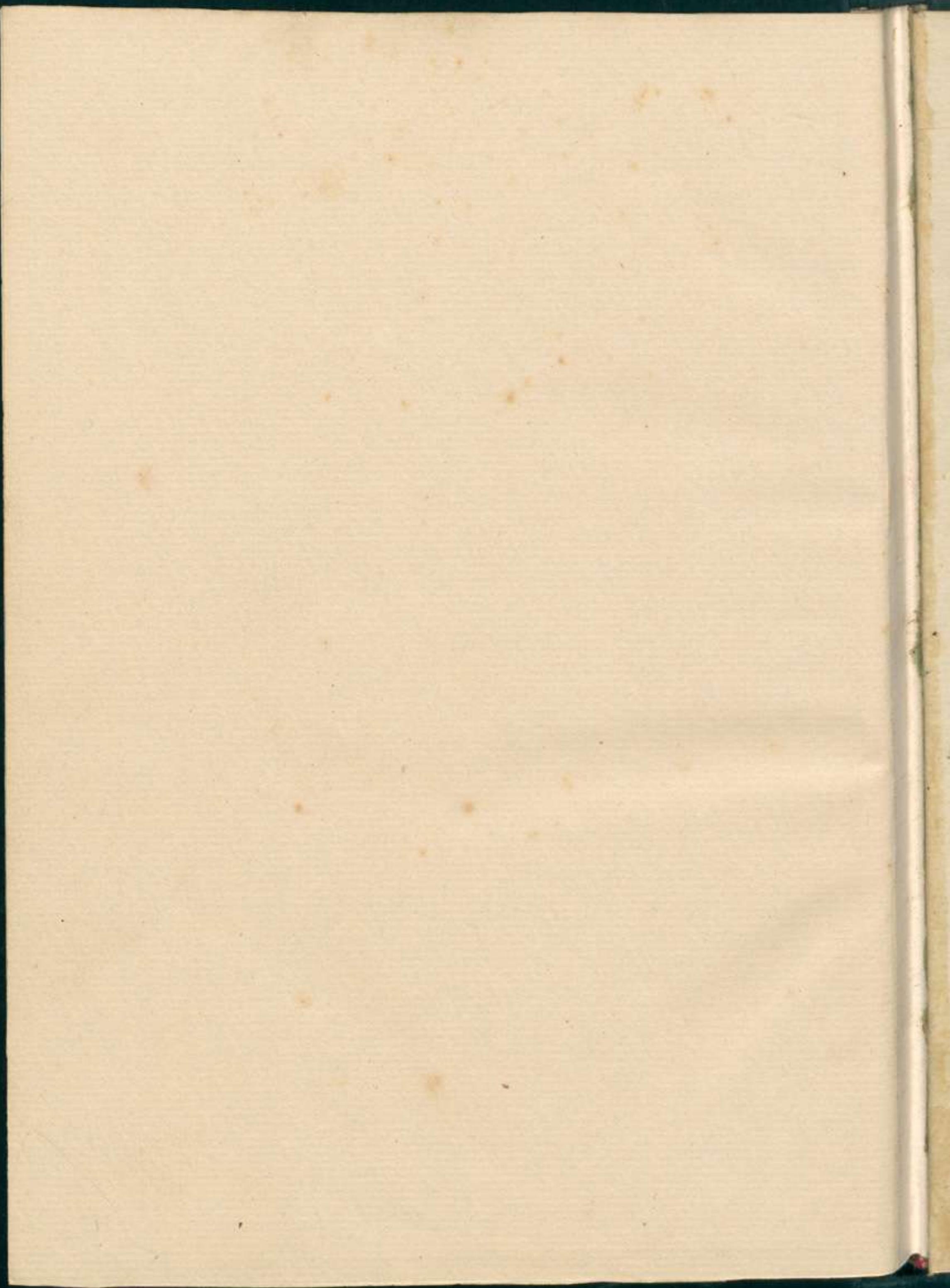
1000

1000

1000

1000





BIBLIOTECA DE CATALUNYA



1001783823

Inc. 20-3 an

Reg. 143253

